

Södra visar vägen

2018 | ÅRSREDOVISNING OCH
HÅLLBARHETSREDOVISNING

Innehåll

2	Detta är Södra
3	Året i korthet
4	Södras värld
6	Vd och koncernchefen har ordet
8	VERKSAMHETEN
10	Värdeskapandemodell
12	Strategi och mål
14	Omvärld och marknad
16	Södra Skog
20	Södra Wood
24	Södra Cell
28	Övriga segment
29	Forskning och utveckling
30	HÅLLBARHETSREDOVISNING
32	Ett hållbart Södra
56	Om Södras hållbarhetsredovisning
58	Hållbarhetsdata
63	GRI-index
66	Granskningsrapport
67	Hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen
67	Revisorns yttrande
68	EKONOMISK REDOVISNING
70	Innehållsförteckning
71	Flerårsöversikt
72	Alternativa nyckeltal
73	Övriga definitioner
74	Förvaltningsberättelse
79	Rapport över totalresultat för koncernen
80	Rapport över finansiell ställning för koncernen
82	Rapport över förändring i eget kapital för koncernen
83	Rapport över kassaflöden för koncernen
84	Resultaträkning för moderföretaget
85	Balansräkning för moderföretaget
87	Rapport över förändring i eget kapital för moderföretaget
88	Kassaflödesanalys för moderföretaget
89	Noter
123	Förslag till vinstdisposition
124	Revisionsberättelse
128	KONCERNENS STYRNING
130	Styrelseordföranden har ordet
132	Föreningsstyrningsrapport
137	Revisors yttrande
138	Styrelse
140	Koncernledning
142	ÖVRIG INFORMATION
142	Södras ABC
144	Finansiell information
145	Kontakt och adresser

Styrelsen och verkställande direktören för Södra Skogsägarna ekonomisk förening (organisationsnummer 729500-3789) avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2018 för koncernen och moderföretaget. Den av revisorerna granskade årsredovisningen omfattar sidorna 71–123. Koncernens resultat- och balansräkning och moderföretagets resultat- och balansräkning fastställs på föreningsstämman den 23 maj 2019. Hållbarhetsredovisningen omfattar sidorna 30–65. Omfattningen av den lagstadgade hållbarhetsrapporten framgår av sidan 67. Föreningsstyrningsrapporten omfattar sidorna 132–136.

Södra – där allting kommer från skogen och innovationer växer på träd

För oss på Södra är träden grunden till allt vi gör. Den mångsidiga skogsråvaran är basen för vår dagliga industriverksamhet. Vi skapar långsiktiga värden, inte bara för våra nära 52 000 medlemmar utan också för Sverige, genom att vara en betydande exportör av högkvalitativ massa och trävaror vilket ger jobb och bygger vår välfärd.

Som en förnybar, återvinningsbar och nedbrytbar råvara spelar träden också en avgörande roll i att bygga ett grönt samhälle och en hållbar framtid. Tack vare decennier av innovationer lever träden vidare i allt från våra bostäder, till bränslet som driver våra fordon och kanske rentav i kläderna du bär idag.

För att fortsätta kunna flytta gränserna för vad ett skogsbolag är lever vi på Södra som vi lär. Vi uppfyller nu steg för steg våra ambitiösa hållbarhetsmål och gör vad vi kan för att bidra till ett mer hållbart samhälle.

Allt det här är möjligt tack vare ett ansvarsfullt nyttjande av skogen, en effektiv industriverksamhet och stora satsningar på forskning, utveckling och digitalisering – områden som Södra fortsätter att prioritera för att ligga steget före.

Södra visar vägen för hur ett modernt skogsföretag agerar och fungerar.

DETTA ÄR SÖDRA

Detta är Södra

Södra är Sveriges största skogsägarförening med nära 52 000 skogsägare som medlemmar och ägare. Södra är också en internationell skogsindustrikoncern där verksamheten baseras på förädling av främst medlemmarnas skogsråvara.

Södras verksamhet bygger på värdeskapande relationer och långsiktigt agerande. Det övergripande uppdraget från ägarna är att trygga avsättningen för medlemmarnas skogsråvara och främja skogsgårdens lönsamhet genom råd och stöd, så att skogarna kan skötas ansvarsfullt och hållbart, samt att bidra till en marknadsmässig avkastning på skogsråvaran.

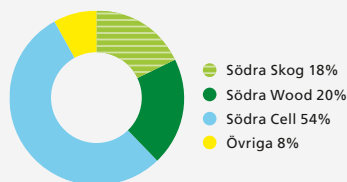
Virket förädlas i Södras industrier till sågade och hyvlade trävaror, biobränsle samt massa för avsalumarknaden.

Södra har en av Europas största sågverksrörelser och är en av de största producenterna i Europa av barrsulfatmassa för avsalumarknaden (marknadsmassa). Södra tillverkar dessutom textilmassa (dissolvingmassa) av lövträd. De tre massabruken har i det närmaste en fossilfri produktion och genererar ett stort energi-

överskott. Denna biobaserade energi säljs bland annat som grön el och fjärrvärme. Södra äger också småhustillverkaren Trivselhus.

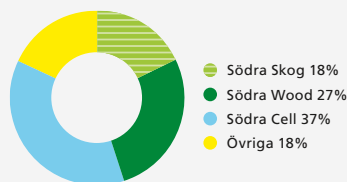
Södra satsar målmedvetet på innovation för att utveckla nya produkter baserade på den förnybara skogsråvaran. Virkesvolymen år 2018 var 16,5 miljoner m³fub (fastkubikmeter under bark). Södras omsättning uppgick till 24 miljarder SEK och antalet anställda var drygt 3 100.

Omsättning per affärsområde

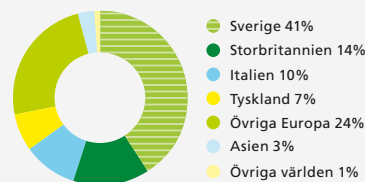
Totalt 24 230 MSEK exklusive internleveranser.

Anställda per affärsområde

Totalt 3 141 anställda.

Geografiska marknader

Diagrammet visar fördelningen av Södras nettoomsättning på olika marknader.

Södra Skog

Södra Skog köper in skogsråvara från medlemmarna och levererar den till Södras industrier. Södra Skog bedriver även extern handel med virke, utvecklar det digitala precisionsskogsbruket, erbjuder skogliga tjänster och sköter på uppdrag medlems-skogar från plantering och skogsvård till förnygringsavverkning. Verksamheten är lokalt förankrad i 19 verksamhetsområden och 36 skogsbruksområden.

Södra Wood

Södra Woods verksamhet omfattar sågade trävaror och byggsystem. Vid egna sågverk och hyvlrier produceras sågade och hyvlade byggprodukter för högkvalitativa ändamål. Södra Wood erbjuder också pellets, kutterspån och andra biprodukter från vedråvaran.

Södra Cell

Södra Cell är med sina massabruk i Värö, Mörrum och Mönsterås en världsledande producent av marknadsmassa från den mest hållbara av råvaror – skogen. Den största delen av produktionen utgörs av barrsulfatmassa, men även lövmassa tillverkas. Vid massabruket i Mörrum tillverkas dessutom textilmassa. Södra Cell är en betydande producent och leverantör av biobränsle, grön el, fjärrvärme och råvara för biodrivmedel.

Året i korthet

- Nettoomsättningen ökade med 18 procent till 24 230 MSEK.
- Rekordstarkt rörelseresultat på 4 508 MSEK.
- Avkastning på sysselsatt kapital 24 procent.
- Styrelsen föreslår en vinstdelning på 1 795 MSEK.

Nyckeltal	2018	2017	2016 ¹⁾	2015	2014
Nettoomsättning, MSEK	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, MSEK	5 654	3 009	1 887	3 146	2 552
Rörelseresultat, MSEK	4 508	1 917	979	2 162	1 516
Resultat före skatt, MSEK	4 431	1 830	913	2 072	1 460
Avkastning på sysselsatt kapital, %	24	12	7	17	13
Soliditet, %	59	56	54	62	61
Kassaflöde efter investeringar, MSEK	-142	356	-1 581	218	267
Vinstdelning, MSEK	1 795 ²⁾	868	602	1 002	553
Ansluten medlemsareal, 1 000 ha	2 591	2 517	2 481	2 440	2 392
Virkesvolym, milj m ³ fub	16,5	15,9	15,0	15,1	15,3
Antal anställda	3 141	3 402	3 594	3 599	3 524
CO ₂ -fossil produktion, kton	103	80	99	87	131
CO ₂ -fossil transporter, kton	196	191	199	193	210
Skogstillväxt, m ³ sk/ha och år	6,7	6,9	6,9	6,6	6,9
Arbetskadorna med frånvaro (LTA) ³⁾ , antal	77	94	94	75	104
Arbetskadefrekvens (LTAR) ⁴⁾	15	17	16	13	18

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2014–2015 är avstämbara mot historiska rapporter.

²⁾ Föreslagen vinstdelning.

³⁾ LTA (lost-time-accident): arbetsskada med frånvaro.

⁴⁾ LTAR (lost-time-accident rate): antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

4,5 mdr SEK

Den positiva utvecklingen fortsatte och 2018 redovisades det bästa rörelseresultatet någonsin i Södras historia.

Läs mer om Södras ekonomiska redovisning på sidorna 68–127.

6,7 m³sk

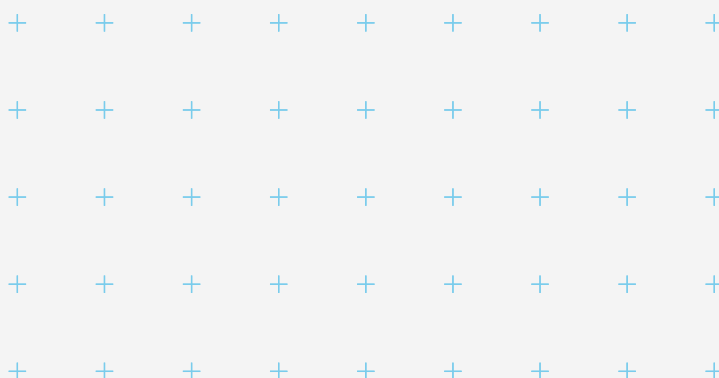
Årlig skogstillväxt per hektar i Södras medlemsskogar enligt Riksskogstaxeringen.

Läs mer om klimatpositiv verksamhet på sidorna 38–39.

1,8 + 1,8

Södras massabruk producerade 1,8 miljoner ton massa och sågverken 1,8 miljoner kubikmeter sågade trävaror.

Läs mer om Södras affärsområden på sidorna 16–28.

Fokus på konkurrenskraft och kundvärde

Södras privatägda medlemsskogar utgör basen för verksamheten. Genom lokal förankring och internationell närvaro möter Södra kundernas behov och skapar ett konkurrenskraftigt företag.

STARK LOKAL FÖRANKRING

Södras nära 52 000 medlemmar äger drygt hälften av all privatägd skog i södra Sverige. Totalt sett handlar det om cirka 2,6 miljoner hektar skogsmark. Det motsvarar en fjärdedel av hela Götalands yta. Denna styrkeposition ger stora fördelar men innebär samtidigt ett stort ansvar. Ett ansvar Södra förvaltat under 80 år.

Varje år avverkar och levererar medlemmarna cirka 10 miljoner kubikmeter virkesråvara till Södras industrier. Det utgör ungefär en tiondel av Sveriges totala avverkning och svarar upp mot cirka 80 procent av behovet från Södras industrier. Den årliga skogstillväxten i Sverige är större än den volym som avverkas och virkesförrådet ökar år från år. Södra samverkar med medlemmarna i hela kretsloppet från frö till avverkning och nya förnygringsåtgärder. För varje träd som förnygringsavverkas planteras tre nya. Genom detta ansvarsfulla brukande av skogen säkerställs återväxten för kommande generationer och framtida behov. Miljöhänsyn vid förnygringar skapar dessutom förutsättningar för fler naturvärden och biologisk mångfald.

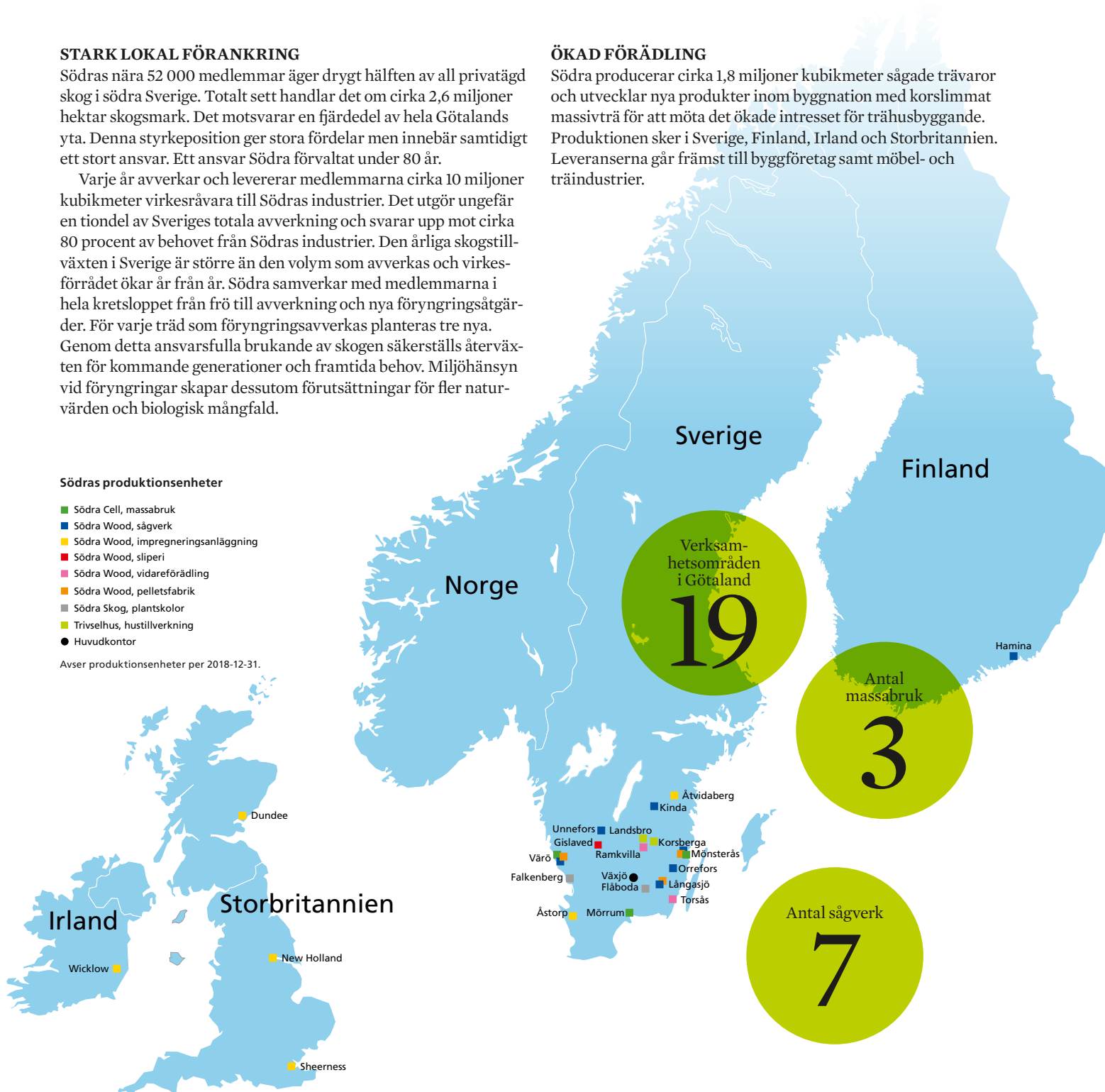
ÖKAD FÖRÄDLING

Södra producerar cirka 1,8 miljoner kubikmeter sågade trävaror och utvecklar nya produkter inom byggnation med korslimmat massivträ för att möta det ökade intresset för trähusbyggande. Produktionen sker i Sverige, Finland, Irland och Storbritannien. Leveranserna går främst till byggföretag samt möbel- och träindustrier.

Södras produktionsenheter

- Södra Cell, massabruk
- Södra Wood, sågverk
- Södra Wood, impregneringsanläggning
- Södra Wood, sliperi
- Södra Wood, vidareförädling
- Södra Wood, pelletsfabrik
- Södra Skog, plantskolor
- Trivselhus, hustillverkning
- Huvudkontor

Avser produktionsenheter per 2018-12-31.

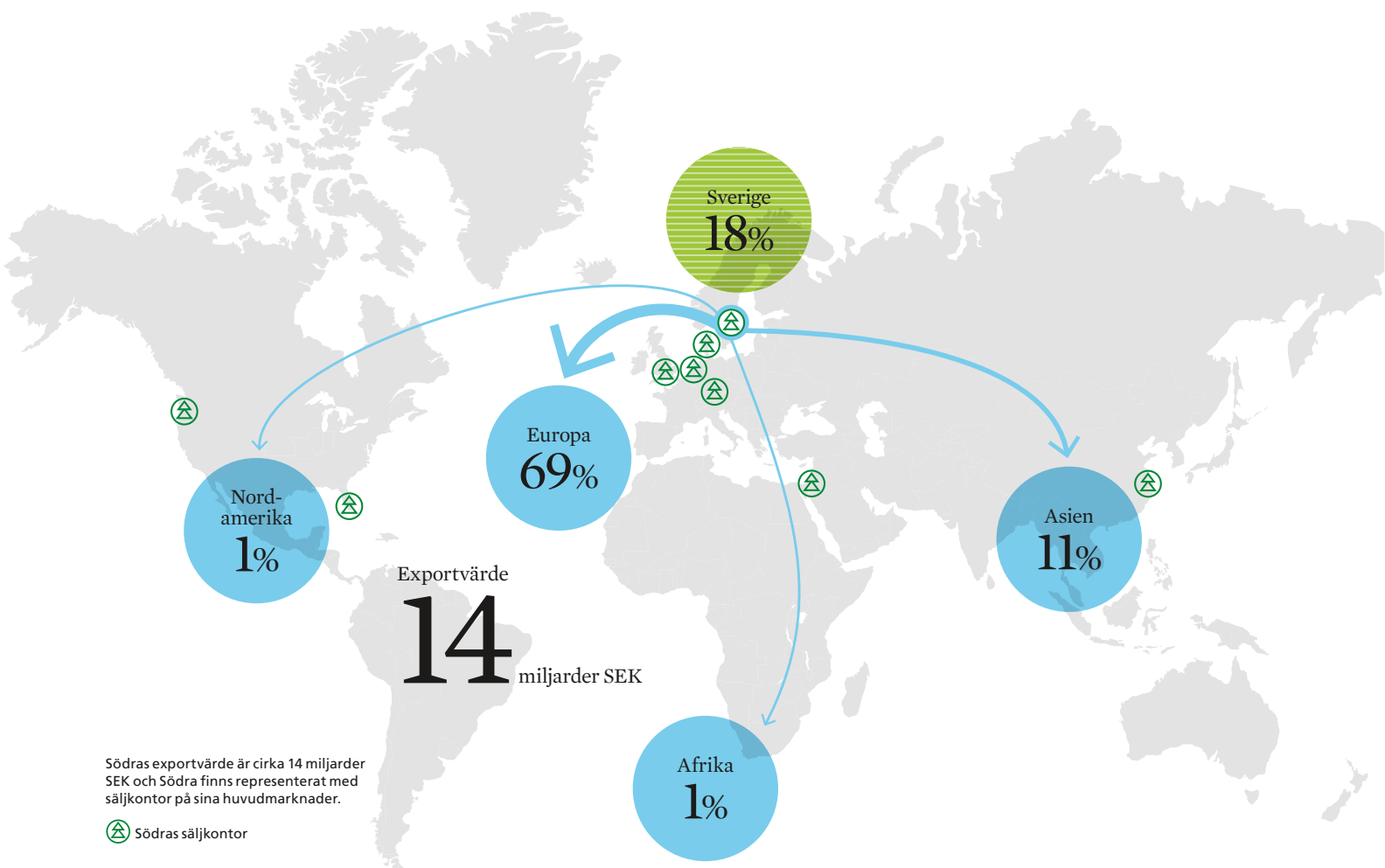
Södra är en av världens största tillverkare av blekt barrsulfatmassa och möter en ökad efterfrågan på textilmassa (dissolvingmassa) baserad på lövträd. Massabruken producerar cirka 1,8 miljoner ton per år.

STARKT VARUMÄRKE PÅ INTERNATIONELL MARKNAD

Sverige är världens tredje största exportör av sågade barrträvaror och fjärde största av barmassa. Södrakoncernen är en av Europas ledande aktörer och bidrar till Sveriges starka position som skogs-nation. Närmare 80 procent av de förädlade produkterna från Södras massaindustrier och produktionsenheter för sågade

trävaror exporteras. Det totala exportvärdet uppgår till cirka 14 miljarder SEK.

Södra har ett starkt och väletablerat varumärke bland kvalitetskrävande kunder spridda över en stor del av världen. De enskilt största exportmarknaderna är Storbritannien, Italien och Tyskland. Massaleveranser sker främst till kunder i Europa som tillverkar mjukpapper, specialpapper, förpackningar och tryckpapper. Tillväxten är även stark i den asiatiska regionen, främst Kina. Kunderna för trävaror finns globalt, men en majoritet av försäljningen sker i norra Europa.

Jubileumsår med historiskt rekordresultat

Södra fortsätter att visa vägen med ett rekordresultat för jubileumsåret 2018. Nettoomsättningen ökade med 18 procent till 24 230 MSEK och rörelseresultatet uppgick till 4 508 MSEK. Styrelsen föreslår en vinstdelning på 1 795 MSEK. Genom fortsatt expansion, vidareförädling och innovationssatsningar tar Södra vara på de möjligheter som omställningen mot en mer hållbar bioekonomi erbjuder.

STRATEGI FÖR TILLVÄXT, LÖNSAMHET OCH HÅLLBARHET

Södra fortsätter att skapa värde i takt med att vi fullföljer koncernstrategins mål fram till 2020. Vi växer med våra kunder på valda marknader, vi har en god lönsamhet och vi fokuserar på vår kärnverksamhet som är produktion av pappers- och textilmassa samt sågade och vidareförädlade trävaror. Så kommer det att vara också för överskådlig tid. Det är här de stora intäkts- och kassaflödena genereras. Samtidigt sker hela tiden ökad förädling och förbättringar genom tekniska innovationer och digitalisering. Pappersmassa och sågade trävaror är inte längre bulkvaror, utan produkter anpassade till höga kvalitetskrav med ett allt större högteknologiskt innehåll i takt med att våra kunder och marknader snabbt utvecklas och förändras. Samtidigt satsar vi målmedvetet på forskning och innovation för att kommersialisera nya hållbara produkter baserade på skogsråvaran. Ur biströmmar och restprodukter utvecklar vi innovativa lösningar för att möta nya behov som drivs av den pågående omställningen mot en mer hållbar bioekonomi.

”Vi fortsätter att visa vägen för att vara nästa generations skogsföretag och dra fördelar av den pågående omställningen mot en mer hållbar bioekonomi.”

Södra satsar därför också på utveckling av biodrivmedel baserad på skogsråvara. Dels startar vi metanoltillverkning vid massabruk i Mönsterås, dels investerar vi tillsammans med norska Statkraft i ny teknologi för produktion av biodrivmedel baserad på skogliga restprodukter inom Silva Green Fuel. Vi producerar också småhus av god kvalitet.

BÄSTA RESULTATET I SÖDRAS HISTORIA

Södras resultat för 2018 är det bästa någonsin i företagets historia. Det är särskilt glädjande detta jubileumsår när Södra firar 80 år. Nettoomsättningen ökade med 18 procent till 24 230 MSEK och rörelseresultatet uppgick till 4 508 MSEK. Styrelsen föreslår en vinstdelning på 1 795 MSEK. Det mycket starka resultatet är en följd av en under året gynnsam global konjunktur med hög efterfrågan och god prisutveckling på både pappersmassa och sågade trävaror på våra viktigaste marknader. Den höga efterfrågan har kunnat tillgodoses tack vara de omfattande expansionsinvesteringar på cirka 11 miljarder SEK som vi genomfört i massabruk, sågverk och nya innovationer under de senaste fyra åren.

I samband med omstruktureringsarbetet avvecklades interiörträverksamheten under året. Resultatet ska även ses mot bakgrund av de vädermässiga utmaningar som rådde under 2018, först med blöta marker, följt av sommarens extremvärme som innebar mycket stor brandrisk och tillfälliga avverkningsstopp. Dessutom kunde vi under hösten konstatera omfattande skador från granbarkborren inom stora delar av Södras verksamhetsområde. Det gångna årets väderutmaningar leder till eftertanke. Det är troligt att den globala uppvärmningen och klimatförändringarna kommer att medföra mer av extrema väderomslag också i vårt land. Vi måste därför förbereda oss för detta på flera sätt, exempelvis vad gäller ökad brandberedskap. Det kan också handla om förändrade arbetssätt vad gäller logistik och lagerhållning för att säkra industrins försörjningskedja.

STRATEGISKT SKOGSKÖP I LETTLAND

Tillgången till virkesråvara är avgörande för vår industri och skogen har fått en mer strategisk betydelse. Vi ser också en ökad efterfrågan på skogsråvara i takt med att bioekonomin växer. Det är i ljuset av detta Södras förvärv av skogsmark i Lettland ska ses. Grundbulten i Södras verksamhet är och förblir att trygga våra medlemmars avsättning av skogsråvara genom en effektiv förädlingsindustri. Genom förvärvet i Lettland kan vi ännu bättre optimera vårt importbehov och säkra industrins framtida råvaruförsörjning. Förvärvet av skogsmarken i Lettland är samtidigt en god kapitalplacering.

SKOGEN HAR HÅLLBARA LÖSNINGAR

Hållbarhetsfrågorna har fått ett allt större fokus under senare år, inte minst som vi möter larmrapporter kring klimatpåverkan och den globala uppvärmningen. Här måste världens länder samverka och agera mer kraftfullt. FN:s globala mål för hållbar utveckling är en stark drivkraft i detta liksom Parisavtalet. Det är glädjande att klimatmötet i Polen i december 2018 innebar att 200 länder kunde enas kring ett slutdokument, även om det behövs mer av konkreta och snabba åtgärder för att minska koldioxidutsläppen. Skogsnäringen har särskilt goda möjligheter att bidra i omställningen mot en bioekonomi. Dels har skogsråvaran unika egenskaper som förnybar resurs, dels binder den växande skogen koldioxid och skogsbaserade produkter kan ersätta fossilbaserade. För Södras del arbetar vi hårt för att ta vara på de möjligheter som skogen ger. Vår progressiva hållning kommer även till uttryck i våra 15 ambitiösa hållbarhetsmål som vi steg för steg uppfyller. Vissa av målen kräver dock att även samhället och andra branscher bidrar i den nödvändiga omställningen. För att vara framgångsrikt som företag måste vi agera proaktivt och i samklang med vad våra kunder efterfrågar. Hållbarhet och lönsamhet går hand i hand och är helt enkelt bra för affärerna. Vi har också ett extra fokus på arbetsmiljö och säkerhet i koncernen.

Rekordresultat

Södras resultat för 2018 är det bästa någonsin i företagets historia.

Säkrad råvaruförsörjning

Södras förvärv av skog i Lettland bidrar till att säkra industrins framtida råvarubehov i takt med att efterfrågan ökar.

Hållbarhet i fokus

Skogen skapar unika möjligheter att klara klimatutmaningarna och bidra i omställningen mot en mer hållbar bioekonomi.

Rustad för framtiden

Södra har en stark position och står väl rustad att möta en avtagande global tillväxt och sämre konjunktur.

DIGITALISERING UTMANAR AFFÄRSMODELLER

Vi arbetar målmedvetet för att dra affärsmässiga fördelar av den mycket snabba digitaliseringen som utmanar och förändrar rådande affärsmodeller. Ambitionen är att Södra ska vara ett av de mest digitaliserade skogsföretagen i världen och vi har under senare tid ökat vår egen förändringstakt avsevärt. Vi är på god väg, exempelvis genom effektivisering och digitalisering av produktionsmiljöer inom massabruk och sågverk. I kundrelationer ser vi fler digitala tjänster och nya e-handelslösningar. Södra ligger också i framkant när det gäller att utveckla och utnyttja ny teknik i det digitala precisionsskogsbruket med ett ökat användande av information till exempel via drönare och olika digitala tjänster. Dessutom har den artificiella intelligensen gjort sitt intåg genom vår första digitala medarbetare, en mjukvarurobot.

80 ÅR AV GEMENSKAP OCH SAMVERKAN

Allt sedan 1938 har Södra arbetat för skogsgårdens bästa. Vår historia visar hur ett medlemsägt företag, där skogsägare med gemensamma intressen går samman, kan bygga stora värden och en konkurrenskraftig internationellt verksam industrirörelse som förädlar skogsägarnas skogsråvara. Men inte bara det, Södra ser också till att utveckla tjänster och produkter som våra medlemmar efterfrågar för att bedriva ett hållbart och ansvarsfullt skogsbruk. Det handlar också om den enskilda skogsgårdens förutsättningar. En stark äganderätt och frihet under ansvar är grundbultar som

innebär att både skogstillväxten och den biologiska mångfalden kan säkras också för framtiden. Sveriges fortsatta framtid som en ledande skogsnation måste därför bygga på klokskap och långsiktiga näringspolitiska spelregler för den enskilde skogsägaren.

SÖDRA STÅR STARKT

Marknaderna för pappersmassa och sågade och förädlade trävaror väntas ha en fortsatt ljus framtid i det mer långsiktiga perspektivet. Det korta perspektivet överskuggas av den geopolitiska oron med bland annat hoten mot frihandeln, Brexit-frågan och ökad populism. Osäkerhet hämmar alltid tillväxten i den globala ekonomin och vi ser vissa tecken på att förväntningarna på den globala tillväxttakten dragits ner från tidigare hög nivå. Södra står starkt affärsmässigt och finansiellt för att också kunna möta en sämre konjunktur. Vi fortsätter att visa vägen för att vara nästa generations skogsföretag och dra fördelar av den pågående omställningen mot en mer hållbar bioekonomi.

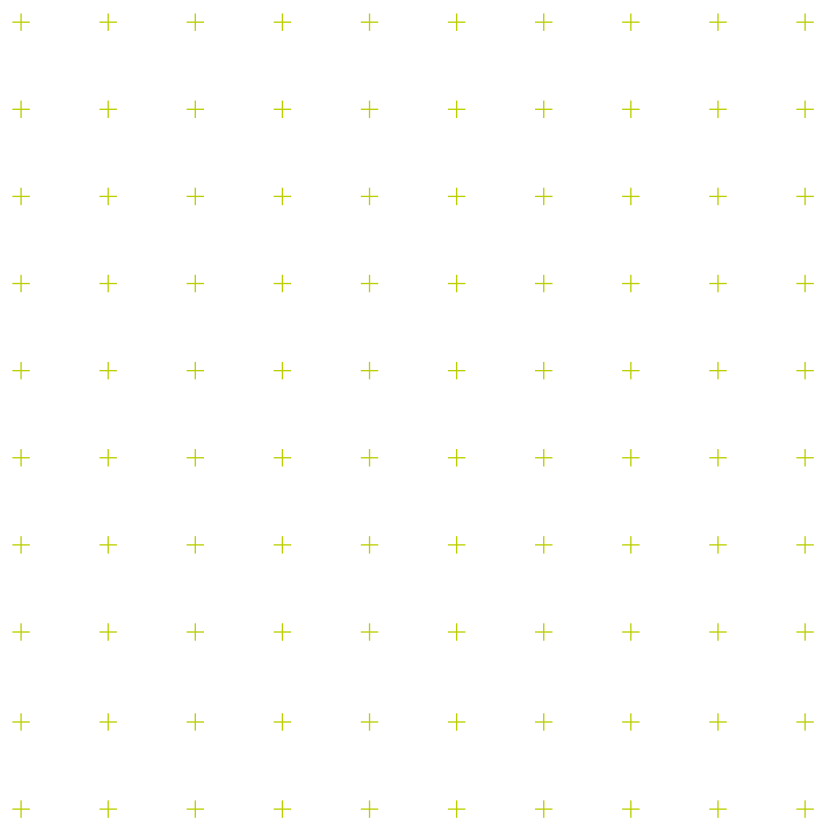
Lars Idermark

Vd och koncernchef

VERKSAMHETEN

Verksamheten

Relationer och långsiktighet skapar värde

Genom värdeskapande relationer och långsiktigt agerande bygger Södra nästa generations skogsföretag.

2020

Södras mål är att 2020 vara ett lönsammare, mer konkurrenskraftigt, innovativt och hållbart företag med en starkare global marknadsposition.

1,9 miljoner ton CO₂

Klimatnytta med växande skog. 1,9 miljoner ton CO₂ binds årligen i Södras medlemmars skogar.

14 mdr SEK exportvärde

Exportintäkter bidrar till att skapa värde för Södras intressenter – ägare, kunder, leverantörer, medarbetare och samhälle.

Södra skapar värde

Resurser

Naturreсурser

Virkesråvara 16,5 miljoner m³fub, varav 10 miljoner m³fub från Södras medlemmar.
Vatten 83 miljoner m³.
Bränslen för produktion 13,5 TWh, varav 99 % biobränslen.

Finansiella resurser

16 mdr SEK eget kapital, varav 4 mdr SEK individuellt insatskapital.
6 mdr SEK lånat kapital, varav 3,5 mdr SEK från medlemmarna.

Industri

7 sågverk, 3 massabruk, plantskolor, anläggningar för impregnering, virkesterminaler, torvmossar, hamn, fröplantage, vindkraftverk, åkeri, skogsmaskiner, husfabrik, säljkontor.

Medarbetare

Drygt 3 100 medarbetare, 95 % i Sverige och 5 % i åtta andra länder.

Samarbetspartners

340 skogsentreprenörer, 140 transportörer, övriga leverantörer, delägda intresseföretag (Sunpine, Silva Green Fuel), branschorganisationer.

Innovation

170 MSEK investerat i forskning och utveckling.

Värdegrund

Värdeskapande relationer och långsiktigt agerande.

Så skapar vi värde

Modernt och digitaliserat skogsbruk

Skogliga tjänster

Föryngring, röjning, gallring, föryngringsavverkning.

Förädling av virkesråvaran

Industriell verksamhet

Sågade trävaror 1,8 miljoner m³, pappersmassa 1,6 miljoner ton, textilmassa 142 000 ton, el 388 GWh, fjärrvärme 430 GWh, fasta biobränslen 3 900 GWh.

Kund- och leverantörssamarbeten och service

Näringspolitik för att tillvarata medlemmarnas intressen

Logistiklösningar för både råvara och färdig produkt

Utveckling och innovation av nya, hållbara produkter och tjänster

Strategi

Tillväxt.

Lönsamhet och kassaflöde.

Fokus på kärnverksamhet.

Växa på rätt marknader.

Nya produkter och innovation.

Hållbarhet.

Se sidan 12–13.

Styrning

Föreningsstyrning, se sidan 128–136.

Policyer och riktlinjer, se sidan 54–55.

OMVÄRLDSFAKTORER – Globala trender och drivkrafter, se sidan 14–15.

Allt vi gör utgår
från skogen

2,6 miljoner hektar
skogsmark inom Södras medlemsområde

1,8
miljoner m³
sågade
trävaror

I våra kunders tillverkning räcker detta till:
100 000 småhus i trä

1,8
miljoner ton
massa

I våra kunders tillverkning räcker detta till:
4,3 miljarder böcker och
480 miljoner tröjor

4 700 GWh
energi

För våra kunder räcker detta till:
50 000 varv runt jorden med
elbil och 27 000 småhus
uppvärmda av fjärrvärme

Biobränsleleveranserna utgör:
6 % av Sveriges totala använd-
ning av fasta biobränslen

Skapat värde

Kunder

Hållbara produkter och tjänster av hög kvalitet och med kundanpassad prestanda. Starkt kassaflöde som möjliggör konkurrenskraftiga och välinvesterade industrier.

Medlemmar/Ägare

Goda förutsättningar att bedriva skogsbruk. Lönsam avsättning för virkesråvaran och ökat värde på skogsgården. Vinstdelning 690 SEK/hektar och skogsnetto för Södras typgård 1 100 SEK/hektar.

Medarbetare

Löner, ersättningar och sociala avgifter: 2 400 MSEK. Kompetensutveckling.

Samarbetspartners

Inköpta varor och tjänster. Innovation och affärsutveckling. Näringspolitisk påverkan.

Samhälle

Skatter: Betald inkomstskatt 260 MSEK, fastighetskatt 23 MSEK. Forskning och innovation 170 MSEK. Södras forskningsstiftelse har delat ut mer än 210 MSEK sedan starten 1995. Samhällsengagemang, verksamhet, sysselsättning och kompetens på mindre orter. Skogsnäringens konkurrenskraft ökar genom lönsam affärsverksamhet och innovation. Sponsring.

Miljö

Klimatnytta med växande skog: 1,9 miljoner ton CO₂ binds årligen i Södras medlemmars skogar. Substitutionseffekt genom att förnybar virkesråvara ersätter fossila material, grön energi ersätter fossil energi. Frivilliga avsättningar av skogsmark och skötselåtgärder för att bevara och förstärka biologisk mångfald.

Finansiella mål

Avkastning.
Soliditet.
Vinstdelning.
Se sidan 12.

Prioriterade hållbarhetsmål

Fossilfrihet.
Skogstillväxt.
Arbetsuskador.
Se sidan 13.

VISION – Södra visar vägen

Cirka 120 000 hektar
eget skogsinnehav i Sverige, Estland och Lettland

2/3 av skogsmarken
har skogscertifiering

Strategi för lönsamhet och hållbarhet

Södras uppdrag från sina ägare är att trygga avsättningen för medlemmarnas skogsråvara och främja skogsgårdens lönsamhet. Uppdraget är också att verka för en hög och värdefull skogsproduktion med natur- och kulturvårdshänsyn samt att bevaka och främja medlemmarnas näringspolitiska intressen, främst äganderättens innehåll.

VISION:

Södra visar vägen. Södra går sin egen väg. Vi utmanar förväntningarna på vad ett skogsföretag är. Vi har ett starkt självförtroende och agerar tydligt. Tillsammans med medlemmarna visar Södra vad det innebär att vara nästa generations skogsföretag.

MÅL:

Södras övergripande mål är att 2020 vara ett lönsammare, mer konkurrenskraftigt, innovativt och hållbart företag med en starkare global marknadsposition. Södras framgång har sin grund i en långsiktig lönsamhet och stark finansiell ställning som möjliggör utveckling av verksamheten och vinstdelning till ägarna. De centrala finansiella målen uttrycks genom avkastning på sysselsatt kapital, soliditet och vinstdelning. Hållbarhetsmålen omfattar fossilfrihet, ökad skogstillväxt och nollvision avseende arbetsskador.

FINANSIELLA MÅL

■ Målsättningen är att generera värde för ägarna genom att förverkliga strategin. Realiserandet av strategin ger en förbättrad kostnads- och kapitaleffektivitet. Koncernens avkastning på sysselsatt kapital ska långsiktigt vara minst 10 procent.

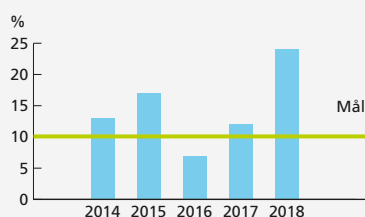
■ Den finansiella ställningen ska vara stark för att ha handlingsfrihet att fatta långsiktiga affärsmässiga beslut. Soliditeten ska långsiktigt vara minst 55 procent.

■ Beslut om vinstdelning ska grundas på en sammanvägning av koncernens lönsamhetsituation, investeringsplaner och finansiella ställning. Långsiktigt ska den samlade vinstdelningen motsvara minst 50 procent av resultatet före skatt.

Avkastning

10%

Avkastningen på sysselsatt kapital ska långsiktigt vara minst 10 procent.

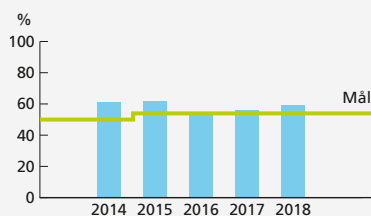

Avkastningen på sysselsatt kapital var 24 procent och överstiger det långsiktiga målet på 10 procent, detta i huvudsak som en följd av ökad volym och god prisutveckling på Södras färdigprodukter.

Soliditet

55%

Soliditeten ska långsiktigt vara minst 55 procent.

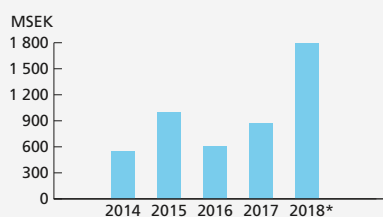

Balansräkningen fortsätter att vara mycket stark. Soliditeten uppgick till 59 procent, vilket överstiger det finansiella målet.

Vinstdelning

50%

Långsiktigt ska den samlade vinstdelningen motsvara minst 50 procent av resultatet före skatt. Vinstdelningspolicyn ändrades 2015. Tidigare uppgick vinstdelningen till 40 procent av resultatet före skatt.

Styrelsens förslag till vinstdelning för 2018 är 1 795 MSEK, vilket motsvarar 41 procent av resultatet före skatt. Vinstdelningen för de senaste fem åren uppgår till 45 procent.

* Föreslagen vinstdelning.

STRATEGI

Tillväxt

Ett företag måste växa för att vara konkurrenskraftigt och skapa värden långsiktigt. Södras ägare har ett virkesförråd till följd av ett ansvarsfullt brukande av skogen med återplantering, god skötsel och långsiktigt brukande. Därigenom har Södra tillgång till en stor mängd skogsråvara som behöver avsättning. Södra har investerat i ökad produktion för att möta sina ägares ökade avsättningsbehov och kundernas stigande efterfrågan på produkter baserade främst på den svenska vedråvaran.

Lönsamhet och kassaflöde

Södra utvärderar kontinuerligt strukturer och processer för att förbättra lönsamhet och kassaflöde. Investeringar baseras på kassaflödesanalyser. Ökad lönsamhet skapas även genom ökad effektivitet och bättre utnyttjande av gemensamma resurser.

Fokus på kärnverksamhet

Södra fokuserar på att behålla och utveckla sin starka position inom såväl skogsbruk och massaproduktion som för sågade och förädlade trävaror samt att utveckla dotterbolaget Trivselhus. Stora investeringar under de senaste åren har expanderat kärnverksamheten, främst på massasidan, men även inom sågade och förädlade trävaror. Ökade satsningar görs hela tiden för att utveckla nya produkter och tjänster.

Växa på rätt marknader

Södra är ett starkt exportberoende företag, med nästan två tredjedelar av försäljningen på den internationella marknaden, främst i Europa. En stor del av efterfrågeökningen beräknas ske på de snabbt växande asiatiska marknaderna där Södra ska öka sin närvaro.

Nya produkter och innovation

Södras produktportfölj består till allra största delen av volymprodukter som massa samt sågade och förädlade trävaror. Innovationer inom befintliga produktområden är väsentliga för att stärka erbjudandet till kunderna. Ett ökat fokus läggs på att snabbare ta fram nya produkter för kommersiell användning.

Hållbarhet

Södras verksamhet bygger på ett ansvarsfullt skogsbruk. Södra fokuserar på sex strategiska inriktningar – klimatpositiv verksamhet, hållbart skogsbruk, hållbar innovation, effektivt resursnyttjande, ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare samt ansvarsfulla affärer. Södra har 15 övergripande hållbarhetsmål varav tre är särskilt prioriterade och likställda med de finansiella målen.

HÅLLBARHETSMÅL

■ Södras nettoutsläpp av växthusgaser ska vara mindre än noll. Södras produktion är fossilfri år 2020 och Södras transporter är fossilfria år 2030.

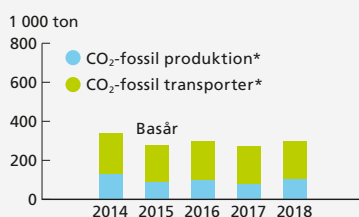
■ Växande skog har stor betydelse för att motverka klimatförändringarna. Den årliga skogstillväxten på Södras medlemsfastigheter är 20 procent högre år 2050 än 2015.

■ Insatser för bättre hälsa och arbetsmiljö bedrivs förebyggande och systematiskt. Södra har en nollvision för arbetsskador och arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020.

Fossilfrihet

0

Södras produktion är fossilfri 2020 och transporter 2030.

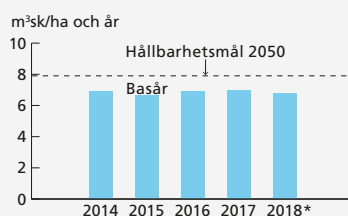
Utsläppen av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter var 103 kton, 17 procent högre jämfört med 2015. Under 2018 var förbrukning av fossil eldningsolja i massabruken högre jämfört med tidigare år. Utsläppen av fossil koldioxid från transporter var 196 kton, 2 procent högre jämfört med 2015.

* I målet för produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsskogsarbetare som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter. I målet för transporter ingår övriga transporter, inklusive Södras eget åkeri.

Skogstillväxt

20%

Skogstillväxten 20 procent högre 2050 än 2015.

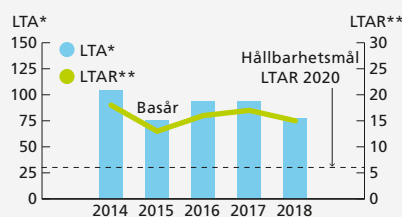
Den årliga skogstillväxten i Södras medlemmars skogar var 6,7 m³sk/ha, 2 procent högre jämfört med 2015. Tillväxtoökningen brukar ligga i intervallet 0,5–1,0 procent per år. En längre mätserie behövs för att utläsa trender.

* 2018 avser den genomsnittliga tillväxten under 2012–2016, det senaste tillgängliga värdet. Skogstillväxten är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

Arbetsskador

0

Nollvision för arbetsskador och arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020.

Antalet arbetsskador med frånvaro var 77, 18 procent lägre och arbetsskadefrekvensen var 15, 12 procent lägre jämfört med 2017. Insatser under året hade främst fokus på säkerhetskultur och säkra beteenden.

* LTA (lost-time-accident). Arbetsskada med frånvaro.
** LTAR (lost-time-accident rate). Antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

Drivkrafter och utvecklingstendenser

Södra agerar på en global marknad där kundernas efterfrågan på avsalumassa och trävaror framför allt påverkas av den allmänna utvecklingen i världen, främst avseende konjunkturläge, välstånd, sysselsättningsnivåer och demografi, men också av rörelser i vissa nyckelvalutor.

Flera globala trender bidrar till att efterfrågan på produkter baserade på förnybara material som skogsråvara långsiktigt fortsätter att öka. De globala klimatutmaningarna innebär ökade krav på en snabbare omställning mot en mer hållbar bioekonomi. Utvecklingen drivs på av FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling.

GLOBALISERING OCH HANDEL

Den ökade globaliseringen påverkar människor och företag på många sätt. Sverige är en ledande skogsnation och utvecklingen mot en mer biobaserad ekonomi skapar goda förutsättningar för den svenska skogsindustrin. För att vara konkurrenskraftig måste därför Södra fortsätta växa på rätt marknader i stark global konkurrens.

KLIMATUTMANINGAR

Skogen och produkter baserade på skogsråvara är en av flera lösningar på de globala klimatproblemen. Växande skog tar upp koldioxid och träprodukter lagrar kol. Skogsråvara är en alltmer strategisk resurs och kan via förädling i många fall ersätta produkter som i dag görs av fossilbaserade råvaror.

BEFOLKNINGSTILLVÄXT OCH ÖKAT VÄLSTÅND

I takt med att jordens befolkning ökar, stiger även efterfrågan på en mängd produkter. Ökat välstånd för en allt större del av världsbefolkningen innebär nya konsumtionsmönster med ökad efterfrågan på hållbara produkter. Det kan handla om olika produkter baserade på pappersmassa, som toalett- och hygienprodukter, smarta förpackningar, men även efterfrågan på kläder baserade på textilmassa ökar. Redan nu är efterfrågan på den förnybara, återvinningsbara och nedbrytbara skogsråvaran växande och kommer långsiktigt att öka. En växande trend bland konsumenter är ökad miljömedvetenhet och att aktivt välja varor som är tillverkade av förnybara råvaror.

URBANISERING

2050 spås 70 procent av världens befolkning bo i städer. Det innebär bland annat nya krav på husbyggande, energi- och försörjningslösningar. Skogsbaserade produkter kan på ett klimatvänligt sätt bidra till nya lösningar på dessa utmaningar genom klimatsmart byggande av bostäder i trä och bostäder med intelligenta lösningar kring värme och energi. Utvecklingen innebär också en

ökad efterfrågan på hållbara förpackningar för livsmedel baserade på förnybar råvara.

DIGITALISERING

Den ökade digitaliseringen förändrar både konsumtionsmönster och affärsmodeller, vilket i grunden reducerar behov för tryckta medier och därmed skogsprodukter. Men digitalisering medför också möjligheter för ökad produktivitet i hela produktionskedjan från planta till färdig skogsprodukt. Till exempel ökar precisionen i skogsbruket genom utnyttjande av digital teknik och informationsflöden, vilket främjar skogsgårdens lönsamhet. Ökad e-handel skapar nya affärsmöjligheter och ökar till exempel efterfrågan på smarta förpackningslösningar.

VALUTAPÅVERKAN

Utvecklingen för vissa nyckelvalutor är central och då främst amerikanska dollar (USD), euro (EUR) och brittiska pund (GBP). Massapriser sätts i dollar samtidigt som många kunder finns inom euroområdet. Det brittiska pundets utveckling är av betydelse för sågverksrörelsen då Storbritannien är den största exportmarknaden för trävaror.

KUNDER OCH PRODUKTER

Södras kunder finns främst bland tillverkare av mjukpapper, finpapper, magasin-papper och olika specialpapper. De producerar bland annat hushållspapper och toalettpapper, mjuka ansiktsservetter, kaffefilter, tapetpapper, kopieringspapper,

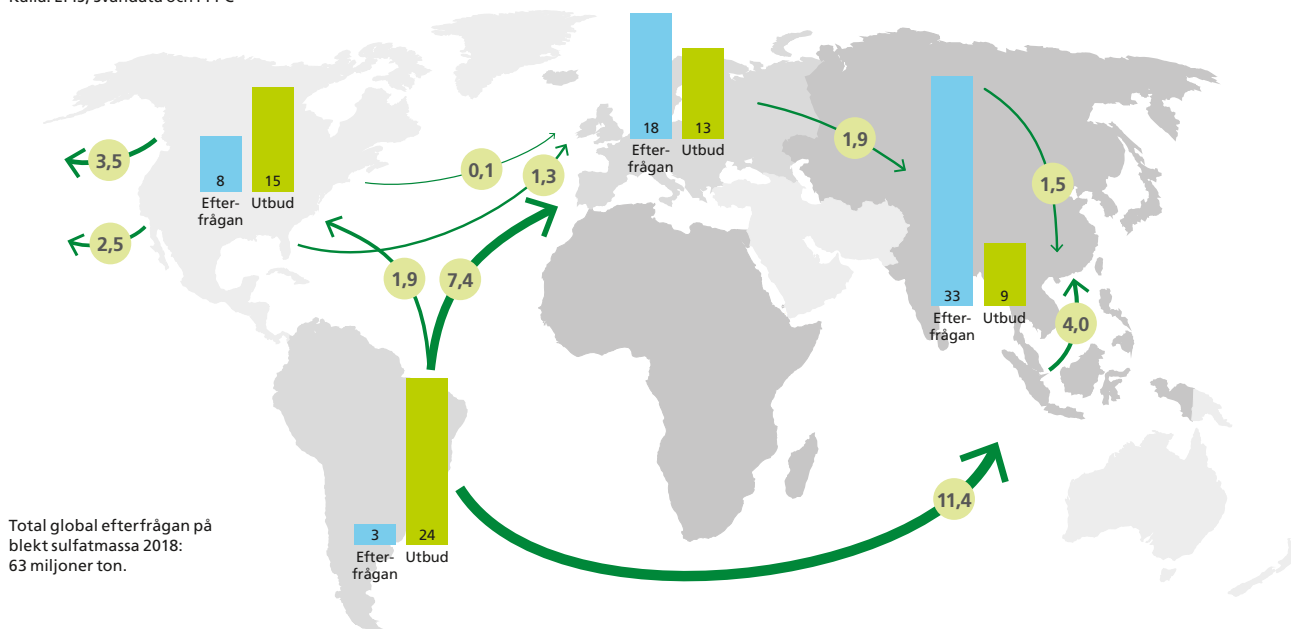
papper till exklusiva trycksaker, broschyrer, produktkataloger och förpackningar. Intresset för kläder och andra textilier baserade på träbaserade fiber ökar, vilket ökar efterfrågan på textilmassa.

Inom sågade trävaror finns Södras kunder främst inom byggindustri, bygghandel, hustillverkare, emballage- och träförädlingsindustri.

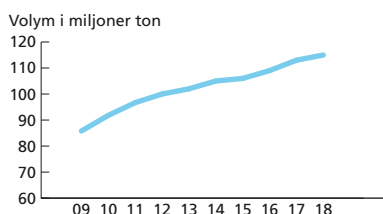
Södra satsar även på förädling av skogsråvaran och dess biprodukter för att möta en framtida ökad efterfrågan på biobaserade produkter, som exempelvis biodrivmedel.

Marknaden för blekt sulfatmassa 2018 (i miljoner ton)

Källa: EPIS, Svandata och PPPC

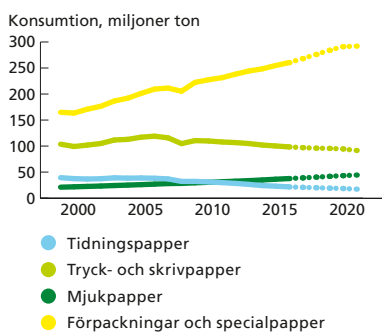
Produktion av papper och kartong i Kina

Den kinesiska produktionsökningstakten har fallit till cirka 3 procent per år från en betydligt högre nivå tidigare på grund av en generell avmattning i kinesisk tillväxt.

Källa: RISI

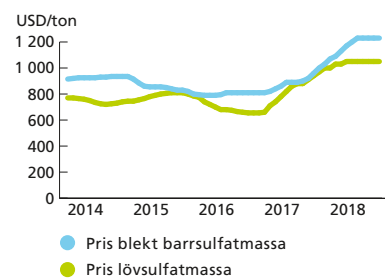
Global utveckling papperssegment

Konsumtionen av olika tryck- och skrivpapper sjunker på grund av den ökade digitaliseringen i världen. Sektorer som mjukpapper och förpackningar ökar i takt med den ekonomiska utvecklingen i världen.

Källa: RISI

Listpris för barr- och lövmassa

Priserna på både barr- och lövmassa ökade under året på grund av en stark konjunktur som i grunden drev en ökande efterfrågan på papper och pappersmassa. Diagrammet visar bruttopriser före rabatter på den europeiska marknaden.

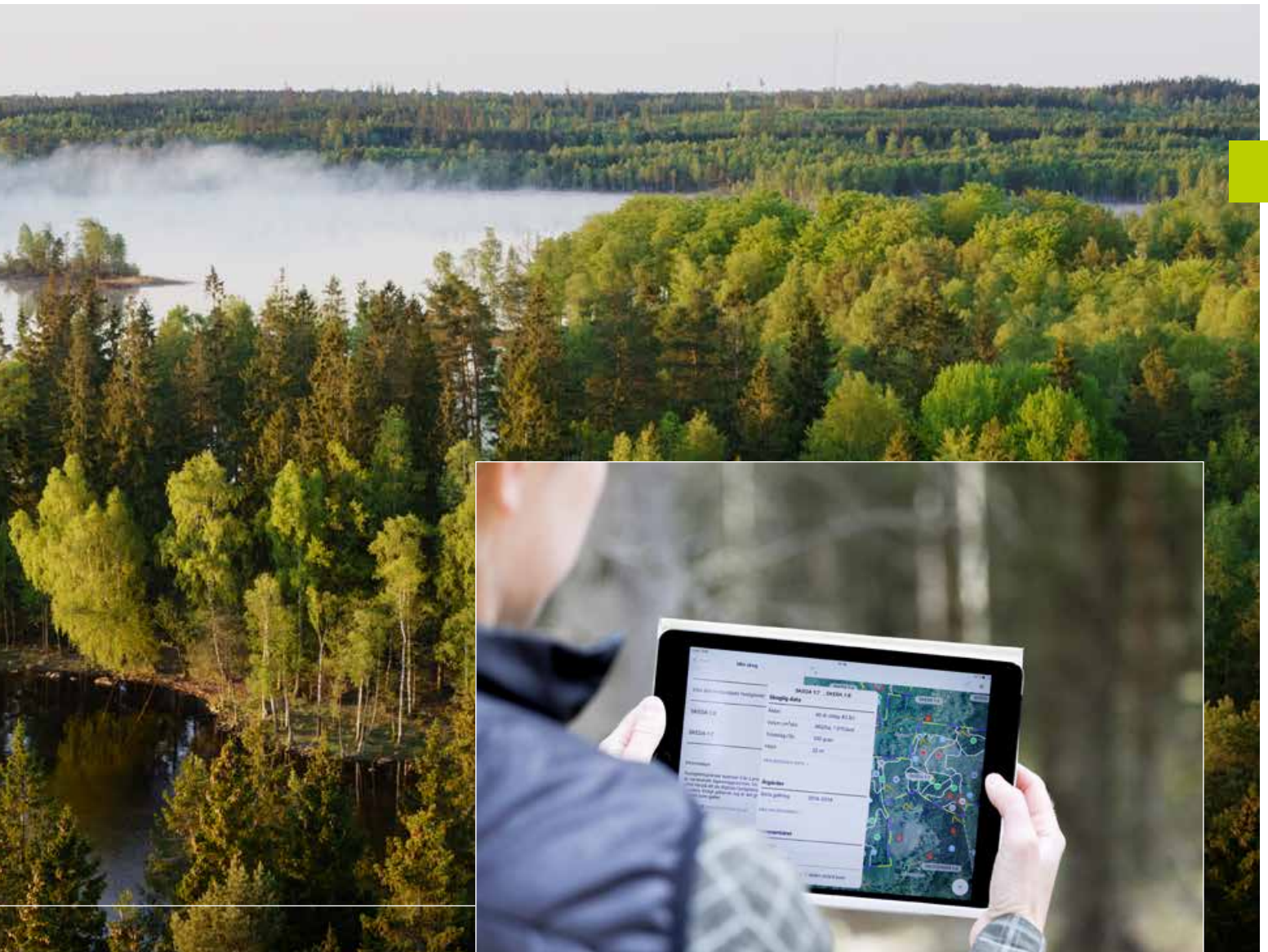
Källa: RISI

AFFÄRSOMRÅDEN

Södra Skog

Södra Skog utvecklar skogsbruket för medlemmarnas bästa. Nya digitala lösningar ökar effektiviteten – och allt görs med hållbarhet som ledstjärna.

+ Digitalt skogsbruk i framkant

CASE Det digitala skogsbruket utvecklas i snabb takt. Nu ökar precisionen och effektiviteten ytterligare bland annat genom en rad nya appar. Appen Apteringsstöd gör det enklare att mäta leveransvolymerna per sortiment och ger ökad precision i leveranserna. I appen Skogsägare underlättar den nya fotofunktionen delning av information vid samägande av skog. Digitaliseringen gör det lättare att vara skogsägare och det gynnar skogsgårdens lönsamhet.

Södra Skog – Extrema väderförhållanden med logistiska utmaningar

Virkesförsörjningen till Södras industrier klarades trots stora logistiska utmaningar på grund av extrema väderförhållanden. Förädling av skogsplanter för ökad skogstillväxt bidrar till ökad lönsamhet för skogsgården.

Viktiga händelser 2018

- Unik satsning på granfröplantage i växthus.
- Nya tjänster i digitala precisionsskogsbruket.
- Strategiskt förvärv av skogsmark i Lettland.

Södra Skog anskaffar virke och erbjuder skogliga tjänster. Tjänsterna omfattar allt från markberedning, förädlade planter från egna fossilfria plantskolor, plantering, röjning, gallring, föryngringsavverkning, gröna skogsbruksplaner och skogsekonomisk rådgivning.

STRATEGISK INRIKTNING

Södras investeringar i industriverksamheterna tryggar den framtida virkesavsättningen och tillväxten i medlemmarnas skogar. Medlemmarnas efterfrågan på digitala tjänster och skogsekonomisk rådgivning ökar. Genom ständiga förbättringar inom logistik möter Södra kundernas och skogsägarnas krav på leveransprecision, effektivitet och flexibilitet. Ökad samverkan med entreprenörerna bidrar till högre produktivitet och ökat säkerhetsmedvetande. Samtidigt säkerställs en avverkningsnivå i linje med Södras hållbarhetsmål genom ansvarsfull skogsskötsel, god skogsbruksplanläggning och effektiva transportlösningar.

VIRKESMARKNADEN

Virkesmarknaden i Södras område präglades av ett gott försörjningsläge både vad gällde massaved och timmer. Efterfrågan på fiberråvara ökade under året i takt med att massaindustrins produktion låg på en högre nivå än föregående år. Efterfrågan var god på såväl grantimmer som talltimmer. Virkesutbudet var något högre jämfört med föregående år. Såväl timmer- som massavedspriserna steg under året i Syd-sverige i takt med ökad efterfrågan. Den externa försäljningen av sågbara sortiment ökade. Efterfrågan på biobränslen var stabil och lagren var låga under året.

VERKSAMHETEN

De extrema väderförhållandena under sommaren innebar ökade logistiska utmaningar och krävde extraordinära insatser. Upparbetningen av barkborreskadad skog har varit prioriterat efter att omfattande skador konstaterats inom Södras verksamhetsområde. Försörjningen av virkesråvara till massabruken kunde tillgodoses medan vissa störningar uppstod i leveranserna till sågverken.

Södra förvärvade skogsmark i Lettland vilket stärker Södras position, säkrar delar av virkesimporten och kompletterar virkesleveranserna från medlemmarna. Arealen uppgår till 111 100 hektar, varav 80 300 hektar är skogsmark. Södra äger sedan tidigare cirka 15 000 hektar skog i Lettland.

Efterfrågan på skogliga tjänster i form av avverkning, markberedning, plantering, röjning och upprättande av gröna skogsbruksplaner var fortsatt god. Inköpen av avverkningstjänster uppgick till cirka 1,0 miljarder SEK och transporttjänster motsvarade cirka 1,5 miljarder SEK.

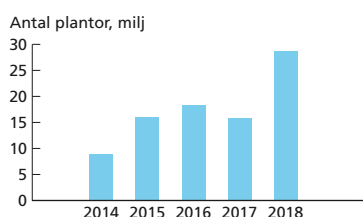
TILLVÄXTHÖJANDE ÅTGÄRDER

Föryngring och återväxt är centralt för ett hållbart skogsbruk och för att stärka skogsgårdens lönsamhet. Södra bedriver framgångsrik växtförädling i fröplantager i syfte att öka den framtida skogens tillväxtförmåga. I samarbete med Skogforsk gör Södra en unik satsning på granfröplantage i växthus i syfte att ge kunderna snabbare tillgång till högförädlade planter. Båda Södras plantskolor är idag fossilfria.

FLER DIGITALA TJÄNSTER

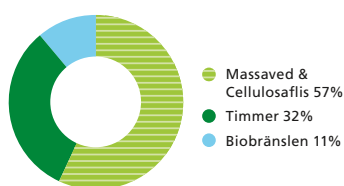
Genom fortsatt utveckling av de digitala verktygen möter Södra upp mot medlemmarnas behov av rådgivning för att realisera sina mål med skogsgården. Rådgivningen gäller såväl skogsekonomi som skogsskötsel. Till grund för analysarbete och målformuleringar ligger de

Försäljning av planter med mekaniskt skydd

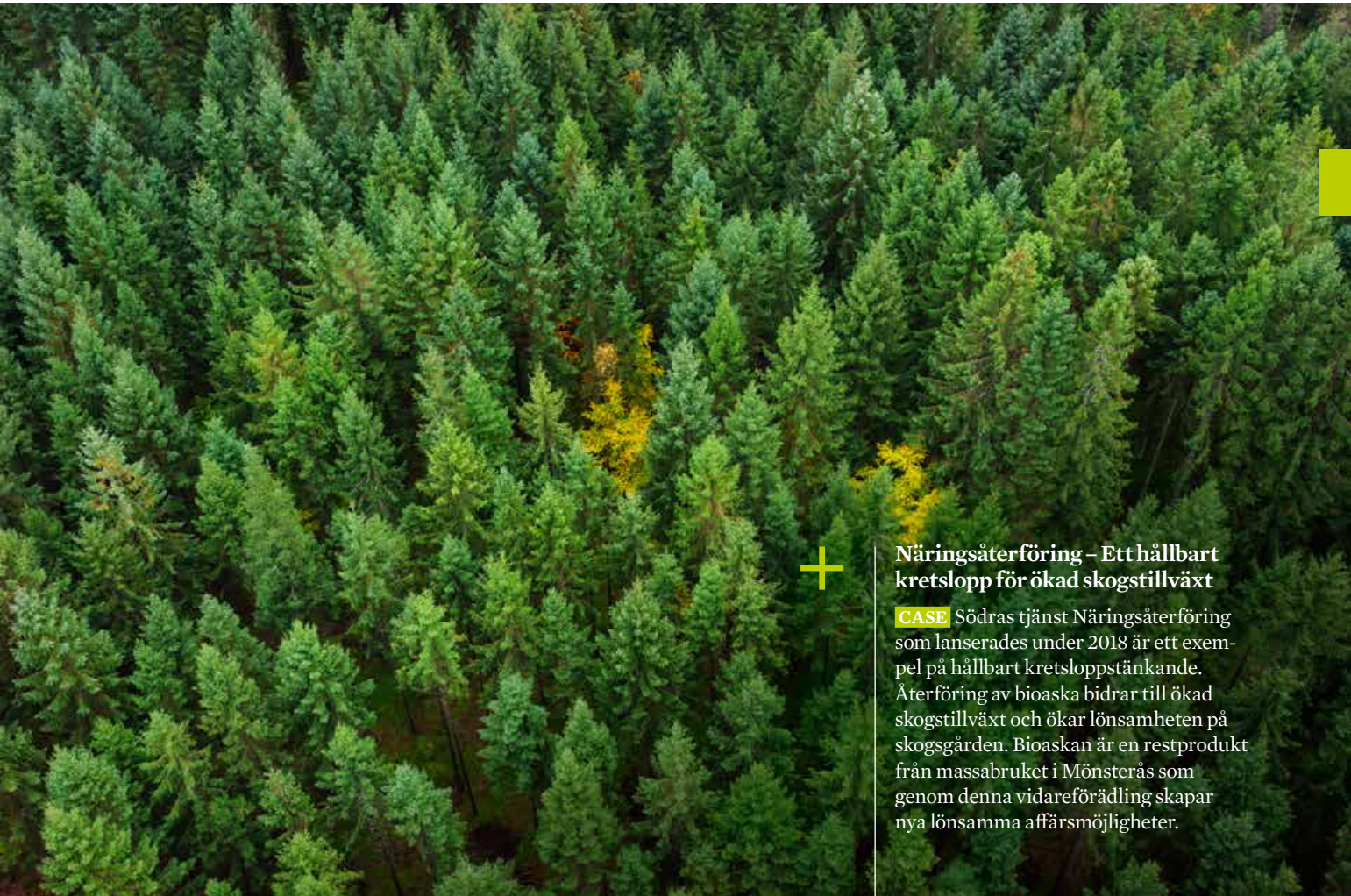
Den totala försäljningen av planter minskade till 30 miljoner (32). Av dessa var i stort sett samtliga försedda med mekaniskt plantskydd.

Virkesomsättning

Mer än hälften av virkesomsättningen avsåg massaved och cellulosafällis.

”Södra bedriver framgångsrik växtförädling i syfte att öka skogens tillväxtförmåga.”

Näringsåterföring – Ett hållbart kretslopp för ökad skogstillväxt

CASE Södras tjänst Näringsåterföring som lanserades under 2018 är ett exempel på hållbart kretsloppstänkande. Återföring av bioaska bidrar till ökad skogstillväxt och ökar lönsamheten på skogsgården. Bioaskan är en restprodukt från massabruket i Mönsterås som genom denna vidareförädling skapar nya lönsamma affärsmöjligheter.

gröna skogsbruksplanerna. En kundnöjdhetsundersökning visar att 92 procent av Södras medlemmar efter avslutad avverkning eller röjning känner stort förtroende för Södras rådgivning och kompetens.

Inom det digitala precisionsskogsbruket utökades tjänsterna, där bland annat appen Skogsägare har fått en fotofunktion. Appen Apteringsstöd underlättar mätning av leveransvolymer per sortiment och innebär ökad leveransprecision.

UTSIKTER FÖR 2019

Avsättningsmöjligheterna för både timmer och massaved bedöms vara fortsatt goda även under 2019. Potentialen att möta upp virkesbehovet är god genom ökade gallringsinsatser och förnygringsavverkningar, där särskilda insatser kommer att göras vad gäller granbarkborreangripen skog. Avverkningsvolymer väntas överstiga behoven i Södras sågverksrörelse varför Södras externa försäljning av timmer kommer att kunna bibehållas.

Vet du att...

... vid Södras kombinatanläggning i Mönsterås kommer det en lastbil med virke var sjätte minut, eller cirka 240 lastbilar per dygn.

SÖDRA SKOG

Nyckeltal	2018	2017
Nettoomsättning, MSEK	11 373	9 774
varav till egen industri	7 019	5 779
Rörelseresultat, MSEK	259	76
Rörelseresultat exkl förändring biologisk tillgång	101	70
Avkastning på operativt kapital, %	10	9
Investeringar, MSEK	3 348	60
Antal anställda	563	539

Anskaffning av virkesråvara	2018	2017
Totalt, milj m ³ fub	16,7	15,5
Från medlemmar, totalt	9,8	9,7
– som leveransvirke	1,3	1,3
– som avverkningsuppdrag	8,5	8,4
Import	1,6	0,5
Övrigt (inklusive sågverksflis)	5,3	5,3

De anskaffade virkesvolymer från medlemmarna ökade med 1 procent jämfört med fjolåret. Den totala virkesvolymen var 16,5 miljoner m³fub, inklusive lagerförändring 0,2 miljoner m³fub.

Skoglig service	2018	2017
Avverkning, milj m ³ fub	8,7	8,7
Markberedning, ha	9 150	9 600
Röjning, ha	13 400	16 400
Skogsbruksplaner, 1 000 ha	110	104
Plantförsäljning, milj st	30	32

Södras skogliga service kan höja värdet på skogsfastigheten genom till exempel skötselåtgärder i rätt tid, certifiering av skogsgården och förädlad plantmaterial. I den avverkade volymen ingår även leveranser från icke-medlemmar.

AFFÄRSOMRÅDEN

Södra Wood

Trä är framtidens byggmaterial. Södra Wood är med och leder utvecklingen genom ökad vidareförädling och digitala tjänster med kunden i fokus.

+ Effektiv e-handelstjänst

CASE Bygghemma Sverige, som grundades år 2006, är Nordens största nätbutik inom byggvaror, hem och trädgårdsprodukter. Affärsidén är att marknadsföra ett brett sortiment av hemförbättringsprodukter på nätet till konkurrenskraftiga priser med hemleverans och höga servicenivåer. Målgruppen är privatpersoner som enkelt och smidigt vill handla byggvaror från kända varumärken. Idag har bolaget snabbt vuxit till en verksamhet med 12 onlinebutiker och 12 showrooms och butiker i Sverige. Genom Södras e-handelstjänst kan Bygghemma erbjuda hemleveranser med snabb service och konkurrenskraftiga priser på sågade trävaror av hög kvalitet.

Södra Wood – Kraftig resultatförbättring och satsning på byggsystem

Stark efterfrågan tillsammans med fortsatta effektiviseringar och framtidssatsningar bidrog till en betydande resultatförbättring. Ökad digitalisering inom både kund- och produktionsleden tillsammans med förädling inom träbyggnadssystem stärker Södras marknadserbjudande.

Viktiga händelser 2018

- Nyinvigt sågverk i Långasjö ger ökade produktionsvolymerna.
- Fler digitala tjänster och nytt e-handelskoncept för bygghandeln.
- Interiörträverksamheten helt avvecklad.
- Anläggning för korslimmat trä (CLT) förbereds för produktionsstart 2019.

Södra Wood erbjuder sågade, hyvlade och impregnerade varor för byggkonstruktioner, möbel- och träindustri. Ungefär 75 procent av volymen är gran, resterande 25 procent är furu. Kunderna finns inom byggindustri, bygghandel, hustillverkare, emballage- och träförädlingsindustri.

STRATEGISK INRIKTNING

Södra Wood fokuserar på ökad försäljning genom att tillgodose kundernas krav på prioriterade marknader. Fokus ligger på effektivitet och lönsamhet i produktionen, ett renodlat sortiment och ökad vidareförädling. Inriktningen bygger på uppdraget att skapa långsiktig avkastning för timmer från medlemmarnas skogsgårdar i nära samarbete med Södra Skog kring virkesfångst och transportlösningar.

Södra arbetar aktivt för att lyfta fram trä som ett hållbart och ekonomiskt konkurrenskraftigt byggnadsmaterial. Hållbarhetsaspekter bidrar till innovativa lösningar och ett ökat systemtänkande inom trähusbyggande. Forskning och utveckling kring trähusbyggande sker dels i samarbete

med Södras dotterföretag Trivselhus, dels med forskningsinstitut, universitet och högskolor.

MARKNADEN FÖR SÅGADE TRÄVAROR

Marknaden för sågade trävaror hade en stark utveckling med rekordhög global produktion, god balans och stigande priser fram till årets slut. Byggnationen i norra Europa hade en svag början på 2018, varefter den europeiska trävarukonsumtionen var god. I Storbritannien märktes ännu ingen effekt av Brexit, utan fortsatt ökat byggande med trästommar inverkade positivt på trävarukonsumtionen. I Sverige påverkade minskad nybyggnation av bostäder främst husindustrin, medan bygghandeln som är mer beroende av ROT-sektorn utvecklades väl. Marknadsutvecklingen i Kina var negativ. Ökade miljökrav har tvingat träindustrin till nedläggningar eller flytt av verksamhet. Samtidigt har efterfrågan på möbler och interiörträprodukter minskat på grund av de tullar USA infört och försämrade inhemsk efterfrågan. I USA

fortsatte nybyggnationen att öka men prisutvecklingen var volatil och de mycket höga priserna från andra kvartalet föll markant senare under året.

VERKSAMHETEN

Den kraftiga förbättringen inom Södra Wood förklaras främst av det gynnsamma marknadsläget och effekter av de planliga omstruktureringar som pågått sedan 2016. Förändringsarbetet inom sågverks- och hyvliverksamheten har medfört en effektivare och mer rationell sågverksstruktur med färre, men större, enheter. Fokus ligger fortsatt på nya produkter, serviceerbjudanden, ökad flexibilitet och kombinationsfrågor.

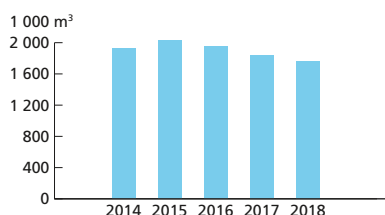
Under året nyinvigdes sågverket i Långasjö med en kapacitet på 360 000 m³. Förutom en klensåglinje, har paketläggare med ströhantering, en helt ny virkestork och ett nytt magasin byggts.

Kapacitetshöjande investeringar pågår vid sågverket i Orrefors, där bland annat en ny panna installerats och torkkapaciteten utökats. Interiörträverksamheten avvecklades helt under året.

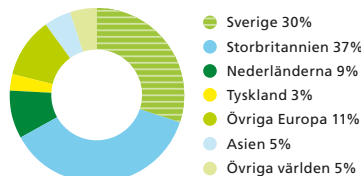
FÖRÄDLADE KUNDERBJUDANDEN

I linje med Södra Woods strategi för långsiktig lönsamhet och ökad förädling investeras i en första mindre anläggning för korslimmat massivträ (CLT) inom Södra Building System. Under året har förberedelsearbetet inriktats på kompetensutveck-

Produktion sågade trävaror

Försäljning per marknad

”Hållbarhetsaspekter bidrar till innovativa lösningar och ett ökat systemtänkande inom trähusbyggande.”

Ökad förädling för hållbart trähusbyggande

CASE I takt med att byggmarknaden förändras ökar efterfrågan på hållbara byggsystem i trä. Allt fler arkitekter och byggbolag satsar nu på trähus. Under våren 2019 börjar Södra Building System leverera nya förädlade träprodukter inom korslimmat massivträ (CLT) till en växande marknad.

ling och utveckling av kunderbjudandet inför produktionsstarten under andra kvartalet 2019. Förprojektering av en fullskaleanläggning pågår.

ÖKAD DIGITALISERING

Genom ökade satsningar på IT-stöd kommer Södra att vidareutveckla allt fler kundstödande funktioner och tjänster. Införandet av mobila enheter inleddes 2018 vid sågverket i Kinda och fullföljs vid samtliga sågverk under 2019. I de mobila enheterna finns ett flertal funktioner för informationsspridning, produktionsuppföljning med mera och ytterligare funktioner är under utveckling.

STARK INTERNATIONELL POSITION

Södra Woods huvudmarknader är Sverige, Storbritannien och Nederländerna. I Sverige och Storbritannien ökar trä som byggnadsmaterial. Södra har en stark position i Storbritannien och en väl integrerad organisation. Den brittiska marknaden har ett stort importbehov av trävaror och är den enskilt största ifråga om

försäljning av byggträ till industri och bygghandel. Leveranser sker från egna lager i Storbritannien eller med fartyg från Sverige och Finland. Till kunder i Sverige och Nederländerna erbjuds ett brett sortiment med direktleveranser från de olika produktionsenheterna. Därutöver har Södra försäljningskontor på prioriterade exportmarknader som USA och Kina.

UTSIKTER FÖR 2019

Efter god prisutveckling och hög efterfrågan under stora delar av 2018 förväntas en fortsatt god marknad för såverksindustrin under 2019. Även om prisutvecklingen mattades av något under slutet av 2018 från en exceptionellt hög nivå, förväntas priserna ligga på en historiskt gynnsam nivå samtidigt som det råder en god balans mellan efterfrågan och utbud på trävaror på Södras huvudmarknader i Europa.

Vet du att...

... Södras trävaruproduktion skulle räcka till att bygga 100 000 svenska småhus per år.

SÖDRA WOOD

Nyckeltal	2018	2017
Nettoomsättning, MSEK	5 474	5 106
Rörelseresultat, MSEK	608	157
Avkastning på operativt kapital, %	21	5
Investeringar, MSEK	124	132
Antal anställda	853	846
Produktion, 1 000 m ³	1 761	1 841
Timmerförbrukning, 1 000 m ³ fub	3 468	3 654

AFFÄRSOMRÅDEN

Södra Cell

Massa är möjligheternas material och innovationstakten är hög. Södra Cell producerar pappers- och textilmassa effektivt och hållbart i tre toppmoderna massabruk.

+ Act of a Hero – för ett mer hållbart samhälle

CASE Att vara hjälte behöver inte vara svårt. Att aktivt välja produkter som baseras på ett hållbart skogsbruk – det är att vara en hjälte.

Skogen är en del av lösningen för att världen ska kunna ställa om till en hållbar bioekonomi. Redan nu tillverkas fler smarta produkter av skogen än någonsin förr: kläder, pappersprodukter, nya förpackningsmaterial, olika slags filter, bio-bränslen och biodrivmedel. Framöver kommer allt fler lösningar och innovationer från skogen och medvetna konsumenter gör hållbara val.

Genom kampanjen "Act of a hero" lyfter Södra fram att produkter och tjänster från skogen är miljömässigt hållbara. En "Act of a hero" är ett beteende som belönas i vardagen när den som konsumerar papper eller textil väljer produkter baserade på hållbar skogsråvara. Kampanjen har varit igång i ungefär ett år, har hittills varit en stor succé och har setts närmare 4 miljoner gånger.

Södra Cell – Rekordresultat trots ett utmanande år

Södra Cells expansion möter upp mot den ökade globala efterfrågan på marknads massa. Höga volymer och god prisutveckling gav rekordresultat för massabruken.

Viktiga händelser 2018

Hög produktion i massabruken.

Utmaningar kring virkes- och vattenförsörjning klarades väl.

Act of a Hero – Kundkampanj för ökat fokus på hållbarhet.

Vid Södras tre massabruk tillverkas barr-massa av gran- och tallved och lövmassa av bland annat björkved. Kunder är främst europeiska tillverkare av mjukpapper, specialpapper, förpackningar och tryckpapper. De olika slutprodukternas kvalitet anpassas till kundernas höga krav. De olika massa-kvaliteternas egenskaper beror på träfiber-dimension och produktionsmetod. Den långfibriga barrmassan ger god styrka och har bra uppsugningsförmåga. Lövmassa är kortfibrig vilket ger mjukhet och bra tryck-egenskaper.

Textilmassa (dissolvingmassa) tillverkas huvudsakligen av björkved vid massa-bruket i Mörrum och används inom textil-industrin vid tillverkning av till exempel viskos och lyocell.

STRATEGISK INRIKTNING

Södra Cells verksamhet baseras på lönsam organisk tillväxt där svensk skogsråvara används för produktion av högkvalitativa massaprodukter. Företagets struktur är anpassad för stora produktionsvolymer. Genomförda expansionsinvesteringar vid massabruken har gjorts i syfte att uppnå de strategiska målen. Genom stärkt konkurrenskraft och hög kvalitet växer Södra tillsammans med sina kunder på den globala marknaden.

MARKNADEN FÖR AVSALUMASSA

Marknaden för avsalumassa hade en stark underliggande tillväxt och stigande marknadspriser. Ekonomierna i Europa, där Södra har sin största marknad, hade en

gynnsam utveckling med stigande konsumtion och investeringar. Tillväxten i Kina låg på en stabil, hög nivå. Landet är numera världens största producent av papper och kartong.

De största delarna av Södras massa-leveranser sker inom mjukpapper och specialpapper. Mjukpapper är mindre konjunkturkänsligt och konsumtionen ökar i takt med stigande välbstånd. Olika former av specialpapper, bland annat filterpapper och etikett-papper, har god tillväxt och efterfrågan ökade på dessa produkter både i tillväxtländer och på mogna marknader. Förpackningspapper är främst beroende av den globala ekonomiska utvecklingen med en långsiktigt god tillväxt. Den trendmässiga minskningen av efterfrågan på grafiskt papper i västvärlden fortsatte men i något avtagande takt. Den positiva pristrenden för textilmassa fortsatte tack vare god efterfrågan och ett begränsat tillskott på ny massakapacitet.

VERKSAMHETEN

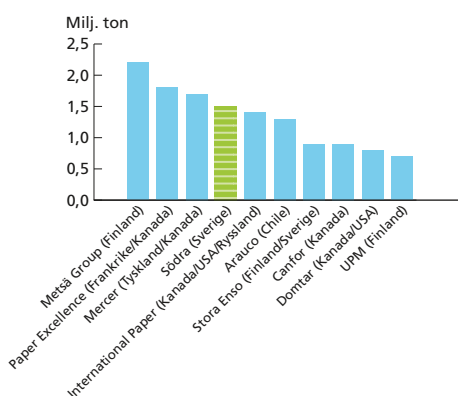
Resultatförbättringen under året förklaras främst av den höga prisen på massa.

Ett målmedvetet arbete med ständiga förbättringar i den operativa verksamheten tillsammans med fortsatta investeringar och effektiviseringar vid massabruken bidrog till den goda produktiviteten. Den extremt varma sommaren med torka och stor brandrisk, innebar stora utmaningar både vad gäller virkesförsörjning och vattenanvändning. Detta resulterade i vissa produktionsstörningar under tredje kvartalet. Den sammanlagda produktionen vid de tre massabruken uppgick till cirka 1,8 miljoner ton (1,7).

MASSABRUK I VÄRLDSKLASS

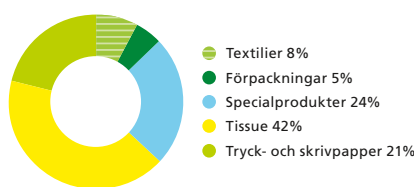
Massabruket i Mörrum. Investeringar på cirka 1,7 miljarder SEK slutfördes under slutet av 2017 vid massabruket i Mörrum. Under året har inkörning skett av industnings- och massatvättanläggningarna. Produktionskapaciteten uppgår till cirka 470 000 ton per år fördelat på 300 000 ton pappersmassa och 170 000 ton textilmassa.

Världens största producenter av blekt barrsulfatmassa

Exklusive fluff och andra specialmassor samt intern-leveranser.

Användningsområden för Södras massor

Försäljning till produktsegmentet tissue (mjukpapper) utgör den största delen av Södra Cells massaleveranser.

Kläder av träd

CASE Allt fler konsumenter vill köpa kläder där hållbarhetsaspekten finns i hela värdekedjan – från skördare till symaskin. Vid London Fashion Week låg fokus på viskosens möjligheter. Viskos kan tillverkas av textilmassa från Södras massabruk i Mörrum.

Massabruket i Värö. Södra Cell Värö är idag ett av världens största och modernaste massabruk för produktion av barrsulfatmassa. Massabruket levererar högkvalitativ marknads massa enligt kundernas kravspecifikationer. Under året har produktionstakten varit hög och kapaciteten om 700 000 ton per år har kunnat uppnås.

Massabruket i Mönsterås. Massabruket i Mönsterås är en av världens största och mest högpresterande producenter av barrsulfatmassa. Genom hög flexibilitet kan massabruket anpassa sammansättningen av fiberråvaran till kundernas höga kvalitetskrav. Produktionskapaciteten uppgår till 750 000 ton per år. Ett planerat underhållsstopp genomfördes under hösten.

ÖKAT INTRESSE FÖR TEXTILMASSA

Intresset för textilmassa ökar. Under året deltog Södra Cell vid London Fashion Week för att visa på viskosens möjligheter inom hållbar klädproduktion och göra människor medvetna om att viskos kommer från skogen.

UTSIKTER FÖR 2019

För 2019 bedöms den underliggande tillväxten i marknaden för avsalumassa vara fortsatt god. En ökad konkurrens förväntas i takt med att investeringar i ny kapacitet färdigställs, vilket kan medföra en temporär obalans i marknaden. Södra är väl positionerat för att möta kundernas behov och kvalitetskrav på den konkurrensutsatta marknaden.

”Genom stärkt konkurrenskraft och hög kvalitet växer Södra tillsammans med sina kunder på den globala marknaden”.

SÖDRA CELL

Nyckeltal	2018	2017
Nettoomsättning, MSEK	13 404	9 822
Rörelseresultat, MSEK	4 032	1 924
Avkastning på operativt kapital, %	31	16
Investeringar, MSEK	770	1 249
Antal anställda	1 175	1 185
Produktion, 1 000 ton	1 786	1 712
– barrsulfatmassa	1 469	1 408
– lövsulfatmassa	175	181
– textilmassa	142	123
Fiberförbrukning, milj m ³ fub	8,5	8,1
– varav barrfiber	7,1	6,8

Produktion	1 000 ton	2018	2017
Mörrum		407	370
varav	barrsulfat	265	247
	textilmassa	142	123
Värö	barrsulfat	694	585
Mönsterås		685	757
varav	barrsulfat	510	576
	lövsulfat	175	181
Totalt		1 786	1 712

Vet du att...

... Södra varje år levererar textilmassa för tillverkning av Wettex-dukar som tillsammans skulle täcka en yta på 1 100 hektar, eller nästan 2 000 fotbollsplaner.

Övriga segment

Övriga segment omfattar bland annat dotterföretagen Trivselhus, Södra Vind, Södra Medlemsel samt intresseföretagen SunPine AB och Silva Green Fuel AS.

Viktiga händelser 2018

SunPine investerar 250 MSEK i ny fabriksanläggning.

Biodrivmedelsprojektet inom Silva Green Fuels utvecklas enligt plan.

God kundtillväxt för Södra Medlemsel.

TRIVSELHUS AB

Södras dotterföretag Trivselhus är en av de största småhustillverkarna i Sverige. Utöver premiumvillor marknadsför och säljer Trivselhus Svanen-märkta villor under varumärket Movehome. Trivselhus levererar nästan uteslutande bostäder i totalentreprenadform. Trivselhus exploaterar även mark för styckehus och för utveckling av grupphusprojekt. Trivselhus samarbetar dessutom med markägare för utveckling av områden för grupphusprojekt.

Under 2018 levererade Trivselhus 441 bostäder. Rörelseresultatet uppgick till 1 MSEK (57). Försäljning i Sverige sker genom försäljningskontor från Malmö i söder till Luleå i norr. England är en växande marknad, företrädesvis för grupphusprojekt. Trivselhus har cirka 230 anställda.

SÖDRA VIND AB

Södra äger sex vindkraftverk i Mönsterås. Elproduktionen vid dessa uppgick till 30 GWh (34).

SÖDRA MEDLEMSEL AB

Södras massabruk är idag självförsörjande på el och producerar ett överskott av grön el. Södra Medlemsel erbjuder medlemmar, anställda och samarbetspartners att köpa grön el från Södra. Antalet kunder uppgår till cirka 6 500 och försäljningsvolymen uppgick till 83 GWh (82).

SUNPINE AB

Sunpine AB, som ägs till cirka 25 procent, har som affärsidé att ur svensk skogsråvara från ett hållbart skogsbruk utvinna produkter som möjliggör en grön omställning

av samhället. Ur råtalolja utvinns tall-diesel, harts och bioolja. Talldiesel framställs av restprodukter från Södras massabruk och är ett biodrivmedel med låga utsläpp av koldioxid och låg energiåtgång. SunPine producerar cirka 110 000 m³ råtalldiesel som blandas in i vanligt dieselbränsle. Harts används vid tillverkning av tryckfärg och lim. SunPine ägs av Södra tillsammans med Sveaskog, Preem, KIRAM och Lawter. Södras andel i Sunpines resultat uppgick till 53 MSEK.

SILVA GREEN FUEL AS

Silva Green Fuel AS, ägs till 49 procent av Södra och 51 procent av norska Statkraft. Företagets uppgift är att hitta en kostnadseffektiv teknologi för lönsam storskalig produktion av andra generationens biodrivmedel baserat på skogsråvara. Södra och Statkraft investerar cirka 500 MSEK i en demoanläggning för fossilfritt biodrivmedel. Samtliga myndighetstillstånd har erhållits efter viss fördröjning och projektet följer nu plan. Silva påverkade Södras resultat med -8 MSEK.

SunPine är världsledande vad gäller framställning av andra generationens förnyelsebara drivmedel. Råvaran är en restprodukt från massatillverkning.

Från investering till affär

Fortsatta satsningar på grundforskning samt process- och produktutveckling. Beslutade innovationsprojekt drivs framåt med full kraft enligt plan.

Viktiga händelser 2018

Omfattande byggnationer och projektering till följd av investeringsbesluten 2017.

Ny forskning kring kvalitetsutveckling av pappersmassa inom Avancell.

Södras forskningsstiftelse bidrar till projekt kring ökad skogstillväxt.

Flera pågående projekt kan kopplas till Södras hållbarhetsmål för fossilfri produktion till 2020 och fossilfria transporter 2030 (se sidan 36). Under 2017 fattade Södra strategiska investeringsbeslut på cirka 400 MSEK kring biodrivmedel och ökad träförädling. Till följd av dessa beslut präglades 2018 dels av byggandet och projektering av anläggningarna i Mönsterås (biometanol) och Tofte (Silva Green Fuel), dels anläggningen för korslimmat trä (CLT) i Värö. Produkt- och processutveckling för Södras befintliga marknader och kunder är fortsatt centralt i innovationsarbetet.

Koncernens satsningar på forskning och utveckling uppgick till 88 MSEK (96) motsvarande 0,4 procent av omsättningen och inkluderar den egna verksamheten samt externa forskningsprojekt. Under året beslutade styrelsen att satsa 100 MSEK, varav 50 MSEK till Södras forskningsstiftelse, för utvecklingsinsatser för ökad produktivitet och tillväxt i skogsbruket.

PRODUKT- OCH PROCESSUTVECKLING

Arbetet inom produkt- och processutveckling kretsade fortsatt kring Södra Cells investeringar för organisk tillväxt där särskilt fokus läggs på kvalitetsutveckling och processoptimering. En central del av innovationsverksamheten sker inom existerande affärer för att stödja Södra Cells servicekoncept genom kundaktiviteter.

Dessa genomförs via olika samarbetsprojekt som bland annat syftar till produktutveckling och kostnadsbesparingar. Under året investerade Södra i en ny mätutrustning i syfte att ännu bättre kunna stödja verksamheten mot Södras kunder inom mjukpapper

FORSKNING OCH UTVECKLING INOM DE STRATEGISKA ARENORNA

Innovationsarbetet bedrivs inom flera strategiska arenor – skog, trävaror, papper, textil, kemikalier och energi. Arbetet bedrivs till största delen genom Södras egen innovationsavdelning men också i samarbete med kunder. Forskning bedrivs även i externa nätverk med universitet och forskningsinstitut tillsammans med företag som ofta finns längre fram i olika värdekedjor.

Externa projekt kan oftast erhålla offentlig finansiering via nationella och internationella forskningsprogram. I Sverige finns exempelvis BioInnovation med visionen att "Sverige har ställt om till en biobaserad samhällsekonomi 2050". I Europa finns motsvarande Bio-Based Industries Joint Undertaking med visionen "From fossil-based to bio-based products – Made in Europe". Forskningsprojekten löper vanligtvis över flera år och Södra deltar i projekt inom sina strategiska arenor. Tyngdpunkten i projekten ligger på skoglig verksamhet och industriell verksamhet kring tillverkning av papper och textil.

Avancell 4 är ett forskningsnätverk där Södra jobbar tillsammans med Chalmers tekniska högskola i Göteborg, där två doktorander arbetar med projekt kring kvalitetshöjande aspekter vid produktion av pappersmassa.

Projektet inom den svenska strategiska innovationsagendan BioInnovation fortsätter. Under 2018 avslutades ett projekt tillsammans med ett flertal aktörer i den textila värdekedjan. Vidare deltar Södra i ett projekt inom området konstruktion och design som handlar om framtidens biobaserade byggande och boende. Arbete sker även tillsammans med ett europeiskt nätverk för att kunna tillverka kolfiber från lignin. Tanken är att kunna erbjuda en mer prisvärd kolfiber för användning i fordon.

SÖDRAS FORSKNINGSTIFTELSE

Södra Skogsägarnas stiftelse för forskning, utveckling och utbildning bildades 1995 då 100 MSEK avsattes till forskningsprojekt med skogen som gemensam nämnare. Sedan dess har ytterligare tre avsättningar om vardera 50 MSEK gjorts. Stiftelsen delar ut anslag till forskningsprojekt och utbildningar som främjar skoglig och skogsindustriell verksamhet i södra Sverige. Forskningen ska stödja skogsbrukets produktivitet, det vill säga det ska finnas ett tydligt ekonomiskt värde. Det kan handla om att utveckla skonsamma metoder för att höja skogsproduktionen. Projekten ska vara inriktade mot södra Sverige och familjeskogsbrukets frågeställningar. Under 2018 skedde en riktad utlysning kopplad till hållbarhetsmålet om ökad skogstillväxt. Forskningsstiftelsen har hittills under åren delat ut sammanlagt 213 MSEK.

FORSKNING INOM DE STRATEGISKA ARENORNA

Skoglig verksamhet	Industriell verksamhet
Skonsamma drivningsmetoder	Elektrobränsle baserad på CO ₂ och överskottsel
Skogsvårdsteknik	Massa för mjukpapper och förpackning
Växtförädling	Ligninbaserade produkter och biokemikalier

100%

[illegible]

På väg mot ett mer hållbart Södra

*Flera av Södras ambitiösa hållbarhetsmål är inom räckhåll.
Fortsatt fokus på områden som kräver ökade insatser.*

2 100 hektar

Naturvårdande skötselåtgärder ökade.

388 GWh

Ökade nettoleveranser av grön el.

Attraktivast

Södra utsett till Sveriges mest attraktiva arbetsgivare.

Act of a Hero

Socialt initiativ för ett mer hållbart samhälle.

Ett hållbart Södra

Södras verksamhet utgår från den förnybara, återvinningsbara och biologiskt nedbrytbara skogsråvaran. Koncernens fokus på hållbarhet driver Södra framåt och bidrar till omställningen till ett biobaserat samhälle.

FRAMTIDENS RÅVARA

Södras produkter och tjänster baseras på förädling av skogsråvara. Den växande skogen och användningen av trä har stor betydelse för att motverka klimatförändringar och ställa om till ett hållbart samhälle. Växande skog binder koldioxid genom fotosyntesen och effekten ökar när skogen sköts på ett hållbart sätt.

I Sverige är tillväxten i skogen större än avverkningen och Södras mål är att skogstillväxten ska öka ännu mer. Redan idag planteras fler träd än vad som avverkas.

Södra arbetar långsiktigt för ett hållbart skogsbruk och ett effektivt resursnyttjande av träråvaran. Skogen brukas ansvarsfullt och medlemmarnas skogsråvara förädlas bland annat till pappersmassa, textilmassa, trävaror och förnybar energi.

Södra visar vägen genom ambitiösa satsningar på forskning och utveckling. Målet är att finna nya användningsområden, metoder och produkter baserade på skogsråvaran.

ANSVAR FRÅN FRÖ TILL KUND

Södra verkar för hållbar utveckling i alla led, från frö till kund. Södra skapar värde och minskar risker och negativa effekter genom rådgivning till skogsägare, vid skogliga åtgärder, i industriella processer samt vid affärer med leverantörer och kunder.

Genom att verksamheten baseras på effektivt resursnyttjande och kretsloppsprincipen erbjuds produkter som är mer hållbara än många fossilt baserade alternativ. Trä kan ersätta betong, papper kan ersätta plast och kläder kan tillverkas av träfiber. Härigenom medverkar Södra i omställningen till ett hållbart, biobaserat samhälle.

Engagerade medarbetare driver verksamheten framåt och Södra strävar ständigt efter trygga, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser. Södras företagsform, ägarstruktur och stabila ekonomi skapar handlingsutrymme samt möjliggör långsiktigt sunda beslut och satsningar på hållbara lösningar.

STRATEGISKA INRIKTNINGAR OCH HÅLLBARHETSMÅL

Hållbarhet är ett nyckelområde i Södras koncernstrategi med sex strategiska inriktningar och 15 koncerngemensamma mål. Tre av målen är särskilt prioriterade och likställda med koncernens finansiella mål.

De strategiska inriktningarna och hållbarhetsmålen är framtagna dels baserat på analyser av Södras viktigaste hållbarhetsfrågor, dels i dialog med koncernens prioriterade intressenter. Analyserna och intressentdialogerna har även bidragit till att fastställa innehållet i hållbarhetsredovisningen.

Målen är införlivade i affärs- och handlingsplaner. Där det finns behov initieras koncerngemensamma projekt för att säkra målpuppfyllnad.

*Trä kan ersätta betong,
papper kan ersätta plast och
kläder kan tillverkas av träfiber.*

Viktiga händelser 2018

SVERIGES ATTRAKTIVASTE ARBETSGIVARE

Södra utsågs som första skogsindustri-företag till Sveriges mest attraktiva arbetsgivare i världens största employer branding-undersökning genomförd av Randstad Employer Brand Research.

PÅ VÄG MOT NYA HÅLLBARA PRODUKTER

Korslimmat trä för hållbart trähusbyg-gande, fossilfria matförpackningar tillver-kade av Durapulp och utveckling av bio-drivmedel är några exempel på vägen mot Södras mål för hållbar innovation år 2020.

EXTERNT SAMARBETE FRÅN FLIS TILL FLYGPLAN

Södra deltar i ett konsortium som genom-för en förstudie om bioflygbränsleproduk-tion i Småland. Studien finansieras av Energimyndigheten och flygbolaget KLM är en partner.

SÖDRA DELTOG VID LONDON FASHION WEEK

Södra deltog vid London Fashion Week där kläder baserade på skogsråvara visades upp för att visa på potentialen med viskos.

FORTSATT FOKUS PÅ SÄKRA ARBETSPLATSER

Nollvision för arbetsskador. Fortsatt fokus på säkra arbetsplatser med bland annat "safety walks", arbete med säkerhetskultur och beteendebaserat säkerhetsarbete.

SKOGSTILLVÄXTEN FORTSÄTTER ATT ÖKA

Skogstillväxten minskade jämfört med föregående år men den långsiktiga trenden är ökad tillväxt. Tillväxtfrämjande åtgär-der sker via forskningsmedel, försök med granplanter i växthus och närings-återföring. Årets torka och omfattande barkborreangrepp kan på sikt påverka skogstillväxten.

HÖG ANDEL FÖRNYBAR ENERGI

Södra är i stor utsträckning självförsör-jande på energi och använder i huvudsak biobränslen vid produktionen av sågade trävaror och massa.

98,6%

HISTORISKT HÖGA NETTOLEVERANSER AV EL

2018 levererade Södra 388 GWh el till marknaden. Det är den högsta netto-leveransen någonsin och motsvarar 50 000 varv runt jorden med elbil.

388 GWh

GODKÄNDA FÖRYNGRINGSÄVVERKNINGAR

Fortsatt mycket bra resultat för Södras förnygringsäverknings i Grönt bokslut. Särskilt glädjande är hanteringen av hän-synsbiotoper vid förnygringsäverknings.

LEVERANTÖRSGRANSKNINGAR STÄLLER KRAV I VÄRDEKEDJAN

Södra arbetar med hållbarhet i hela värde-kedjan från frö till kund. 23 leverantörs-revisioner genomförda för att säkerställa hög hållbarhetsprestanda och att leverantö-rerna lever upp till Södras leverantörskod.

SÖDRAS PLANTSKOLOR FOSSILFRIA

Ytterligare steg mot fossilfrihet. Mål-medvetet arbete och miljöinvesteringar på 10 miljoner kronor har gett resultat. Vid Södras plantskolor används förnybara bränslen för uppvärmning och i arbets-maskiner.

LADDSTOLPAR FÖR ELBIL VID SÖDRAS MASSABRUK OCH HUVUDKONTOR

Som ett led i arbetet för ett fossilfritt Södra har 31 laddstolpar för elbil med samman-lagt 62 laddpunkter installerats under året för att stimulera användandet av elbilar.

Södra bidrar till FN:s globala mål för hållbar utveckling

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030, sätter en gemensam agenda för 2030. Sju av målen är av särskild vikt för Södra och rör de frågor där koncernen har störst möjlighet att påverka utvecklingen mot en mer hållbar värld.

Högre grad av påverkan

- 7 Hållbar energi för alla
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 11 Hållbara städer och samhällen

- 12 Hållbar konsumtion och produktion
- 13 Bekämpa klimatförändringarna
- 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Lägre grad av påverkan

- 3 God hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 6 Rent vatten och sanitet för alla
- 10 Minskad ojämlikhet
- 14 Hav och marina resurser
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen
- 17 Genomförande och globalt partnerskap

Indirekt påverkan

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 4 God utbildning för alla

Södra och Agenda 2030

Under året har Södra arbetat vidare med de globala målen för hållbar utveckling genom att kartlägga den egna verksamhetens påverkan och kopplingen till Södras strategiska hållbarhetsarbete. Resultatet blev att Södras hållbarhetsmål stämmer väl överens med de globala målen men att det finns områden som kan stärkas ytterligare, bland annat inom effektivt resursnyttjande.

FN:s globala mål för hållbar utveckling	Södras strategiska inriktningar	Södras bidrag
	Hållbar energi för alla	- Klimatpositiv verksamhet - Hållbar innovation - Effektivt resursnyttjande - Ansvarsfulla affärer
	Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	- Leveranser av grön energi, sidan 45. - Systematiskt arbete för minskad el- och värmeanvändning, sidan 44.
	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	- Nollvision för arbetsskador – fokus på förebyggande åtgärder, sidorna 47–48. - Risikvärdering och granskning av leverantörer, sidan 50. - Södra bidrar till Sveriges starka skogsindustriella position genom fortsatta investeringar och fokus på innovation, sidan 43.
	Hållbara städer och samhällen	- Klimatpositiv verksamhet - Hållbar innovation - Effektivt resursnyttjande
	Hållbar konsumtion och produktion	- Effektivt nyttjande av virkesråvaran, sidan 46. - Nya, hållbara produkter och tjänster till ett biobaserat samhälle, sidan 43. - Samarbeten kring affärsutveckling och innovation, sidan 43.
	Bekämpa klimatförändringarna	- Utveckling av byggsystem i trä, sidan 23. - Koncept för hållbara hem, sidan 51.
	Ekosystem och biologisk mångfald	- Systematiskt arbete för minskade utsläpp till luft och vatten från industriell verksamhet, sidan 46. - Nya användningsområden för bi- och restprodukter, sidan 46.
	Bekämpa klimatförändringarna	- Insatser på kort och lång sikt för fossilfri produktion och fossilfria transporter, sidan 38. - Ökad tillväxt i skogen leder till mer inbindning av koldioxid, sidan 39.
	Ekosystem och biologisk mångfald	- Hållbart skogsbruk – balans mellan produktion och miljöhänsyn, sidorna 40–41. - Skyddade områden för att gynna biologisk mångfald, sidan 42.

Södras hållbarhetsmål

Klimatpositiv verksamhet

MÅL

- Södras produktion är fossilfri år 2020 och Södras transporter är fossilfria år 2030.
- Den årliga skogstillväxten på Södras medlemsfastigheter är 20 procent högre år 2050 än 2015.

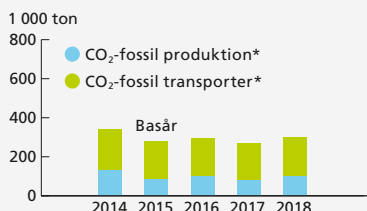

UTFALL 2018

- CO₂-fossil från produktion: 103 kton, 17% högre jämfört med 2015 (basår).
- CO₂-fossil från transporter: 196 kton, 2% högre jämfört med 2015 (basår).
- Skogstillväxt: 6,7 m³sk/ha och år, 2% högre jämfört med 2015.

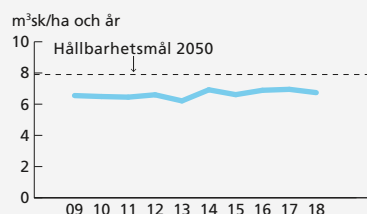

Fossilfrihet

I målet för produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsentreprenörer som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter. I målet för transporter ingår övriga transporter, inklusive Södras eget åkeri.

Skogstillväxt

2018 avser den genomsnittliga tillväxten under 2012–2016, det senast tillgängliga värdet. Skogstillväxten är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

Läs mer på sidorna 38–39.

Hållbart skogsbruk

MÅL

- Södra avverkar inom rekommenderad, hållbar avverkningsnivå.
- År 2020 har hänsynen vid förnygringsavverkningar utförda av Södra uppnått nivån 95 procent godkänt.
- År 2020 har arealen utförda naturvårdande skötselåtgärder uppnått nivån 3 000 ha/år.

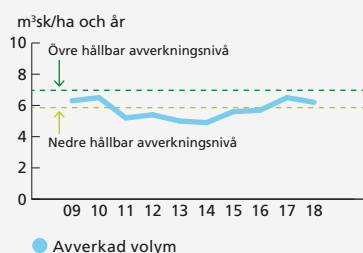

UTFALL 2018

- Avverkningsnivån var 6,2 m³sk/ha och år, 6% lägre jämfört med 2017 och inom den hållbara avverkningsnivån.
- Andelen godkända förnygringsavverkningstrakter i Grönt bokslut var 94%, 1% lägre jämfört med 2017.
- Arealen utförda naturvårdande skötselåtgärder var 2 100 ha, 45% högre jämfört med 2017.

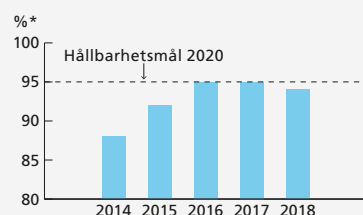

Hållbar avverkningsnivå

2018 avser medelvärde för 2014–2016, på samma sätt för övriga år. Den hållbara avverkningsnivån är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

Hänsyn vid förnygringsavverkning

* Andel godkända förnygringsavverkningstrakter i Grönt bokslut.

Hållbar innovation

MÅL

- Södra har kommersialiserat minst tre produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ år 2020.

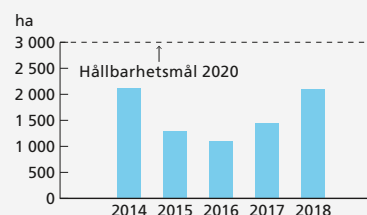

UTFALL 2018

- Södra fortsatte arbetet med anläggningar för produktion av biometanol vid Södras massabruk i Mönsterås och biodrivmedel baserat på skogliga restprodukter i Tofte, Norge.
- I Värö byggs en anläggning för produktion av korslimmat trä (CLT).
- Tillsammans med partners utfördes marknadstester av fiberbaserade matförpackningar som kan ersätta fossilbaserade plastförpackningar.
- Framstegen under året ligger i linje med att uppfylla målet.

Läs mer på sidan 43.

Naturvård, areal NS-skötsel

Läs mer på sidorna 40–41.

Effektivt resursnyttjande

MÅL

- Södras el- och värmeanvändning har minskat med minst 10 procent till år 2025, från 2015 års nivå.
- Södras årliga elproduktion överstiger elanvändningen.

UTFALL 2018

- El- och värmeanvändningen för massa var 6% (el) respektive 12% (värme) lägre jämfört med 2015 (basår).
- El- och värmeanvändningen för sågade trävaror var 1% (el) respektive 8% (värme) lägre jämfört med 2015 (basår).
- Elproduktionen översteg elanvändningen, nettoleveranserna var 388 GWh.

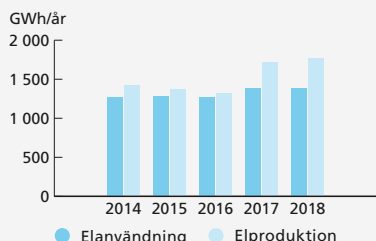
El- och värmeanvändning – Massa

kWh/ton massa	Målnivå 2025	2018	2017	2016	2015
El	672	701	727	792	747
Värme	3 175	3 105	3 261	3 572	3 528

El- och värmeanvändning – Sågade trävaror

kWh/m ³ sågade trävaror	Målnivå 2025	2018	2017	2016	2015
El	57	63	64	65	64
Värme	236	241	248	251	262

Elanvändning och elproduktion

Läs mer på sidan 44.

Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare

MÅL

- Södras sjukfrånvaro är högst 3 procent år 2020.
- Södra har en nollvision för arbetsskador och arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020.
- Minst 30 procent av Södras medarbetare är kvinnor år 2020.
- Södras medarbetare rekommenderar Södra som arbetsgivare, eNPS är 60 eller högre 2020.

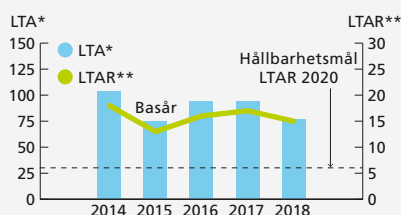

UTFALL 2018

- Sjukfrånvaro: 3,6%, oförändrad jämfört med 2017.
- Arbetsskador med frånvaro (LTA): 77, 18% lägre jämfört med 2017.
- Arbetsskadefrekvensen (LTAR): 15, 12% lägre jämfört med 2017.
- Andel kvinnliga medarbetare: 22%, 6% högre jämfört med 2017.
- eNPS: 14, oförändrat jämfört med 2016.

Arbetsskador

* LTA (lost-time-accident). Arbetsskada med frånvaro.
 ** LTAR (lost-time-accident rate). Antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

Läs mer på sidorna 47–48.

Ansvarsfulla affärer

MÅL

- Leverantörskoden ingår i Södras samtliga leverantörsavtal.
- Samtliga leverantörer med leverantörsavtal med Södra riskbedöms och prioriterade leverantörer utvärderas enligt kraven i Södras leverantörskod 2020.
- Södra tar hänsyn till hållbarhetsrelaterade kriterier vid investeringar och affärer år 2020.

UTFALL 2018

- Andel leverantörer som har undertecknat Södras leverantörskod: 88% (81%) (exklusive avverkningsuppdrag och leveransvirke som inte omfattas av Södras leverantörskod).
- Andel av Södras inköpsvärde där leverantörskoden är undertecknad av leverantör: 98% (98%).
- Andel av Södras inköpsvärde där riskbedömning av leverantörer gjordes: 94% (88%).
- Riskbedömningen resulterade i 125 (63) prioriterade leverantörer.
- Andel av prioriterade leverantörer där leverantörsbedömning gjordes (självutvärdering): 27% (16%).
- Andel av prioriterade leverantörer där uppföljning gjordes på plats (hållbarhetsrevision): 18% (11%).
- Ett koncernövergripande arbete med målet för hållbarhetsrelaterade kriterier vid investeringar och affärer initierades under året.

Läs mer på sidorna 50–51.

Klimatpositiv verksamhet

Den växande skogen och användningen av trä har stor betydelse för att motverka klimatförändringarna, tillsammans med utfasningen av fossila bränslen. Södra visar vägen genom satsningar på fossilfrihet, skogstillväxt samt forskning och utveckling.

Viktiga händelser 2018

- Fossilfri produktion av plantor och impregnerade trävaror.
- Fler än 60 nya laddpunkter möjliggör pendling med elbil.
- Sommarens värme och torka påverkade skogen negativt.
- Ökat fokus på att begränsa viltbetesskadorna.

VÄXANDE SKOG OCH ANVÄNDNING AV TRÄ BIDRAR TILL MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Att begränsa klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. Skogen och användningen av trä har en nyckelroll att spela samtidigt som utsläppen av fossil koldioxid måste minska. Södras industriverksamhet förädlar skogsråvara. Förnybar skogsråvara kan ersätta fossila material i många sammanhang. Denna substitutions-effekt är en av de viktigaste långsiktiga effekterna av ett ansvarsfullt skogsbruk. Efterfrågan på hållbara produkter ökar, bland annat i takt med att kunder och konsumenter blir allt mer medvetna om hur deras beteende påverkar miljön och klimatet. Läs mer om hållbar innovation på sidan 43.

EU har infört flera styrmedel för att begränsa klimatförändringen. Exempel på styrmedel där Södra deltar är bland annat handel med utsläppsrätter för koldioxid, elcertifikat och ursprungsgarantier, läs mer på sidan 44.

Klimatförändringarna innebär också risker för Södras verksamhet och värdekedja, bland annat förändrade vegetationsgränser, ökade skadedjursangrepp och extrema väderförhållanden. Läs mer om risker och riskhantering på sidorna 76–77.

FOSSILFRI PRODUKTION

Södras produktion drivs till största delen med biobränslen. Små mängder fossilt bränsle i form av eldningsolja och gasol används i massabruken.

Användningen av biodiesel (HVO) ökar både för arbetsmaskiner och interna transporter vid Södras industrier. Arbetsmaskiner i skogen drivs fortfarande främst med fossil diesel. Södras egna arbetsmaskiner i skogen använder HVO.

■ MÅL OCH RESULTAT

Södras produktion, arbetsmaskiner och interna transporter ska vara fossilfria år 2020. I målet ingår även externa avverkningssentreprenörer som arbetar på Södras uppdrag. Södra fokuserar insatserna på de direkta utsläppen av fossil koldioxid. För att minska de indirekta utsläppen arbetar Södra med näringspolitisk påverkan och externa samarbeten.

Utsläppen av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter var högre under 2018 jämfört med 2017. Förbrukningen av fossil eldningsolja i massabruken var högre under året på grund av lägre tillgång till bioolja på marknaden. Under året blev Södras plantskolor fossilfria i drift genom att naturgas för uppvärmning ersattes av träpellets och biodiesel används i arbetsmaskiner. Biogas ersatte naturgas på en enhet för träimpregnering.

Södras färdplan mot fossilfri produktion och fossilfria transporter innehåller aktiviteter som förväntas ge positiva resultat både på kort och lång sikt, till exempel genom substitution till fossilfria alternativ, fortsatta effektiviseringar, samt forskning och utveckling.

FOSSILFRIA TRANSPORTER

Transporter av råvara till industri och produkter till kund är en viktig del av Södras verksamhet. Råvarutransporter sker i huvudsak med lastbil medan en stor del av utleveranserna av produkter sker med fartyg. Transporterna står för den största delen av Södras utsläpp av växthusgaser. Ambitionen är att öka godstransporterna med tåg och Södra arbetar med fler terminallösningar. Bristande infrastruktur och järnvägsunderhåll hämmar dock denna utveckling.

Omställningen till fossilfria transporter är en omfattande process som kräver långsiktiga, externa samarbeten. Sedan 2017 deltar Södra i initiativet Fossilfritt Sverige och har antagit utmaningen om fossilfria transporter till 2030.

■ MÅL OCH RESULTAT

Södras transporter ska vara fossilfria år 2030. I målet ingår inleveranser av råvaror till Södras industrier och utleveranser av produkter till Södras kunder.

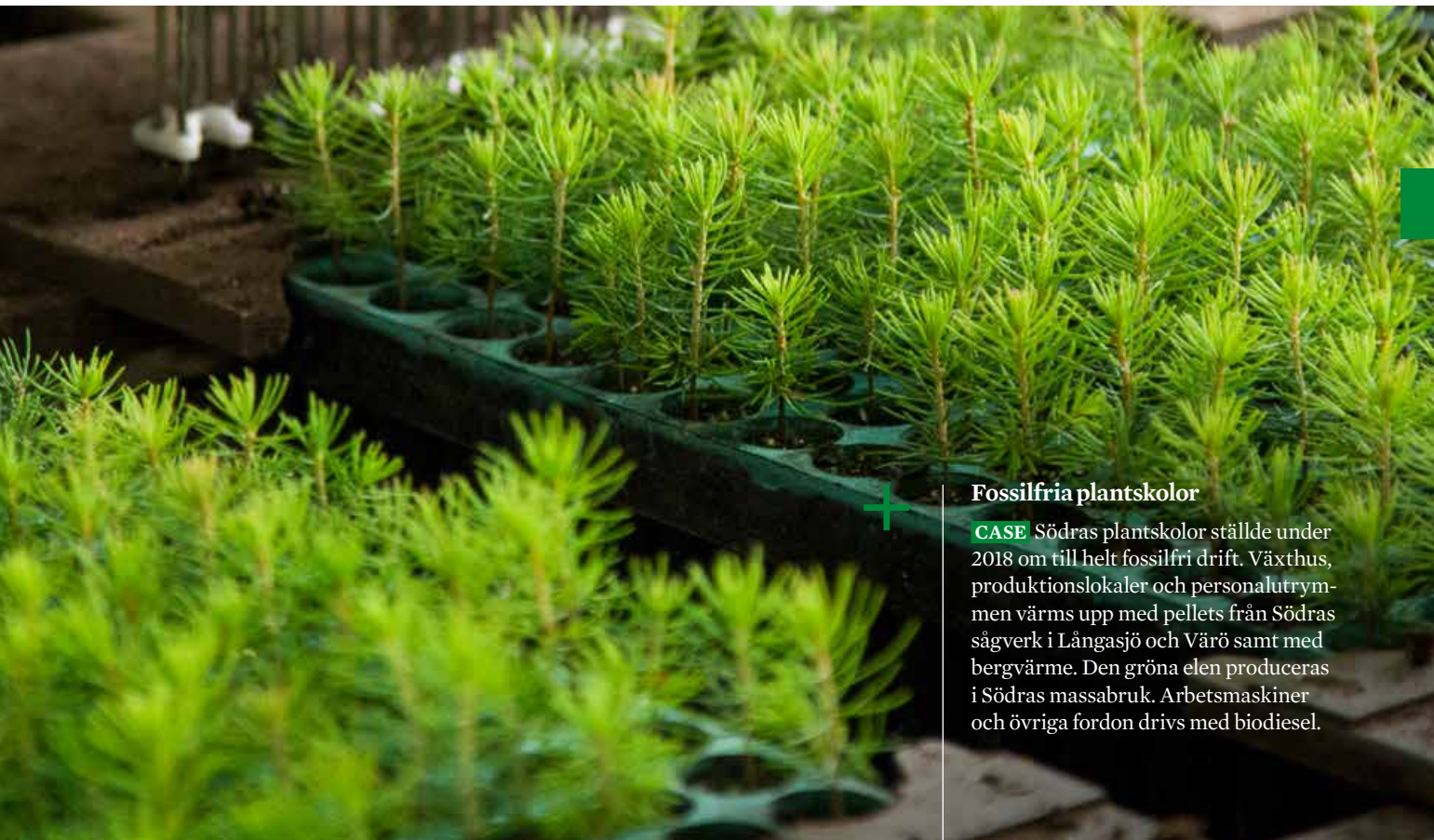
Utsläppen av fossil koldioxid från transporter var något högre under 2018 jämfört med 2017. HVO är ett biobaserat alternativ till fossil diesel som finns vid samtliga tankstationer vid Södras industrier. HVO erbjuds även externa transportföretag som har avtal med Södra. Under året tankades 196 (193) GWh förnybart bränsle vid Södras tankstationer, vilket motsvarar 92 (79) procent av allt drivmedel vid tankstationerna.

6,7 m³sk/ha

Den årliga skogstillväxten i Södras medlemmars skogar ökar långsiktigt, nu 6,7 m³sk/ha och år.

1,9 miljoner ton

Virkesförrådet i Södras medlemmars skogar ökar vilket leder till inbindning av koldioxid, i genomsnitt ett koldioxidupptag på 1,9 (1,9) miljoner ton per år under de senaste fem åren.

Fossilfria plantskolor

CASE Södras plantskolor ställde under 2018 om till helt fossilfri drift. Växthus, produktionslokaler och personalutrymmen värms upp med pellets från Södras sågverk i Långasjö och Värö samt med bergvärme. Den gröna elen produceras i Södras massabruk. Arbetsmaskiner och övriga fordon drivs med biodiesel.

Laddstolpar för elbil installerades vid huvudkontoret och ett massabruk för att underlätta pendling med elbil, totalt finns nu 66 laddpunkter i Södras verksamhet.

Under 2018 sålde Södra 39 319 (34 035) ton råtalolja till produktion av råtalldiesel och talloljebaserade kemikalier.

SKOGSTILLVÄXT

Tillväxten i Sveriges skogar är fortsatt större än avverkningen. Den växande skogen binder koldioxid genom fotosyntesen och har, tillsammans med användningen av trä, stor betydelse för att motverka klimatförändringar. Denna effekt ökar om skogen sköts på rätt sätt och trädslagen anpassas till olika markers växtförutsättningar.

Äldre träd binder mindre eller ingen koldioxid men genom förnygringsavverkning och nyplantering tar koldioxidupptaget ny fart. Södras medlemmar planterar minst tre plantor för varje förnygringsavverkat träd. Koldioxidupptaget är som störst när skogen är 30–70 år gammal.

Sett över en omloppstid tar trakthyggeskogen upp stora mängder koldioxid och utgör en kraftfull kolsänka. Ökningen av virkesförrådet för Södras medlemsskogar innebär ett betydande koldioxidupptag.

■ MÅL OCH RESULTAT

Den årliga skogstillväxten på medlemmarnas skogsfastigheter ska vara 20 procent högre 2050 jämfört med 2015. Målet innebär att skogstillväxtens positiva utveckling fortsätter i minst samma takt som under de senaste decennierna. En förutsättning är att skogsmarkens naturliga funktioner och produktionsförmåga bibehålls samt att den biologiska mångfalden bevaras. Hänsyn tas till naturvärden, sociala värden och kulturvärden.

Under 2018 var den årliga skogstillväxten något lägre jämfört med 2017 men de senaste årens tillväxttrend är ökande. Sommaren 2018 var varm med mindre nederbörd än normalt. Många skogsbestånd påverkades negativt och värme och torka i kombination ledde till stora skador av granbarkborrar. Det torra och varma vädret sommaren 2018 kommer att påverka skogsproduktionen under

kommande år, omfattningen är bland annat beroende av vädret under 2019.

Södras analys visar att god rådgivning avseende skogsskötsel liksom kontroll av skador på skogen är viktiga åtgärder för ökad skogsproduktion. Södra satsar även på forskning och utveckling, till exempel inom skogsträdförädling för att säkerställa bättre odlingsmaterial för gran och näringsåterföring av bioaska till skogsmark. Arbete med att utveckla strategier för att åstadkomma bättre förnygringar och ökad röjningsintensitet pågår. Vid föreningsstämman 2018 beslutade Södra om ett mål för viltbetesskador i södra Sverige; minst hälften av älgförvaltningsområdena ska ha acceptabla betesskador (max 5 procent skadade tallstammar i ungskog under senaste året) till 2021.

Nyckeltal fossilfrihet	2018	2017	2016
Andel förnybara bränslen för produktionsprocesser, %	98,6	99,3	98,7
Andel förnybara bränslen för arbetsmaskiner och transporter, %	26	20	13
Utsläpp av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter, kton	103	80	99
– varav direkta utsläpp, kton	63	39	60
– varav indirekta utsläpp (externa avverkningsentreprenörer), kton	40	41	39
Andel förnybara bränslen för transporter, %	26	29	20
Utsläpp av fossil koldioxid från transporter, kton	196	191	199
– varav direkta utsläpp, kton	1	1	1
– varav indirekta utsläpp (externa transportörer), kton	195	190	198

Detaljerad information ...

om Södras energianvändning och koldioxidutsläpp finns i Hållbarhetsdata på sidorna 58 och 60.

Hållbart skogsbruk

Genom frivilliga avsättningar och generell hänsyn i samband med alla skogliga åtgärder strävar Södra och medlemmarna efter att väva samman produktion, miljö samt sociala och kulturella värden.

Viktiga händelser 2018

Södra nära målet om 95 procent godkända objekt gällande hänsyn vid föryngringsavverkningar, årets resultat 94 procent.

Föryngringsåtgärder följs nu upp i Grönt bokslut.

Fokus på att öka naturvårdande skötselåtgärder – årets resultat 2 100 ha.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR HÅLLBART SKOGSBRUK

Södras medlemmar har stort engagemang för ansvarsfullt brukande av skogen. Genom att Södras många mindre skogsbrukare har olika idéer och mål med sin skogsfastighet bidrar medlemmarna till stor variation och mångfald i skogen. Inom hållbart skogsbruk bidrar Södra med en rad rådgivnings- och servicetjänster kring skogsgårdens skötsel och förvaltning. Företrädare för Södra deltar i näringspolitiska sammanhang så att principen frihet under ansvar även framöver styr brukandet av den egna fastigheten.

Bland Södras erbjudanden finns Södraskolan, ett utbildningskoncept som utgår från skogsägarens behov. Södraskolans olika kurser syftar till att öka kunskapen om hållbart skogsbruk samt inspirera till aktivt brukande av skogen för ökad tillväxt och lönsamhet samtidigt som skogens samlade värden beaktas och värnas.

HÅLLBAR AVVERKNINGSNIVÅ

Skogen är en resurs som ska användas, men inte överutnyttjas. Avverkningen ska vara inom den hållbara avverkningsnivån. Metoden för beräkning av hållbar avverkningsnivå baseras på den metod som Skogs-

styrelsen och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) använder för de skogliga konsekvensanalyser som genomförs vart femte år. Den senaste skogliga konsekvensanalysen gjordes 2015. Södra gjorde under 2017 en skoglig konsekvensanalys baserat på underlag från Södras medlemmars mark enligt denna metodik.

MÅL OCH RESULTAT

Konsekvensanalysen visar att en hållbar avverkningsnivå för Södras medlemmar ligger på 5,9–7,1 m³sk per hektar och år, vilket motsvarar 11–13 miljoner m³fub per år beräknat på nuvarande medlemsareal. Årets avverkningsnivå på 6,2 m³sk per hektar och år var inom den hållbara avverkningsnivån.

GRÖNT BOKSLUT BEDÖMER HÄNSYN

Vid skogliga åtgärder lämnas olika typer av miljöhänsyn. Utförda föryngringsavverkningar, gallringar och föryngringsåtgärder revideras och betygsätts i ett Grönt bokslut.

Markskoning

CASE Södras markskoningsgaranti har starkt bidragit till att Södras hållbarhetsmål avseende hänsyn vid föryngringsavverkning uppnås. Garantin omfattar även grothantering och markberedning.

Under 2018 kontrollerades 371 trakter (353) motsvarande 2 031 hektar (1 637). Fältarbetet utförs av Södras skogsrevisorer och bokslutet används som underlag för ständiga förbättringar. Från och med 2018 genomförs även uppföljning av hänsyn vid förnygringsinsatser 1–2 år efter förnygringsavverkning. Här granskas bland annat att markberedning och plantering utförts rätt, men även att hänsyn tagits till kulturlämningar, kantzoner och hänsynskrävande biotoper. Även GROT-hantering (grenar och toppar) ingår numera i de gröna boksluten, då GROT är en attraktiv livsmiljö för många arter, främst insekter och svampar.

MÅL OCH RESULTAT

Hänsynen vid förnygringsavverkningar ska uppnå nivån 95 procent godkänt till år 2020. Resultatet för 2018 var 94 procent (95) godkänt. Rapport för Grönt bokslut finns tillgänglig på sodra.com.

NATURVÅRDANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Många skogliga miljöer med höga naturvärden i södra Sverige har en historik där hävd eller brukande skapat dessa värden. Exempel på sådana miljöer är äldre betesmarker med stora lövträd som håller på att växa igen med gran. När brukandet upphör och miljöerna växer igen försvinner många naturvärden. Genom hållbarhetsmål verkar Södra för ytterligare insatser med särskild skötsel för att bevara eller utveckla dessa miljöer.

MÅL OCH RESULTAT

Arealen naturvårdande skötselåtgärder ska motsvara 3 000 hektar per år till år 2020. Efter en minskning under de senaste åren, var utfallet 2 100 hektar för 2018. Arealen är dock lägre än den nivå som är långsiktigt önskvärd. En begränsande faktor är bland annat att det enbart är under vissa delar av året som det är lämpligt att utföra naturvårdande skötselåtgärder.

CERTIFIERING AV MEDLEMMAR OCH ENTREPRENÖRER

Skogscertifiering är ett viktigt verktyg för ansvarsfullt brukande av medlemmarnas skogar. Cirka två tredjedelar av Södras medlemsareal är certifierad enligt FSC® (Forest Stewardship Council) och/eller PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification). Skogsägaren kan ansluta sig till Södras gruppcertifikat. Då tecknas avtal där skogsägaren åtar sig att följa certifieringskraven. Kraven innebär bland annat att en grön skogsbruksplan ska upprättas. Uppföljning sker genom årliga revisioner. Läs mer på sodra.com.

Entreprenörer som utför skogliga åtgärder för Södras räkning ska vara PEFC™-certifierade. Entreprenörernas medarbetare ska ha kompetens om den hänsyn som ska lämnas i skogsbruket till natur- och kulturvärden. För skogliga arbeten i vattenmiljöer, till exempel dikesrensning, krävs kompetens om hantering av vattenmiljöer i skogen. Alla entreprenörer ska dessutom omfattas av Södras leverantörskod.

Södra utbildar kontinuerligt sin fältorganisation och entreprenörer, bland annat om de branschgemensamma målbilderna för god miljöhänsyn vid skogliga åtgärder, vilka arbetas fram gemensamt av skogliga intressenter samt den branschgemensamma riktlinjen "Hänsyn till forn- och kulturlämningar i skogsbruket".

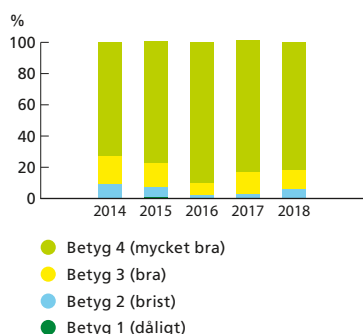
GRÖN SKOGSBRUKSPLAN OCH BLÅ MÅLKLASSER

De flesta medlemmar använder Södras gröna skogsbruksplan i sitt skogsbruk. Planen anger långsiktiga skötselåtgärder för varje skogsbestånd. Målen är indelade i fyra klasser med detaljerade beskrivningar för varje avdelning. De gröna skogsbruksplanerna bidrar till att skogslandskapet balanserar värdefull virkesproduktion och bevarande eller nyskapande av biologisk mångfald. I planerna ingår även hänsyn till kulturarv och skogens sociala värden. De gröna skogsbruksplanerna innefattar även blå målklasser där vattendrag värderas och ambitionen för hänsyn till vattenmiljö anges. Södras digitala tjänster gör det möjligt för skogsägaren att uppdatera skogsbruksplanen löpande.

KONTROLL AV URSPRUNG

Ansvarsfullt och hållbart skogsbruk bygger på viktiga grundläggande principer för virkeshantering och virkesfångst. Södra kontrollerar vedens ursprung och avstår leveranser från illegala avverkningar, naturskogar som avverkats för att området ska användas för plantager eller icke skoglig markanvändning, skogsområden där hävdvunna eller medborgerliga rättigheter kränks, skogar där höga bevarandevärden hotas och från genetiskt modifierade träd.

Mark- och vattenpåverkan

94 procent av förnygringsavverkningstrakterna i Grönt bokslut var godkända avseende mark- och vattenpåverkan 2018.

Certifieringar

	2018		2017		2016	
	Areal (milj ha)	Andel (%)	Areal (milj ha)	Andel (%)	Areal (milj ha)	Andel (%)
FSC®	1,7	66	1,7	66	1,6	64
PEFC™	1,7	68	1,7	67	1,8	72

Den certifierade medlemsarealen ökar. Enskilda skogsägare ser mervärdet med skogscertifiering.

Södra är certifierat enligt FSC® och PEFC™ med licensnummer:

FSC-C014930
FSC-C006947
FSC-C015771
FSC-C030473

Märket för ansvarsfullt skogsbruk

PEFC/05-22-11
PEFC/05-35-48
PEFC/05-32-20
PEFC/05-35-89

Främjande av uttålligt skogsbruk.
www.pefc.se

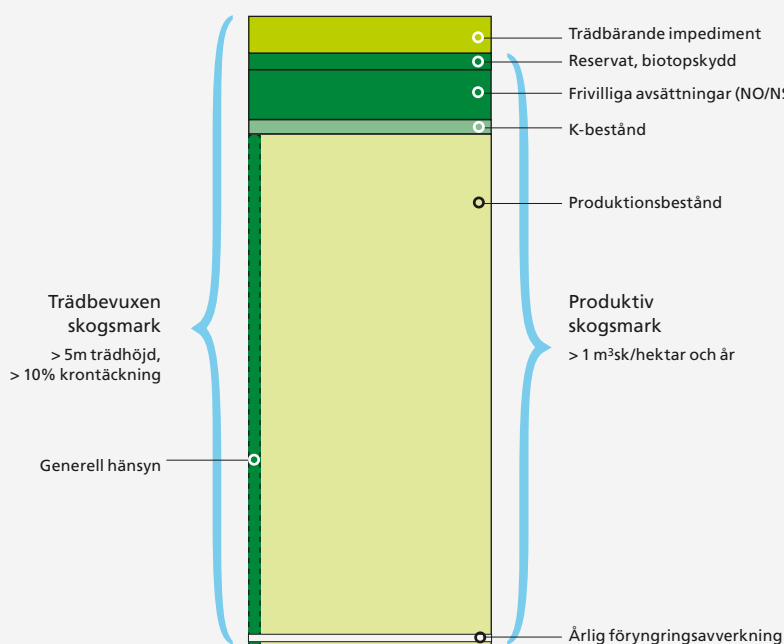
VÄRDE PÅ SKOGSMARK, FRIVILLIGA AVSÄTTNINGAR 2018

Arealen med frivilliga avsättningar med naturhänsyn (NO/NS) på Södras medlemsmarker (PEFC-certifierad) uppgår till

knappt 142 000 hektar. Medelvärdet på denna skogsareal uppgår till 19 miljarder SEK, med en variation mellan 13–24 miljarder SEK. Prisspannet är baserat på medelpriset för skogsmark enligt prisstatistik

från LRF Konsult och medelpriset för inlöst mark (biotopskydd) från Skogsstyrelsen.

Hållbart skogsbruk – hänsynsarealer

Trädbärande skogsmark består dels av produktiv skogsmark dels av träd bärande impediment. Den produktiva skogsmarken växer med minst en kubikmeter per hektar och är medan träd bärande impediment är lågproduktiva träd bärande marker.

Den produktiva skogsmarken består dels av produktionsbestånd, områden där virkesproduktion är det primära målet och där det lämnas en generell hänsyn vid åtgärder, dels av områden med olika typer av naturvårdsändamål.

Formella områdesskydd är naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal. Naturreservat bildas av länsstyrelse eller kommun för att skydda ett sammanhängande område. Biotopskydd och naturvårdsavtal på skogsmark bildas av Skogsstyrelsen eller länsstyrelsen och används för skydd av mindre områden. Vid förekomst av naturreservat, biotopskyddsområden eller naturvårdsavtal på Södras medlemmars marker finns avtal mellan enskild medlem och Skogsstyrelsen eller länsstyrelse. För formellt skyddade områden finns föreskrifter som beskriver bakgrunden till områdesskyddet och eventuella skötselåtgärder.

Vid alla skogliga åtgärder lämnas en generell hänsyn. Exempel på det kan vara kantzoner, hänsynskrävande biotoper och trädgrupper. Utöver den generella hänsynen lämnar skogsägarna frivilligt bestånd för att bevara och utveckla naturvärden (NO/NS). Dessa bestånd ska uppgå till minst fem procent av fastigheten, enligt krav i skogscertifieringen. I den gröna skogsbruksplanen finns för målklasserna NO, NS och K beskrivningar med mål och åtgärder för hur naturvärdena ska bevaras och utvecklas. NO (naturvård orörd) är områden där naturvärden bäst bevaras och utvecklas om skogen lämnas orörd. NS (naturvård skötselkrävande) är områden där särskild skötsel krävs för att bevara och utveckla naturvärdena. Dessutom finns K-bestånd (kombinerade mål) där det både finns mål för virkesproduktion och för naturvård, och där naturvärdena utgör en större andel av beståndet än i produktionsbestånd. Tillsammans bidrar formella skydd, frivilligt avsatta bestånd och den generella hänsynen till det nationella miljömålet om levande skogar.

Arealer på Södras medlemmars fastigheter i Götaland	2018	2017	2016
Trädbärande impediment¹⁾			
areal ²⁾ (ha)	176 000	174 000	171 000
andel av trädbärande skogsmark (%)	6,8	6,9	6,9
Formellt områdesskydd (reservat, biotopskydd)			
areal (ha)	84 000	75 000	72 000
andel av produktiv skogsmark (%)	3,3	3,0	2,9
Frivilliga avsättningar (NO/NS)			
areal (ha)	142 000	138 000	144 000
andel äldre skog (%)	85	85	85
andel av produktiv skogsmark (%)	8,1	8,1	8,1
Målklass K (kombinerade produktions- och miljömål utöver generell hänsyn)			
areal (ha)	42 000	43 000	43 000
andel av produktiv skogsmark (%)	2,4	2,5	2,4
Generell hänsyn vid förnygringsavverkningar			
andel av produktionsbestånd (%)	4,7	5,1	5,4
Årlig förnygringsavverkning (80 års omloppstid)			
andel av produktionsbestånd (%)	1,25	1,25	1,25

¹⁾ Trädbärande impediment är lågproduktiva marker och har till viss del höga naturvärden.

²⁾ Samma andel trädbärande impediment som i Götaland som helhet har antagits.

Hållbar innovation

Flera utvecklingsprojekt baserade på skogsråvara inom biodrivmedel, förpackningar och trähusbyggande syftar till att ersätta dagens fossilbaserade lösningar.

Viktiga händelser 2018

Flera projekt kring utveckling av biodrivmedel.

Fossilfria matförpackningar marknadstestas.

Förstudie kring biobaserat flygbränsle.

Målet för hållbar innovation är att Södra har kommersialiserat minst tre produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ fram till år 2020. Innovationsverksamhetens inriktning bidrar aktivt till flera av Södras hållbarhetsmål.

Flera pågående projekt kan kopplas till Södras hållbarhetsmål för fossilfri produktion till 2020 och fossilfria transporter 2030. Under 2017 fattade Södra strategiska investeringsbeslut på sammanlagt cirka 400 MSEK kring utveckling och produktion av biodrivmedel baserat på skogsråvara, samt på ökad träförädling med inriktning mot den växande marknaden för trähusbyggande. Till följd av dessa beslut präglades 2018 dels av byggandet och projektering av anläggningarna i Mönsterås

(biometanol) och Tofte (Silva Green Fuel), dels anläggningen för korslimmat trä (CLT) i Värö.

SKOGEN GER FLER HÅLLBARA PRODUKTER

Inom EU-projektet "Fresh" utvecklar och kommersialiserar Södra tillsammans med Huhtamäki och Saladworks fiberbaserade matförpackningar som kan ersätta dagens fossilbaserade plastförpackningar. Under året har två marknadstester genomförts i England med försäljning i 350 varuhus och en större kommersiell testperiod planeras för 2019 innan en fullskalig kommersiell lansering kan väntas.

Som ett led i Södras satsningar på vidareförädling av träprodukter för husbyggande

pågår byggnation av en anläggning för produktion av korslimmat trä (CLT) i Värö. Produktionen beräknas vara i gång under andra kvartalet 2019.

Södra investerar även i produktion av biodrivmedel. En anläggning för produktion av biometanol, ett förnybart biodrivmedel från skogsråvara, byggs vid massabruket i Mönsterås. I samarbetsprojektet Silva Green Fuel tillsammans med norska Statkraft, projekteras en demoanläggning för produktion av biodrivmedel baserad på skogliga restprodukter.

Projektet "Från flis till flygplan i Småland" drivs av ett konsortium bestående av Södra, KLM, Växjö kommun, SkyNRG och Smålands Airport, Fores och Luleå tekniska högskola. Finansiering har beviljats till en förstudie kring förutsättningarna för att utveckla ny teknik och förbättra tillgången till hållbart bioflygbränsle.

Framstegen under året ligger i linje med att uppfylla målet om minst tre kommersialiserade produkter med bättre hållbarhetsprestanda år 2020.

CASE Södra investerar i produktion av förnybara biodrivmedel. Vid Mönsteråskombinatet uppförs en anläggning för produktion av biometanol baserad på skogsråvara. Utsläppet av fossil koldioxid vid förbränning är därför noll.

Effektivt resursnyttjande

Resurseffektivitet handlar om att hushålla med resurser. Hög resurseffektivitet bidrar till Södras konkurrenskraft och gynnar samtidigt samhälle, företag och individ vad gäller påverkan på klimat och miljö.

Viktiga händelser 2018

Historiskt stora nettoleveranser av el – 388 GWh att jämföra med 335 GWh år 2017.

Södra erbjuder ursprungsmärkt el till europeiska kunder.

Ökat fokus på vattenfrågan efter sommarens torka.

ENERGIFÖRSÖRJNING

Södra är i det närmaste självförsörjande på energi. Energin för den industriella produktionen genereras i massabruk och sågverk och har sitt huvudsakliga ursprung i virkesråvaran. Massabrugen återvinner kokkemikalier för massaproduktionen samtidigt som energi genereras. Sågverken förbränner bark och andra biobränslen som genererar värme till virkestorkning. Energibehoven kompletteras vid behov genom inköp av biobränslen och fossila bränslen.

Samtliga affärsområden levererar energi till externa kunder i form av el, fjärrvärme och biobränslen. Fortsatt energieffektivisering i Södras industrier kommer att frigöra ytterligare biobaserad energi till samhället.

Den största delen av Södras elproduktion kommer från förnybara energikällor. El produceras dels vid massabrugen i

Mönsterås, Mörrum och Värö, dels vid sex vindkraftverk i Mönsterås med en total effekt på 14 MW.

Fjärrvärme levereras både inom Södra och externt. Massabrugen i Mönsterås och Värö förser sågverken vid kombinaten med fjärrvärme. Externa fjärrvärmeleveranser sker till närliggande orter från koncernens tre massabruk samt från sågverket i Kinda och hyvleriet i Torsås. Mer än hälften av den levererade fjärrvärmen utgörs av restvärme från industriproduktionen.

Biobränslen tas tillvara på flera sätt i Södras värdekedja. GROT (grenar och toppar) är en biprodukt från avverkning och används som bränsle i värmeverk. Bark från massabrugen används både för intern energiproduktion och säljs på marknaden som biobränsle. Sågverken bidrar med bark, flis och spån. Dessutom produceras pellets. Torv bryts från torvmossar.

MÅL OCH RESULTAT

Södras el- och värmeanvändning ska minska med minst 10 procent till år 2025 jämfört med 2015 års nivå. Nyckeltalen är specifik el- och värmeanvändning för produktion av massa och sågade trävaror. Dessutom ska Södra årligen producera mer el än vad som förbrukas i koncernen.

El- och värmeanvändningen för produktion av massa minskade jämfört med föregående år tack vare hög produktion och investeringar, bland annat ny indunstning vid massabruket i Mörrum. Målet avseende värmeanvändning uppnåddes.

El- och värmeanvändningen för produktion av sågade trävaror minskade jämfört med föregående år tack vare ett kontinuerligt förbättringsarbete och en mer effektiv produktion.

Elproduktionen under 2018 ökade jämfört med 2017. Den högre elproduktionen under 2018 är ett resultat av ökad produktion vid massabruket i Värö. Elanvändningen i koncernen 2018 var oförändrad jämfört med 2017 vilket gav historiskt stora nettoleveranser av el.

99,5%

Under året kom 99,5 (99,5) procent av Södras totala elproduktion från förnybara energikällor.

STYRMEDEL FÖR MINSKADE UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER OCH ÖKAD PRODUKTION AV FÖRNYBAR EL

- Södra Cell deltar i EU:s handel med utsläppsrätter för koldioxid. Syftet med handelssystemet är att på ett kostnadseffektivt sätt minska Europas växthusgasutsläpp. Södra säljer överskottet av utsläppsrätterna.
- Södra Cell tilldelas elcertifikat för en del av elproduktionen. Elcertifikatssystemet är ett stödsystem som syftar till att öka produktionen av förnybar el. Södra Medlemsel erbjuder medlemmar, medarbetare och

samarbetspartners att köpa grön el från massabrugen och de egna vindkraftverken.

- Ursprungsgarantier är ett elektroniskt certifikat som beskriver elens ursprung. Elproducenter får certifikat av staten för varje producerad megawattimme el. Certifikaten kan sedan handlas på en öppen marknad. Gröna ursprungsgarantier som täcker elförbrukningen för Södrakoncernen och för kunder till Södra Medlemsel används av Södra och tas bort från marknaden.

1 772 GWh

Elproduktionen var 1 772 (1 719) GWh varav 30 (34) GWh från vindkraft.

1 384 GWh

Elanvändningen i koncernen (exklusive övriga transporter) var 1 384 (1 384) GWh.

388 GWh

Nettolleveranser av el under 2018 var 388 (335) GWh. Leveranserna motsvarar 50 000 varv runt jorden med elbil.

Förnybar el – ursprungsgarantier

CASE Södra Cell Mönsterås blev under 2018 certifierade enligt European Energy Certificate System (EECS), en standard för gränsöverskridande handel med ursprungsgarantier. Detta innebär att ursprungsmärkt el kan erbjudas till europeiska kunder.

Externa energileveranser

GWh	2018	2017	2016
El	388	335	52
Fjärrvärme	430	414	368
Fasta biobränslen (skogsbränsle, bark, pellets, restprodukter och energitorv)	3 874	3 749	3 717
Totalt	4 692	4 498	4 137

De externa energileveranserna 2018 var totalt omkring 4 700 GWh. Leveranserna av el och fjärrvärme var högre jämfört med tidigare år tack vare högre produktion i massabruken. Leveranserna av fasta biobränslen var något högre jämfört med tidigare år och ökningen utgörs främst av fasta biobränslen från industrin.

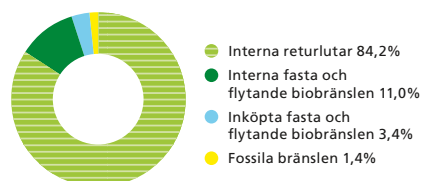
El- och värmeanvändning – Massa

kWh/ton massa	Målnivå 2025	2018	2017	2016	2015
El	672	701	727	792	747
Värme	3 175	3 105	3 261	3 572	3 528

El- och värmeanvändning – Sågade trävaror

kWh/m ³ sågade trävaror	Målnivå 2025	2018	2017	2016	2015
El	57	63	64	65	64
Värme	236	241	248	251	262

Bränsleanvändning för produktion 2018

Södra förbrukade bränsle motsvarande 13,5 TWh för produktion. 1,4% av bränslet var fossilt, främst eldningsolja. I övrigt användes biobränslen, varav största delen är de vedämnen (lignin) som löses ut i tillverkningsprocessen på massabruken.

Detaljerad information...

om Södras råvaror, energi, produkter, biprodukter, avfall samt utsläpp till luft och vatten finns i Hållbarhetsdata på sidorna 58–60.

RESURSANVÄNDNING

I Södras produktionsprocesser används främst resurserna virkesråvara, sågade trävaror, kemikalier, förpackningsmaterial och vatten. Massabrugen använder dessutom stora mängder alkaliska kokkemikalier, vilka nästan helt återvinns. Kemikalier för blekning av massan både tillverkas på plats och köps in löpande. Södra driver utvecklingsprojekt som syftar till att optimera användningen av virkesråvara ur material- och energisynpunkt. Effektivt nyttjande av virkesråvara och kemikalier bidrar till minskad miljöbelastning, lägre kostnader och stärker lönsamheten.

Vatten

Massabrugen kräver god tillgång till rent vatten och använder ytvatten från vattendragen Emån, Mörrumsån och Viskan. De flesta sågverk använder ytvatten. Samtliga fabriker med råvattenuttag är underställda vattendomar som reglerar uttaget och säkerställer att verksamheten inte medför negativa effekter. Massabrugen tillämpar en rad vattenbesparande metoder vid massatvätt. Nästan alla sågverk recirkulerar vatten för timmerbevattnings. Klimatstyrningssystem används för att anpassa vattenmängden efter avdunstningen.

Den extremt torra sommaren ledde till låga flöden i vattendragen och grundvattennivåerna är fortsatt låga i hela södra Sverige. Tillgången på och användningen av vatten är frågor som kommer få ett ökat fokus i Södras verksamhet framöver.

UTSLÄPP TILL LUFT OCH VATTEN

Utsläpp till luft och vatten regleras i miljötillstånd. Södra arbetar målmedvetet för att minska miljöpåverkan från de skogliga och industriella verksamheterna. Luftutsläpp kommer främst från massabrugen och transporter. Södras industriella och skogliga verksamheter kan även påverka närområden genom lukt, damm och buller.

Utsläpp till vatten kommer framför allt från massabrugen. Avloppsvatten renas först i massabrukens egna vattenrenings-system innan det släpps ut i Kattegatt respektive Östersjön. Renat avloppsvatten från massabrugen håller god kvalitet och uppfyller kraven i EU:s industriutsläpps-direktiv.

BIPRODUKTER OCH ÅTERVINNING

Biprodukter från Södras verksamheter används bland annat i byggmaterial, som biobränslen och för produktion av biodrivmedel, men även som råvara till kemikalieindustrin. Genom forskning och utveckling finner Södra nya metoder, produkter och användningsområden för skogsråvaran.

I delar av Södras medlemsområde erbjuds från 2018 näringsåterföring som en skoglig tjänst. Vid förnygringsavverkning med uttag av GROT (grenar och toppar) försvinner viktiga näringsämnen från skogen. Näringsåterföring av bioaska bidrar till att sluta kretsloppet och säkerställa skogens långsiktiga produktionsförmåga. Bioaskan innehåller näringsämnen som magnesium, kalium, kalcium och fosfor och framställs vid massabruket i Mönsterås av material som tidigare deponerades.

AVFALL

Södra arbetar för att minimera mängden avfall och för det avfall som uppstår prioriteras material- och energiåtervinning. Deponerat avfall dominerar viktligt avfall och läggs främst på egna deponier. Det deponerade avfallet består av oorganiskt material, framför allt grönslutsslam, aska och mesa från massabrugen.

Farligt avfall består till stor del av oljehaltigt avfall.

SANERING AV FÖRORENAD MARK

Södra äger, alternativt har ägt, områden som har förorenats av tidigare industriell produktion, framförallt nedlagda sågverk

och tidigare impregneringsanläggningar. Saneringsåtgärder prioriteras utifrån risk för människors hälsa och miljön. Saneringsförberedande undersökningar vid den tidigare impregneringsanläggningen i Hultsfred slutfördes under 2018 och upphandling av entreprenad för sanering inleddes. Saneringen av det nedlagda sågverket i Hjortsberga fortsatte och resultaten visar på en fortsatt spridning av föroreningar i marken. Åtgärder för att begränsa spridningen vidtogs. I Lidhult, på en fastighet där Södra tidigare bedrivit sågverksverksamhet, genomfördes åtgärdsförberedande undersökningar under året och föroreningarnas utbredning klarades. Markundersökningar för att identifiera eventuella markföroreningar pågår i Ramkvilla, Torsås, Traryd och Åtvidaberg.

VILLKORSÖVERSKRIDANDEN

Miljötillstånden för Södras industriella verksamhet reglerar bland annat utsläpp till luft och vatten samt buller genom riktvärden, gränsvärden och/eller begränsningsvärden. Överskridanden av riktvärden måste rapporteras till tillsynsmyndigheten och en åtgärdsplan för att undvika framtida överskridanden måste presenteras. Överskridanden av gränsvärden är förknippade med straffansvar. Ett begränsningsvärde är att betrakta som ett gränsvärde från första stund vid ett överskridande.

Södras verksamheter överskred riktvärden under 2018, inga gränsvärden eller begränsningsvärden överskreds.

Södra Skog överskred dygnsvolymförbrukningen av vatten vid plantskolan i Flåboda och årsvolymförbrukningen av vatten vid plantskolan i Falkenberg. Mönsterås hamn överskred årsmedelvärdet för kolväten till vatten.

Södra Wood Långasjö och Värö överskred riktvärden för buller.

Södra Cell Mörrum överskred riktvärden för stoft och svavel till luft, klorat, suspenderade ämnen, kväve och fosfor till vatten samt buller. Södra Cell Värö överskred riktvärden för kväveoxider till luft, suspenderade ämnen och totalt organiskt kol till vatten samt buller.

Utöver dessa överskridanden anmäldes ett antal andra miljöhändelser till berörd tillsynsmyndighet under 2018; bland annat brand, utsläpp av olja och kemikalier samt driftstörning i reningsutrustning.

KLAGOMÅL

Södras industriella verksamhet mottog under året drygt 55 (55) externa klagomål. Merparten gällde lukt och buller från Södra Cells tre massabruk. Klagomålen hanteras inom ramen för verksamheternas miljöledningssystem. Återkoppling sker till den klagande i de fall det önskas. Klagomålen redovisas även till berörd tillsynsmyndighet.

Södras skogliga verksamhet fick under året 10 (20) formella synpunkter, främst kopplat till utförda skogliga åtgärder.

Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare

Södra utsågs 2018 till Sveriges attraktivaste arbetsgivare i Randstads employer branding-undersökning. Genom värdegrundsarbete, kompetensutveckling och fokus på hälsa och säkerhet tar Södra ansvar för sina medarbetare.

Viktiga händelser 2018

Södra utsedd till Sveriges attraktivaste arbetsgivare.

Nytt internt utbildningsprogram "Utvecklas som team".

Fokus på beteendebaserad säkerhet för minskade arbetsskador.

verkan med de fackliga organisationerna. Arbetsmiljömål sätts efter krav och behov för respektive verksamhetsinriktning. Valda nyckeltal följs löpande upp av koncernledning och styrelse.

MÅL OCH RESULTAT

Södra har en nollvision för arbetsskador och arbetsskadefrekvensen (antal arbetsskador som resulterar i frånvaro per miljon arbetade timmar; LTAR, lost-time-accident rate) ska minska med 15 procent per år. Sjukfrånvaron ska uppgå till högst 3 procent. Båda målen ska uppnås senast 2020. Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet är prioriterade områden och Södras styrelse antog under 2017 ett program för att reducera antalet arbetsskador och sjukfrånvaron.

* eNPS, employee net promoter score, mäter hur sannolikt det är att ett företags medarbetare skulle rekommendera sin arbetsgivare till en vän.

STYRANDE VÄRDEGRUND

Södras värdegrund "Värdeskapande relationer, långsiktigt agerande" är vägledande i det dagliga arbetet. Värdegrunden syftar till att fördjupa företagskulturen och leda Södra mot målet att vara nästa generations skogsföretag. Kulturen sammanfattas i begreppet "Ett Södra" och innebär en sammanhållen och mer effektiv koncern.

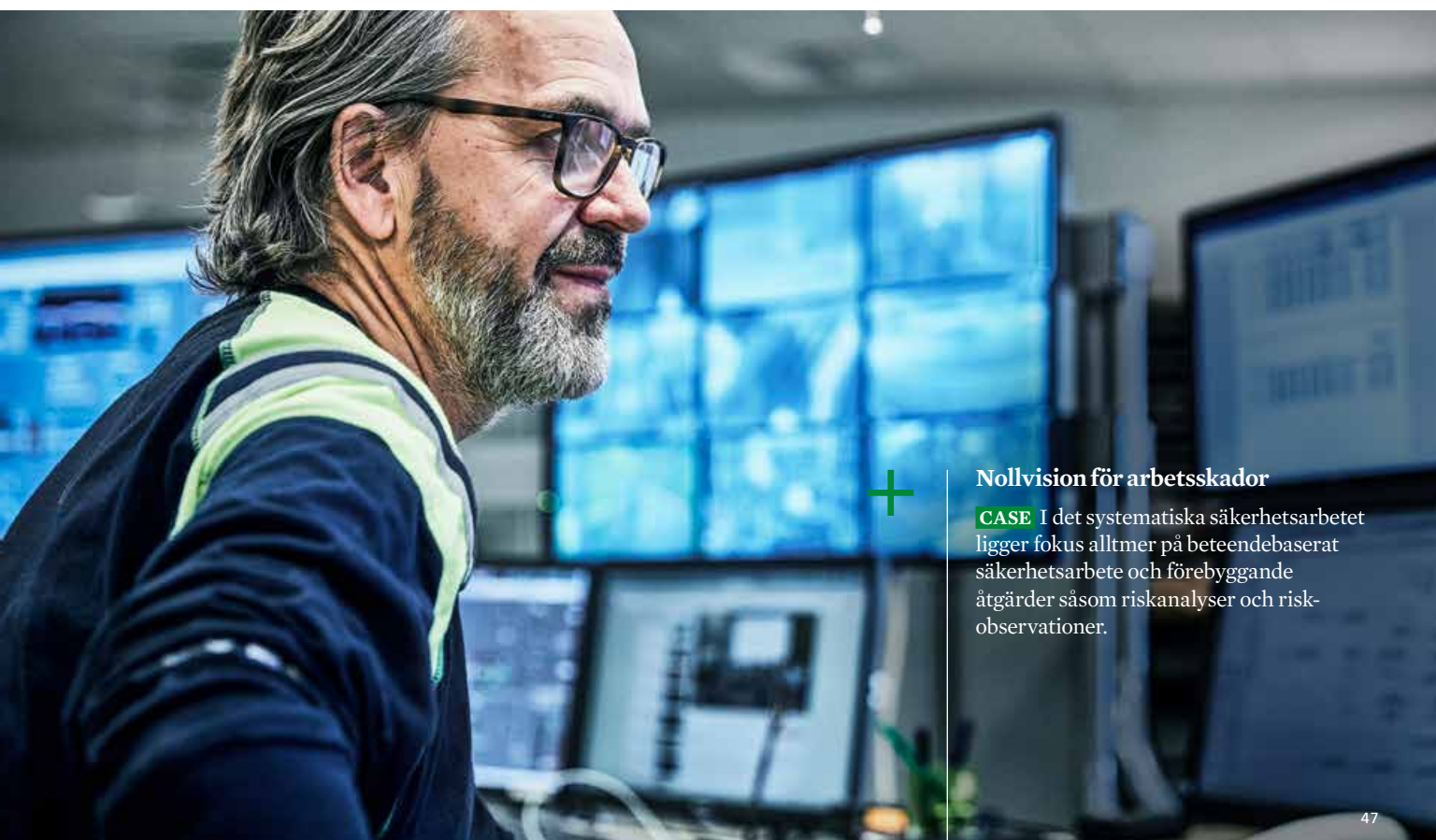
SÖDRAS HR-STRATEGI

Södras HR-strategi baseras på fyra fokusområden: värdegrund, hälsa och arbetsmiljö, strategisk kompetensförsörjning och prestationsstyrning. För samtliga områden

finns tydliga mål, nyckeltal och processer. Genom att rekrytera rätt och utveckla medarbetarna bygger Södra arbetsglädje och kompetens. Målet är att dessa satsningar ska utmynna i att Södras medarbetare rekommenderar Södra som arbetsgivare, eNPS (employee net promoter score)* ska vara 60 eller högre 2020.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Södra ska präglas av en stark säkerhetskultur med uttalat medarbetaransvar. Insatserna för bättre hälsa och arbetsmiljö bedrivs förebyggande och systematiskt. Arbetet sker till stora delar lokalt i sam-

Nollvision för arbetsskador

CASE I det systematiska säkerhetsarbetet ligger fokus alltmer på beteendebaserat säkerhetsarbete och förebyggande åtgärder såsom riskanalyser och riskobservationer.

Antalet arbetsskador som medförde frånvaro (LTA, lost-time-accident) var 77 (94) och arbetsskadefrekvensen (LTAR) uppgick till 15 (17). En dödsolycka hos en entreprenör vid sågverket i Långasjö 2018 är under utredning. Vad gäller dödsolyckan vid massabruket i Mönsterås 2017 avvaktar Södra att tingsrätten ska fastställa accepterad företagsbot. Södra genomför en rad åtgärder och aktiviteter i samverkan med fackliga organisationer för att få ner antalet arbetsskador. Stora investeringar har gjorts i säkerhetsutrustning och tekniska lösningar. Fokus ligger nu alltmer på beteendebaserat säkerhetsarbete och förebyggande åtgärder såsom riskanalyser och riskobservationer. Bland annat genomförs utbildningar kring säkerhet, kultur och strukturfrågor, där alla enheter i Södra har erbjudits utbildning i beteendebaserad säkerhet. Koncernchef och HR-direktör har genomfört "safety walks" vid alla produktionsanläggningar och säkerhetsfrågor har tydligare lyfts in i Södras ledarutvecklingsprogram. Genom IT-stöd och olika appar kan till exempel riskobservationer enkelt fotograferas och rapporteras så att eventuella åtgärder snabbt kan vidtas.

Sjukfrånvaron uppgick under 2018 till 3,6 procent (3,6). Uppföljning av sjukfrånvaro sker bland annat i samtal med närmaste chef. Långtidssjukskrivna medarbetare får stöd av professionella rehabiliteringsledare som stödjer i återgången till arbetet genom en särskild försäkring. Långtidssjuka får även förstärkt sjukersättning.

Södras medarbetare erbjuds friskvårdsaktiviteter, företagshälsovård och sjukvårdsförsäkring. Sjukvårdsförsäkringen ger snabb tillgång till specialistvård. Den kan även tecknas av medarbetares familjer och Södras medlemmar. Medarbetare i Sverige erbjuds liv-, olycksfalls- och barnförsäkringar. Under året genomfördes en koncerngemensam hälsoutmaning med fokus på fysisk aktivitet och hälsofrämjande val.

REKRYTERING, TRIVSEL OCH RESPEKT

Södra arbetar strategiskt och systematiskt med att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Detta är särskilt viktigt då företaget står inför stora pensionsavgångar. I detta arbete är kompetensutveckling, ledarutveckling och prestationsstyrning viktigt så att Södra också som framtidens skogsföretag förblir en attraktiv arbetsgivare. Under året har Södra etablerat ett rekryteringscenter som via intervjuer följer upp de som anställts men också de som inte fått anställning vilket ger en god återkoppling för framtida rekryteringar.

Södra ska vara en välkomnande arbetsplats, där alla bidrar till hälsa, trivsel och välmående. Det innebär att visa varandra respekt oavsett ålder, kön, etnicitet, trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Varje medarbetare har ansvar för att upprätthålla nolltolerans mot kränkande särbehandling och utbildningar genomförs kring frågor om diskriminering och kränkningar. 37 procent av Södras medarbetare genomgick under året utbildning i Södras arbete mot diskriminering och kränkningar. Även medarbetarundersökningar omfattar dessa frågor.

■ MÅL OCH RESULTAT

Senast 2020 ska minst 30 procent av Södras medarbetare vara kvinnor och Södras medarbetare ska rekommendera Södra som arbetsgivare, eNPS ska vara 60 eller högre.

Södra arbetar aktivt för att öka andelen kvinnor. Vid årets utgång hade Södra 22 procent (21) kvinnliga medarbetare. Andelen kvinnliga chefer var 20 procent (19). Trenden är att andelen kvinnor bland nyanställda ökar. Det finns även en uttalad ambition att öka mångfalden genom att rekrytera och behålla medarbetare med olika bakgrund, erfarenheter och perspektiv. Detta är ett långsiktigt arbete och inom Södra har mycket gjorts både vad gäller struktur och kultur för att nå uppsatta mål. Det handlar till exempel om att positionera Södra som en attraktiv arbetsgivare genom att visa på bredden av roller och uppgifter som erbjuds i den nya generationens skogs-

företag. Genom interna aktiviteter lyfts program för medarbetarutveckling och anställningsförmåner. Men det krävs även insatser såväl i samverkan med som från samhället för att påverka synen på skogsföretag generellt, inte minst inom skol- och utbildningssystem. eNPS i medarbetarundersökningen 2018 var 14 (2016: 14).

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

I Södras kompetensförsörjningsplaner ingår att identifiera, minska och stänga organisatoriska och individuella kompetensgap. För chefer och medarbetare finns tydliga mål och uppföljning sker löpande samt vid minst två formella tillfällen per år.

Södras medarbetare har ett eget ansvar för sin och den egna verksamhetens kompetensutveckling. Interna karriärmöjligheter uppmuntras och bidrar till att stärka företagskulturen och främjar utvecklingen av både individ och organisation. Södra vidtar olika åtgärder vid omstruktureringar och organisationsförändringar, exempelvis omställningsstöd och omplacering.

LEDARUTVECKLING

Södras ledarutveckling drivs genom Södra Academy som erbjuder strategiska utbildningar och kompetensutveckling inom valda områden. Under året har utbildningsprogrammet "Utvecklas som team" genomförts och syftar till att utveckla och stärka teamets samarbete och prestation. Vidare har med framgång såväl utbildning i situationsanpassat ledarskap och utmanande samtal implementerats.

PRESTATIONSSTYRNING

Södras system för prestationsstyrning bygger på systematisk målstyrning och uppföljning. Koncernens affärsområden och funktioner definierar mätbara mål på alla nivåer, från koncern till individ. Södra ser rörlig ersättning som ett sätt att öka både individens och organisationens prestation. Programmet för rörlig ersättning omfattar alla medarbetare utom koncernchefen. Ersättningen är lika för alla och högst en månadslön per år.

Nyckeltal

	2018	2017	2016	2015	2014
Antal anställda	3 141	3 402	3 594	3 599	3 524
Andel kvinnor, %	22	21	20	19	19
Personalomsättning, %	11,5	9,3	8,6	7,0	6,5
Genomsnittsalder, år	44	44	44	45	44
Löner inkl sociala kostnader, MSEK	2 362	2 429	2 400	2 298	2 096
Sjukfrånvaro, %	3,6	3,6	3,7	3,7	3,5

Personalomsättning: Nyanställda plus avgångar, dividerat med det genomsnittliga antalet anställda.

Detaljerad information...

om Södras medarbetare finns i Hållbarhetsdata på sidan 61.

Vi är varandras
arbetsmiljö

*Varje medarbetare har
ansvar för att upprätthålla
nolltolerans mot kränkande
särbehandling.*

Ansvarsfulla affärer

Ansvarsfulla affärer i Södra bygger på tydliga krav vad gäller affärsetik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och miljö i koncernens uppförandekod och leverantörskod.

Viktiga händelser 2018

Etablering av inköpskontor och leverantörsutvärdering i Kina.

Ökad efterfrågan på certifierade produkter – nu 69 procent.

Samtliga kvaliteter av pappersmassa kan nu levereras med allergimärkningen Blue label.

INSATSER FÖR ANSVARSFULLA AFFÄRER

Södras värdegrund "Värdeskapande relationer, långsiktigt agerande" är utgångspunkten för Södras ansvarsfulla affärer och baseras på koncernens uppförandekod och leverantörskod. Därtill är produktmärkningar och certifieringar som Södra tillämpar viktiga för spårbarhet av råvara och produkter.

UPPFÖRANDEKOD FÖR SÖDRA

Södras uppförandekod innehåller riktlinjer och regler för hur medarbetare och andra som representerar Södra, inklusive styrelseledamöter och förtroendevalda, förväntas uppträda. Ur ett affärsetiskt perspektiv regleras bland annat gåvor, förmåner, ersättningar och representation, intressekonflikter samt konkurrensrätt. Läs mer om Södras uppförandekod och övrig styrning för hållbarhet på sidan 54.

SÖDRAS LEVERANTÖRSKOD

Södras inköp utgörs främst av virkesråvara, skogliga entreprenadtjänster, transporttjänster, insatsvaror, investeringar samt indirekt material och tjänster. Avtalsparter för Södras leverantörer finns främst i Sverige och EU, vilket underlättar utvärdering och kontroll. Under året etablerade Södra ett inköpskontor i Kina vilket kommer att ställa större krav på utvärdering och kontroll framåt på grund av bedömd högre risk för avsteg från Södras leverantörskod.

Södras leverantörskod innehåller krav avseende affärsetik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och miljö. Samtliga leverantörer ska omfattas av leverantörskoden. Södras medlemmar, som är privata skogsägare, omfattas inte. Koncernens avverkningssupplett och leveransvirkesavtal omfattas därmed inte av leverantörskoden.

UPPFÖLJNING AV LEVERANTÖRSKODEN

Leverantörskoden ingår i de avtal som leverantörerna ingår med Södra. Södra följer upp kodens efterlevnad genom riskbedömning och granskning av leverantörernas verksamhet. Här ingår bedömning av styrning och ledning, kravställning i leverantörsled, affärsprinciper, arbetsmiljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, miljö och kvalitet.

Södras leverantörer riskklassificeras utifrån utvalda hållbarhetskriterier. Prioriterade leverantörer är sådana där risken för avvikelser bedöms vara högre. Södra väljer granskningsmetod beroende på leverantörens riskklassificering. Vid högre risk för avvikelser ombeds leverantören att göra en självutvärdering och verksamheten granskas genom uppföljning av underlag eller revision på plats.

Granskningen av leverantörer görs även utifrån kraven i FSC®- och PEFC™-standarderna. Södras certifierade medlemmar granskas inom ramen för skogscertifieringen. Även medlemmar utan certifiering och som levererat virke till Södra under verksamhetsåret granskas.

■ MÅL OCH RESULTAT

Södras mål är att leverantörskoden ska ingå i Södras samtliga leverantörsavtal. Samtliga leverantörer med leverantörsavtal med Södra ska riskbedömas och prioriterade leverantörer ska utvärderas enligt kraven i Södras leverantörskod år 2020. Utöver detta ska Södra ta hänsyn till hållbarhetsrelaterade kriterier vid investeringar och affärer år 2020.

Södras uppföljning av leverantörer stärktes under året genom effektivare arbetssätt och ökad samordning mellan Södras olika inköpsorganisationer. Vid utgången av 2018 hade andelen av Södras leverantörer som undertecknat koncernens leverantörskod ökat jämfört med 2017 och andelen av Södras inköpsvärde där

leverantörskoden är undertecknad av leverantör var oförändrad. Arbetet med riskbedömningar förbättrades och en större andel av Södras inköpsvärde genomgick riskbedömning under året jämfört med 2017. Uppföljning genomfördes i form av självutvärdering och revision på plats i högre omfattning jämfört med 2017.

Årets granskningsarbete fokuserade framförallt på att säkerställa kravställning i leverantörsled, arbetsplatssäkerhet och arbetsvillkor samt leverantörsutvärdering i Kina. Totalt granskades fler leverantörer jämfört med 2017 och antalet avvikelser var färre. Identifierade avvikelser bestod bland annat i brister i brandskydd, ofullständig registrering av arbetstider och löner samt otillräcklig uppföljning av underleverantörer.

Utvecklingen av hållbarhetsrelaterade kriterier för investeringar och affärer initierades under året.

Certifierade produkter enligt FSC® eller PEFC™

	2018	2017	2016
Andel certifierade produkter enligt FSC® eller PEFC™, %	69	63	63

Andel av Södras intäkter från extern försäljning av fysiska produkter som kommer från försäljning av produkter certifierade enligt FSC® eller PEFC™.

PRODUKTANSVAR

Södra erbjuder produkter av certifierad skogsråvara, bland annat massa, sågade trävaror och biobränsle. Produkterna levereras med spårbarhetscertifikat från FSC® eller PEFC™. Certifieringarna innebär att träråvaran kommer från ansvarsfullt skogsbruk och har kontrollerat ursprung.

Efterfrågan ökar och 2018 kom 69 procent av Södras intäkter från extern försäljning av fysiska produkter från produkter certifierade enligt FSC® eller PEFC™.

Södra Cells olika kvaliteter av pappersmassa är godkända för produktion av miljömärkta pappersprodukter enligt Svanen och EU-Blomman samt är certifierade enligt Blue Label, en internationell allergimärkning. All pappersmassa är också godkänd för produktion av papper och kartong som kommer i kontakt med livsmedel, enligt tyska och amerikanska livsmedelsnormer. Som en del i kunderbudandet redovisar Södra Cell årligen vedråvarans ursprung och miljödata, inklusive koldioxidutsläpp, på produktnivå.

Trivselhus – hus med solceller och laddboxar

CASE Trivselhus samtliga husmodeller under varumärket Movehome är Svanenmärkta. Solceller och laddbox för elbil erbjuds som tillval.

Trivselhus samtliga husmodeller under varumärket Movehome är Svanenmärkta.

Produktinformationen som Södra lämnar styrs av lagkrav (till exempel säkerhetsdatablad för kemikalier) och av kundkrav (till exempel produkter med spårbarhetscertifiering eller miljömärkning). Kundundersökningar görs regelbundet i Södras verksamhet där hållbarhet ingår som en del.

SAMHÄLLSANSVAR

Södra är ofta en viktig aktör på orter där verksamheten bedrivs. Bland annat skapar koncernen sysselsättning direkt och indirekt. Södras industrier levererar fjärrvärme till närliggande orter. Södra informerar och samverkar med lokalsamhällen där företagets verksamheter finns. Södra har kontakt med bland annat leverantörer, föreningar och närboende. Frågorna som avhandlas rör vanliga logistik, säkerhet, utbildning och lokal samhällsutveckling.

Företrädare för Södra medverkar också i skolor med information om företaget, om skogsbruk och om andra ämnen som har med skogen och skogsindustrin att göra. Koncernen erbjuder även studiebesök, sommarjobb, praktik och examensarbete.

Nyckeltal leverantörskod och leverantörsgranskning

	2018	2017	2016
Andel leverantörer som har undertecknat Södras leverantörskod, %	88	81	39
Andel av Södras inköpsvärde där leverantörskoden är undertecknad av leverantör, %	98	98	–
Andel av Södras inköpsvärde där riskbedömning av leverantörer gjordes, %	94	88	63
Antal prioriterade leverantörer utifrån riskbedömningen, st	125	63	77
– andel leverantörsbedömningar (självutvärdering), %	27	16	18
– andel leverantörer som följdes upp på plats (hållbarhetsrevision), %	18	11	8
Antal granskade leverantörer, st	147	104	204
Antal leverantörer med avvikelser, st	5	11	12
– andel leverantörer med överenskommelse om åtgärd, %	60	82	50
– andel leverantörer där granskningen resulterade i avslutat samarbete, %	0	0	0

INKÖP OCH LEVERANTÖRER

Inköpskategori	Antal leverantörer	Inköpskostnader per geografisk lokalisering för avtalspart %
Virkesråvara ¹⁾ (sågtimmer, massaved och sågade trävaror)	19 990 ²⁾	83% Sverige, 3% övriga Norden, 12% övriga Europa och 2% övriga världen
Skogliga entreprenadtjänster ³⁾ (fristående entreprenörer)	339	100% Sverige
Transporttjänster ⁴⁾ (transporter av virkesråvara och produkter)	139	77% Sverige, 2% övriga Norden och 21% övriga Europa
Insatsvaror ⁴⁾ (processkemikalier, bränslen, energi och förpackningsmaterial)	167	76% Sverige, 7% övriga Norden och 17% övriga Europa
Indirekt material och tjänster ⁴⁾ (investeringar, driftmaterial, fordon, IT, resor, kontorsmaterial och tjänster)	631	94% Sverige, 5% övriga Norden och 1% övriga Europa

¹⁾ Omfattar leverantörer med en årlig omsättning hos Södra över 100 000 SEK.

²⁾ Varav 11 547 avverkningsuppdrag, 8 346 leveransvirke och 97 externa leverantörer. Avverkningsuppdrag och leveransvirke omfattas inte av Södras leverantörskod.

³⁾ Omfattar leverantörer med en årlig omsättning hos Södra över 100 000 SEK, skogsvårdsentreprenörer över 50 000 SEK.

⁴⁾ Omfattar leverantörer med en årlig omsättning hos Södra över 1 000 000 SEK för Södras centrala inköpsorganisation; samtliga leverantörer för Trivselhus.

Dialog med intressenter

Södras intressenter bidrar till koncernens utveckling. Kurser, medlemsmöten och andra sammankomster inom skogsbruksområdena gör Södra till en mötesplats i många lokalsamhällen. Här förs frågor vidare av och till Södras förtroendevalda genom dialog och samverkan.

I Södras gemensamma forum fångas angelägna frågor upp. Möjligheter skapas för medlemmarna att vårda relationerna till intressenter såsom kunder, leverantörer, organisationer, myndigheter, beslutsfattare och närboende. Den kontinuerliga dialogen med intressenterna sker i olika former och med olika frekvens under året, se tabell sidan 53.

SAMVERKAN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Södra bidrar till en hållbar samhällsutveckling. Detta sker bland annat genom representation i organisationer som hantear forsknings- och utvecklingsfrågor inom skogs-, miljö- och energiområdena. Några exempel är LRF Skogsägarna, Skogforsk, Skogsindustriernas kommittéarbeten, Stiftelsen Skogsindustriernas Vatten- och

Luftvårdsforskning (SSVL), Energiforsk, Biobased industries consortium, Swedish Standards Institute, delegationen för cirkulär ekonomi, Fossilfritt Sverige, Västsvenska Kemi- och Materialklustret samt 2030-sekretariatet (Nationella sekretariatet för uppföljning av arbetet med fossiloberoende fordonsflotta 2030). Södra är också en aktiv part i arbetet med att bygga ett skogs- och skogsindustriellt kompetenscentrum för södra Sverige. Tillsammans med universitet, näringsliv, myndigheter och intresseorganisationer deltog Södra under året i Skogsstyrelsens samverkansprocesser om nyckelbiotoper och skogsproduktion. Södra deltog även i utvecklingen av målbilder för naturhänsyn och i projektet "Mera tall" inom Skogsstyrelsen. Inom Energiforsk deltog Södra i två projekt: "Förbättrad avsåpning", vars syfte är att

minska innehållet av tallsåpa i massabrukens svartlut, och "Effektivare mesaugnar", vars syfte är att öka energieffektiviteten i mesaugnar genom minskad damning. Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien startade under året projektet "Vägval för klimatet" som ska ta fram en handlingsplan för hur Sverige ska uppnå inga nettoutsläpp av växthusgaser 2045 samtidigt som svensk konkurrenskraft stärks. Södra deltar aktivt i arbetet och bidrar som finansiär.

SÖDRAS PRIORITERADE INTRESSENTER

Kunder, ägare/medlemmar, medarbetare, affärs- och samarbetspartners samt ett antal intressenter i samhället utgör Södras prioriterade intressenter.

SÖDRAS INTRESSENTER

Intressentgrupp	Viktiga frågor	Aktiviteter, dialog och kontakt 2018
Kunder	Produktprestanda (kvalitet, säkerhet, pris, utveckling) Spårbarhet Affärsetik Lönsamhet Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter	Års- och hållbarhetsredovisning Kundkontakter (möten, undersökningar) Forsknings- och utvecklingsprojekt Uppförande- och leverantörskod Verksamhetsledningssystem Certifieringar (FSC®, PEFC™)
Ägare/medlemmar	Lönsamhet och vinstdelning Samhällspåverkan och opinion Avsättning för virkesråvara Skoglig service och utveckling av produkter och tjänster Affärsetik Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter	Års- och hållbarhetsredovisning Medlemskontakter (föreningsstämma, förvaltningsråds-möten, medlemsmöten, service) Näringspolitiska aktiviteter Forskning och utveckling Tjänsteerbjudanden (skoglig service, skogscertifiering) Verksamhetsledningssystem
Medarbetare	Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Affärsetik	Utbildning i Södras uppförandekod och leverantörskod Utvecklingssamtal Utbildningar Medarbetarundersökningar Facklig samverkan Verksamhetsledningssystem Händelserapporteringssystem
Affärs- och samarbetspartners	Hållbarhetskrav i leverantörskod Avtalsvillkor Lönsamhet Bedömning och uppföljning Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter	Uppförande- och leverantörskod Bedömning och uppföljning utifrån leverantörskod Skoglig entreprenörcertifiering
Övriga samhället (kapital-marknad, närboende, politiska beslutsfattare och tjänstemän, samhällsorgan, media, intresseorganisationer, bolag i samma bransch)	Hållbart företagande (ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande) Samhällsengagemang Transparens Branschspecifika frågor	Policyer, mål, verksamhetsledningssystem, riskhantering Samverkan och dialog Arbetsgivare Forskning och utveckling Extern kommunikation om Södras utveckling Representation i styrelser, kommittéer, certifieringsorgan, branschorganisationer

Inför riksdagsvalet livesändes en skogspolitisk debatt med riksdagspartiernas skogspolitiska talespersoner på Gröna Lund i Stockholm.

Styrning och organisation för hållbarhet

Södras vision och värdegrund är basen för all verksamhet inom koncernen. Vid sidan av Södras strategiska inriktningar och mål för hållbarhet finns ett flertal policyer och riktlinjer som anger kursen för Södras verksamhet.

RAMVERK FÖR HÅLLBARHET

Hållbarhet är en del av Södras koncernstrategi, mål, nyckeltal och uppföljning. Hållbarhetspolicyer styr och vägleder hållbarhetsarbetet inom strategiskt viktiga inriktningar för ett hållbart Södra. De 15 koncerngemensamma hållbarhetsmålen är integrerade i Södras verksamhet.

Södras ramverk för hållbarhet är inspirerat av flera principer och normer; FN:s Global Compact, Sveriges nationella miljömål, regeringens handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ILO:s kärnkonventioner samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Södras hållbarhetsmål är även i linje med FN:s globala mål för hållbar utveckling. Läs mer på sidorna 34–35.

Uppförandekod och leverantörskod

Södras uppförandekod och leverantörskod är viktiga delar av Södras ramverk för håll-

barhet. Uppförandekoden specificerar dels medarbetarnas rättigheter, dels det ansvar som åligger Södras medarbetare, bland annat avseende affärsprinciper, hälsa och säkerhet, arbetsvillkor, respekt för mänskliga rättigheter, miljö och hållbart skogsbruk. Södras policyer och riktlinjer gäller även andra representanter för Södra, däribland styrelseledamöter och förtroendevalda. Södras koncernspråk är svenska men styrande dokument översätts även till engelska.

Leverantörskoden innehåller de skyldigheter och det ansvar som åligger Södras leverantörer bland annat avseende affärsprinciper, arbetsvillkor, respekt för mänskliga rättigheter och miljö. Läs mer på sidan 50.

Varje medarbetare genomför en obligatorisk webbutbildning för att öka förståelsen för uppförandekoden. Vid utgången av 2018 hade 81 procent av Södras medarbetare och 82 procent av Södras koncern-

ledning fullföljt webbutbildningen.

Koncernledning, ledningsgrupper och nyckelgrupper deltar i en fördjupad utbildning. Även styrelsen utbildas i uppförandekoden. Utbildning i leverantörskoden sker kontinuerligt för inköpsansvariga.

Uppföljning och visselblåsarfunktion

Förmodade avvikelser från uppförandekoden ska i första hand rapporteras till närmaste chef, annan person i ledande ställning, Södras HR-avdelning eller till facklig representant. För rapportering av allvarliga missförhållanden finns en intern visselblåsarfunktion för Södras medarbetare och andra personer som representerar Södra. Två utsedda visselblåsarombud i koncernen tar emot eventuella anmälningar. Ett externt visselblåsarombud har anlitats som alternativ mottagare av anmälningar. Anmälningar till visselblåsarombuden utreds och eventuella åtgärder vidtas vid relevant funktion eller nivå inom Södra.

STYRNING AV MILJÖASPEKTER

Södras arbete med miljö- och energifrågor utgår från hållbarhetspolicyn, som tillsammans med mål och riktlinjer styr koncernens insatser på området. Miljö och energi hanteras inom ramen för verksamhetsledningssystemen för respektive affärsområde. De flesta av koncernens miljöledningssystem är certifierade enligt ISO 14001. Massabrukens energiledningssystem är certifierade enligt ISO 50001. Interna och externa revisioner av ledningssystemen utförs årligen. Varje affärsområde arbetar med mål inom valda områden.

Reglerad verksamhet

Miljötillstånd styr en stor del av den industriella verksamheten och verksamhetsledningssystemen är ett medel för att innehålla tillstånden. Södras verksamhet styrs av många lagar och regler, särskilt viktiga är skogsvårdslagen, miljöbalken och kemikalielagstiftning. Läs mer om reglerad verksamhet på sidan 78.

STYRNING AV SOCIALA ASPEKTER

Södras policyer och riktlinjer inom socialt ansvar omfattar bland annat arbetsmiljö, jämställdhet och inkludering samt kränkande särbehandling. Policyer gäller både för ledningsgrupper, chefer och medarbetare. HR-arbetet bedrivs både centralt och

verksamhetsnära för lokal förankring och genomförande.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljö är en prioriterad fråga i Södra. Arbetsmiljörådet är ett forum där arbetsgivare och fackliga parter belyser arbetsmiljöfrågor av långsiktig och övergripande karaktär i syfte att utveckla och stimulera arbetsmiljöarbetet. Viktiga inslag är erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel. I rådet ingår HR-direktör, HR-specialist, processutvecklare inom hälsa och arbetsmiljö, företagshälsovård, arbetsmiljöingenjörer, huvudskyddsombud samt fackliga parter. Massabrukens arbetsmiljöarbete bedrivs inom verksamhetsledningssystemet med certifiering enligt OHSAS 18001.

Mångfald och jämställdhet

Bland målen i Södras handlingsplan för ökad mångfald och jämställdhet i Södras medlemsorganisation anges att minst 40 procent av Södras förtroendevalda ska vara kvinnor senast 2025.

ORGANISATION FÖR HÅLLBARHET

Södras stab för kommunikation och hållbarhet leds av kommunikations- och hållbarhetsdirektören som ingår i koncernledningen. I staben ingår en hållbarhets-

avdelning, som består av enhetschef hållbarhet och fyra medarbetare. Avdelningen samordnar koncernens hållbarhetsarbete samt driver och stödjer utvecklingsfrågor. Hållbarhetsavdelningen ansvarar även för hållbarhetspolicyn och hållbarhetsmålen. Det direkta ansvaret för hållbarhetsfrågor är i linjeorganisationen delegerat från vd till respektive affärsområdeschef. Södras hållbarhetsmål följs upp av koncernledningen två gånger per år. Vid uppföljning tas beslut om ytterligare åtgärder. Södras föreningsstyrelse förnyar hållbarhetspolicyn, uppförandekoden och leverantörskoden en gång per år.

Södras affäretiska råd står för utveckling och implementering av koncernens affäretiska policyer och riktlinjer. Rådet instiftades 2015 och består av HR-direktör (ordförande), chefsjurist, kommunikations- och hållbarhetsdirektör, enhetschef hållbarhet, ekonomi- och finansdirektör samt ledningsrepresentanter för affärsområdena Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell. Rådet sammanträder två gånger per år.

Ytterligare grupperingar deltar i samordningen av hållbarhetsarbetet inom Södra. Inom Södra Cell finns en energikommitté och en kemikaliekommitté.

Om Södras hållbarhetsredovisning

Denna hållbarhetsredovisning har upprättats i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI) Standards på Core-nivå. Södra har tidigare publicerat två hållbarhetsredovisningar i enlighet med riktlinjerna GRI G4. Hållbarhetsredovisningen har översiktligt granskats av revisorer på uppdrag av styrelsen för Södra Skogsägarna ekonomisk förening.

Södras hållbarhetsredovisning ingår i koncernens årliga års- och hållbarhetsredovisning. Södras verksamhetsår är lika med kalenderår. Den senaste års- och hållbarhetsredovisningen publicerades i mars 2018 för verksamhetsåret 2017.

VÄSENTLIGHETSANALYS

Södras första väsentlighetsanalys genomfördes 2015. Syftet var att identifiera Södras mest väsentliga hållbarhetsfrågor, samt att lägga grunden för Södras hållbarhetsstrategi och hållbarhetsredovisning. Under 2018 uppdaterades väsentlighetsanalysen i syfte att säkerställa att hållbarhetsstrategin var ändamålsenlig och att fastställa väsentliga hållbarhetsfrågor till hållbarhetsredovisningen. Väsentlighetsanalysen uppdateras med jämna intervall och vid behov, till exempel vid relevanta förändringar i verksamheten, omvärlden eller intressenternas fokus och förväntningar.

Intressentengagemang och intern förankring

Som en del av uppdateringen av väsentlighetsanalysen under 2018 genomfördes dialoger med koncernens prioriterade intressenter: kunder, ägare/medlemmar, medar-

betare, affärs- och samarbetspartners samt intresseorganisationer. I enkätundersökningar ombads intressenterna bedöma hur viktiga de tyckte att utvalda hållbarhetsfrågor var för Södra ur sitt perspektiv. Sammanlagt 94 enkätsvar samlades in. Södra genomförde också sju kundintervjuer, en leverantörsintervju och 14 intervjuer med medarbetare.

I ett nästa steg genomförde Södra en omvärldsanalys och workshop med interna experter. Syftet med workshopen var att diskutera och rangordna affärskritiska hållbarhetsfrågor bland annat utifrån Södras påverkan på omvärlden.

Väsentliga hållbarhetsfrågor

Den sammantagna bedömningen av externa och interna dialoger resulterade i ett antal nya hållbarhetsfrågor i Södras väsentlighetsanalys. Validering och avgränsningar av de väsentliga frågorna beslutades av interna experter. De nya väsentliga hållbarhetsfrågorna är antikorruption, icke-diskriminering, skogstillväxt, hållbar avverkningsnivå, nya produkter och tjänster samt attraktiv arbetsgivare. Utöver dessa kvarstår samtliga väsentliga hållbarhetsfrågor från tidigare hållbarhets-

redovisningar. Samtliga hållbarhetsfrågor är väsentliga inom Södra. Avgränsningen inom Södra framgår av avsnittet Hållbarhetsredovisningens omfattning och innehåll på sidan 57. Avgränsningen utanför Södra framgår av GRI-index på sidorna 64–65. För några av de nya väsentliga hållbarhetsfrågorna redovisas enbart ett jämförelsetal.

Redovisning

Södras väsentliga hållbarhetsfrågor redovisas i GRI-index på sidorna 64–65. De hållbarhetsfrågor som Södra fokuserar på omfattas även av koncernövergripande hållbarhetsmål som redovisas på sidorna 36–37. Södras hållbarhetsredovisning innehåller även information om andra hållbarhetsfrågor som är viktiga för verksamheten, se illustrationen längre ned på sidan. Kopplingen mellan Södras väsentliga hållbarhetsfrågor och Södras strategiska inriktningar för hållbarhet och valda GRI-standarder framgår av tabellen på sidan 57. GRI:s principer för innehåll (inkludering av intressenter, hållbarhetssammanhang, väsentlighet och fullständighet) har varit vägledande för hållbarhetsredovisningens omfattning och innehåll.

Väsentliga hållbarhetsfrågor

Information	Redovisning*	Fokusering*
- Arbetsvillkor - Lokalsamverkan - Personlig och professionell utveckling - Samhällspåverkan och opinion - Utveckling av befintliga produkter och tjänster - Vattenanvändning	- Anti-korruption - Certifierade produkter - Effektiva processer - Icke-diskriminering, trakasserier och likabehandling - Klimatomställning – biobaserad/ cirkulär ekonomi - Minimera avfall - Skogscertifiering - Utsläpp till vatten och förorening av mark	- Ansvarsfull avverkning - Attraktiv arbetsgivare - Energianvändning - Fossilfri produktion - Grön elproduktion - Hållbar avverkningsnivå - Hälsa och säkerhet - Jämställdhet och inkludering - Leverantörsled - Minskade koldioxidutsläpp från transporter - Naturvård - Nya produkter och tjänster - Skogstillväxt - Utsläpp till luft

MEDEL

Väsentlighet

HÖG

* Väsentliga hållbarhetsfrågor enligt GRI Standards

HÅLLBARHETSREDOVISNINGENS OMFATTNING OCH INNEHÅLL

Hållbarhetsredovisningen omfattar hela Södra Skogsägarna ekonomisk förening med dotterföretag (se Not 39 för sammanställning över ingående koncernföretag), dock inte intresseföretag (se Not 10). Upplysningar om personal och anti-korruption redovisas för moderföretaget och dess dotterföretag med anställda. Upplysningar om övriga väsentliga hållbarhetsfrågor lämnas för verksamheter med produktion, inklusive huvudkontor, Södra Vind AB samt persontransporter. Påverkan från övrig verksamhet har bedömts vara noll eller försumbar. Leverantörsgrensningen omfattar Södras leverantörer, ej underleverantörer (leverantörers leverantörer). De lettiska företagen Sodra Latvia SIA, inklusive dess fyra helägda dotterföretag, och SIA Ruda förvärvades under 2018. Dessa koncernföretag ingår i hållbarhetsredovisningen för upplysningar om medarbetare och kommer inkluderas i övriga hållbarhetsredovisningen för 2019. Enheter som har avyttrats eller lagts ner under året ingår fram till datum för avyttring eller nedläggning. Antal anställda räknas per 2018-12-31. För beräkningsprinciper se sidan 62.

Förändringar jämfört med tidigare redovisningar

- Begreppet förnygringsavverkning används istället för slutavverkning.
- Elanvändning för sågade trävaror beräknas från 2018 exklusive pelletsproduktion. Jämförelsetal för tidigare år är omräknade.
- eNPS (employee net promoter score) används från 2018 som nyckeltal för hur stor andel av Södras medarbetare som rekommenderar Södra som arbetsgivare.
- Hållbarhetsmål för leverantörskod i Södras samtliga leverantörsavtal kvarstår efter tidigare deadline 2017.
- Hållbarhetsmål för leverantörskod i Södras samtliga leverantörsavtal avgränsas från 2018 till att för Södras centrala inköp omfatta leverantörer med årlig omsättning hos Södra över 1 MSEK. Jämförelsetal för tidigare år är inte omräknade.
- Antal leverantörer för Trivselhus avgränsades tidigare till att omfatta leverantörer med årlig omsättning hos Södra över 1 MSEK. Från 2018 inkluderas samtliga leverantörer. Jämförelsetal för tidigare år är inte omräknade.
- Blocktorv inkluderas i torv för materialändamål från 2018. Jämförelsetal för tidigare år är inte omräknade.
- För GRI 417 Marknadsföring och produktmärkning redovisas från 2018 en egen upplysning.

Korrigeringar jämfört med tidigare redovisningar

Korrigeringar har gjorts för uppgifter för tidigare år. Anledningarna till korrigeringarna är bland annat fel i rapporterade uppgifter samt fel i beräkningar.

- Värmeanvändningen för produktion av massa har korrigerats för 2015 samt målnivå 2025.
- Andel certifierade produkter har korrigerats för 2016 och 2017.
- Användningen av sågade trävaror har korrigerats för 2017.
- Inköpt el för produktion, arbetsmaskiner och interna transporter har korrigerats för 2017.
- Elförsäljning har korrigerats för 2017.
- Externa leveranser av virkesråvara har korrigerats för 2017.
- Produktionen av biobränsle har korrigerats för 2016 och 2017.
- Avfall till materialåtervinning har korrigerats för 2016 och 2017.
- Antal arbetsskador (LTA) har korrigerats för 2017.
- Andel av Södras medarbetare som omfattas av kollektivavtal har korrigerats för 2017.

HÄNDELSE EFTER RAPPORTERINGSPERIODENS UTGÅNG

I januari 2019 inträffade en olycka med dödlig utgång hos en entreprenör.

Väsentliga hållbarhetsfrågor	Strategiska inriktningar för hållbarhet	GRI Standard
Ansvarsfull avverkning	Hållbart skogsbruk	GRI 304: Biologisk mångfald
Anti-korruption	Ansvarsfulla affärer	GRI 205: Anti-korruption
Attraktiv arbetsgivare	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	Egen: Attraktiv arbetsgivare
Certifierade produkter	Ansvarsfulla affärer	GRI 417: Marknadsföring och produktmärkning
Effektiva processer	Klimatpositiv verksamhet Hållbar innovation Effektivt resursnyttjande	GRI 301: Material GRI 302: Energi GRI 305: Utsläpp GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall
Engergianvändning	Klimatpositiv verksamhet Hållbar innovation Effektivt resursnyttjande	GRI 302: Energi
Fossilfri produktion	Klimatpositiv verksamhet Effektivt resursnyttjande	GRI 305: Utsläpp
Grön elproduktion	Klimatpositiv verksamhet Hållbar innovation Effektivt resursnyttjande	GRI 302: Energi
Hållbar avverkningsnivå	Hållbart skogsbruk	Egen: Hållbar avverkningsnivå
Hälsa och säkerhet	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	GRI 403: Hälsa och säkerhet
Icke-diskriminering, trakasserier och likabehandling	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	GRI 406: Icke-diskriminering
Jämställdhet och inkludering	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	GRI 405: Mångfald och jämställdhet
Klimatomställning – biobaserad/cirkulär ekonomi	Klimatpositiv verksamhet	GRI 201: Ekonomiskt resultat
Leverantörsled	Ansvarsfulla affärer	GRI 308: Bedömning av miljöpåverkan hos leverantörer GRI 414: Bedömning av social påverkan hos leverantörer
Minimera avfall	Effektivt resursnyttjande	GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall
Minskade koldioxidutsläpp från transporter	Klimatpositiv verksamhet Effektivt resursnyttjande	GRI 305: Utsläpp
Naturvård	Hållbart skogsbruk	GRI 304: Biologisk mångfald
Nya produkter och tjänster	Hållbar innovation	Egen: Nya produkter och tjänster
Skogscertifiering	Hållbart skogsbruk	GRI 417: Marknadsföring och produktmärkning
Skogstillväxt	Klimatpositiv verksamhet	Egen: Skogstillväxt
Utsläpp till luft	Klimatpositiv verksamhet Effektivt resursnyttjande	GRI 305: Utsläpp
Utsläpp till vatten och förorening av mark	Effektivt resursnyttjande	GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall

Hållbarhetsdata

Råvaror och energi

		Södrakoncernen totalt		
		2018	2017	2016
Råvaruanvändning¹⁾				
Virkesråvara ²⁾	milj m ³ fub	12,0	11,6	10,0
Sågade trävaror ³⁾	1 000 m ³	207	196	113
Kemikalier ⁴⁾	1 000 ton	340	291	263
Förpackningsmaterial	1 000 ton	5,8	5,8	5,0
Vatten	milj m ³	83	85	79
Övriga råvaror ⁵⁾	1 000 ton	11	14	12
Bränsleanvändning⁶⁾				
Förnybara bränslen, totalt	GWh	13 618	13 457	11 875
Interna returlutar	GWh	11 377	10 856	9 367
Interna fasta och flytande biobränslen	GWh	1 487	1 782	1 772
Inköpta fasta och flytande biobränslen	GWh	754	819	736
– för produktion	GWh	455	501	552
– för arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	55	44	29
– för övriga transporter	GWh	244	274	155
Fossila bränslen, totalt	GWh	1 032	933	969
Eldningsolja	GWh	170	78	138
Fossila drivmedel	GWh	842	834	815
– för arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	160	175	186
– för övriga transporter	GWh	682	659	629
Övriga fossila bränslen	GWh	20	21	16
El				
Elanvändning	GWh	1 411	1 410	1 298
– för produktion, arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	1 384	1 384	1 274
– för övriga transporter	GWh	27	26	24
Inköpt el	GWh	211	229	339
– för produktion, arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	184	203	315
– för övriga transporter	GWh	27	26	24
Elproduktion	GWh	1 772	1 719	1 326
Elförsäljning	GWh	572	538	367
Fjärrvärme⁷⁾				
Inköpt fjärrvärme, totalt	GWh	5	7	7
– från ånga	GWh	5	7	7
– från sekundärvärme ⁸⁾	GWh	0	0	0
Såld fjärrvärme, totalt	GWh	430	414	368
– från ånga	GWh	139	158	162
– från sekundärvärme	GWh	291	256	206

¹⁾ Virkesråvaran och sågade trävaror är förnybara råvaror medan kemikalier, förpackningsmaterial och övriga råvaror i stor utsträckning har fossilt ursprung. Mätning och uppföljning på förnybar andel saknas för kemikalier och förpackningsmaterial.

²⁾ Virkesråvara inkluderar sågtimmer, massaved, bränsleved och grot som används i Södras industri.

³⁾ Sågade trävaror avser externa inköp.

⁴⁾ Kemikalier avser inköpta kemikalier. Förbrukningen sker främst i massabruken, i kokeri och blekeri. Kemikaliernas klassificering varierar, vanligast förekommande är frätande, oxiderande samt hälsofarliga.

⁵⁾ Övriga råvaror består främst av isolering och gips inom Trivselhus.

⁶⁾ Energi för persontransporter med tåg och flyg ingår för 2018 och 2017 (ej 2016).

⁷⁾ Fjärrvärme avser externa inköp och extern försäljning.

⁸⁾ Sekundärvärme är restvärme från processen. Inget extra bränsle behöver tillsättas.

KOMMENTARER TILL TABELLEN

- Användningen av virkesråvara och kemikalier var högre jämfört med tidigare år på grund av högre produktion i massabruken. Vattenanvändningen var lägre jämfört med tidigare år trots ökad produktion i massabruken.
- Användningen av förnybara bränslen var högre jämfört med tidigare år på grund av högre produktion i massabruken samt ökad använd-

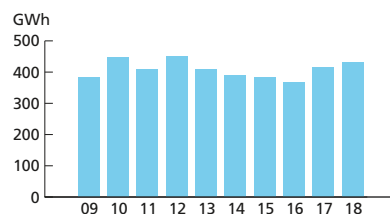
ning för arbetsmaskiner och interna transporter. Användningen av fossila bränslen var högre jämfört med tidigare år, främst på grund av ökad användning av eldningsolja i massabruken. Tillgången på bioolja var låg på marknaden. Bränsleanvändningen för övriga transporter var i stort sett oförändrad jämfört med 2017, dock var användningen av förnybara bränslen lägre på grund av sämre tillgång på HVO.

Energianvändning inom och utanför Södra

GWh	2018	2017	2016
Förnybara bränslen	13 618	13 457	11 875
– inom Södra	13 390	13 201	11 738
– utanför Södra	228	256	137
Fossila bränslen	1 032	933	969
– inom Södra	200	119	197
– utanför Södra	832	814	772
Inköpt el	211	229	339
– inom Södra	184	203	315
– utanför Södra	27	26	24
Inköpt fjärrvärme	5	7	7
– inom Södra	5	7	7
– utanför Södra	0	0	0
Totalt	14 866	14 626	13 190
– inom Södra	13 779	13 530	12 257
– utanför Södra	1 087	1 096	933

Energi används inom och utanför Södra för produktion, arbetsmaskiner och interna transporter samt för övriga transporter. Energianvändningen utanför Södra omfattar externa avverkningssentreprenörer och externa transporter. Södra levererar även energi externt i form av el och fjärrvärme.

Externa fjärrvärmeleveranser

Södra levererar fjärrvärme från massabruken i Mönsterås, Mörrum och Värö samt från sågverket i Kinda och hylleri i Torsås till närliggande orter. De externa fjärrvärmeleveranserna ökade under 2018, främst från massabruket i Värö till följd av ökad produktion av massa.

Produkter och avfall

		Södrakoncernen totalt		
		2018	2017	2016
Produkter från Södra				
Virkesråvara ¹⁾	milj m ³ fub	1,5	1,6	1,5
Cellulosamassa	1 000 ton	1 786	1 712	1 429
Sågade trävaror ²⁾	1 000 m ³	1 715	1 787	1 747
Träbaserade interiörprodukter	1 000 m ³	32	53	71
Biobränsle	GWh	3 874	3 749	3 717
Huskroppar	st	441	581	468
Plantor (egen produktion)	milj st	25	30	25
Biprodukter från Södra				
Biprodukter av trä (cellulosafälls, spån) ³⁾	1 000 ton	517	480	210
Torv för materialanvändning ⁴⁾	1 000 m ³ s	250	75	166
Tallolja	1 000 ton	39	34	24
Terpentin	1 000 ton	1,4	1,2	0,8
Mesa	1 000 ton	18	21	25
Skoglig service från Södra				
Avverkning ⁵⁾	milj m ³ fub	8,1	8,2	7,5
Skogsvård ⁶⁾	1 000 ha	106	115	110
Avfall				
Avfall till materialåtervinning	1 000 ton	31	28	11
Avfall till energiåtervinning ⁷⁾	1 000 ton	3,6	3,6	3,4
Deponerat avfall, vått	1 000 ton	49	55	58
Farligt avfall	1 000 ton	0,8	1,0	1,0

¹⁾ Virkesråvara avser externa leveranser.

²⁾ Sågade trävaror avser externa leveranser, exklusive legotillverkning.

³⁾ Biprodukter av trä avser externa leveranser.

⁴⁾ Torv för materialanvändning avser strötorv, växttorv och blocktorv. Blocktorv ingår för 2018 (ej för 2016 och 2017).

⁵⁾ Avverkningsvolym avser avverkat rundvirke från fältorganisationen i Sverige och Baltikum.

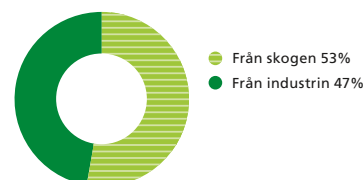
⁶⁾ Skogsvård avser skogliga åtgärder exklusive förnygringsavverkning.

⁷⁾ All avfallsförbränning antas ske med energiåtervinning.

KOMMENTARER TILL TABELLEN

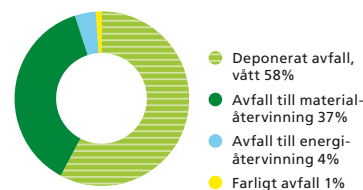
- Produktionen i massbruken var högre jämfört med tidigare år medan produktionen av sågade trävaror, huskroppar och plantor var lägre. Interiörträverksamheten avyttrades under året.
- Biobränsleleveranserna var något högre jämfört med tidigare år. Torvproduktionen var mycket högre jämfört med 2017 tack vare bra väderförhållanden under 2018. För 2018 inkluderas dessutom även blocktorv.
- Tallolja och terpentin är biprodukter från massbruken och utvecklingen följde den högre produktionen i massbruken.
- Avverkning och skogsvård var i stort sett oförändrade jämfört med 2017.
- Mängden avfall till deponi var lägre jämfört med tidigare år. Avfallet genomgår materialåtervinning i större omfattning.

Biobränsle 2018

Södra levererar fasta biobränslen som skogsbränsle, bark, pellets, restprodukter och energitorv. Diagrammet visar fördelningen mellan biobränslen från skogen (inklusive energitorv) respektive från massbruk, sågverk och interiörträfabriker, totalt omkring 3 900 GWh.

Avfallshantering 2018

Det deponerade avfallet består av oorganiskt material, framför allt grönslutsslam, aska och mesa från massfabrikerna vilket läggs på egna deponier. Den totala vikten avfall för Södra var 83 870 ton under 2018.

Utsläpp till luft och vatten

		Södrakoncernen totalt		
		2018	2017	2016
Utsläpp till luft¹⁾				
NO _x (kväveoxider rs NO ₂)	ton	5 499	5 486	4 481
S (gasformig svavel rs SO ₂)	ton	1 235	1 369	1 329
Stoft	ton	583	437	402
CO ₂ -ekv (koldioxidekvivalenter) ²⁾	1 000 ton	4 948	4 904	4 190
CO ₂ -fossil	1 000 ton	299	271	298
– för produktion	1 000 ton	61	34	51
– för arbetsmaskiner och interna transporter	1 000 ton	42	46	48
– för övriga transporter	1 000 ton	196	191	199
CO ₂ -biogen	1 000 ton	4 620	4 603	3 863
– för produktion	1 000 ton	4 542	4 519	3 815
– för arbetsmaskiner och interna transporter	1 000 ton	14	12	7
– för övriga transporter	1 000 ton	64	72	41
Övriga växthusgaser	1 000 ton	29	30	29
– för produktion	1 000 ton	24	25	25
– för arbetsmaskiner och interna transporter	1 000 ton	1	1	1
– för övriga transporter	1 000 ton	4	4	3
VOC (flyktiga organiska ämnen)	ton	2 036	2 084	1 966
Utsläpp till vatten³⁾				
Avloppsvatten	1 000 m ³	69 400	69 900	67 500
AOX (halogenerade organiska föreningar)	ton	99	52	31
TOC (totalt organiskt kol)	ton	9 393	8 224	7 061
COD (kemisk syreförbrukning)	ton	26 421	21 806	18 820
BOD ₇ (biologisk syreförbrukning)	ton	1 930	2 194	1 478
Susp GF/A (totalt suspenderade ämnen)	ton	2 154	2 503	2 028
Total-N (kväve)	ton	219	211	246
Total-P (fosfor)	ton	20	23	26

¹⁾ Utsläpp från persontransporter med tåg och flyg ingår för 2018 och 2017 (ej 2016).

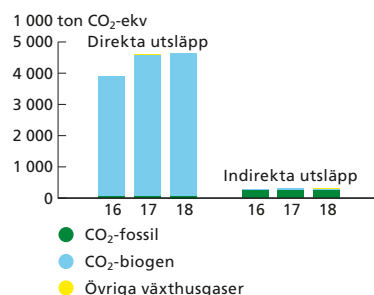
²⁾ CO₂-ekv inkluderar CO₂ samt CH₄ (metan) och N₂O (lustgas) (övriga växthusgaser).

³⁾ Utsläpp till vatten från massbruken redovisas.

KOMMENTARER TILL TABELLEN

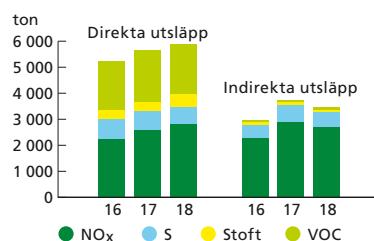
- Utsläppen till luft av kväveoxider var något högre jämfört med tidigare år. Ökningen beror på ökad produktion i massbruken. Samtidigt var utsläppen av kväveoxider från övriga transporter lägre.
- Utsläppen till luft av svavel var lägre jämfört med tidigare år, både tack vare lägre utsläpp från massbruken men också från övriga transporter.
- Utsläppen till luft av stoft var högre jämfört med tidigare år på grund av högre utsläpp från massbruken.
- Utsläppen till luft av fossil koldioxid för produktion var högre jämfört med tidigare år på grund av högre användning av eldningsolja i massbruken. Utsläppen till luft av biogen koldioxid var i stort sett oförändrade jämfört med tidigare år.
- Utsläppen till vatten av halogenerade organiska föreningar var högre jämfört med tidigare år på grund av att en större andel av massan blektes med kloridoxid. Utsläppen till vatten av organiskt material var högre jämfört med tidigare år på grund av problem i vattenreningen vid massbruket i Värö. Utsläppen till vatten av suspenderade ämnen var lägre jämfört med 2017 tack vare förbättrad reningskapacitet vid massbruket i Mörrum.

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser

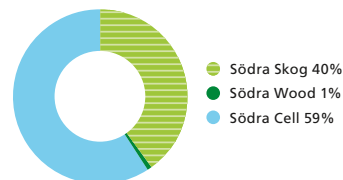
Utsläpp från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter är direkta utsläpp (scope 1), bortsett från externa avverkningsentreprenörer. Utsläpp från övriga transporter är indirekta (scope 3), bortsett från eget åkeri.

Övriga direkta och indirekta utsläpp till luft

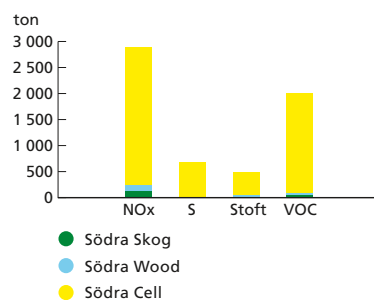
Utsläpp från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter är direkta utsläpp, bortsett från externa avverkningsentreprenörer. Utsläpp från övriga transporter är indirekta, bortsett från eget åkeri.

Utsläpp av fossil CO₂ 2018 från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter

Utsläppen av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter kommer framför allt från användning av eldningsolja i massbruken och från användning av diesel i skogsbruket. De totala utsläppen var 103 kton.

Övriga utsläpp till luft 2018 från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter

Massbruken står för den största delen utsläpp till luft av kväveoxider, svavel, stoft och flyktiga organiska ämnen. Kväveoxider släpps även ut från skogsbrukets arbetsmaskiner.

Medarbetare

	Södrakoncernen totalt		
	2018	2017	2016
Anställda, antal			
Män	2 437	2 686	2 871
Kvinnor	704	716	723
Arbetsmiljö, antal			
Tillbud, inklusive riskobservationer	6 241	4 840	5 292
Arbetsskador utan frånvaro ¹⁾	510	446	428
Arbetsskador med frånvaro (LTA) ^{1,2)}	77	94	94
Olyckor med dödlig utgång	0	1	0
Frånvarodagar per skada	8,0	3,9	8,5
Arbetsskadefrekvens (LTAR) ³⁾	15	17	16
Sjukfrånvaro⁴⁾, %			
Män	3,3	3,3	3,4
Kvinnor	4,9	4,6	4,7
Totalt	3,6	3,6	3,7
Utbildningsnivå, %			
Grundutbildning	7,6	8,5	13,4
– män	6,7	7,4	11,2
– kvinnor	0,9	1,1	2,2
Gymnasium	60,0	58,2	55,1
– män	48,4	48,2	46,1
– kvinnor	11,6	10,0	9,0
Högskola under 120p	14,8	15,2	14,3
– män	11,8	12,3	11,7
– kvinnor	3,0	2,9	2,6
Högskola 120p eller mer	16,7	17,3	16,2
– män	10,0	10,3	10,0
– kvinnor	6,7	7,0	6,2
Doktorer/licentiater	0,9	0,8	1,0
– män	0,6	0,5	0,5
– kvinnor	0,3	0,3	0,5

¹⁾ Några av de vanligaste orsakerna till arbetsskador (med och utan frånvaro) är kontakt med vasst föremål, fastnat eller klämt mellan föremål, träffats av flygande eller fallande föremål och fall i samma nivå (snubbla eller halka).

²⁾ LTA (lost-time-accident): arbetsskada med frånvaro.

³⁾ LTAR (lost-time-accident rate): antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

⁴⁾ Inklusive arbetsrelaterade sjukdomar.

Anställningsform

Tillsvidare: 2 999 (3 224) anställda, varav 78% (79%) män och 22% (21%) kvinnor. Sverige: 2 851 anställda, övriga länder: 148 anställda.

Tidsbegränsad: 142 (178) anställda, varav 58% (70%) män och 42% (30%) kvinnor. Sverige: 142 anställda, övriga länder: 0 anställda.

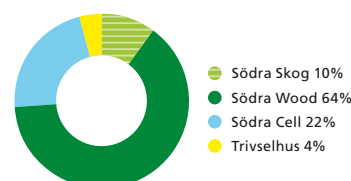
Heltid/deltidsanställda

Heltid: 3 078 (3 324) anställda, varav 78% (80%) män och 22% (20%) kvinnor

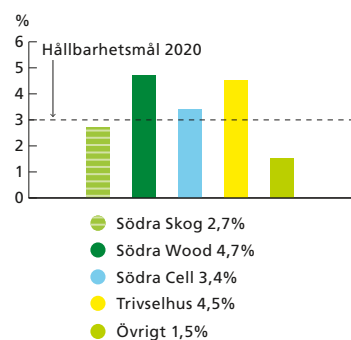
Deltid: 63 (78) anställda, varav 41% (40%) män och 59% (60%) kvinnor

Arbetsskador med frånvaro 2018

Insatser under året hade främst fokus på säkerhetskultur och säkra beteenden.

Sjukfrånvaro 2018

Sjukfrånvaron är fortfarande hög, främst för Södra Wood och Trivselhus.

Åldersfördelning, %

	2018			2017			2016		
Ålderskategori	Totalt	Chefer	Medarbetare	Totalt	Chefer	Medarbetare	Totalt	Chefer	Medarbetare
<30	16	0	16	15	0	15	14	0	14
– män	11	0	11	11	0	11	11	0	11
– kvinnor	5	0	5	4	0	4	3	0	3
30–50	50	6	44	51	6	45	52	6	46
– män	38	4	34	39	4	35	41	5	36
– kvinnor	12	2	10	12	2	10	11	1	10
>50	34	4	30	34	3	31	34	3	31
– män	29	4	25	28	3	25	29	3	26
– kvinnor	5	0	5	6	0	6	5	0	5

Egna väsentliga hållbarhetsfrågor

Samtliga väsentliga hållbarhetsfrågor motsvaras inte av en GRI Standard. Södra har då valt att redovisa ett antal egna väsentliga hållbarhetsfrågor med tillhörande uppgifter. I några fall har GRI Standards kompletterats med egna uppgifter.

GRI 304 BIOLOGISK MÅNGFALD, HÄNSYN VID FÖRYNGRINGSÄVVERKNING

Vid föryngringsåtgärder lämnas olika typer av miljöhänsyn. Några exempel är hänsyn till särskilda biotoper och kulturmiljöer, kantzoner till vatten samt begränsad mark- och vattenpåverkan. Upplysningen innebär redovisning av andelen godkända objekt gällande hänsyn vid föryngringsåtgärder i Södras Gröna bokslut, en granskning utförd av Södras skogsrevisorer.

GRI 304 BIOLOGISK MÅNGFALD, NATURVÅRDANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Naturvårdande skötselåtgärder behövs för att bevara eller utveckla en del skogliga miljöer med höga naturvärden. Åtgärderna är viktiga för att bevara och gynna den biologiska mångfalden i landskapet. Upplysningen innebär redovisning av areal utförda naturvårdande skötselåtgärder.

GRI 406 ICKE-DISKRIMINERING, UTBILDNING I POLICYS AVSEENDE ICKE-DISKRIMINERING

Södra ska vara en välkommande arbetsplats, där alla bidrar till hälsa, trivsel och välmående. Det innebär att visa varandra respekt oavsett ålder, kön, etnicitet, trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Varje medarbetare har ansvar för att upprätthålla nolltolerans mot kränkande särbehandling. Upplysningen innebär redovisning av andelen av Södras medarbetare som genomfört utbildning i Södras arbete mot diskriminering och kränkningar.

GRI 417 MARKNADSFÖRING OCH PRODUKTMÄRKNING, SKOGSCERTIFIERING OCH CERTIFIERADE PRODUKTER

Skogscertifiering är ett viktigt verktyg för ett ansvarsfullt brukande av medlemmarnas skogar. Södra erbjuder produkter av certifierad skogsråvara. Certifieringarna innebär att trädråvaran kommer från ansvarsfullt skogsbruk och har kontrollerat ursprung. Upplysningen innebär redovisning av andelen av Södras medlemsareal som har skogscertifiering och andelen certifierade produkter.

SKOGSTILLVÄXT, ÅRLIG SKOGSTILLVÄXT PÅ SÖDRAS MEDLEMSFASTIGHETER

Växande skog binder koldioxid genom fotosyntesen och bidrar till att motverka klimatförändringen. Upplysningen innebär redovisning av skogstillväxten i Södras medlemmars skogar.

HÅLLBAR AVVERKNINGSNIVÅ, AVVERKNINGSNIVÅ PÅ SÖDRAS MEDLEMMARS MARKER

Skogen är en resurs som ska användas men inte överutnyttjas. Avverkningen ska vara inom den hållbara avverkningsnivån. Upplysningen innebär redovisning av avverkningsnivån i Södras medlemmars skogar.

NYA PRODUKTER OCH TJÄNSTER, NYA HÅLLBARA PRODUKTER

Förnybar skogsråvara kan ersätta fossila material i många sammanhang. Efterfrågan på hållbara produkter ökar, bland annat i takt med att kunder och konsumenter blir allt mer medvetna om hur deras beteende påverkar miljön och klimatet. Upplysningen innebär redovisning av antalet nya, kommersialiserade produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ. Att hållbarhetsprestandan ska vara bättre än dagens alternativ innebär att en eller flera hållbarhetsaspekter ska vara bättre utan att någon annan aspekt påverkas negativt.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, MEDARBETARE SOM REKOMMENDERAR SÖDRA

Södra arbetar strategiskt och systematiskt med att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Södra som ett framtidens skogsföretag vill förbli en attraktiv arbetsgivare. Upplysningen innebär redovisning av hur stor andel av Södras medarbetare som rekommenderar Södra som arbetsgivare.

Beräkningsprinciper

Information till hållbarhetsredovisningen samlas in på olika sätt. Södra Skog ansvarar för skogstillväxt, hållbar avverkning och biologisk mångfald. Information om råvaror, energi, produkter, avfall, utsläpp till luft och vatten samlas in i Södras årliga miljöinventering och sammanställs av hållbarhetsavdelningen. HR ansvarar för medarbetar-data och ekonomistaben samlar in information om köns- och åldersfördelning i styrelser och ledningsgrupper.

SKOGSTILLVÄXT OCH HÅLLBAR AVVERKNING

Skogstillväxt och avverkningsnivå baseras på statistik från Riksskogstaxeringens provvyor belägna på Södras medlemmars marker. Skogstillväxt för 2018 är ett medelvärde av årsringarna från 2012–2016. Avverkningsnivå för 2018 är ett medelvärde för tre säsonger, från knoppsprickning 2014 till knoppsprickning 2017.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Information om skyddade områden, hänsyn vid föryngringsåtgärder och naturvårdande skötselåtgärder tas fram av Södra Skog utifrån officiell statistik, skogsbruksplaner, medlemsstatistik, produktionsuppföljningssystem och Grönt bokslut.

ENERGI

Uppgifter om energianvändning inom och utanför organisationen tas fram på olika sätt: direkta mätningar av el och värme, beräkningar utifrån bränsleförbrukning och beräkningar utifrån transportslag, transporterad mängd och transportavstånd. Omvandlingstalen har olika ursprung och varierande säkerhet: mätning av biobränslens värmevärden, specifika värmevärden från leverantörer, generella värmevärden från Naturvårdsverket, transportfaktorer från transportörer och schablonvärden för transportfaktorer från NTM (Network for Transport Measures) och Naturvårdsverket. Internt genererad

värme och kyla redovisas endast som bränsleanvändning. Energi för persontransporter redovisas som bränsleanvändning för övriga transporter respektive energianvändning utanför Södra. Energiintensitet, el och värme, redovisas per ton massa och per m³ sågade trävaror.

UTSLÄPP TILL LUFT

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser redovisas med basår 2015. Det är samma basår som för målet för fossilfri produktion och fossilfria transporter. Global Warming Potential (GWP) enligt IPCC 1996 har använts, 21 för metan och 310 för lustgas. Direkta utsläpp av växthusgaser beräknas utifrån bränsleförbrukning med hjälp av emissionsfaktorer från bland annat bränsleleverantörer och Naturvårdsverket. Direkta utsläpp omfattar de verksamheter där Södra har operativ kontroll. Indirekta utsläpp av växthusgaser beräknas utifrån transportslag, transporterad mängd och transportavstånd. Emissionsfaktorer kommer från transportörer och schablonvärden för emissionsfaktorer från NTM och Naturvårdsverket. Utsläpp från persontransporter redovisas i utsläpp från övriga transporter respektive indirekta utsläpp (scope 3). Övriga utsläpp till luft (kväveoxider, svaveldioxid, stoft samt flyktiga organiska ämnen) baseras på uppmätta värden samt beräkningar utifrån bränsleförbrukning och transportarbete med hjälp av emissionsfaktorer från Naturvårdsverket, uppgifter från transportörer och schablonvärden för emissionsfaktorer från NTM och Naturvårdsverket.

UTSLÄPP TILL VATTEN

Utsläpp till vatten mäts och analyseras på massabruken med olika frekvens. Både kontinuerliga och manuella mätningar förekommer. Brukens ackrediterade laboratorium ansvarar för mätningar och analyser och en del analyser utförs av externa laboratorier.

AVFALL

Avfallsmängden avser mängden avfall som tas om hand, antingen av en extern part eller på egen deponi. Avfallsmängden som tillfälligt lagras i verksamheten följs inte på koncernnivå. Avfall till materialåtervinning inkluderar avfall till återanvändning, återvinning och kompostering. All avfallsförbränning antas ske med energiåtervinning. Avfallshantering genom nedpumpning i berg tillämpas inte. Farligt avfall delas inte in efter behandlingsmetod.

MEDARBETARE

Information om medarbetare samlas in via det centrala HR-systemet som omfattar Södras samtliga enheter i Sverige. Arbetsmiljöstatistik redovisas i Sverige i IA-systemet (AFA Försäkring) och sammanställs. Utländska enheter rapporterar via digitala formulär. Redovisning av arbetsmiljö och sjukfrånvaro gäller Södras anställda. Inhyrda och entreprenörer hanteras av respektive arbetsgivare. Dock rapporteras arbetsskador och tillbud för inhyrda och entreprenörer i Södras händelse-rapporteringssystem för att möjliggöra bättre arbetsmiljö på Södras arbetsplatser. Södra har valt att redovisa LTAR (lost-time-accident rate), antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar, istället för IR (injury rate). Frånvarodagar räknas som arbetsdagar, inklusive skadedagen. Södra har valt att redovisa antal frånvarodagar per arbetsskada, istället för LDR (lost day rate). Frånvaro till följd av arbetsrelaterade sjukdomar ingår i sjukfrånvaron. ODR (occupational disease rate) mäts inte.

STYRELSE OCH LEDNINGSGRUPPER

Information om köns- och åldersfördelning i styrelser och ledningsgrupper samlas in av ekonomistaben genom registreringsbevis för respektive bolag, se not 39, samt genom förfrågningar till affärsområdena.

GRI-index

GENERELLA UPPLYSNINGAR

GRI Standard	Uppllysning	Beskrivning	Kommentar	Hänvisning
Organisationsprofil				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-1	Organisationens namn		Omslagets insida
	102-2	Verksamhet, varumärken, produkter och tjänster		2
	102-3	Lokalisering av huvudkontor		145
	102-4	Lokalisering av verksamhet	Södra bedriver framför allt verksamhet i Sverige. Ur ett hållbarhetsperspektiv är verksamheten i Sverige mest väsentlig, både på grund av dess omfattning och dess karaktär.	97–98
	102-5	Ägarstruktur och företagsform		132–133
	102-6	Marknader		4–5, 14–15, 97
	102-7	Organisationens storlek		3–4, 71
	102-8	Personalstyrka	Inhyrd personal används bland annat för arbetstoppar. Entreprenörer anlitas i stor omfattning för skogliga åtgärder och för genomförandet av större industriella projekt, som investeringar. Läs mer om leverantörer och entreprenörer på sidan 50. Säsongsvariationer i antal anställda är mindre än en procent av det totala antalet anställda.	61–62, 98
	102-9	Leverantörskedja		50–51
	102-10	Väsentliga förändringar i organisationen och dess leverantörskedja		50, 78
	102-11	Försiktighetsprincipen	Försiktighetsprincipen samt övriga allmänna hänsynsprinciper i miljöbalken tillämpas av Södra vid tillståndsprövningar och i det kontinuerliga miljöarbetet.	77
	102-12	Externa initiativ	Södra har som intention att följa dessa externa stadgor, principer och initiativ men har inte skrivit på.	54
	102-13	Medlemskap i organisationer		52
Strategi				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-14	Uttalande från VD		6–7
Etik och integritet				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-16	Värderingar, principer, standarder och etiska riktlinjer		47, 50, 54
Styrning				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-18	Styrning		54–55, 132–137
Intressentengagemang				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-40	Intressentgrupper		52
	102-41	Kollektivavtal	97,0 % (96,4%) av Södras medarbetare omfattades av kollektivavtal. För Södras medarbetare i Sverige var andelen 100% (100%).	
	102-42	Identifiering och urval av intressenter		56
	102-43	Metod för intressentdialog		52–53
	102-44	Viktiga frågor som lyfts i intressentdialog		52–53
Redovisningspraxis				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-45	Enheter som ingår i redovisningen		57, 117
	102-46	Redovisningens innehåll och hållbarhetsfrågornas avgränsning		56–57
	102-47	Väsentliga hållbarhetsfrågor		57
	102-48	Korrigeringar från tidigare redovisningar		57
	102-49	Väsentliga förändringar i redovisningen		56
	102-50	Redovisningsperiod		56
	102-51	Datum för senaste redovisning		56
	102-52	Redovisningscykel		56
	102-53	Kontaktperson för redovisningen		145
	102-54	Redovisning i enlighet med GRI Standards		56
	102-55	GRI-index		63–65
	102-56	Extern granskning		56, 66

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

GRI Standard	Upplysning	Beskrivning	Kommentar	Avgränsning	Hänvisning	
Ekonomiska frågor						
GRI 201: Ekonomiskt resultat 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	12–13, 57, 64, 76–77, 107–110, 132–137	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning				
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 201-2	Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter för organisationen som en följd av klimatförändringen	Avsteg görs gällande kvantifieringen av eventuella framtida intäkter och kostnader till följd av de risker och möjligheter Södra står inför som en följd av klimatförändringen, data saknas.		38–39, 44, 76–77, 97, 107–110, 112	
GRI 205: Anti-korruption 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras leverantörer och kunder Avgränsning avseende styrelse och ledning till föreningsstyrelse och koncernledning	50, 54, 57, 64, 77	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			54	
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 205-2	Kommunikation och utbildning i policys avseende anti-korruption	Avsteg på andel av föreningsstyrelse som genomgått webbutbildning, data saknas. Uppförandekod och leverantörskod omfattar anti-korruption. Anställda och samarbetspartners får information om koderna genom intranät och sodra.com, där även större förändringar i koderna kommuniceras.			
Miljöfrågor						
GRI 301: Material 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	43, 46, 57, 64, 76–77	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			58	
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 301-1	Materialanvändning				
GRI 302: Energi 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för externa avverknings-entreprenörer och transporter	37–38, 43–44, 55, 57, 64, 77	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			58, 62	
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 302-1	Energianvändning inom organisationen				
	GRI 302-2	Energianvändning utanför organisationen				
	GRI 302-3	Energiintensitet	Energiintensitet, el och värme, avgränsas till inom Södra för massa och sågade trävaror.			37, 45, 62
GRI 304: Biologisk mångfald 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras medlemmar och Södras leverantörer av virkesråvara	36, 40–42, 46, 57, 64, 76–77	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			42, 46, 62	
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 304-3	Skyddade eller restaurerade miljöer				
	Egen	Hänsyn vid förnygringsavverkning				36, 40–41, 62
	Egen	Naturvårdande skötselåtgärder				36, 41, 62
GRI 305: Utsläpp 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för externa avverknings-entreprenörer och transporter	36, 38, 46, 55, 57, 64, 77	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			39, 60, 62	
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser, scope 1				
	GRI 305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser, scope 3				
	GRI 305-7	NO _x , SO _x samt andra väsentliga utsläpp till luft				60, 62
GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	46, 55, 57, 64, 77	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			46, 60, 62	
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 306-1	Utsläpp till vatten				
	GRI 306-2	Avfall	Avsteg på redovisning av avfallsmängder som lagras på plats eftersom ingen uppföljning görs på koncernnivå, data saknas.			59, 62
GRI 308: Bedömning av miljöpåverkan hos leverantörer 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras leverantörer	37, 50, 57, 64, 76	
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			50–51	
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen				
	GRI 308-2	Negativ påverkan på miljön i leverantörskedjan och vidtagna åtgärder				

GRI Standard	Upplysning	Beskrivning	Kommentar	Avgränsning	Hänvisning
Sociala frågor					
GRI 403: Hälsa och säkerhet 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	37, 47–48, 55, 57, 65, 77
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 403-2	Arbetssskador, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödo­lyckor	Avsteg på uppdelning per region eftersom de flesta av Södras anställda finns i Sverige. Endast sjukfrånvaro är uppdelad på kön. Övriga upplysningar ej väsentligt att dela upp på kön. Avsteg på redovisning av IR (injury rate). Södra har valt att redovisa LTAR (lost-time-accident rate) istället. Avsteg på redovisning av ODR (occupational disease rate). Frånvaro till följd av arbetsrelaterade sjukdomar ingår i sjukfrånvaron. Avsteg på redovisning av LDR (lost day rate). Södra har valt att redovisa antal frånvarodagar per arbetsskada istället. Samtliga avsteg på grund av ej tillämbart.		61–62
GRI 405: Mångfald och jämställdhet 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	37, 48, 55, 57, 65, 77
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 405-1	Mångfald inom styrelse, ledning och personalstyrka			61–62, 98
GRI 406: Icke-diskriminering 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	48, 55, 57, 65, 77
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Utbildning i policys avseende icke-diskriminering			48, 62
GRI 414: Bedömning av social påverkan hos leverantörer 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras leverantörer	37, 50, 57, 65, 76
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 414-2	Negativ social påverkan i leverantörskedjan och vidtagna åtgärder			50–51
GRI 417: Marknadsföring och produktmärkning 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras kunder	41, 50, 57, 65, 76–77
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Skogscertifiering och certifierade produkter			41, 50, 62
Egna frågor					
Skogstillväxt	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras medlemmar	36, 39, 57, 65, 76
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Årlig skogstillväxt på Södras medlemsfastigheter			36, 39, 62
Hållbar avverkningsnivå	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras medlemmar	36, 40, 57, 65, 77
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Avverkningsnivå på Södras medlemmars marker			36, 40, 62
Nya produkter och tjänster	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	36, 43, 57, 65, 76
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Nya hållbara produkter			29, 36, 43, 62
Attraktiv arbetsgivare	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	37, 47–48, 55, 57, 65, 77
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Medarbetare som rekommenderar Södra			37, 47–48, 62

Granskningsrapport

Revisors rapport från översiktlig granskning av Södra Skogsägarna ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning

Till Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Södra Skogsägarna ekonomisk förening att översiktligt granska Södra Skogsägarna ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning för år 2018. Södra Skogsägarna har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på omslagets insida i detta dokument.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidorna 56–57 och 62 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 *Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra över-

siktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Södra Skogsägarna ekonomisk förening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Växjö den 13 februari 2019

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Fredrik Ljungdahl
Specialistmedlem i FAR

Hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen

Södra har upprättat en hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Hållbarhetsrapporten innehåller väsentlig information om Södras arbete och resultat inom bland annat miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption.

Den lagstadgade hållbarhetsrapporten omfattar följande sidor och områden:

- Affärsmodell: sidorna 10–11
- Risker och riskhantering: sidorna 76–77

- Hållbarhetsfrågor: sidorna 30–55
 - Policyer och styrning: sidorna 54–55
 - Resultat: sidorna 36–37 och tabell nedan
- Övriga hållbarhetsupplysningar (inklusive väsentlighetsanalys): sidorna 56–67

För ytterligare information om var olika hållbarhetsrelaterade upplysningar återfinns, se GRI-index på sidorna 63–65.

Hållbarhetsfrågor	Södras redovisning av resultat
Miljö	Klimatpositiv verksamhet (sidorna 38–39), Hållbart skogsbruk (sidorna 40–42), Effektivt resursnyttjande (sidorna 44–46), Ansvarsfulla affärer (sidorna 50–51), Hållbarhetsdata (sidorna 58–60)
Sociala förhållanden och personal	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare (sidorna 47–48), Ansvarsfulla affärer (sidorna 50–51), Hållbarhetsdata (sidan 61)
Respekt för mänskliga rättigheter	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare (sidorna 47–48), Ansvarsfulla affärer (sidorna 50–51)
Motverkande av korruption	Ansvarsfulla affärer (sidorna 50–51), Styrning och organisation för hållbarhet (sidorna 54–55)

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till föreningsstämman i Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2018 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsd i Sverige har.

Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Växjö den 13 februari 2019

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Mats Löfgren
Förtroendevald revisor

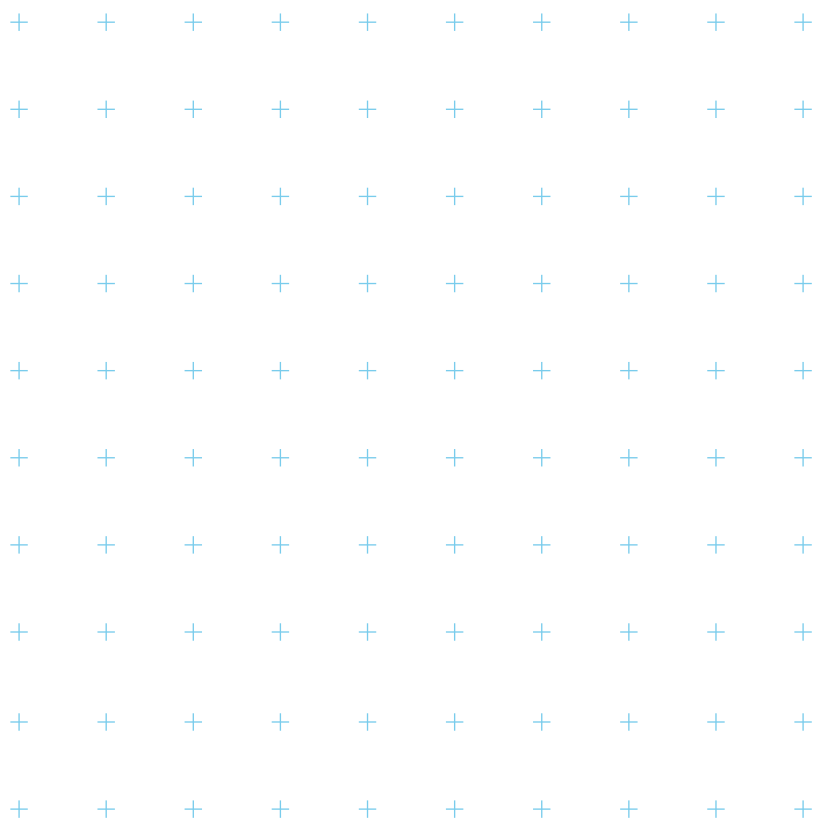
Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Dick Stagmo
Förtroendevald revisor

EKONOMISK REDOVISNING

Ekonomisk redovisning

Historiskt starkt resultat

2018 blev ett rekordår för Södra. Nettoomsättningen för helåret ökade med 18 procent till 24 230 MSEK med ett rörelseresultat om 4 508 MSEK. Föreslagen vinstdelning uppgår till 1 795 MSEK.

59%

Södra står starkt. Soliditeten ökade med 3 procentenheter under året till 59 procent.

19%

Effektiva och lönsamma industriverksamheter bidrog till att rörelsemarginalen ökade till 19 procent.

4,3 mdr SEK

Södra fortsätter att satsa offensivt och investerade 4,3 miljarder SEK under 2018.

Innehållsförteckning

Flerårsöversikt	71	Rapport över förändring i eget kapital för koncernen	82
Alternativa nyckeltal	72	Rapport över kassaflöden för koncernen	83
Övriga definitioner	73	Resultaträkning för moderföretaget	84
Förvaltningsberättelse	74	Balansräkning för moderföretaget	85
Rapport över totalresultat för koncernen	79	Rapport över förändring i eget kapital för moderföretaget	87
Rapport över finansiell ställning för koncernen	80	Kassaflödesanalys för moderföretaget	88

NOTER

Not 1	Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	89	Not 25	Långfristiga rörelsefordringar	111
Not 2	Rörelsesegment	96	Not 26	Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder	111
Not 3	Nettoomsättning	97	Not 27	Varulager	112
Not 4	Övriga intäkter	98	Not 28	Fordringar på koncernföretag	112
Not 5	Operationell leasing	98	Not 29	Kortfristiga rörelsefordringar	112
Not 6	Anställda, personalkostnader	98	Not 30	Likvida medel	112
Not 7	Övriga kostnader	100	Not 31	Eget kapital	113
Not 8	Avskrivningar och nedskrivningar	100	Not 32	Obeskattade reserver	113
Not 9	Arvode och kostnadsersättningar till revisorer	100	Not 33	Räntebärande skulder hos koncernföretag	113
Not 10	Andelar i intresseföretag	100	Not 34	Räntebärande skulder	113
Not 11	Resultat från finansiella poster	101	Not 35	Pensioner	114
Not 12	Bokslutsdispositioner	102	Not 36	Avsättningar	116
Not 13	Skatter	102	Not 37	Långfristiga rörelseskulder	116
Not 14	Övrigt totalresultat	103	Not 38	Kortfristiga rörelseskulder och avsättningar	116
Not 15	Förvärv/avyttring av rörelse	103	Not 39	Koncernföretag	117
Not 16	Immateriella anläggningstillgångar	104	Not 40	Ställda säkerheter	117
Not 17	Byggnader och mark	105	Not 41	Eventualförpliktelser	118
Not 18	Maskiner och inventarier	106	Not 42	Rapport över kassaflöden	118
Not 19	Pågående nyanläggningar	107	Not 43	Viktiga bedömningar och antaganden	118
Not 20	Biologiska tillgångar	107	Not 44	Investeringsåtaganden	119
Not 21	Finansiella placeringar	107	Not 45	Finansiella instrument	119
Not 22	Finansiell riskhantering	107	Not 46	Händelser efter balansdagen	121
Not 23	Andra långfristiga värdepappersinnehav	111	Not 47	Närstående	122
Not 24	Långfristiga finansiella fordringar	111	Not 48	Uppgifter om moderföretaget	122

Förslag till vinstdisposition	123
Revisionsberättelse	124

Flerårsöversikt

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015	2014
RESULTAT					
Nettoomsättning, MSEK	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339
Nettoomsättning, förändring i %	18	11	1	5	5
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, MSEK	5 654	3 009	1 887	3 146	2 552
Avskrivningar och nedskrivningar, MSEK	- 1 146	-1 092	-908	-984	-1 036
Rörelseresultat, MSEK	4 508	1 917	979	2 162	1 516
Rörelsemarginal, %	19	9	5	12	9
Finansiella intäkter och kostnader, MSEK	-77	-87	-66	-90	-56
Resultat före skatt, MSEK	4 431	1 830	913	2 072	1 460
FINANSIELL STÄLLNING					
Anläggningstillgångar, MSEK	18 408	14 932	14 413	11 948	10 044
Varulager, MSEK	3 649	3 036	3 097	2 801	2 615
Eget kapital, MSEK	16 011	12 884	11 766	11 945	10 524
Avkastning på eget kapital, %	24	12	6	14	11
Nettoskuld, MSEK	4 558	3 901	3 879	1 290	1 050
Skuldsättningsgrad, ggr	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1
Genomsnittligt sysselsatt kapital, MSEK	19 029	16 493	14 600	12 639	11 349
Avkastning på sysselsatt kapital, %	24	12	7	17	13
Balansomslutning, MSEK	27 094	23 104	21 671	19 248	17 229
Soliditet, %	59	56	54	62	61
KASSAFLÖDE					
Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK	4 270	1 915	2 315	3 123	1 988
Investeringar, MSEK	4 380	1 606	4 256	2 959	2 046
Kassaflöde efter investeringar, MSEK	-142	356	-1 581	218	267
VOLYMER					
Virkesvolym, milj m ³ fub	16,5	15,9	15,0	15,1	15,3
Leveranser biobränslen, 1 000 m ³ s	4 630	4 393	4 632	4 678	4 758
Produktion trävaror, 1 000 m ³	1 761	1 841	1 955	2 031	1 932
Produktion massa, 1 000 ton	1 786	1 712	1 429	1 512	1 521
Elproduktion, GWh	1 772	1 719	1 326	1 379	1 419
HÅLLBARHET					
CO ₂ -fossil produktion, kton	103	80	99	87	131
CO ₂ -fossil transporter, kton	196	191	199	193	210
Skogstillväxt, m ³ sk/ha och år	6,7	6,9	6,9	6,6	6,9
Arbetskadorna med frånvaro (LTA) ²⁾ , antal	77	94	94	75	104
Arbetskadefrekvens (LTAR) ³⁾	15	17	16	13	18
ÖVRIGT					
Vinstdelning, MSEK	1 795 ⁴⁾	868	602	1 002	553
Antal medlemmar	51 637	51 009	50 771	50 360	50 227
Ansluten medlemsareal, 1 000 ha	2 591	2 517	2 481	2 440	2 392
Medlemmars virkesleveranser, milj m ³ fub	9,8	9,7	9,4	9,4	9,0
Antal anställda	3 141	3 402	3 594	3 599	3 524
USD/SEK (snittkurs)	8,69	8,55	8,56	8,43	6,86
EUR/SEK (snittkurs)	10,26	9,64	9,47	9,35	9,10
NBSK (snittkurs USD/ton)	1 166	881	802	856	925

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2014–2015 är avstämbara mot historiska rapporter.

²⁾ LTA (lost-time-accident): arbetsskada med frånvaro.

³⁾ LTAR (lost-time-accident rate): antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

⁴⁾ Föreslagen vinstdelning.

Alternativa nyckeltal

Södra styr verksamheten genom analys av nyckeltal. Vissa av dessa finansiella nyckeltal är definierade eller anges i tillämpliga regler för finansiell information eller framgår av andra gällande lagar. Andra benämns alternativa nyckeltal. Södra använder följande alternativa nyckeltal och anser att dessa ger värdefull kompletterande information för att bedöma Södras utveckling.

NETTOOMSÄTTNING, FÖRÄNDRING I %

	2018	2017	2016	2015	2014
Ingående	20 518	18 482	18 267	17 339	16 580
Utgående	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339
Förändring	18	11	1	5	5

Förklaring

Visar Södras tillväxt.

Definition

Årets nettoomsättning i relation till föregående års nettoomsättning.

RÖRELSERESULTAT FÖRE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR, MSEK

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Rörelseresultat	4 508	1 917	979	2 162	1 516
Av- och nedskrivningar	1 146	1 092	908	984	1 036
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	5 654	3 009	1 887	3 146	2 552

Förklaring

Ett komplement till rörelseresultatet som förenklat visar vad i resultatet som är kassaflödespåverkande.

Definition

Rörelseresultat exklusive avskrivningar och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar.

RÖRELSERESULTAT FÖRE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR MARGINAL, %

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	5 654	3 009	1 887	3 146	2 552
Nettoomsättning	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar marginal	23	15	10	17	15

Förklaring

Rörelseresultat före av- och nedskrivningar marginal visar det procentuella överskott som varje omsättningskrona ger efter avdrag för rörelsens kostnader men exklusive av- och nedskrivningar. Detta mått ger en övergripande uppfattning om vilket kassaflöde som genereras. Måttet är lämpligt både för en översiktlig trendanalys över utvecklingen i Södra och vid en jämförelse med andra företag.

Definition

Rörelseresultat exklusive avskrivningar och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar i procent av nettoomsättningen.

RÖRELSERESULTAT, MSEK

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Nettoomsättning	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339
Övriga intäkter	372	190	213	359	374
Rörelsens kostnader	-18 948	-17 699	-16 808	-15 480	-15 161
Av- och nedskrivningar	-1 146	-1 092	-908	-984	-1 036
Rörelseresultat	4 508	1 917	979	2 162	1 516

Förklaring

Rörelseresultatet visar det överskott som varje omsättningskrona ger efter avdrag för rörelsens kostnader inklusive av- och nedskrivningar. Detta är ett väsentligt mått för trendanalys över utvecklingen i Södra och vid en jämförelse med andra företag.

Definition

Nettoomsättning och övriga intäkter reducerat med rörelsens kostnader inklusive av- och nedskrivningar.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL, %

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Eget kapital IB	12 884	11 766	11 806	10 524	9 495
Eget kapital UB	16 011	12 884	11 766	11 945	10 524
Genomsnittligt eget kapital	14 448	12 325	11 786	11 235	10 009
Resultat före skatt	4 431	1 830	913	2 072	1 460
Schablonskatt 22%	-975	-403	-201	-456	-321
Avkastning	24	12	6	14	11

Förklaring

Avkastning på eget kapital är ett mått på hur Södra förräntar medlemmarnas kapital.

Definition

Resultat efter finansnetto med avdrag för 22 procent schablonskatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

RÖRELSEMARGINAL, %

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Rörelseresultat	4 508	1 917	979	2 162	1 516
Nettoomsättning	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339
Rörelsemarginal	19	9	5	12	9

Förklaring

Rörelsemarginalen visar det procentuella överskott som varje omsättningskrona ger efter avdrag för rörelsens kostnader inklusive avskrivningar. Detta överskott ska täcka räntekostnader och skatt samt ge en acceptabel vinst. Måttet är lämpligt både för en översiktlig trendanalys över utvecklingen i Södra och vid en jämförelse med andra företag.

Definition

Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2014–2015 är avstämbara mot historiska rapporter.

NETTOSKULD, MSEK

	2018	2017	2016	2015	2014
Räntebärande avsättningar	—	—	—	—	12
Räntebärande skulder	5 630	5 222	4 914	2 624	2 421
Finansiella fordringar	—	—	–1	–1	–1
Kortfristiga placeringar och likvida medel	–1 072	–1 321	–1 034	–1 333	–1 382
Nettoskuld	4 558	3 901	3 879	1 290	1 050

Förklaring

Visar Södras finansiella styrka då kortfristiga placeringar och likvida medel överstiger upplåningen.

Definition

Utgörs av räntebärande skulder med avdrag för räntebärande tillgångar och likvida medel.

SKULDSÄTTNINGSGRAD, GGR

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Nettoskuld	4 558	3 901	3 879	1 290	1 050
Eget kapital	16 011	12 884	11 766	11 945	10 524
Skuldsättningsgrad	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1

Förklaring

Skuldsättningsgraden visar Södras finansiella styrka och är tillsammans med soliditeten ledningens mest använda mått för att följa skuldsättningsnivån.

Definition

Nettoskuld i förhållande till eget kapital.

SYSSELSATT KAPITAL, MSEK

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Tillgångarna	27 094	23 104	21 671	19 248	17 229
– Finansiella tillgångar	–1 086	–1 341	–1 052	–1 351	–1 402
– Avsättningar ²⁾	–141	–160	–180	–114	–253
– Skatt ²⁾	–1 569	–1 201	–1 038	–1 257	–1 089
– Rörelseskulder	–3 329	–3 313	–3 505	–3 083	–2 649
Sysselsatt kapital	20 969	17 089	15 896	13 443	11 836
Genomsnitt	19 029	16 493	14 600	12 639	11 349

Förklaring

Sysselsatt kapital visar vilket kapital som används i Södra och utgör en komponent i Avkastning på sysselsatt kapital.

Definition

Immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, varulager och övriga operativa tillgångar minskat med rörelseskulder och nettoskatteskuld.

Alternativt uttryckt som tillgångar (balansomslutningen) minskat med finansiella tillgångar, avsättningar, skatt och rörelseskulder.

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL, %

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Genomsnittligt sysselsatt kapital	19 029	16 493	14 600	12 639	11 349
Rörelseresultat	4 508	1 917	979	2 162	1 516
Avkastning	24	12	7	17	13

Förklaring

Avkastning på sysselsatt kapital är ett mått på hur Södra förräntar det kapital som binds i verksamheten.

Definition

Rörelseresultat i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

SOLIDITET, %

	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Eget kapital	16 011	12 884	11 766	11 945	10 524
Tillgångar	27 094	23 104	21 671	19 248	17 229
Soliditet	59	56	54	62	61

Förklaring

Ett etablerat och centralt mått på Södras finansiella styrka. Visar hur stor del av de totala tillgångarna som har kunnat finansieras med eget kapital. Måttet visar betalningsförmågan på lång sikt då eventuella kommande förluster avräknas mot det egna kapitalet.

Definition

Eget kapital uttryckt i procent av balansomslutningen.

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2014–2015 är avstämbara mot historiska rapporter.

²⁾ Beaktas ej i beräkning av Operativt kapital.

Övriga definitioner

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat i förhållande till genomsnittligt operativt kapital.

Eget kapital

Eget kapital i koncernen är lika med beskattat eget kapital ökat med eget kapitalandelen av obeskattade reserver samt innehav utan bestämmande inflytande. Eget kapital består av medlemsinsatser, såväl inbetalda som emitterade samt den intjäning som skett ackumulerat under årens lopp och som inte utdelats till medlemmarna.

Operativt kapital

Immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, varulager och övriga operativa tillgångar minskat med rörelseskulder och från och med 2014 även med koncernbidrag.

Utdelning

I utdelningen ingår utdelning på inbetalt insatskapital, utdelning genom insats och utdelning på virkesleveranser.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr. 729500-3789, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2018.

Rekordår för Södra

2018 blev ett rekordår för Södra. Efter ännu ett starkt kvartal uppgick nettoomsättningen till 24 230 MSEK (20 518) med ett rörelseresultat om 4 508 MSEK (1 917). Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 24 procent (12) och soliditeten till 59 procent (56).

OM SÖDRA

Södra är en medlemsägd global skogsindustrikoncern och är Sveriges största skogsägarförening med nära 52 000 medlemmar. Samtidigt är Södra en internationell skogsindustrikoncern, där mer än 80 procent av Södras förädlade produkter går på export.

Södras övergripande uppdrag är att trygga avsättningen för medlemmarnas skogsråvara samt att främja skogsgårdens lönsamhet genom råd och stöd så att medlemmarnas skogar sköts ansvarsfullt och hållbart.

Virket från medlemmarna förädlas vid Södras industrianläggningar till antingen sågade trävaror eller marknadsmassa. Södra har en av Europas största sågverksrörelser och är en av de största producenterna av barrsulfatmassa i Europa. Dessutom tillverkas textilmassa av lövträ. Södra producerar också dryga 1,7 TWh el vid sina massabruk samt levererar råvara till andra energiproducenter. Södra äger även småhustillverkaren Trivselhus.

MARKNADSUTVECKLING

Året präglades av en hög och stabil efterfrågan på Södras produkter. Prisnivåerna på både marknadsmassa och sågade trävaror låg på en god nivå och bidrog till det mycket goda resultatet. Södras välinvesterade anläggningar levererade stabila volymer med hög kvalitet och kunde därigenom dra fördel av den fortsatt goda utvecklingen av den globala ekonomin.

Under årets sista kvartal stagnerade prisutvecklingen på både marknadsmassa och sågade trävaror. En ökad produktion i Centraleuropa, till stor del en följd av granbarkborreangrepp som föranlett en ökad avverkning, försköt lagerbalanserna vilket resulterade i att prisutvecklingen planade ut. För första gången på mer än åtta kvartal föll till exempel priset på barrsulfatmassa, från 1 230 USD per ton vid utgången av det tredje kvartalet till 1 170 USD per ton vid årsskiftet. Leveransmedelpriset för sågade trävaror försvagades även det något, från 2 355 kr/m³sv vid kvartalets ingång till 2 165 kr/m³sv vid årets utgång. Priserna låg dock fortsatt på en

mycket god nivå och en bibehållen produktionstakt vid Södras industrier innebar en fortsatt hög efterfrågan på såväl timmer som barr- och lövmassaved. Den goda efterfrågan förväntas bestå det kommande året. Södras totala lager av fiberråvara är i dagsläget väl balanserat.

Den globala konjunkturen var god även under årets avslutande månader, även om vissa avmattningstendenser kunde skönjas. BNP-prognoser har generellt sett justerats ned något men fortsatt förväntas en global tillväxtnivå på dryga 3 procent de kommande åren. Sysselsättningsgrad och löner fortsätter att öka vilket driver på inflationen. Det medför i sin tur sannolikt att centralbankerna kan fortsätta arbetet med att normalisera penningpolitiken.

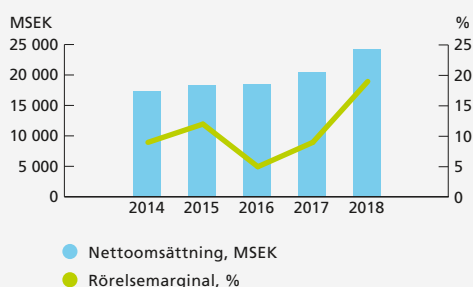
Det föreligger dock en del orosmoln, och då främst hotet om ett utvidgat handelskrig mellan USA och Kina som inte bara påverkar dessa två länder utan även flera tillväxtländer. Även den politiska instabiliteten i Europa kan inverka negativt på ekonomin.

I USA var den ekonomiska utvecklingen fortsatt positiv, men de börs-korrigeringar som påbörjades i oktober har dämpat framtidstron. Efter att den amerikanska centralbanken höjt räntan fyra gånger under 2018 ligger styrräntan nu runt 2,5 procent och närmar sig nivåer som kan betraktas som åtstramande. Centralbankschefen Jerome Powell har indikerat att man sannolikt blir försiktigare med räntehöjningar under 2019.

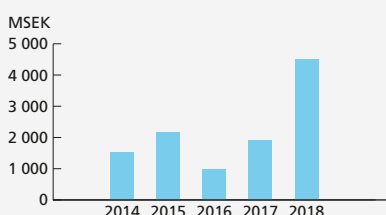
Kinas ekonomi dämpades ytterligare under årets sista kvartal till följd av den pågående handelskonflikten med USA men även på grund av den kinesiska regeringens strukturella åtgärder som syftar till att skapa en mindre kreditdriven tillväxt.

Europa präglades av diskussionerna kring Brexit samt situationen i Italien. Tillväxttakten har dämpats, bland annat på grund av att den tyska bilindustrin tvingats anpassa sig till nya utsläppsstandarder och därmed sett en temporär minskning i efterfrågan. Samtidigt var kapacitetsutnyttjandet det högsta sedan 2007 och företagen rapporterade brist på både arbetskraft och maskinkapacitet.

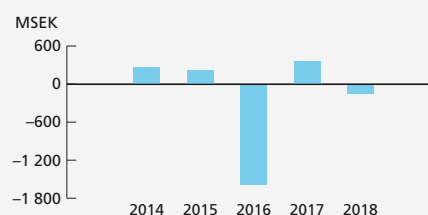
Nettoomsättning och rörelsemarginal

Rörelseresultat

Kassaflöde efter investeringar

> Förvaltningsberättelse, forts.

I Norden brottades Sverige fortsatt med en svagare bostadsmarknad och ett osäkert parlamentariskt läge. Den exportberoende finska ekonomin dämpades något men fortsätter ändå att växa. Oljeinvesteringar ger den norska ekonomin en kortsiktig injektion under 2019, men detta förväntas inte bestå. De baltiska länderna ligger fortsatt i topp bland euroländerna och tillväxttakten förväntas ligga runt 3 – 3,5 procent de kommande åren.

Den svenska kronan (SEK) försvagades under året gentemot den amerikanska dollarn (USD), det brittiska pundet (GBP) och euron (EUR). Detta gynnade den svenska exportindustrin som därigenom tillväxtmässigt kunnat kompensera för den lägre tillväxten inom den inhemska byggsektorn. För massaverksamheten är det framförallt utvecklingen av dollarkursen som är relevant, medan pundets utveckling är av stor betydelse för sågverksrörelsen då Storbritannien är den största exportmarknaden för trävaror.

NETTOOMSÄTTNING

Koncernens nettoomsättning uppgick till 24 230 MSEK (20 518) vilket motsvarar en tillväxt om 18 procent.

RESULTAT

Rörelseresultatet uppgick till 4 508 MSEK (1 917) vilket motsvarar en rörelsemarginal om 19 procent (9). Årets positiva resultatutveckling är huvudsakligen en konsekvens av höga prisnivåer för både marknadsmassa och sågade trävaror. Årets skattekostnad var 701 MSEK (259). Koncernens finansnetto uppgick till -77 MSEK (-87).

Avkastningen på sysselsatt kapital var 24 (12) procent.

AFFÄRSOMRÅDEN

Södra Skogs rörelseresultat uppgick till 101 MSEK (70) exklusive omvärderingen av de biologiska tillgångarna. Resultatutvecklingen avspeglar lägre omkostnader samt goda resultat från Södras baltiska skogar. Som en konsekvens av kraftigt ökade timmerpriser i Baltikum under 2017 och 2018 samt en stark euro uppgår omvärderingseffekten av de biologiska tillgångarna till 158 MSEK. Inklusive detta var rörelseresultatet för affärsområdet 259 MSEK (76 MSEK).

Södra Woods rörelseresultat uppgick till 608 MSEK (157). Förbättringen jämfört med föregående år är i huvudsak ett resultat av det gynnsamma marknadsläget samt en konsekvent genomförd marknadsstrategi. Från och med 2018 inkluderas inte resultatet av interiörträverksamheten i Woods siffror utan redovisas istället under Övrigt, eftersom denna verksamhet utvecklades under året. Jämförelsesiffran ovan har justerats för att reflektera detta.

Södra Cells rörelseresultat uppgick till 4 032 MSEK (1 924). Resultatförbättringen förklaras främst av mycket goda prisnivåer på främst barrsulfatmassa, en fördelaktig USD-kurs samt en reell volymtillväxt om 4 procent. Cells rörelseresultat har påverkats negativt av en reservering för kundförluster om totalt 155 MSEK.

Resultatutvecklingen per affärsområde framgår av not 2 Rörelsesegment.

ÖVRIGA SEGMENT

Trivselhus rörelseresultat uppgick till 1 MSEK (57). Försämringen jämfört med föregående år beror främst på den vikande bostadsmarknaden. Nya amorteringsregler har bland annat resulterat i en avstannande orderinång och då främst på grupphus.

Under Övriga segment redovisas från och med det andra kvartalet interiörträverksamheten som tidigare låg inom affärsområdet Södra Wood. Större delen av interiörträverksamheten avyttrades den 7 juni 2018 och resterande del avyttrades under fjärde kvartalet.

Södras andel i SunPines resultat uppgick till 53 MSEK (83).

Det ackumulerade rörelseresultatet för Övriga segment uppgick till -25 MSEK (2).

KASSAFLÖDE OCH LIKVIDITET

Kassaflödet före investeringar uppgick till 4 270 MSEK (1 915) och efter investeringar till -142 MSEK (356). Likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick vid årets utgång till 1 072 MSEK (1 321).

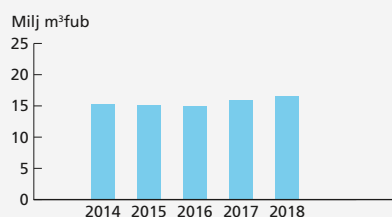
FINANSIELL STÄLLNING

Eget kapital uppgick den 31 december 2018 till 16 011 MSEK (12 884) varav inbetalt och emitterat insatskapital svarade för 3 620 MSEK (3 310). Balansomslutningen ökade till 27 094 MSEK (23 104). Soliditeten per den 31 december 2018 uppgick till 59 procent (56). Södras upplåning utgjordes av inlåning från medlemmarna på 3 529 MSEK (3 106), ett lån på 1 000 MSEK (1 000) med förfall om nio år från Nordic Investment Bank och en grön obligation med förfall om fyra år noterad på Nasdaq Stockholm om 1 000 MSEK (1 000). Södra har ett kreditavtal i form av klubbavtal, som ger Södra möjlighet att under en period på drygt fem år låna upp till 2 000 MSEK.

ANVÄNDNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

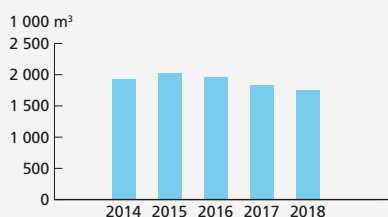
Södra är genom sin internationella och kapitalkrävande verksamhet löpande utsatt för finansiella risker såsom marknadsrisk, kreditrisk samt likviditets- och finansieringsrisk. Koncernens finanspolicy för hantering av finansiella risker, som fastställts av styrelsen, bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Se vidare not 22 för finansiell riskhantering och användning av finansiella instrument.

Virkesvolym
Södra Skog

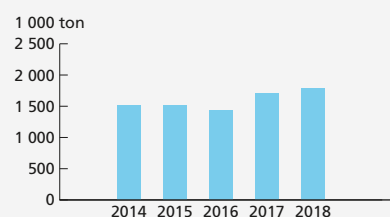
Virkesutbudet i Södras område var i nivå med föregående år.

Produktion sågade och hyvlade trävaror
Södra Wood

Produktionen av sågade och hyvlade trävaror var cirka 1,8 miljoner kubikmeter.

Produktion massa
Södra Cell

Produktionen uppgick till cirka 1,8 miljoner ton vilket är en ökning mot föregående år.

RISKER OCH RISKHANTERING

Södra verkar på en global marknad och påverkas av den allmänna konjunkturutvecklingen, valutaförändringar såväl som mer bransch- och bolagsspecifika faktorer. I detta avsnitt beskrivs de viktigaste riskområden som påverkar Södras förmåga att nå uppställda mål för koncernen samt hanteringen av respektive riskområde.

Med målet att skydda koncernen mot skador, osäkerhet och uteblivna möjligheter har Södra ett systematiskt arbetssätt för riskhantering.

Arbetet med identifiering, värdering och hantering av risker är en integrerad och viktig del av Södras verksamhetsstyrning. Koncernstab Ekonomi och Finans ansvarar för hantering av finansiella risker utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy. Arbetet med operativa risker styrs och hanteras av vd, ledningsgrupp och medarbetare i verksamheten i enlighet med centrala policies och riktlinjer. Södra har även inrättat ett affärssetiskt råd samt ett säkerhetsråd som arbetar koncernövergripande med riskområden som korruption, cybersäkerhet och säkerhetsrisker.

STRATEGISKA RISKER

Strategiska risker är kopplade till affärsutveckling, långsiktig planering och Södras konkurrenskraft. Värderingen av de strategiska riskerna görs av styrelsen och koncernledningen inom ramen för strategiarbetet och vid viktiga affärsbeslut.

RISKER	STYRNING OCH HANTERING
Klimat och natur. Klimatförändringar kan på olika sätt påverka förutsättningarna för Södras verksamhet. Risker för stormar, översvämningar och bränder ökar. Över tid kan förändringarna innebära minskad eller mer ojämn vattentillgång, vilket medför längre torrperioder. Vegetationsgränserna kan komma att förskjutas. Biologiska risker i form av skadedjursangrepp, rotröta och betesskador drabbar i första hand den enskilde skogsägaren, men i förlängningen även Södra.	Skogsskötselåtgärder minskar riskerna och kommuniceras kontinuerligt med skogsägarna: gallring, förädlat plantmaterial, stubbehandling etc. Stora utbildningssatsningar görs, bland annat genom Södraskolan. Vid stormfällningar följs beprövade metoder för snabb upparbetning. Etablerad krisorganisation och flexibel logistik borgar för beredskap att möta extraordinära händelser. Rotstående kontrakterat virke ska enligt avtal försäkras mot brandskador av skogsägarna. Ur ett industriperspektiv görs riskvärderingar kopplade till potentiella klimatförändringar vid investeringsprojekt. Lokalt görs insatser för att säkra tillgången på färskvatten till massbruken. Mer gradvisa klimatförändringar som förändrar förutsättningarna för skogsbruk bemöts, bland annat genom anpassningar i existerande fröplantage och satsningar som "Mera Tall"-projektet.
Konjunktur. Södras resultat påverkas starkt av konjunkturutvecklingen som direkt visar sig i prisutveckling och ändrade försäljningsvolym. Negativa förändringar i såväl den globala som den lokala ekonomin kan medföra en negativ inverkan på Södras omsättning, finansiella ställning och resultat.	Globaliserad marknadsinriktning med försäljning till kunder i många branscher och länder minskar sårbarheten och påverkan av lokala variationer i konjunktur. Parallellt med fortsatta satsningar på respektive affärsområdes huvudmarknader arbetar Södra aktivt för att öka sin närvaro på nya marknader och i tillväxtregioner.
Konkurrens. Branscherna för såväl massa som sågade trävaror är mogna med stark priskonkurrens. Prispressen ökar vid tillkommande produktionskapacitet eller svag konjunktur. Inom vissa segment förstärks detta ytterligare genom förändrade konsumtionsmönster, till exempel ger den ökande digitaliseringen en vikande efterfrågan på tryckpapper samtidigt som e-handeln ökar och det driver i sin tur efterfrågan på förpackningsmaterial. Inom byggsektorn påverkar konkurrens från andra material än trä, till ex vid byggnationer och i inredningar.	Kontinuerlig vidareutveckling av strategiska kundrelationer, till exempel genom längre avtal, minskar Södras sårbarhet samtidigt som det resulterar i en förbättrad långsiktig planering och avsättning med högre precision i prognoser. Investeringar i kärnverksamheten ger ökad effektivitet vilket stärker Södras konkurrenskraft och marknadsposition. De stora investeringsprojekten på Södra Cell i Värö och Mörrum är klara. Södra Woods omstrukturering av produktionskapaciteten på sågverksidan är genomförd. Interiörträverksamheten har avyttrats under året. Innovationsstrategin har fokus på snabbare kommersialisering av innovationer och nya produkter säkrar konkurrenskraften på längre sikt.
Råvarurisker. Södras industriella kapacitetsutbyggnad tillsammans med tilltagande marknadskonkurrens ökar betydelsen av medlemmarnas leveransstrohet och att skogsbruket bedrivs på hög nivå, både vad gäller produktion och miljö. För vedråvaran kompletteras det stora flödet från Södras medlemmar med viss andel import. Båda dessa flöden är dessutom beroende av en väl fungerande logistikkedja. Avgörande för konkurrenskraften hos Södras slutprodukter, såväl massa som sågade trävaror och interiörprodukter, är vedråvarans FSC®- och PEFC™-certifiering. Priser på övriga insatsråvaror varierar med konjunktur, tillgång och efterfrågan och ligger i de flesta fall utanför Södras kontroll, men har stark påverkan på konkurrenskraften.	Den skogliga fältorganisationen satsar på breddad rådgivning och aktiv medlemsdialog samtidigt som medlemsstrategin innefattar konkreta satsningar på utbildningstjänster och verktyg som stöder den enskilde medlemmen i skogsbruket. För att säkra nödvändig transportkapacitet på både kort och lång sikt arbetar Södra aktivt med flera initiativ som syftar till en positiv utveckling i entreprenörs- och transportörsbranschen. Södra fick under 2014 förnyat skogsbrukscertifikat och spårbarhet för FSC® och PEFC™ de kommande fem åren. Andelen certifierade medlemmar följs upp löpande och var under 2018 i enlighet med uppsatta mål. För importved ställs tydliga avtalskrav på spårbarhet (Chain of Custody) och dokumenterade rutiner för uppföljning säkerställer efterlevnaden. Priserna på insatsråvaror följs löpande. Inköp av övriga insatsvaror görs centralt med indexbaserade avtal och avtalslängder som balanserar tillgång och pris samt bedömt marknadsläge.
Politiska risker. Södra verkar i en bransch med hög grad av reglering. Politiska beslut inom en rad områden – skattelagstiftning, miljölagstiftning, skogslagstiftning, EU-gemensam skogspolitik, dataskyddsdirektiv med flera – kan ändra förutsättningarna för koncernens verksamhet direkt eller indirekt via skogsgårdens möjligheter att bedriva ett produktivt skogsbruk. Kopplat till politiska beslut finns också riskerna för negativ opinionsbildning baserat på det ökande "kunskapsdiktet" mellan skogligt kunniga och allmänheten.	Södra arbetar aktivt med näringspolitiska insatser med syfte att säkerställa gynnsamma villkor för familjeskogsbruket och den kooperativa företags-formen. På internationell och nationell nivå sker arbetet i samarbete med Skogsindustrierna, LRF Skogsägarna och CEPF. På regional nivå av Södra direkt och i samverkan med LRF:s regionala organisation. Under 2018 har fokus legat på dialog kring talarätten, bidrag till beslutsunderlag till skogrelaterad lagstiftning på EU-nivå, deltagande i Skogsstyrelsens samrådsgrupper samt att nå fram med skogsägarperspektivet såväl i opinionen som i EU-administrationen i Bryssel. Satsningen på den näringspolitiska podden #skogenochframtiden fortsätter. Södra stöder medlemmar i rättsprocesser kring integritetsfrågor.
Varumärkesrisk. Tillit och förtroende är fundamentalt både för Södras möjlighet att kontraktera de vedvolym som vår industri behöver och för att bibehålla kundrelationer och försäljningsvolym. Om Södra eller någon av koncernens samarbetspartners vidtar åtgärder som står i strid med de värden och utfästelser som Södra representerar kan varumärket skadas.	Södra bedriver ett aktivt internt arbete med värdegrund och uppförandekod. Kopplat till leverantörskoden finns en leverantörsuppföljningsprocess. Södras uppförandekod och leverantörskod innehåller riktlinjer och krav avseende affärsetik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och miljö. Medlemmarnas skog omfattas av ett väletablerat revideringsprogram. Ansvar för varumärkesrättigheter är centraliserat och det omfattar dedikerade resurser för näringspolitisk kommunikation. Krishanteringsförmågan i koncernen har upprätthålls genom metodikutveckling och praktisk övning.

> Förvaltningsberättelse, forts.

OPERATIVA RISKER

Operativa risker ingår i det dagliga arbetet och hanteras i den operativa verksamheten. Riskerna går ofta att påverka och styrning och hantering regleras med policier och riktlinjer. Operativa riskområden omfattar bland annat materiella tillgångar, organisation, personal och IT och riskerna är i många fall försäkringsbara.

RISKER	STYRNING OCH HANTERING
Anläggningar. Oförutsedda händelser som kan skada anläggningar, orsaka produktionsbortfall samt skada varor under transport.	Systematiskt arbete med förebyggande underhåll. Egendoms- och avbrottsförsäkring där anläggningar försäkras till återanskaffningsvärdet. Vid produktionsbortfall ger försäkringen ett försäkringsmässigt täckningsbidrag. Varor under transport försäkras i de fall det bedöms motiverat. Värdet i fröplantagen säkras genom geografisk spridning samt korsvis ägande.
Hälsa och säkerhet. Södras verksamhet innefattar anläggningar med farlig arbetsmiljö och arbetsmoment som kan innebära fara eller risker för hälsan. Här ingår även psykosocial arbetsmiljö.	Inom koncernen bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete enligt vedertagen metodik med uttalat fokus på ständiga förbättringar. Samtliga massabruk är arbetsmiljöcertifierade (OHSAS18001). Södras företagshälsövärd och förebyggande friskvårdsinsatser är en viktig del i att skapa en hälsosam arbetsplats. Medarbetarundersökningar genomförs regelbundet.
Miljörisker. Miljöpåverkan genom förbrukning av vatten, energi och råvaror samt utsläpp vid transporter. Risker för oväntade utsläpp till luft, vatten, mark och påverkan på miljö/människor/lokalsamhällen.	Södra följer gällande miljölagkrav, inklusive Sevesolagen, och villkor för industriell produktion. Arbetet med energieffektivitet bedrivs kontinuerligt. Södras uppförandekod och leverantörskod innehåller riktlinjer och krav avseende miljö. Leverantörskoden ska inkluderas i Södras leverantörsavtal. Stort fokus ligger på förebyggande arbete, försiktighetsprincipen i Miljöbalken tillämpas, ansvar tas i samband med eventuell sanering av förorenad mark och ekonomiska medel är avsatta för att täcka sådana kostnader. Utöver detta finns ett stort antal områdesspecifika initiativ för att minska Södras miljö-påverkan, till exempel arbetet för fossilfri drift inom massatillverkningen, HVO-bränsle för eget och kontrakterade åkerier och klassning av vattendrag, så kallade blå målklasser, i gröna skogsbruksplaner. Södra Skog satsar fortsatt på ett brett utbildningsprogram - "Naturvård Södra" – som omfattar hela fältpersonalen, samtidigt som man ställer höga krav på entreprenörerna i form av gröna och blå körkort för att säkerställa miljöhänsyn på fast mark respektive vid vattendrag.
Produktsäkerhet. Flera av Södras produkter används i livsmedels- och byggindustrin, båda med tydliga och omfattande regelverk med fokus på säkerhet och producentansvar. Skulle produktbrister uppstå kan kunder och konsumenter drabbas.	Samtliga affärsområden är certifierade enligt internationella standarder (ISO). Produkter upprätthåller relevanta märkningar/godkännanden, till exempel godkända enligt FDA och BfR för användning i livsmedelsindustri, CE-märkning inom byggindustri med flera. Rutiner för information/återkallelse vid eventuella fel finns. Koncernens ansvarsförsäkring omfattar globalt produktansvar.
Kompetensförsörjning. Södra är beroende av förmågan att rekrytera, behålla och utveckla kompetenta ledare och medarbetare. Om personer med rätt kompetens inte kan attraheras till och utvecklas i befattningar hos Södra får det negativa konsekvenser både på kort och på lång sikt.	Södras HR-strategi och varumärkesstrategi, tillsammans med systematiskt arbete för ledar- och kompetensförsörjning, samverkar för att vidmakthålla och över tid öka företagets attraktionskraft. Resurser satsas på Teknisksprånget, mottagande av praktikanter, Södrakollo, sommarjobbprogram såväl som Södra Skogs aspirantprogram.
Korruption. Södra verkar på nationell och internationella marknader via flera olika typer av köp- och säljkanaler. Korruptionsriskerna i dessa miljöer varierar men är alltid närvarande och utgör därmed ett kontinuerligt hot mot Södras grundvärde om ansvarsfulla affärer för en hållbar värdekedja.	Gällande riktlinjer och affärsprinciper för medarbetare och representanter för Södra klargörs i Södras Uppförandekod. Kunskap om koden upprättas och vidmakthålls genom grundkurser, repetitionskurser, uppföljningstester och chefsdialog. Södras inköps sköts av koncernens inköpsavdelningar. Samtliga leverantörer, förutom Södras medlemmar, ska omfattas av Södras leverantörskod där bland annat tydliga krav på affärsetik framgår. I de fall Södra anlitar agenter på säljsidan är det tydliggjort att även de omfattas av Södras uppförandekod. Processer och rutiner för intern kontroll utvecklas kontinuerligt i dialog med Södras revisorer. En visselblåsarfunktion är etablerad. Södras Affäretiska råd ansvarar för att följa koncernens exponering vad gäller affäretiska risker och säkerställa att det finns åtgärder som möter identifierade risker.
Informationssäkerhet och IT. Södras allt större beroende av informationsteknologi och digitala verktyg i allt från produktionen vid fabriker till kommunikationen internt och externt, inte minst med våra kunder och medlemmar gör koncernen sårbar för IT-/cyberrelaterade risker. Risker i form av skadlig kod, avbrott i systemtillgänglighet, brister i datakvalitet och informationsförlust/-läckage skulle potentiellt kunna få stora konsekvenser både i form av direkta kostnader, ökad belastning på organisationen och/eller förlorat förtroende hos våra intressenter. Ett misslyckande i att följa utvecklingen och kommersialisera möjligheter med digitalisering, big data, robotisering med mera kan över tid urholka Södras konkurrenskraft.	Administrativa och tekniska kontroller uppdateras kontinuerligt för att upprätthålla en form av digitalt skalskydd. Redundanta miljöer och ett modernt backup-system är implementerade. Internutbildning i cybersäkerhet tillhandahålls för alla anställda. Utvecklad krishanteringsförmåga. En strategisk plan för digitaliseringsdriven affärs- och verksamhetsutveckling.

För information om finansiella risker och känslighetsanalys hänvisas till not 22.

INVESTERINGAR, FÖRVÄRV OCH AVYTTRINGAR

Investeringarna uppgick till 4 380 MSEK (1 606), varav 3 348 MSEK (60) inom Södra Skog, 124 MSEK (132) inom Södra Wood och 770 MSEK (1 249) inom Södra Cell. Utöver förvärvet av skogsmark i Lettland var investeringarna främst inriktade på expansion, produktivitet och miljö.

Under året har Södras interiörträverksamhet utvecklats. Den 7 juni såldes verksamheten i Kallinge och Umeå till Sörnsen Grimslov AB och den 29 november blev det även klart att det nedläggningshotade Berg & Berg såldes till Mor-Gerd gruppen. Avvecklingen av interiörträverksamheten har medfört engångskostnader om totalt 63 MSEK som belastade resultatet andra kvartalet och redovisas under Övrigt.

Den 13 november meddelades att Södra förvärvat Bergviks skogsinnehav i Lettland. Totalt uppgick köpeskillingen till 324 MEUR. Förvärvat areal uppgår till 111 100 hektar varav 80 300 är skogsmark.

INNOVATION, FORSKNING OCH UTVECKLING

Koncernens kostnader för forskning och utveckling uppgick till 88 MSEK (96) vilket var 0,4 procent (0,5) av rörelsekostnaderna. Här ingår kostnader för den egna verksamheten och stöd till externa forskningsprojekt. Vidare medverkade Södra i en nyemission i Silva Green Fuel AS med 80 MSEK.

Forskning och utveckling bedrivs inom flera strategiska arenor – skog, trävaror, papper, textil, kemikalier samt energi. Inom arenorna skog och trävaror sker forskningen främst i samarbeten med forskningsinstitut och universitet. De övergripande målen är att verka för hög och uthållig skogsproduktion, produktutveckling av sågade trävaror och ökad kunskap om träbyggnation.

Inom de övriga arenorna bedrivs arbetet till största delen genom Södras Innovationsavdelning placerad i Värö med inriktning på både produkt- och processutveckling inom befintliga och nya affärer. Forskningen bedrivs dels via kundsamarbeten, dels i ett flertal externa nätverk med universitet och forskningsinstitut tillsammans med företag som ofta finns längre fram i olika värdekedjor.

Södra stödjer även forskning genom Södra Skogsägarnas Stiftelse för Forskning, Utveckling och Utbildning. Stiftelsen delar ut anslag till forskningsprojekt och utbildningar som ska främja skoglig och skogsindustriell verksamhet i södra Sverige. Forskningsstiftelsen har hittills under åren delat ut 213 MSEK.

REGLERAD VERKSAMHET

Av Södras nettoomsättning omfattas 78 procent (75) av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Södra bedrev vid slutet av året 48 (54) tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter i Sverige. Till tillståndspliktiga verksamheter räknas Södras massabruk, sågverk, torvtäkter samt hamnen i Mönsterås. Anmälningspliktiga verksamheter är timmerterminaler, biobränsleterminaler, anläggningar för vidareförädling av sågade trävaror samt vindkraftverk.

Massabruken har tillstånd med villkor bland annat för utsläpp till luft och vatten. Under 2018 anmälde Södra Cell Mönsterås byggnation av en biometanolanläggning och ett nytt kyltorn. Södra Cell Mörrum fick ändrat tillstånd avseende egen deponi.

Sågverken har tillstånd med villkor bland annat för buller och utsläpp till luft. Inom Södra Wood avyttrades under året interiörträverksamheterna i Kallinge och Umeå. Verksamheten i Ronneby lades ned.

Torvtäkten Smörmyr avslutades.

Inga övriga större förändringar av tillstånden skedde under 2018.

HÅLLBARHETSRAPPORT ENLIGT ÅRSREDOVISNINGSLAGEN

Södra har upprättat en hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Hållbarhetsrapporten innehåller väsentlig information om Södras arbete och resultat inom miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption.

I enlighet med årsredovisningslagen 6 kap. 11 § har Södra Skogsägarna ekonomisk förening valt att upprätta en hållbarhetsrapport som en från årsredovisningen skild rapport. Hållbarhetsrapportens omfattning framgår på sidan 67.

ANSTÄLLDA

Antal anställda uppgick vid årsskiftet till 3 141 (3 402), varav 22 procent kvinnor (21).

Minskningen av antalet anställda beror på omstruktureringar inom koncernen.

HÄNDELSER EFTER RAPPORTPERIODENS UTGÅNG

Inga väsentliga händelser har inträffat efter rapportperiodens utgång.

FRAMTIDSUTSIKTER

Prisnivåerna på både sågade trävaror och marknads massa låg vid årets utgång kvar på mycket goda nivåer och förväntas göra det under de kommande månaderna. De avmattningstecken som kan skönjas globalt kan naturligtvis även påverka Södras verksamhet. Sammantaget är det svårt att göra långsiktiga bedömningar men de första månaderna 2019 förväntas bli goda.

MODERFÖRETAGET**Resultat**

Nettoomsättningen ökade till 21 402 MSEK (17 649) och rörelseresultatet ökade till 4 069 MSEK (1 651). Resultatet efter finansnetto uppgick till 4 073 MSEK (1 717).

Medlemmar

Medlemsantalet var 51 637 (51 009) och den anslutna medlemsarealen ökade till 2,59 miljoner hektar (2,52), en ökning med cirka 70 000 hektar.

Insatsåterbetalning 2019 till medlemmar som avgått per 31 december 2018 uppgick till 36 MSEK (40).

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till föreningsstämmans förfogande stående vinstmedel 4 773 373 227 SEK disponeras på följande sätt:

Till medlemmarna utdelas 10 procent på insatskapital, utgörande	361 999 126 SEK
Till medlemmarna utdelas 10 procent på virkesleveranserna, utgörande	499 552 059 SEK
Utdelningen beräknas på medlemmarnas värde av virkesleveranser 1 januari 2018 till 31 december 2018 och beräknas på värdet av samtliga sortiment, exklusive skog som sålts på rot.	
Till medlemmarnas insatskonto överförs genom insatsemission	933 114 004 SEK
Insatsemissionen utgör 60 procent av inestående inbetalt insatskapital per den 31 december 2018.	
I ny räkning balanseras	2 978 708 038 SEK
	4 773 373 227 SEK

Rapport över totalresultat för koncernen

MSEK	Not	2018	2017
Nettoomsättning	2, 3	24 230	20 518
Övriga intäkter	4	372	190
Förändring av lager av färdiga produkter och produkter i arbete		320	-31
Aktiverat arbete		12	12
Råvaror och förnödenheter		-13 668	-12 092
Handelsvaror		-61	-201
Frakter och transporter		-1 142	-992
Personalkostnader	6	-2 449	-2 503
Övriga kostnader	5, 7, 9	-2 003	-1 966
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-1 146	-1 092
Andelar i intresseföretags resultat	10	43	74
Rörelseresultat	2	4 508	1 917
Finansiella intäkter		16	5
Finansiella kostnader		-93	-92
Finansnetto	11	-77	-87
Resultat före skatt		4 431	1 830
Skatt	13	-701	-259
Årets resultat		3 730	1 571
Övrigt totalresultat			
Aktuariella vinster och förluster		-99	-78
Skatt hänförligt till poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet		20	17
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet		-79	-61
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		39	8
Omvärdering till verkligt värde av finansiella tillgångar som kan säljas		0	0
Säkringsredovisning		9	—
Skatt hänförligt till poster som kommer att omklassificeras till resultatet		-2	0
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet		46	8
Årets övrigt totalresultat	14	-33	-53
Årets summa totalresultat		3 697	1 518
Resultat hänförligt till:			
Moderföretaget		3 730	1 571
Årets resultat		3 730	1 571
Årets summa totalresultat hänförligt till:			
Moderföretagets ägare		3 697	1 518
Årets summa totalresultat		3 697	1 518

Rapport över finansiell ställning för koncernen

31 december, MSEK	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR	15, 44, 45		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Goodwill		240	241
Övriga immateriella anläggningstillgångar		151	143
Summa immateriella anläggningstillgångar	16	391	384
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	17	4 647	3 499
Maskiner och inventarier	18	9 713	9 902
Pågående nyanläggningar	19	500	319
Summa materiella anläggningstillgångar		14 860	13 720
Biologiska tillgångar	20	2 738	540
Aktier och andelar i intresseföretag	10	310	222
Finansiella placeringar	21	14	20
Långfristiga rörelsefordringar	25	90	39
Uppskjutna skattefordringar	26	5	7
Summa anläggningstillgångar		18 408	14 932
Omsättningstillgångar			
Varulager	27	3 649	3 036
Skattefordringar		23	66
Kortfristiga rörelsefordringar	29	3 942	3 749
Kortfristiga placeringar	21	199	199
Likvida medel	30	873	1 122
Summa omsättningstillgångar		8 686	8 172
SUMMA TILLGÅNGAR		27 094	23 104

31 december, MSEK	Not	2018	2017
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Insatskapital		3 620	3 310
Övrigt tillskjutet kapital		1 413	1 413
Reserver		22	-24
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		10 956	8 185
Eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare		16 011	12 884
Summa eget kapital	31	16 011	12 884
Skulder	15, 44, 45		
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	22, 34	2 465	2 482
Avsättning för pensioner	35	414	324
Långfristiga avsättningar	36	141	160
Uppskjutna skatteskulder	26	1 478	1 188
Summa långfristiga skulder		4 498	4 154
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	34	3 165	2 740
Skatteskulder		91	13
Kortfristiga rörelseskulder och avsättningar	36, 38	3 329	3 313
Summa kortfristiga skulder		6 585	6 066
Summa skulder		11 083	10 220
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		27 094	23 104

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 40–41.

Rapport över förändring i eget kapital för koncernen

EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERFÖRETAGETS ÄGARE

MSEK	Insats- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräknings- reserv	Verkligt- värde- reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2018-01-01	3 310	1 413	-24	0	8 185	12 884
Årets resultat	—	—	—	—	3 730	3 730
Årets övriga totalresultat	—	—	39	7	-79	-33
Årets totalresultat	—	—	39	7	3 651	3 697
Av medlemmar inbetalt insatskapital	128	—	—	—	—	128
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-34	—	—	—	—	-34
Utdelning till medlemmar	—	—	—	—	-652	-652
Insatsemission	216	—	—	—	-216	—
Övriga förändringar	—	—	—	—	-12	-12
Utgående balans 2018-12-31	3 620	1 413	15	7	10 956	16 011
Ingående balans 2017-01-01	3 108	1 413	-32	0	7 277	11 766
Årets resultat	—	—	—	—	1 571	1 571
Årets övriga totalresultat	—	—	8	0	-61	-53
Årets totalresultat	—	—	8	0	1 510	1 518
Av medlemmar inbetalt insatskapital	108	—	—	—	—	108
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-41	—	—	—	—	-41
Utdelning till medlemmar	—	—	—	—	-467	-467
Insatsemission	135	—	—	—	-135	—
Utgående balans 2017-12-31	3 310	1 413	-24	0	8 185	12 884

För kompletterande uppgifter se not 31 Eget kapital och not 14 beträffande övrigt totalresultat.

Rapport över kassaflöden för koncernen

MSEK	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		4 431	1 830
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		1 125	1 059
Nedskrivningar av anläggningstillgångar		21	33
Värdeförändring biologisk tillgång		-158	-6
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-8	-35
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		64	-92
Betald inkomstskatt		-261	-92
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		5 214	2 697
Förändring av			
Varulager (ökning -)		-628	15
Rörelsefordringar (ökning -)		-335	-620
Rörelseskulder (ökning +)		19	-177
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 270	1 915
Investeringsverksamheten			
Förvärv av dotter- och intresseföretag	10	-78	-25
Avyttring företag	15	—	-6
Förvärv övriga finansiella anläggningstillgångar		-4	-3
Avyttring övriga finansiella anläggningstillgångar		14	—
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-28	-9
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-4 352	-1 597
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		36	81
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-4 412	-1 559
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		-142	356
Finansieringsverksamheten			
Inbetalning av insatskapital		128	108
Återbetalning av insatskapital		-34	-41
Utbetald utdelning		-652	-467
Inlåning från medlemmar		6 848	6 574
Utbetalning från medlemsinlåning		-6 425	-6 250
Nya lån		5	12
Amortering av övriga lån		-20	-30
Erhållen utdelning och återbetalt aktieägartillskott		33	28
Förändring av kortfristiga placeringar med löptid > 90 dagar		0	78
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-117	12
ÅRETS KASSAFLÖDE	42	-259	368
Likvida medel vid periodens början		1 122	758
Kursdifferenser i likvida medel		10	-4
Likvida medel vid periodens slut	30	873	1 122

För kompletterande uppgifter avseende förändring av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten, se not 34.

Resultaträkning för moderföretaget

MSEK	Not	2018	2017
Nettoomsättning	2, 3	21 402	17 649
Förändring av lager av färdiga produkter och produkter i arbete		325	23
Aktiverat arbete		12	12
Övriga intäkter	4	216	129
Råvaror och förmodenheter		-11 827	-10 303
Övriga externa kostnader	5, 9	-2 766	-2 512
Personalkostnader	6	-2 187	-2 196
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-1 090	-1 028
Övriga rörelsekostnader	7	-16	-123
Rörelseresultat	2	4 069	1 651
Resultat från andelar i koncernföretag		47	50
Resultat från andelar i intresseföretag		25	68
Ränteintäkter och liknande resultatposter		18	23
Räntekostnader och liknande resultatposter		-86	-75
Finansnetto	11	4	66
Resultat efter finansiella poster		4 073	1 717
Bokslutsdispositioner	12	-1 485	-743
Resultat före skatt		2 588	974
Skatt	13	-377	-49
Årets resultat		2 211	925

Årets resultat överensstämmer med Årets totalresultat.

Balansräkning för moderföretaget

31 december, MSEK	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR	44		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Övriga immateriella anläggningstillgångar		3	6
Summa immateriella anläggningstillgångar	16	3	6
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	17	3 252	3 363
Maskiner och inventarier	18	9 529	9 715
Pågående nyanläggningar	19	379	242
Summa materiella anläggningstillgångar		13 160	13 320
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	39	4 561	1 238
Aktier och andelar i intresseföretag	10	246	166
Kapitalförsäkringar	35	36	40
Andra långfristiga värdepappersinnehav	23	14	20
Andra långfristiga fordringar	25	81	39
Uppskjutna skattefordringar	26	47	57
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 985	1 560
Summa anläggningstillgångar		18 148	14 886
Omsättningstillgångar			
Varulager	27	2 610	2 075
Kortfristiga fordringar			
Räntebärande fordringar hos koncernföretag	28	846	872
Aktuella skattefordringar		—	56
Rörelsefordringar	28, 29	3 475	3 350
Summa kortfristiga fordringar		4 321	4 278
Kortfristiga finansiella placeringar	21	198	279
Kassa och bank		742	866
Summa omsättningstillgångar		7 871	7 498
SUMMA TILLGÅNGAR		26 019	22 384

> Balansräkning för moderföretaget, forts.

31 december, MSEK	Not	2018	2017
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Insatskapital		3 620	3 310
Reservfond		1 413	1 413
Summa bundet eget kapital		5 033	4 723
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		2 563	2 506
Årets resultat		2 211	925
Summa fritt eget kapital		4 773	3 431
Summa eget kapital	31	9 807	8 154
Obeskattade reserver	32	7 184	5 678
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	35	36	40
Långfristiga övriga avsättningar	36	132	154
Summa avsättningar		168	194
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder hos koncernföretag	33	8	8
Långfristiga räntebärande skulder	34	2 465	2 482
Summa långfristiga skulder		2 473	2 490
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder hos koncernföretag	33	182	132
Kortfristiga räntebärande skulder	34	3 165	2 725
Aktuella skatteskulder		81	—
Kortfristiga rörelseskulder och avsättningar	36, 38	2 959	3 011
Summa kortfristiga skulder		6 387	5 868
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		26 019	22 384

Information om moderföretagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 40–41.

Rapport över förändring i eget kapital för moderföretaget

MSEK	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Insatskapital	Förlagsinsatser	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2018-01-01	3 310	—	1 413	2 506	925	8 154
Överföring av periodens resultat	—	—	—	925	-925	—
Årets resultat	—	—	—	—	2 211	2 211
Summa eget kapital exklusive ägartransaktioner	3 310	—	1 413	3 431	2 211	10 365
Av medlemmar inbetalt insatskapital	128	—	—	—	—	128
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-34	—	—	—	—	-34
Vinstdisposition	—	—	—	—	—	—
Utdelning till medlemmar	—	—	—	-652	—	-652
Insatsemission	216	—	—	-216	—	—
Utgående balans 2018-12-31	3 620	—	1 413	2 563	2 211	9 807
Ingående balans 2017-01-01	3 108	130	1 413	2 568	547	7 766
Överföring av periodens resultat	—	—	—	547	-547	—
Årets resultat	—	—	—	—	925	925
Summa eget kapital exklusive ägartransaktioner	3 108	130	1 413	3 115	925	8 691
Av medlemmar inbetalt insatskapital	108	—	—	—	—	108
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-41	—	—	—	—	-41
Vinstdisposition	—	—	—	—	—	—
Utdelning till medlemmar	—	—	—	-467	—	-467
Utdelning på förlagsinsatser	—	—	—	-7	—	-7
Insatsemission	135	—	—	-135	—	—
Utbetalda förlagsinsatser	—	-130	—	—	—	-130
Utgående balans 2017-12-31	3 310	—	1 413	2 506	925	8 154

För kompletterande uppgifter, se not 31 Eget kapital.
Årets resultat överensstämmer med Årets totalresultat.

Kassaflödesanalys för moderföretaget

MSEK	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		4 073	1 717
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar enligt plan		1 085	1 024
Nedskrivningar		5	4
Återförd nedskrivning		—	-40
Värdeförändring av kortfristiga placeringar		1	1
Resultat vid avyttring av anläggningstillgångar		0	8
Resultat vid försäljning av koncernföretag		1	-6
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		133	-34
Betald inkomstskatt		-230	-44
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		5 068	2 630
Förändring av			
Varulager (ökning -)		-558	152
Rörelsefordringar (ökning -)		-302	-758
Rörelseskulder (ökning +)		0	-102
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 208	1 922
Investeringsverksamheten			
Förvärv intresseföretag/koncernföretag	10	-3 405	-25
Avyttring av aktier i dotterföretag		—	—
Erhållna koncernbidrag		77	21
Lämnade koncernbidrag		—	—
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar		-976	-1 468
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		17	13
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		8	-3
Minskning av finansiella fordringar		0	7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-4 279	-1 455
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		-71	467
Finansieringsverksamheten			
Inbetalning av insatskapital		128	108
Återbetalning av insatskapital		-34	-41
Återbetalning förlagsinsatser		—	-130
Utbetald utdelning		-652	-474
Inlåning från medlemmar		6 848	6 574
Utbetalning från medlemsinlåning		-6 425	-6 250
Nya lån		—	100
Amortering lån		—	1
Förändring av kortfristiga placeringar med löptid > 90 dagar		2	77
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-133	-35
ÅRETS KASSAFLÖDE	42	-204	432
Likvida medel vid periodens början		946	514
Likvida medel vid periodens slut	30	742	946

För kompletterande uppgifter avseende förändring av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten, se not 34.

Noter

Not 1 | Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄN INFORMATION

Södra Skogsägarna ekonomisk förening har som ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att handla med och förädla skogsråvara, åstadkomma tryggad avsättning till marknadsmässiga priser av medlemmarnas skogsprodukter, verka för hög och värdefull skogsproduktion med natur- och kulturhänsyn, stödja och utveckla enskilt skogsbruk, bevaka och främja medlemmarnas näringspolitiska intressen samt bedriva en med detta förenlig verksamhet.

Södra Skogsägarna ekonomisk förening är en skogsindustrikoncern som erbjuder skogliga tjänster, sågade trävaror och byggsystem i trä samt massa för avsalumarknaden. Koncernen består av tre affärsområden; Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell.

Årsredovisningen och koncernredovisningen avseende verksamhetsåret 2018 har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 13 februari 2019. Koncernens rapport över totalresultatet och rapport över finansiell ställning samt moderföretagets resultat- och balansräkning blir föremål för beslut om fastställande av föreningsstämman den 23 maj 2019.

ÖVERENSSTÄMMELSE MED NORMGIVNING OCH LAG

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) Europeiska kommissionen med vissa kompletterande krav i årsredovisningslagen. De standarder och tolkningsuttalande som tillämpas är de som var gällande och antagna av EU den 1 januari 2018. Vidare har Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Angivna redovisningsprinciper har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har konsekvent tillämpats av koncernföretag och intresseföretag.

Moderföretaget har upprättat årsredovisningen enligt årsredovisningslagen ÅRL (1995:1554) och Rådet för finansiell rapportering utgivna rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer. Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i avsnittet Moderföretagets redovisnings- och värderingsprinciper.

VÄRDERINGSGRUNDER VID UPPRÄTTANDET AV DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Tillgångar och skulder redovisas till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder samt biologiska tillgångar som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde antingen via övrigt totalresultat eller via resultaträkningen.

Alla siffror i rapporten har avrundats till närmsta miljontal om inget annat anges. Det kan därför hända att procenttal och siffror i rapporten tillsammans inte blir exakt den total som visas och de kan också skilja sig från tidigare publicerad information.

FUNKTIONELL VALUTA OCH RAPPORTERINGSVALUTA

Företagen i koncernen upprättar sina finansiella rapporter i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt, den så kallade funktionella valutan. Rapporterna utgör grunden för koncernredovisningen. Koncernredovisningen upprättas i svenska kronor som är moderföretagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta. Samtliga belopp är angivna i MSEK om inte annat anges.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR

I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar, uppskattningar och antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från detta.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkat denna period, eller i den period ändringen avser och framtida perioder om ändringen har sådan påverkan.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS, med betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter, beskrivs närmare i not 43 Viktiga bedömningar och antaganden.

ÄNDRINGAR I REDOVISNINGSPRINCIPER OCH UPPLYSNINGAR

Nya eller ändrade redovisningsstandarder som tillämpas

Nedan anges de standarder och ändringar som har inverkan på koncernens finansiella rapporter och tillämpas för första gången under räkenskapsåret som började den 1 januari 2018:

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. Förändringarna i IFRS 9 berör främst tre olika områden; klassificering och värdering, nedskrivningar och säkringsredovisning. IFRS 9 innebär ett nytt angreppssätt vad gäller klassificering och värdering och där företagets övergripande affärsmodell samt tillgångens karaktär påverkar klassificering och värdering av finansiella tillgångar i form av skuldinstrument, såsom exempelvis kundfordringar, lånefordringar och placeringar i obligationer. Vidare kräver IFRS 9 att en förlustreserv för förväntade kreditförluster redovisas för fordringar och andra typer av skuldinstrument. För att kunna redovisa de förväntade kreditförlusterna och inte bara de faktiska kreditförlusterna har Södra gjort en bedömning av nedskrivning av kundfordringar och övriga fordringar, vilket inte resulterade i någon väsentlig övergångseffekt jämfört med den tidigare metoden för värdering. Reglerna för säkringsredovisning enligt IFRS 9 behåller de tre mekanismerna inom säkringsredovisning men inför större flexibilitet i de typer av transaktioner som berättigar till säkringsredovisning, riskerna som kan säkras, och de instrument som kan användas som säkringsinstrument. Den nya säkringsredovisningsmodellen ger en möjlighet att bättre återspegla ett företags riskhanteringsaktiviteter i de finansiella rapporterna. Södra tillämpar säkringsredovisning enligt IFRS 9 från det fjärde kvartalet 2018. I enlighet med IFRS 9 har Södra valt att implementera den nya standarden utan att omräkna jämförelsetalen för 2017. Inga väsentliga effekter har identifierats vid övergången till IFRS 9.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, ersätter från och med 2018 existerande standarder relaterade till intäktsredovisning, såsom IAS 18 Intäkter, IAS 11 Entreprenadavtal och IFRIC 15 Avtal om uppförande av fastighet. IFRS 15 baseras på att intäkt redovisas när kontroll över vara eller tjänst överförs till kunden, vilket skiljer sig från existerande bas i överföring av risker och förmåner. IFRS 15 inför nya sätt att fastställa hur och när intäkter ska redovisas, vilket innebär nya tankesätt jämfört med hur intäkter redovisas idag. Södra har valt att tillämpa den modifierade retroaktiva övergångsmetoden vilket innebär att en ackumulerad effekt till följd av övergången till IFRS 15 redovisas som en justering av ingående balans av balanserade vinstmedel. Inga effekter har dock identifierats vilket innebär att ingående balans 2018 är identisk med utgående balans 2017.

Övriga nya och ändrade standarder och tolkningar har inte haft någon väsentlig inverkan på redovisning, värderingar eller upplysningskrav i den finansiella rapporteringen.

Nya standarder och tolkningar som ännu inte tillämpats

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från och med räkenskapsår efter 2018 planeras inte att förtidstillämpas och ingen av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

IFRS 16 Leasing publicerades i januari 2016 och innebär att majoriteten av koncernens leasingkontrakt skall redovisas i balansräkningen då distinktionen mellan operationell och finansiell leasing tas bort. Standarden träder i kraft den 1 januari 2019 och koncernen har ej valt att förtidstillämpa IFRS 16. Följande redovisningsprinciper kommer användas från och med antagandet av IFRS 16 den 1 januari 2019:

Södra kommer att redovisa nya tillgångar och skulder för operativa leasingavtal där Södra är leasetagare. Kostnaden för dessa avtal kommer att förändras, eftersom Södra kommer att redovisa avskrivning för nyttjanderättstillgångar och räntekostnader för leasingkulder. Tidigare redovisades operationell leasingkostnad linjärt över leasingperioden och redovisade tillgångar och skulder endast i den utsträckning det var en skillnad mellan faktiska leasingavgifter och redovisad kostnad. För finansiella leasingavtal förväntas ingen väsentlig effekt.

Södra planerar att tillämpa den modifierade retrospektiva metoden vilket innebär att den ackumulerade effekten av att IFRS 16 införs kommer att redovisas i balanserat resultat i öppningsbalansen per 1 januari 2019 utan omräkning av jämförelsesiffror. Södra kommer att tillämpa de lätt-nadsregler som finns gällande leasingavtal av mindre värde samt leasingavtal som är maximalt 12 månader innebarande att dessa kommer fortsatt att redovisas med linjär kostnadsföring över leasingperioden.

Baserat på den information som finns tillgänglig beräknas ytterligare leasingkulder på 443 MSEK redovisas vid övergången och ytterligare nyttjanderättstillgångar på 458 MSEK samt uppskjuten skattefordran på 0 MSEK. En negativ effekt i eget kapital uppstår på 1 MSEK, främst beroende på omräkningsdifferenser av kontrakt denominerade i utländsk valuta samt att räntorna är högre i början än i slutet enligt annuitetsmetoden, medan avskrivningarna sker linjärt. Rörelseresultatet förväntas öka med cirka 1 MSEK jämfört med om tidigare redovisningsprinciper hade använts, då en del av leasingkostnaden kommer redovisas som räntekostnad. Effekten på resultat efter skatt förväntas bli oväsentlig. Bedömningen är att införandet av IFRS 16 inte kommer påverka Södras förmåga att uppfylla de lånevillkor som finns för koncernen.

Det finns inga andra standarder som ännu ej trätt i kraft som bedöms ha väsentlig effekt på koncernen, varken gällande räkenskapsåret eller kommande räkenskapsår.

KLASSIFICERING

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som återvinns eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Av stadgarna framgår att stämmobeslut ska föregå utbetalning av insatskapital. Södra klassificerar därmed insatskapital som eget kapital.

Virkesinköp från medlemmarna grundas på marknadsmässig prissättning. Utdelning baserad på virkesleveranser klassificeras som utdelning och redovisas i eget kapital.

RÖRELSESEGMENT

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet i vilken det kan generera intäkter och ådra sig kostnader och för vilket det finns fristående finansiell information. Ett rörelsesegments resultat följs upp av företagets högsta verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Se not 2 Rörelsesegment för indelning och presentation av rörelsesegment.

Koncernens väsentliga rörelsesegment består av Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell.

Södra Skog köper in skogsråvara från medlemmarna och levererar till Södras industri samt bedriver extern handel med virkesråvara och biobränslen. Södra Skog erbjuder dessutom skogliga tjänster och sköter på uppdrag medlemsskogar genom hela kretsloppet från plantering och skogsvård till föryngringsavverkning, markberedning och återplantering för framtida generationers skogsbruk.

Södra Wood, med sågverk i Sverige och Finland, omfattar två produktsegment: sågade trävaror och byggsystem i trä. Vid egna sågverk produceras sågade och hyvlade byggprodukter för högkvalitativa ändamål. Kunderna återfinns inom bygghandel, husindustrier, emballageindustrier och träförädlingsindustrier. Under året har den del som avser tillverkning av interiörtråprodukter avyttrats och denna del har redovisats under övriga segment.

Södra Cell är med sina tre massabruk i Värö, Mörrum och Mösterås en av Europas ledande tillverkare av massa för avsalumarknaden. Cirka 80 procent av produktionen utgörs av barrmassa, resten av lövmassa. Vid bruket i Mörrum tillverkas dessutom textilmassa. Södra är en betydande leverantör av biobränsle, grön el och fjärrvärme.

Övriga segment inkluderar verksamheterna som bedrivs i Trivselhus, Södra Vind och Södra Medlemsel samt interiörträverksamheten.

Allt annat, benämnt Koncerngemensamt, innefattar koncernens finansverksamhet samt övriga koncerngemensamma funktioner som företagsledning, staber och serviceenheter.

De svenska verksamheterna i Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell ingår i moderföretaget.

FÖRDELNING PER SEGMENT

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har direkt hänförliga poster inkluderats. Räntebärande fordringar och skulder, pensionsavsättningar samt likvida medel och skatter ingår inte. I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar. Redovisningsprinciperna för segmenten överensstämmer med koncernens.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderföretaget Södra Skogsägarna ekonomisk förening. Bestämmande inflytande uppnås när koncernen är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i företaget och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande. Ett inflytande uppstår när koncernen har befintliga rättigheter som gör att den kan styra den relevanta verksamheten, det vill säga den verksamhet som i väsentlig grad påverkar företagets avkastning. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Rörelseförvärv

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Det innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapital-instrument eller skuldinstrument, redovisas direkt i årets resultat.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Överförd ersättning vid förvärvet inkluderar inte betalning som avser reglering av tidigare affärsförbindelser. Sådan reglering redovisas i resultatet.

Villkorad köpeskilling redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. I de fall villkorad köpeskilling klassificeras som eget kapital-instrument, görs ingen omvärdering och reglering görs inom eget kapital. För övriga villkorade köpeskillningar omvärderas dessa vid varje rapport-tidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat.

I de fall förvärvet inte avser 100 procent av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande. Det finns två alternativ att redovisa detta. Alternativen är att redovisa innehav utan bestämmande inflytandes andel av proportionella nettotillgångar eller att redovisa innehav utan bestämmande inflytande till verkligt värde, vilket innebär att innehav utan bestämmande inflytande har andel i goodwill. Valet mellan alter-

> forts. not 1

nativen att redovisa innehav utan bestämmande inflytande görs inom Södra förvärv för förvärv.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwill den dag bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat.

Vid avyttring som leder till att bestämmande inflytande förloras men där det finns ett kvarstående innehav, värderas innehavet till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat.

Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten till det datum bestämmande inflytande upphör.

I de fall dotterföretagets redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper.

Förlust hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande fördelas till innehav utan bestämmande inflytande trots att innehav utan bestämmande inflytande kommer att redovisas som en debetpost under eget kapital.

FÖRÄNDRINGAR AV INNEHAV UTAN BESTÄMMANDE INFLYTANDE

Förvärv och avyttring av innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, det vill säga mellan moderföretagets ägare (inom balanserade vinstmedel) och innehav utan bestämmande inflytande.

INTRESSEFÖRETAG

Intresseföretag i vilka Södra har ett betydande inflytande redovisas enligt kapitalandelsmetoden, vilket innebär att koncernens andel av resultatet i intressebolagen redovisas i koncernresultaträkningen. Koncernens innehav i ett intresseföretag tas upp i koncernbalansräkningen till ett belopp som motsvarar koncernens andel av intresseföretagets nettotillgångar. Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 procent och 50 procent av rösterna och ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse. Det innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretagets eget kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande koncernmässiga över- och undervärden. I Rapport över totalresultat för koncernen redovisas som Andelar i intresseföretags resultat koncernens andel hänförlig till moderföretagsägarna, justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar och upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Resultatandelarna minskade med erhållen utdelning från intresseföretagen utgör den huvudsakliga förändringen av redovisat värde på andelar i intresseföretag.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärde för innehavet och ägarföretagets andel av verkligt nettovärde av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas enligt samma principer som vid förvärv av dotterföretag.

När koncernens andel av redovisad förlust i intresseföretag överstiger redovisat värde på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förlust sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas bara om koncernen har lämnat garantier för att täcka dem. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till dess betydande inflytande upphör.

TRANSAKTIONER SOM ELIMINERAS VID KONSOLIDERING

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster vid transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster vid transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster.

UTLÄNSK VALUTA

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till valutakursen på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer företagen bedriver verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella

valutan till valutakursen på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning redovisas i resultatet. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiskt anskaffningsvärde omräknas till valutakursen vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde omräknas till den funktionella valutan till kursen vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

UTLÄNSKA VERKSAMHETERS FINANSIELLA RAPPORTER

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga övervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, SEK, till valutakursen på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av valutakurserna vid respektive transaktionstidpunkt.

Omräkningsdifferenser vid valutaomräkning av utlandsverksamhet redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i omräkningsreserven inom eget kapital. Vid avyttring av utlandsverksamhet omklassificeras ackumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till den avyttrade utlandsverksamheten från eget kapital till årets resultat som en justering vid samma tidpunkt som vinst eller förlust på försäljningen redovisas.

INTÄKTER

Nettoomsättning

Intäkter från försäljning av varor för de huvudsakliga verksamheterna som omfattar försäljning av timmer, massaved och biobränsle; sågade, hyvlade och impregnerade trävaror; interiörträprodukter samt barr-, löv- och textilmassa redovisas när köparen erhåller kontroll över en tillgång (vara eller tjänst). Kontroll erhålls när köparen kan styra användningen av tillgången och erhåller all framtida nytta av den. Intäkter från tjänsteuppdrag, huvudsakligen omfattande skogliga tjänster såsom avverkning, transporter, skogsbruksplaner, markberedning m m, redovisas i årets resultat enligt samma princip som för försäljning av varor. Intäkter från nybyggnation av bostäder som upprättas på köparens mark redovisas i takt med att tillgången skapas, då kontrollen över tillgången överförs till köparen i takt med att den skapas. Varje löfte om att överföra en tillgång till en kund som är distinkt från andra åtaganden i ett avtal utgör ett prestationsåtagande. Varje distinkt prestationsåtagande redovisas för sig och ett åtagande anses uppfyllt när kunden erhåller kontrollen över tillgången.

Överföring av kontroll över varor och tjänster till köparen kan ske både över tid eller vid en viss tidpunkt. Fastställande sker vid kontraktstart huruvida varje distinkt prestationsåtagande i ett avtal kommer att uppfyllas över tid eller vid viss tidpunkt. Vid försäljning av skogliga tjänster redovisas intäkter över tid då kunden erhåller och förbrukar fördelarna som tillhandahålls samtidigt. Vid försäljning av företagets övriga huvudsakliga verksamheter redovisas intäkter vid viss tidpunkt. Södra bedömer att denna tidpunkt i huvudsak inträffar vid leverans till kund i enlighet med aktuella leveransvillkor i ingångna avtal. Intäkter från entreprenaduppdrag redovisas över tid.

Intäkter redovisas till transaktionspris, vilket utgörs av den ersättning koncernen förväntar sig ha rätt att erhålla i utbyte mot att överföring av varor och tjänster sker. Vid fastställande av transaktionspriset beaktas främst eventuella rabatter men även pengars tidvärde vid längre avtal. Transaktionspriset justeras inte för kundens kreditrisk utan en eventuell nedskrivning av en ersättning görs enligt IFRS 9 och kreditförlusten redovisas som nedskrivning i resultaträkningen. För de prestationsåtaganden där intäkter ska redovisas över tid bedömer Södra att i huvudsak är en produktionsmetod mest lämplig och som en praktisk lösning redovisa intäkter till det belopp som företaget har rätt att fakturera. För entreprenaduppdrag är dock bedömningen att en inputmetod är mest lämplig.

Betalning sker utifrån överenskomna betalningsvillkor i ingångna avtal, vilket i normalfallet sker vid en tidpunkt som inträffar efter det att leverans har skett. Några finansieringslösningar finns inte inom Södra koncernen.

Nettoomsättningen innefattar fakturerad försäljning avseende huvudaktiviteter. Huvuddelen av koncernens intäkter kommer från försäljning av tillverkade varor. I nettoomsättning ingår dessutom intäkter för el och fjärrvärme, sålda och levererade elcertifikat, utsläppsrätter, ersättningar för leveranskostnader och försäljningskommissioner.

Intäkterna redovisas exklusive mervärdesskatt eftersom koncernen inte uppbär skatten för egen räkning utan agerar ombud för staten.

Övriga intäkter

Som övriga intäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför företagets huvudsakliga verksamhet. De utgörs främst av hyres- och arrende-intäkter, försäkringsersättningar och realisationsvinster på materiella anläggningstillgångar.

I övriga intäkter ingår valutakursvinster avseende rörelserelaterade fordringar och skulder, vilka uppstår vid omräkning till balansdagens kurs och vinst på derivat som inte säkringsredovisas.

LEASING

I koncernredovisningen klassificeras leasing antingen som finansiell eller operationell. Finansiell leasing föreligger då ekonomiska risker och förmåner som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. Om så inte är fallet är det fråga om operationell leasing. Tillgångar som förhys enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång i Rapport över finansiell ställning för koncernen. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristig skuld. Minimileasavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer. Vid operationell leasing kostnadsförs leasingavgiften linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna vid tecknande av avtal redovisas som en minskning av leasingavgiften. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningsintäkter och omvärderingar avseende vissa finansiella instrument värderade till verkligt värde samt realiserade och orealiserade valutakursvinster och valutakursförluster hänförliga till finansverksamheten.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader för skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Utdelningsintäkt redovisas när utdelningen har fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker. Emissionsutgifter och uppläggningsavgifter för upptagna lån periodiseras över lånets löptid med tillämpning av effektivräntemetoden.

SKATTER

Koncernens totala skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatt redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Vid beräkning av aktuell skatt har reglerna för ekonomiska föreningar tillämpats. Dessa innebär att årets förslag till utdelning för verksamhetsåret (som kommer att utbetalas efterföljande år) är avdragsgill vid beskattningen redan innevarande år och har avdragits vid beräkning av aktuell skatt. Avdraget har påverkat den redovisade skattekostnaden i årets resultat.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv, som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig tid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värde på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiell tillgång eller skuld tas upp i Rapport över finansiell ställning för koncernen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor.

Klassificering

Från den 1 januari 2018 klassificeras finansiella tillgångar i kategorierna finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde antingen via övrigt totalresultat eller via resultaträkningen och finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Klassificeringen av investeringar i skuldinstrument beror på Södras affärsmodell för hantering av finansiella tillgångar och de avtalsenliga villkoren för tillgångarnas kassaflöden. Koncernen omklassificerar skuldinstrument endast i de fall då koncernens affärsmodell för instrumenten ändras.

För investeringar i egetkapitalinstrument, som inte innehas för handel, beror redovisningen på om koncernen vid instrumentets anskaffningstidpunkt gjort ett oåterkalleligt val att redovisa egetkapitalinstrumentet till verkligt värde via övrigt totalresultat eller ej.

Värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde, med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument utom dem som tillhör kategorin finansiell tillgång redovisad till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Förvärv och avyttring av finansiell tillgång redovisas på likviddagen som är den dag en tillgång levereras till eller från företaget. Efterföljande värdering av investeringar i skuldinstrument beror på koncernens affärsmodell för hanteringen av tillgången och vilket slag av kassaflöden tillgången ger upphov till.

Finansiell tillgång, eller del därav, tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget förlorar kontrollen över dem. Finansiell skuld, eller del därav, tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiell tillgång och skuld kvittas och redovisas med nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen endast när det föreligger legal rätt att kvitta beloppen, och avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Presenterade verkliga värden baseras på officiella marknadsnoteringar på balansdagen och allmänt vedertagna metoder för icke marknadsnoterade finansiella instrument. Omräkning till svenska kronor har skett till noterad valutakurs på balansdagen.

Investeringar i skuldinstrument

Södra klassificerar investeringar i skuldinstrument i tre värderingskategorier:

VÄRDERING TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATET

Tillgångar som inte uppfyller kraven för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som baserat på Södras affärsmodell initialt placerats i denna kategori. I sistnämnda undergrupp ingår aktier, aktieindexobligationer och aktieindexcertifikat. Företagsledningen utvärderar löpande aktiers, aktieindexobligationers och aktieindexcertifikats verkliga värden genom information i den månatliga finansrapporten. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i årets resultat. Ränta på fordringsinstrument, utdelningsintäkter och valutakurseffekter redovisas i årets resultat.

VÄRDERING TILL VERKLIGT VÄRDE VIA ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Tillgångar som innehas med syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och är för försäljning värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Förändringar i redovisat värde redovisas via övrigt totalresultat, med undantag för redovisning av ränteintäkter, valutakursdifferenser och nedskrivningar, vilka redovisas i resultaträkningen. När den finansiella till-

> forts. not 1

gången tas bort från balansräkningen, omförs den ackumulerade vinsten eller förlusten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, från eget kapital till resultaträkningen.

VÄRDERING TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE

Tillgångar som innehas med syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och där dessa kassaflöden enbart består av kapitalbelopp och ränta, redovisas till upplupet anskaffningsvärde utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. I denna kategori redovisas bland annat lånefordringar och kundfordringar, som har fastställda eller fastställbara betalningar, och som inte är noterade på en aktiv marknad.

Investerings i eget kapitalinstrument

Södra värderar alla eget kapitalinstrument till verkligt värde och värdeförändringar redovisas direkt i resultatet. Utdelningar redovisas i resultaträkningen när koncernens rätt att erhålla betalning har fastställts. Södra innehar onoterade aktier och andelar till ett värde av 14 MSEK där anskaffningsvärdet fortsatt bedöms vara den bästa uppskattningen av verkligt värde.

DERIVAT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att ekonomiskt säkra riskerna för ränte-, pris- och valutakurs exponering som koncernen är utsatt för. Derivat redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen värderas derivatinstrumentet till verkligt värde och värdeförändringar redovisas på sätt som beskrivs nedan. Ett inbäddat derivat särredovisas om det inte är nära relaterat till värdekontraktet.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning krävs att det finns en tydlig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats. Vinst och förlust avseende säkringar redovisas i årets resultat vid samma tidpunkt som vinst och förlust redovisas för de poster som säkrats. Räntekomponenten i valutaterminer periodiseras inte över valutaterminens löptid utan resultatavräknas i sin helhet vid samma tidpunkt som valuta-terminen.

Derivat som används för säkringsändamål

När säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde bokförs derivatet till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning och även den säkrade tillgången redovisas till verkligt värde avseende risken som säkrats. Den effektiva delen av verkligt värdeförändringen på ett derivatinstrument som identifierats som en kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning redovisas via övrigt totalresultat i säkringsreserven i eget kapital. Ineffektiv del av värdeförändringen redovisas omgående i resultaträkningen som övriga intäkter eller övriga kostnader. Effektivitet i säkringen mäts genom kontroll av den ekonomiska relationen mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet och inte som tidigare genom ett kvantitativt effektivitetstest.

Belopp som ackumulerats i eget kapital omklassificeras till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet. Ackumulerade vinster och förluster relaterat till säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet oklassificeras till resultaträkningen när utlandsverksamheten helt eller delvis avyttras.

Derivat som inte används för säkringsändamål

Om derivatinstrument anskaffas i annat syfte än att ekonomiskt säkra mot risker för ränte-, pris- och valutakurs exponering tillämpas inte säkringsredovisning. Derivatet redovisas i dessa fall till verkligt värde med värdeförändringen redovisat i årets resultat. Vid säkringsredovisning redovisas ineffektiv del på samma sätt som värdeförändringar på derivat som inte används för säkringsredovisning.

FORDRINGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

För säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valuta-terminer. För skydd mot valutakursrisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både underliggande fordran eller skuld och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs, och valutakursförändring redovisas i Rapport över totalresultat för koncernen.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel består av kassamedel och omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut, samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast obetydlig risk för värdefluktuation.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för ett rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser. Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och nedskrivningsbehovet provas minst årligen. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet på andelar i intresseföretag.

Vid rörelseförvärv aktiveras varumärken till diskonterat nuvärde av en marknadsmässig andel av aktuellt företags årsomsättning. Årsomsättningen baseras på företagets affärsplan och diskontering görs med en diskonteringsränta som är riskjusterad utifrån företagets marknadssituation. Nyttjandeperioden för varumärke kan vara bestämd eller obestämd och bedöms i varje enskilt fall.

Utgifter för forskning redovisas som kostnad då de uppkommer. Direkta utvecklingsutgifter aktiveras endast i samband med större projekt om de bedöms ge upphov till en identifierbar tillgång som kontrolleras av koncernen, och som bedöms medföra framtida ekonomiska fördelar. Övriga utgifter för utveckling redovisas som kostnad i årets resultat för koncernen i den period de uppkommer.

Som immateriella anläggningstillgångar redovisas även större investeringar i IT-system och licenser. Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

För tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod görs avskrivning linjärt över respektive tillgångs beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas varje år. Varumärket Trivselhus bedöms ha en obestämd nyttjandeperiod och skrivs inte av.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till att bringa tillgången på plats och i skick att utnyttja i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, ersättning till anställda, om tillämpligt andra tillverkningskostnader direkt hänförliga till anläggningstillgången samt uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgångarna och återställande av plats eller område där dessa finns.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig intäkt/kostnad.

TILLKOMMANDE UTGIFTER

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången ska komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas tillförlitligt. Andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

En tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet om utgiften avser utbyte av identifierade komponenter eller delar därav. Även i de fall ny komponent tillskaps läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs vid utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

AVSKRIVNINGSPRINCIPER

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen. Mark skrivs inte av.

BERÄKNADE NYTTJANDEPERIODER

	Koncernen Antal år	Moderföretaget Antal år
Vindkraftverk	20	—
Massafabriker	17–25	17–25
Fabriksbyggnader	20–25	20–25
Administrationsbyggnader	20–50	25–50
Bostäder	25–50	25–50
Markanläggningar	20	20
Sågverk	10–25	10–25
Maskiner	5–13	5–13
Inventarier	3–15	3–15
Rörliga transportmedel	5–7	5–7

Maskiner och andra tekniska anläggningar består av komponenter med olika nyttjandeperioder. De redovisas och skrivs av som separata komponenter. Industribyggnader utgör två komponenter med huvudindelning byggnad respektive mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Koncernens huvudkontor består av komponenter med olika nyttjandeperioder enligt nedan:

Stomme	50 år
Stomkompletteringar, innerväggar m m	25 år
Installationer: värme, el, VVS, ventilation m m	25 år
Yttre ytskikt: fasader, yttertak m m	25 år
Inre ytskikt, maskinell utrustning m m	25 år

Använda avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

BIOLOGISKA TILLGÅNGAR

Koncernens skogsinnehav redovisas uppdelat på mark och växande skog. Växande skog klassificeras som biologisk tillgång och värderas till verkligt värde medan mark värderas till anskaffningsvärde.

Vid värdering av biologiska tillgångar till verkligt värde beräknas nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden före skatt baserat på aktuella avverkningsplaner och bedömningar av tillväxt, virkespriser, avverkningskostnader och skogsvårdskostnader. Dessa framtida kassaflöden, efter avdrag för försäljningskostnader, diskonteras med bedömd genomsnittlig vägd kapitalkostnad (WACC) avseende en avverkningscykel på mellan 70 och 75 år. Framtida pris- och kostnadsutveckling har bedömts, kostnader för återplantering har beaktats och avsättning till miljöhänsyn har gjorts.

Förändringar i verkligt värde för den växande skogen redovisas i koncernens resultat för den period i vilken värdeförändringen uppkommer.

VARULAGER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av Först In Först Ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor och pågående arbete inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserade på normal kapacitet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

ELCERTIFIKAT

2003 infördes ett elcertifikatsystem i Sverige i syfte att främja användning av förnybara energikällor för elproduktion. Anläggningar som omfattas av systemet erhåller elcertifikat vederlagsfritt från Svenska Kraftnät i takt med att certifikatberättigad el produceras. Erhållna elcertifikat redovisas till anskaffningsvärdet noll.

UTSLÄPPSRÄTTER

Södra deltar i det europeiska systemet för utsläppsrätter, vilket syftar till att minska utsläppen av växthusgasen koldioxid. Berörda anläggningar tilldelas utsläppsrätter vederlagsfritt av Naturvårdsverket. Tilldelade utsläppsrätter redovisas till anskaffningsvärdet noll. Inköpta utsläppsrätter redovisas som varulager under omsättningstillgångar till anskaffningsvärde med i förekommande fall avdrag för ackumulerade nedskrivningar.

Så länge eget innehav av utsläppsrätter täcker egna åtaganden avseende utsläpp görs ingen värdemässig avsättning avseende skuld för gjorda utsläpp. Om utsläppsåtagande överstiger eget innehav av utsläppsrätter görs skuldavsättning motsvarande erforderligt antal rätter värderade till marknadsvärde.

NEDSKRIVNINGAR

Koncernens redovisade tillgångar bedöms löpande för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar samt andelar i intresseföretag

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning redovisas som kostnad i Rapport över totalresultat för koncernen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Från och med den 1 januari 2018 värderas de framtida förväntade kreditförlusterna relaterade till investeringar i skuldinstrument baserat på framåtriktad information. Reserveringsmetod väljs baserat på om det skett en väsentlig ökning i kreditrisk eller inte. Södra tillämpar i enlighet med IFRS 9 en förenklad nedskrivningsprövning av kundfordringar som innebär att reserven för förväntade kreditförluster beräknas baserat på förlustrisken för hela fordrans löptid och redovisas när fordran redovisas första gången. Se vidare not 29 Rörelsefordringar för avsättningsbelopp för osäkra fordringar.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. Återföring görs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**Pensionsförpliktelser**

Inom koncernen finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras planerna där företagets förpliktelse begränsas till avgifterna företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på avgifterna som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen bär den anställda den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntad) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna är otillräckliga för att ge förväntad ersättning). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget under en period. Pensionsåtaganden tryggade via kapitalförsäkringar redovisas netto i koncernen.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat innevarande och tidigare perioder.

> forts. not 1

Ersättningen diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en bostadsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av så kallad Projected Unit Credit Method. Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen.

Aktuariell vinst och förlust redovisas som intäkt eller kostnad i övrigt totalresultat.

I Rapport över finansiell ställning för koncernen redovisat värde för pensioner och liknande förpliktelser motsvarar förpliktelsernas nuvärde vid bokslutstidpunkten, med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen. När ersättningen i en plan förbättras, redovisas andelen av den ökade ersättningen som hänförs till tjänstgöring under tidigare perioder, som kostnad i Rapport över totalresultat för koncernen, linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningen är helt intjänad. Om ersättningen är intjänad fullt ut redovisas hela kostnaden direkt i årets resultat.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern, redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserad på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas inte.

Nettot av ränta på pensionsskuld och förväntad avkastning på tillhörande förvaltningstillgångar redovisas i finansnettot. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

ERSÄTTNINGAR VID UPPSÄGNING

Kostnad för ersättning vid uppsägning av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta anställningen före den normala tidpunkten. När ersättning erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas kostnaden om det är sannolikt att erbjudandet accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet kan uppskattas tillförlitligt.

AVSÄTTNINGAR

Avsättning redovisas i Rapport över finansiell ställning för koncernen när det finns en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättning görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av vad som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. När effekten av tidpunkten för betalning är väsentlig, beräknas avsättning genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt, som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidvärde.

Moderföretaget

REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderföretaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. RFR 2 innebär att moderföretaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och tryggandelagen, och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras.

SKILLNADER MELLAN KONCERNENS OCH MODERFÖRETAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Skillnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderföretaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder i moderföretagets finansiella rapporter.

KLASSIFICERING OCH UPPSTÄLLNINGSFORMER

Moderföretagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman. Skillnaden mot IAS 1 Utformning av finansiella rapporter som tillämpas vid utformningen av koncernens finansiella rapporter är främst redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

DOTTERFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderföretaget till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell ackumulerad nedskrivning.

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas dotter- eller intresseföretagets återvinningsvärde. Nedskrivning redovisas när dotter- eller intresseföretagets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöde med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och risken som är förknippad med det specifika dotterföretaget och intresseföretaget.

FINANSIELLA INSTRUMENT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Som en följd av reglerna i Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 samt sambandet mellan redovisning och beskattning, tillämpas inte reglerna om finansiella instrument och säkringsredovisning i IFRS 9 i moderföretaget som juridisk person. I moderföretaget värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip. Anskaffningsvärdet för räntebärande instrument justeras för den periodiserade skillnaden mellan vad som ursprungligen betalades, efter avdrag för transaktionskostnader, och det belopp som betalas på förfallodagen (överkurs respektive underkurs).

Vinst eller förlust från valutaderivat för säkring av rörelserelaterad tillgång eller skuld mot valutakursrisk redovisas i rörelseresultatet vid samma tidpunkt som vinst eller förlust hänförlig till den säkrade posten uppstår. Vinst eller förlust hänförlig till övriga tillgångar eller skulder redovisas i finansnettot. Valutaderivat som skyddar prognostiserade flöden redovisas inte i balansräkningen. Värdeförändring på sådana derivat redovisas i samma period som flödet uppstår.

Ränteswappar som effektivt säkrar kassaflödesrisken i räntebetalningar på skulder, värderas till nettot av upplupen fordran på rörlig ränta och upplupen skuld avseende fast ränta och skillnaden redovisas som räntekostnad respektive räntointäkt. Säkringen är effektiv om den ekonomiska innebörden av säkringen och skulden är densamma som om skulden hade tagits upp till fast marknadsränta när säkringsförhållandet inleddes. Betald premie för swapavtalet periodiseras som ränta över avtalets löptid.

ANTECIPERAD UTDELNING

Anteciperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget fattat sådant beslut innan de finansiella rapporterna publicerats.

SEGMENTRAPPORTERING

Moderföretaget redovisar inte segment enligt samma fördelning och samma omfattning som koncernen, utan upplyser om nettoomsättningens och övriga intäkters fördelning på moderföretagets intäktslag och geografiska marknader.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar på samma sätt som för koncernen men med tillägg för eventuella uppskrivningar.

LEASADE TILLGÅNGAR

Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Forskning och utveckling

Samtliga utgifter för vetenskaplig forskning och utveckling redovisas som kostnad i resultaträkningen.

BIOLOGISKA TILLGÅNGAR

Biologiska tillgångar värderas enligt årsredovisningslagen. Det innebär att biologiska tillgångar klassificerade som anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med beaktande av eventuellt nedskrivningsbehov.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**Förmånsbestämda planer**

I moderföretaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderföretaget följer trygghedens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökning, och att alla aktuella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

FUSION

Fusion av ett helägt dotterföretag innebär att moderföretaget övertar det fusionerade företags koncernmässiga värden. Aktierna i dotterföretaget byts i balansräkning ut mot fusionerade företags tillgångar och skulder. Bytet påverkar moderföretagets egna kapital bland annat för att tillgångarna och skulderna i det fusionerade företaget värderas till koncernmässiga värden och därmed redan har redovisats i koncernresultaträkningen.

SKATTER

I moderföretaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen. I resultaträkningen görs i moderföretaget på motsvarande sätt ingen fördelning av del av bokslutsdispositioner till uppskjuten skattekostnad.

KONCERNBIDRAG OCH AKTIEÄGARTILLSKOTT FÖR JURIDISKA PERSONER

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning inte erfordras. Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Not 2 | Rörelsesegment

Koncernen	Södra Skog		Södra Wood		Södra Cell		Övriga segment		Koncern-gemensamt		Elimineringar		Summa konsoliderat	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Nettoomsättning														
från externa kunder	4 354	3 995	4 792	4 450	13 218	9 703	1 866	2 368	—	2	—	—	24 230	20 518
från andra segment	7 019	5 779	682	656	186	119	3	5	3	7	-7 893	-6 566	—	—
	11 373	9 774	5 474	5 106	13 404	9 822	1 869	2 373	3	9	-7 893	-6 566	24 230	20 518
Avskrivningar och nedskrivningar	-43	-45	-174	-166	-862	-797	-46	-63	-21	-21	—	—	-1 146	-1 092
Andelar i intresseföretags resultat	0	0	0	4	—	—	43	70	—	—	—	—	43	74
Rörelseresultat	259	76	608	157	4 032	1 924	-25	2	-366	-275	—	33	4 508	1 917
Finansnetto													-77	-87
Resultat före skatt													4 431	1 830
Tillgångar	3 071	2 573	2 658	2 148	15 067	10 969	1 601	1 763	5 745	6 799	-1 048	-1 148	27 094	23 104
Rörelseresultat exkl biologisk värdeförändring	101	70	608	157	4 032	1 924	-25	2	-366	-275	—	33	4 350	1 911
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	301	121	782	323	4 894	2 721	21	65	-344	-254	—	33	5 654	3 009
Rörelsemarginal, %	2	1	11	3	30	20	neg	0	—	—	—	—	19	9
Operativt kapital*	4 720	682	3 014	2 860	13 015	12 841	1 327	1 406	—	—	—	—	20 969	17 089
Avkastning på operativt kapital*	10	9	21	5	31	16	neg	0	—	—	—	—	24	12
Kassaflöde efter investeringar	-3 770	317	430	208	3 857	467	32	-141	-691	-495	—	—	-142	356
Investeringar	3 348	60	124	132	770	1 249	3	60	135	105	—	—	4 380	1 606

*) Operativt kapital = Immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, varulager och övriga operativa tillgångar minskat med rörelseskulder. För koncernen gäller sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital = Operativt kapital minskat med nettoskatteskuld. De siffror som redovisas för Södra Wood omfattar enbart sågverksrörelsen.

FÖRDELNING PER SEGMENT

I segmentens resultat och tillgångar har inkluderats direkt hänförliga poster. Tillgångarna består av materiella och immateriella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, övriga långfristiga fordringar, varulager och kortfristiga fordringar.

Tillgångarna och periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar är geografiskt fördelade på var tillgångarna finns.

Investeringarna innefattar materiella och immateriella anläggningstillgångar samt biologiska tillgångar. Som anläggningstillgång redovisas tillgångar som avses att innehas eller brukas i rörelsen under minst tolv månader. Anläggningstillgångarna är i huvudsak fördelade på de geografiska marknaderna Sverige 13 873 MSEK (13 982), Lettland 3 602 MSEK (210), Estland 313 MSEK (242), Finland 172 MSEK (174) Storbritannien 19 MSEK (19) och Norge 7 MSEK (15).

> forts. not 2

	Södra Skog		Södra Wood		Södra Cell		Övriga segment		Koncern-gemensamt		Eliminerings		Summa konsoliderat	
Moderföretaget	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Nettoomsättning														
från externa kunder	4 275	3 956	2 695	2 646	13 218	9 703	264	472	—	2	—	—	20 452	16 779
från andra segment	7 019	5 779	1 598	1 446	188	120	13	42	3	7	-7 871	-6 524	950	870
	11 294	9 735	4 293	4 092	13 406	9 823	277	514	3	9	-7 871	-6 524	21 402	17 649
Avskrivningar och nedskrivningar	-41	-44	-157	-151	-861	-796	-14	-17	-17	-20	—	—	-1 090	-1 028
Rörelseresultat	50	42	519	75	4 043	1 869	-84	-55	-459	-280	—	—	4 069	1 651
Finansnetto													4	66
Resultat efter finansiella poster													4 073	1 717

Högsta verkställande beslutsfattare följer upp rörelseresultat, avkastning på operativt kapital och kassaflöde per segment.

Not 3 | Nettoomsättning

Koncernens nettoomsättning per geografisk marknad

	2018	Andel, %	2017	Andel, %
Sverige	9 965	41	8 372	41
Storbritannien	3 413	14	2 659	13
Italien	2 431	10	1 750	9
Tyskland	1 781	7	1 434	7
Österrike	992	4	972	5
Frankrike	714	3	450	2
Nederländerna	585	3	471	2
Polen	456	2	342	2
Norge	316	1	550	3
Övriga Europa	2 566	11	1 834	9
Indonesien	166	1	—	—
Kina	140	1	491	2
Japan	98	0	554	3
Övriga Asien	251	1	322	1
Afrika	107	1	102	0
Övriga världen	249	0	215	1
Totalt	24 230	100	20 518	100

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

Som nettoomsättning per geografisk marknad presenteras intäkterna fördelade på var fakturamottagaren finns.

Moderföretagets nettoomsättning per geografisk marknad

	2018	2017
Sverige	8 771	7 040
Storbritannien	2 460	1 963
Italien	2 431	1 750
Tyskland	1 782	1 435
Österrike	992	972
Frankrike	714	450
Nederländerna	585	468
Polen	456	342
Övriga Europa	2 448	1 789
Asien	655	1 337
Afrika	107	102
Övriga världen	1	1
Totalt	21 402	17 649

Nettoomsättning uppdelad per intäktskategori:

	Södra Skog	Södra Wood	Södra Cell	Övriga segment	Koncernen
2018					
Virkesråvara	1 763	—	—	—	1 763
Träprodukter	—	4 403	—	314	4 717
Marknadsmassa	—	—	12 710	—	12 710
Energiprodukter	654	169	508	81	1 412
Småhus och tomter	—	—	—	736	736
Skogliga tjänster	1 501	—	—	—	1 501
Transporter	410	—	—	—	410
Byggentreprenad	—	—	—	730	730
Övrigt	26	220	—	5	251
Nettoomsättning varor och tjänster	4 354	4 792	13 218	1 866	24 230

Not 4 | Övriga intäkter

Övriga intäkter per intäktslag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Varuförsäljning	20	7	40	24
Tjänster	3	2	17	12
Hysesintäkter	11	11	6	7
Förändring av verkligt värde på biologiska tillgångar	158	6	—	—
Valutakurseffekt	93	—	92	—
Realisationsvinster	25	59	16	15
Statliga stöd	3	7	2	7
Försäkrings-/konfliktersättning	9	2	9	2
Erhållna skadestånd	—	41	—	41
Övrigt	50	55	34	21
Totalt	372	190	216	129

Övrigt statligt stöd ingår i koncernen med 3 MSEK (7) och avser huvudsakligen bidrag hänförligt till personal 2 MSEK (3) och innovation 1 MSEK (3).

Not 5 | Operationell leasing

Leasingavtal där Södra är leasingtagare

Icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till:	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Inom 1 år	113	91	68	62
Mellan 1 år och 5 år	125	152	24	57
Mer än 5 år	8	52	0	0
Totalt	246	295	92	119

Av koncernens framtida leasingavgifter avser 39 MSEK (73) timecharterfartyg, 3 MSEK (0) arbetsmaskiner, 38 MSEK (36) inventarier samt 166 MSEK (186) hyror. Storleken på de framtida leasingavgifterna vad gäller lokalhyror baseras på konsumentprisindex. I övrigt förekommer inga variabla avgifter.

Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal uppgår till:	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Minimileasavgifter	135	152	96	106
Totalt	135	152	96	106

Not 6 | Anställda, personalkostnader

Medelantal anställda

	2018			2017			2016		
	Antal	män, %	kvinnor, %	Antal	män, %	kvinnor, %	Antal	män, %	kvinnor, %
Moderföretaget									
Sverige	2 749	77	23	2 889	81	19	3 004	82	18
Dotterföretag									
Sverige	227	99	1	277	69	31	260	70	30
Finland	44	82	18	42	81	19	42	81	19
Storbritannien	41	51	49	43	58	42	43	67	33
Lettland	30	60	40	6	67	33	5	80	20
Tyskland	13	46	54	14	43	57	14	43	57
Estland	5	60	40	5	60	40	5	60	40
USA	5	20	80	5	20	80	4	25	75
Norge	4	100	—	78	85	15	93	87	13
Kina	4	50	50	3	33	67	3	33	67
Litauen	—	—	—	34	41	59	68	48	52
Danmark	—	—	—	—	—	—	11	64	36
Totalt	3 122	77	23	3 396	79	21	3 552	80	20

Könsfördelning i företagsledning

%	Koncernen						Moderföretaget					
	2018		2017		2016		2018		2017		2016	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelser												
<30 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 år–50 år	91	9	100	—	92	8	100	—	100	—	100	—
>50 år	78	22	70	30	87	13	62	38	67	33	73	27
Total andel	83	17	81	19	89	11	67	33	70	30	75	25
Ledningsgrupper												
<30 år	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—
30 år–50 år	62	38	64	36	62	38	67	33	67	33	100	—
>50 år	85	15	88	12	75	25	57	43	62	38	43	57
Total andel	76	24	78	22	66	34	60	40	64	36	64	36

> forts. not 6

Löner, ersättningar och sociala kostnader

	2018		2017	
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Styrelse och vd	Övriga anställda
Löner och ersättningar				
Moderföretaget	13	1 418	16	1 453
Dotterföretag	6	195	7	240
Totalt	19	1 613	23	1 693

	2018		2017	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderföretaget	1 431	678	1 469	658
(varav pensionskostnader) ¹⁾		(224)		(203)
Övriga koncernen	201	52	247	55
(varav pensionskostnader)		(14)		(-1)
Totalt	1 632	730	1 716	713
(varav pensionskostnader) ²⁾		(238)		(202)

¹⁾ Av moderföretagets pensionskostnader avser 4 MSEK (4) nuvarande och tidigare verkställande direktör (vd). Utestående pensionsförpliktelser till tidigare vd uppgår till 36 MSEK (40).

²⁾ Av koncernens pensionskostnader avser 5 MSEK (5) nuvarande och tidigare verkställande direktör (vd) och styrelse. Utestående pensionsförpliktelser till tidigare vd uppgår till 36 MSEK (40).

Löner, ersättningar och förmåner till styrelse och koncernledning

2018, KSEK	Styrelsearvoden		Pensionskostnad ⁴⁾	Förmåner ⁵⁾	Totalt
	fasta ¹⁾	rörliga ²⁾			
Stämмоvalda styrelseledamöter i Södra Skogsägarna ekonomisk förening	3 435	1 232	—	—	4 667
Vd Lars Idermark	—	—	11 580	4 171	16 112
Koncernledning, övriga *	—	—	24 128	10 982	36 020
Totalt	3 435	1 232	35 708	15 153	56 799

2017, KSEK	Styrelsearvoden		Pensionskostnad ⁴⁾	Förmåner ⁵⁾	Totalt
	fasta ¹⁾	rörliga ²⁾			
Stämмоvalda styrelseledamöter i Södra Skogsägarna ekonomisk förening	3 445	1 421	—	—	4 866
Vd Lars Idermark	—	—	10 959	4 070	15 368
Koncernledning, övriga *	—	—	24 529	9 420	34 685
Totalt	3 445	1 421	35 488	13 490	54 919

* Varav beräknad rörlig ersättning 1,5 TSEK (1,3).

¹⁾ Med fasta styrelsearvoden avses arvoden som fastställts av föreningsstämman.

²⁾ Rörlig ersättning till styrelseledamöter avser tim- och dagarvoden enligt ersättningsnivåer fastställda av föreningsstämman.

³⁾ Lön inklusive semesterersättning, förändring av semesterlöneskuld och uppskattad rörlig ersättning för koncernledning.

⁴⁾ Pensionskostnad inklusive särskild löneskatt.

⁵⁾ Förekommande förmåner är bilförmåner, städförmåner och bostadsförmåner.

Arvoden till stämмоvalda styrelseledamöter

2018, KSEK	Styrelsearvoden		Totalt
	fasta	rörliga	
Lena Ek (ordförande)	900	351	1 251
Paul Christensson (vice ordförande)	465	184	649
Karin Andersson	270	87	357
Kjell Andersson ²⁾	180	49	229
Hans Berggren	270	68	338
Pål Börjesson	270	83	353
Ylva op den Velde Hammargren	270	59	329
Ola Hildingsson	270	66	336
Ulf Johansson	270	152	422
Anders Roman	270	133	403
Totalt	3 435	1 232	4 667

2017, KSEK	Styrelsearvoden		Totalt
	fasta	rörliga	
Lena Ek (ordförande)	885	415	1 300
Paul Christensson (vice ordförande)	465	177	642
Karin Andersson	257	112	369
Kjell Andersson ¹⁾	158	64	222
Hans Berggren	258	22	280
Pål Börjesson ¹⁾	158	43	201
Marie Hallén ²⁾	167	46	213
Ylva op den Velde Hammargren ¹⁾	157	49	206
Ola Hildingsson	258	80	338
Ulf Johansson	258	165	423
Stefan Olsson ²⁾	167	53	220
Anders Roman	257	195	452
Totalt	3 445	1 421	4 866

¹⁾ Ledamotarvode beräknat för tiden juni–december.

²⁾ Ledamotsarvode beräknat för tiden januari–maj och avveckling juni–augusti

Inga ersättningar utgår för utskottsuppdrag.

Inga styrelsearvoden för dotterföretag har utgått för 2017 eller 2018.

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE
BEFATTNINGSHAVARE
Ledande befattningshavare

Med ledande befattningshavare som redovisas i denna not avses dels koncernledningen bestående av verkställande direktören (vd) tillika koncernchef, affärsområdeschefer samt chefer för gemensamma funktioner.

Medlemmar i koncernledningen kan vara anställda i moderföretaget eller i dotterföretag. Ledande befattningshavare uppgår 2018 till 11 personer.

2017 var motsvarande siffra 11 personer.

Rörlig lön/pensioner

Vd/koncernchef har endast fast lön. Övriga ledande befattningshavare har utöver fast lön, rörlig ersättning enligt koncerngemensam princip (högst en månadslön). Vd/koncernchef samt merparten av övriga ledande befattningshavare har en premiebaserad pension enligt ITP1. Vid årets slut har en ledande befattningshavare förmånsbestämd pension enligt ITP2.

Berednings- och beslutsprocess vid fastställande av ersättningar till ledande befattningshavare

Ersättnings- och arvodesutskottet, som utses av styrelsen, består av minst tre styrelseledamöter, men inte verkställande direktören. Utskottet ska förutom att bereda frågor om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen även regelbundet godkänna sammanställningar av styrelsens, styrelseordförandens och styrelsens vice ordförandes kostnader samt koncernchefens personanknutna kostnader.

Avgångsvederlag/upsägning

Mellan Södra och vd/koncernchef gäller en uppsägningstid från företagets sida på sex månader och sex månader från den anställdes sida. Vid uppsägning från Södras sida erhålls uppsägningslön samt ett avgångsvederlag på tolv månadslöner. Övriga ledande befattningshavare har en uppsägningstid på sex månader samt avgångsvederlag upp till tolv månader. Avgångsvederlaget ska avräknas vid ny anställning.

Not 7 | Övriga kostnader

Koncernen	2018	2017
Reparations-, underhålls- och övriga driftsomkostnader	567	589
Övriga tjänster och inhyrd personal	331	339
Fordonskostnader	192	177
Rese- och försäljningsomkostnader	150	156
Lokal- och fastighetskostnader	153	149
Forskning- och utvecklingskostnader	35	47
Företagsförsäkringar och övriga riskkostnader	217	53
Hyra av anläggningstillgångar	30	33
Förvaltningskostnader	35	32
Övriga kostnader	293	391
Totalt	2 003	1 966

Forskning- och utvecklingskostnader ingår också bland annat i personalkostnad med 48 MSEK (44) och i avskrivningar med 3 MSEK (3). I övriga kostnader ingår kostnader för planerade underhållsstopp på koncernens massabruk med 245 MSEK (118).

Övriga rörelsekostnader

Moderföretaget	2018	2017
Realisationsförlust	16	21
Valutakurseffekt	—	102
Totalt	16	123

Not 8 | Avskrivningar och nedskrivningar

Koncernen	2018			2017		
	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt
Goodwill	—	2	2	—	29	29
Övriga immateriella anläggningstillgångar	11	8	19	6	—	6
Byggnader	162	—	162	157	—	157
Mark	—	6	6	—	—	—
Markanläggningar	52	—	52	49	—	49
Maskiner	739	4	743	697	4	701
Inventarier	161	1	162	150	—	150
Leasing	—	—	—	0	—	0
Totalt	1 125	21	1 146	1 059	33	1 092

Moderföretaget	2018			2017		
	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt
Övriga immateriella anläggningstillgångar	3	—	3	3	—	3
Byggnader	157	—	157	153	—	153
Mark	—	—	—	—	—	—
Markanläggningar	52	—	52	48	—	48
Maskiner	724	4	728	682	4	686
Inventarier	149	1	150	138	—	138
Totalt	1 085	5	1 090	1 024	4	1 028

¹⁾ Bristande lönsamhet har initierat en beräkning som visar att tillgångarnas redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet har beräknats enligt principerna som anges i not 16.

Not 9 | Arvode och kostnadsersättningar till revisorer

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
PwC				
revisionsuppdrag	4	4	3	3
revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	—	0	—
skatterådgivning	0	—	0	—
andra uppdrag	0	0	0	0
Övriga				
revisionsuppdrag	1	1	—	0
skatterådgivning	0	0	—	—
andra uppdrag	0	0	—	—

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana arbetsuppgifter.

Ovan angivna arvode avser följande: PwC Sverige, revisionsuppdrag 3 443 KSEK samt övriga tjänster 110 KSEK.

Not 10 | Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Vid årets början	222	164	166	101
Omklassificering	—	-13	—	—
Andel i intresseföretags resultat	43	49	—	—
Förvärv och aktieägartillskott	70	25	80	25
Utdelning	-25	-28	—	—
Återförd nedskrivning	—	25	—	40
Omräkningsdifferens	0	0	—	—
Redovisat värde vid årets slut	310	222	246	166

> forts. not 10

Nedanstående uppgifter avser intresseföretag i sin helhet.

Specifikation av intresseföretag/samarbetsarrangemang

2018	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Justerat eget kapital	Ägd andel i %
SunPine AB	Sverige	1 326	235	901	221	680	25
Södra Timber A/S	Danmark	328	4	95	72	23	50
Silva Green Fuel AS	Norge	25	-16	190	23	167	49
Prestige Exclusive Homes Ltd	Storbritannien	17	-2	9	1	8	50
Övriga intresseföretag	Sverige	6	0	11	0	11	—

2017	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Justerat eget kapital	Ägd andel i %
SunPine AB	Sverige	1 067	224	612	44	568	25
Södra Timber A/S	Danmark	308	7	69	47	22	50
Silva Green Fuel AS	Norge	0	-32	28	0	28	49
Prestige Exclusive Homes Ltd	Storbritannien	83	9	38	2	36	50
Övriga intresseföretag	Sverige	9	0	3	0	3	—

Uppgifterna är baserade på de rapporter som var tillgängliga vid Södras rapporttillfälle.

Not 11 | Resultat från finansiella poster

Finansnetto

Koncernen	2018	2017
Finansiella intäkter		
Nettovinst		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet	9	0
Utdelning	1	1
Övriga ränteintäkter	5	4
Netto valutakursförändringar	0	0
Övriga finansiella intäkter	1	0
	16	5
Finansiella kostnader		
Nettoförlust		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet	-10	-5
Netto valutakursförändringar	-8	-6
Nedskrivningar andelar i externa företag	0	-2
Räntekostnader på förmånsbestämd pensionsförpliktelse	-5	-7
Övriga räntekostnader	-59	-56
Övriga finansiella kostnader	-11	-16
	-93	-92
Totalt	-77	-87
Varav:		
Ränteintäkter från instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde	5	4
Räntekostnader från instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde	-59	-56
Resultat från finansiella instrument som redovisas i rörelseresultatet		
Koncernen	2018	2017
Valutakurseffekt av rörelsekaraktär	93	-109
Nettovinst från valutaderivat	—	—
	93	-109

Värdet förändringar för säkringsinstrument som avser säkring av verkligt värde har påverkat resultatet med 5 MSEK (-5) för derivat samt med -5 MSEK (5) för säkrade poster.

Finansnetto

Moderföretaget	2018	2017
Resultat från andelar i koncernföretag		
Utdelning från koncernföretag	48	44
Nedskrivning av aktier i koncernföretag	—	—
Resultat vid avyttring av andelar i koncernföretag	-1	6
	47	50
Resultat från andelar i intresseföretag		
Utdelning från intresseföretag	25	28
Återföring nedskrivning intresseföretag	—	40
	25	68
Ränteintäkter och liknande resultatposter		
Utdelning på andelar i andra företag	1	1
Ränteintäkter från koncernföretag	10	7
Ränteintäkter från övriga	4	3
Valutakursvinst	0	0
Vinst vid försäljning av kortfristiga placeringar	3	12
Övrigt	0	0
	18	23
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader från koncernföretag	-1	-1
Räntekostnader från övriga	-56	-53
Nedskrivningar	-11	0
Valutakursförlust	-8	-7
Övrigt	-10	-14
	-86	-75
Totalt	4	66

Värdet på aktier i koncernföretag provas för nedskrivning. När eget kapital i koncernföretaget understiger aktiernas värde och en framtida intjänning inte kan påvisas föranleder detta en nedskrivning av moderföretagets värde på aktierna.

Not 12 | Bokslutsdispositioner

Moderföretaget	2018	2017
Förändring av periodiseringsfond		
– årets avsättning	—	—
– årets upplösning	—	—
Förändring av avsättningar utöver plan		
– byggnad och mark	—	46
– maskiner och inventarier	–1 507	–866
Erhållna koncernbidrag	22	77
Lämnade koncernbidrag	0	0
Totalt	–1 485	–743

forts. not 13

Avstämning av effektiv skatt

	Koncernen				Moderföretaget	
	2018	Skatte-sats, %	2017	Skatte-sats, %	2018	2017
Resultat före skatt	4 431		1 830		2 588	974
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	–975	22	–403	22	–569	–214
Effekt av särskilda skatteregler för ekonomiska föreningar*	191		147		191	147
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	13		8		—	—
Ej avdragsgilla kostnader inkl omstrukturingskostnader	–12		–10		–11	–6
Ej skattepliktiga intäkter	2		0		16	29
Andelar i intresseföretags resultat	9		9		—	—
Omvärdering av underskottsavdrag** / temporära skillnader	–2		–2		—	—
Schablonränta på periodiseringsfond	0		0		0	0
Skatt hänförlig till tidigare år	–1		–8		0	–5
Ändrad skattesats	74		—		–4	—
Redovisad effektiv skatt	–701	16	–259	14	–377	49

* Enligt beskattningsreglerna för ekonomiska föreningar är lämnad utdelning år 2 (avseende år 1) avdragsgill vid beskattningen år 1. Detta innebär att av styrelsen föreslagen utdelning som kommer att utbetalas efterföljande år har beaktats som avdrag vid beräkning av aktuell skatt innevarande år.

** Underskottsavdrag kan utnyttjas utan tidsbegränsning.

I not 14 Övrigt totalresultat redovisas skatt hänförlig till Övrigt totalresultat.

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER OCH UNDERSKOTTSAVDRAG

Koncernen 2018	Vid årets början	Redovisat över resultaträkningen	Förvärv	Redovisat i övrigt totalresultat	Redovisat värde vid periodens slut
Anläggningstillgångar	–1 271	–241	—	—	–1 512
Biologiska tillgångar	–1	–37	—	—	–38
Långfristiga rörelsefordringar	—	—	—	–2	–2
Varulager	17	–3	—	—	14
Kortfristiga fordringar och skulder	2	–4	—	—	–2
Kortfristiga placeringar	0	2	—	—	2
Avsättningar	118	–20	—	20	118
Obeskattade reserver exkl avskrivningar utöver plan	–53	0	—	—	–53
Övrigt	7	–7	—	—	0
Totalt	–1 181	–310	—	18	–1 473

Koncernen 2017	Vid årets början	Redovisat över resultaträkningen	Förvärv	Redovisat i övrigt totalresultat	Redovisat värde vid periodens slut
Anläggningstillgångar	–1 077	–194	—	—	–1 271
Biologiska tillgångar	2	–3	—	—	–1
Varulager	3	14	—	—	17
Kortfristiga fordringar och skulder	5	–3	—	—	2
Kortfristiga placeringar	0	0	—	—	0
Avsättningar	118	–17	—	17	118
Obeskattade reserver exkl avskrivningar utöver plan	–53	0	—	—	–53
Övrigt	0	7	—	—	7
Totalt	–1 002	–194	—	17	–1 181

Not 14 | Övrigt totalresultat

Koncernen 2018	Omräknings- reserv	Verkligt värde- reserv	Aktuariell vinst/ förlust*
Vid årets början	-24	0	-378
Årets omräkningsdifferenser	39	—	—
Årets förändring i verkligt värde på säkringsredovisade derivat	—	9	—
Aktuariella vinster och förluster	—	—	-99
Skatt hänförligt till komponenter i övrigt totalresultat	—	-2	20
Redovisat värde vid periodens slut	15	7	457

Koncernen 2017	Omräknings- reserv	Verkligt värde- reserv	Aktuariell vinst/ förlust*
Vid årets början	-32	0	-317
Årets omräkningsdifferenser	8	—	—
Årets förändring i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas	—	0	—
Aktuariella vinster och förluster	—	—	-78
Skatt hänförligt till komponenter i övrigt totalresultat	—	—	17
Redovisat värde vid periodens slut	-24	0	-378

* Aktuariell vinst/förlust ingår i balanserade vinstmedel.

Säkringsredovisade derivat – överfört mot årets resultat

	2018	2017
Nettoomsättning	—	—
Övriga kostnader	—	—

OMRÄKNINGSRESERV

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av utländska verksamheters finansiella rapporter som upprättats i annan valuta än den som används i koncernens finansiella rapporter. Moderföretaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

VERKLIGTVÄRDERESERV

Verkligtvärdereserven inkluderar ackumulerad nettoförändring av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas, fram till dess tillgången bokas bort från rapporten över finansiell ställning.

SÄKRINGSRESERV

Säkringsreserven innefattar effektiv andel av ackumulerad nettoförändring av verkligt värde på kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte inträffat.

Not 15 | Förförvärv/avyttring av rörelse

FÖRFÖRV 2018

Den 13 november 2018 förvärvade Södra Bergvik Skog AB:s skogliga innehav i Lettland. Totalt uppgår förvärvad areal till 111 100 hektar, varav 80 300 hektar är skogsmark. Förförvärvet har betecknats som ett tillgångsförförvärv då förvärvet i allt väsentligt består av skogsmark och biologiska tillgångar. Distinktionen mellan huruvida ett förvärv är ett rörelseförvärv eller ett tillgångsförförvärv baseras på antaganden och bedömningar av företagsledningen vid förvärvstillfället. En avgörande faktor för bedömningen är om avkastningen från förvärvet till övervägande del kommer från den förvärvade verksamheten eller de förvärvade tillgångarna. Uppgift om köpeskilling och förvärvade nettotillgångar framgår nedan.

MSEK

Betald ersättning	3 324
Kontant betalning	3 324
Villkorad köpeskilling	—

Redovisade belopp, identifierbara tillgångar och övertagna skulder:

Anläggningstillgångar	4
Skogsmark och biologiska tillgångar	3 285
Kortfristiga fordringar	15
Likvida medel	39
Avsättningar	-6
Räntebärande skulder	—
Icke räntebärande skulder	-13
Förförvärvade identifierbara nettotillgångar	3 324
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-39
Nettoeffekt på likvida medel	3 285

Total köpeskilling uppgår till 3 324 MSEK medan nettoeffekten på likvida medel uppgår till 3 285 MSEK.

AVYTTRING 2018

Den 1 februari 2018 avyttrades verksamheten i Södra Wood AS till Sörnsen Holzleiten. Under 2017 omsatte Södra Wood AS 363 MSEK och årets resultat uppgick till -39 MSEK.

Under maj månad ingick Södra ett avtal med Sörnsen Grimslov AB att överlåta den interiöra verksamheten i Kallinge och Umeå. Överlåtelserna har skett den 1 september 2018. Värdet av de tillgångar som överlåts uppgår till ca 90 MSEK. Under 2017 omsatte den svenska interiörverksamheten 514 MSEK med ett rörelseresultat om -56 MSEK.

AVYTTRING 2017

Den 1 juli 2017 avyttrades det Litauiska dotterföretaget UAB SI Wood till Sörnsen Holzleiten GmbH. De redovisade värdena på tillgångar och skulder vid tidpunkten för försäljningen var:

Avyttrade företags nettotillgångar vid avyttringstidpunkten	UAB SI Wood
Anläggningstillgångar	6
Varulager	9
Kortfristiga fordringar	3
Likvida medel	6
Avsättningar	—
Icke räntebärande skulder	-4
Identifierbara tillgångar	20
Justering för rearesultat	-1
Försäljningspris	19
Avgår:	
Kassa (avyttrad)	-6
Netto kassaflöde	13

Not 16 | Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen 2018	Varumärke	Utvecklings- utgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde				
Vid årets början	123	119	290	532
Investeringar	—	2	—	2
Omklassificeringar	—	25	—	25
Avyttring och utrangeringar	—	-1	-32	-33
Omräkningsdifferenser	—	—	4	4
	123	145	262	530
Avskrivningar				
Vid årets början	—	-99	—	-99
Avyttring och utrangering	—	1	—	1
Årets avskrivningar enligt plan	—	-11	—	-11
	—	-109	—	-109
Nedskrivningar				
Vid årets början	—	—	-49	-49
Avyttring och utrangeringar	—	—	35	35
Årets nedskrivningar	—	-8	-2	-10
Omräkningsdifferenser	—	—	-6	-6
	—	-8	-22	-30
Redovisat värde vid periodens slut	123	28	240	391

Koncernen 2017	Varumärke	Utvecklings- utgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde				
Vid årets början	123	100	292	515
Investeringar	—	9	—	9
Omklassificeringar	—	10	—	10
Avyttring och utrangeringar	—	—	—	—
Omräkningsdifferenser	—	—	-2	-2
	123	119	290	532
Avskrivningar				
Vid årets början	—	-93	—	-93
Årets avskrivningar enligt plan	—	-6	—	-6
	—	-99	—	-99
Nedskrivningar				
Vid årets början	—	—	-21	-21
Avyttring och utrangeringar	—	—	-29	-29
Omräkningsdifferenser	—	—	1	1
	—	—	-49	-49
Redovisat värde vid periodens slut	123	20	241	384

PRÖVNING AV NEDSKRIVNINGSBEHOV FÖR GOODWILL OCH VARUMÄRKE

Prövning av nedskrivningsbehov av redovisade goodwillvärden och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod har skett inför bokslutet 31 december 2018. I Rapport över finansiell ställning för koncernen redovisas goodwillvärden med 240 MSEK (241). I nedanstående tabell presenteras det redovisade värdet för goodwill fördelat per affärsområde.

Södra Wood och Södra Trivselhus är de kassagenererande enheter på vilka väsentlig goodwill har fördelats. Förvärvade verksamheter integreras efter förvärven i koncernens befintliga affärsområden för att därigenom generera avsedda synergieffekter. Integrationen avser även hänförliga kassaflöden.

I de fall förvärvade kassagenererande enheter har integrerats med befintliga affärsområden genomförs prövningen av nedskrivningsbehov på affärsområdesnivå eftersom det är på denna nivå som goodwill följs upp internt.

Affärsområdenas återvinningsvärden bygger på nyttjandevärden baserade på kassaflödesprognoser för fem år där respektive affärsområdeslednings prognoser avseende intäkter, rörelseresultat, rörelsekapital och investeringar ligger till grund för diskontering av kassaflödena. Därefter har en tillväxt i kassaflödena med i snitt cirka 2 procent (2) per år antagits. Tillväxttakt och rörelsemarginaler har bestämts utifrån historiska erfarenheter och bedömning av de kommande fem årens konjunkturutveckling baserad på såväl externa som interna källor. Kassaflödesdiskontering har gjorts med i snitt cirka 9 procent (9) före skatt. Den väsentligaste värderingsparametern är diskonteringsräntan och om denna skulle ändras med +/- 1 procent skulle värdet av den underliggande tillgången påverkas med -166/+209 MSEK. Redan små ändringar mot ledningens prognoser avseende framtida kassaflöden leda till nedskrivningsbehov.

För övriga kassagenererande enheter bedöms inga rimliga förändringar i väsentliga antaganden vid beräkning av nyttjandevärden kunna leda till något nedskrivningsbehov.

Goodwill/varumärke per kassagenererande enhet

	2018	2017
Södra Wood	61	62
Koncerngemensamt, Södra Trivselhus Holding AB (inkl varumärke)	302	302
Totalt	363	364

Moderföretaget 2018	Utvecklingsutgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde			
Vid årets början	61	23	84
Avyttring och utrangering	0	-1	-1
Investeringar	0	—	0
	61	22	83
Avskrivningar			
Vid årets början	-55	-17	-72
Avyttring och utrangering	0	1	1
Årets avskrivningar enligt plan	-3	—	-3
	-58	-16	-74
Nedskrivningar			
Vid årets början	—	-6	-6
	—	-6	-6
Redovisat värde vid periodens slut	3	—	3

Moderföretaget 2017	Utvecklingsutgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde			
Vid årets början	59	23	82
Investeringar	2	—	2
	61	23	84
Avskrivningar			
Vid årets början	-52	-17	-69
Årets avskrivningar enligt plan	-3	—	-3
	-55	-17	-72
Nedskrivningar			
Vid årets början	—	-6	-6
	—	-6	-6
Redovisat värde vid periodens slut	6	—	6

Not 17 | Byggnader och mark

Koncernen	2018				2017			
	Byggnader	Mark	Mark- anläggningar	Summa Byggnader och Mark	Byggnader	Mark	Mark- anläggningar	Summa Byggnader och Mark
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	4 464	290	1 207	5 961	4 305	220	1 127	5 652
Rörelseförvärv	—	—	—	—	—	60	—	60
Investeringar	2	1 271	1	1 274	98	11	51	160
Omklassificeringar *	73	-4	22	91	98	-10	37	125
Avyttringar och utrangeringar	-126	-15	-13	-154	-36	-4	-8	-48
Omräkningsdifferenser	4	19	—	23	-1	13	0	12
	4 417	1 561	1 217	7 195	4 464	290	1 207	5 961
Avskrivningar								
Vid årets början	-1 916	—	-468	-2 384	-1 781	—	-423	-2 204
Omklassificeringar	—	—	—	—	—	—	—	—
Avyttringar och utrangeringar	103	—	11	114	22	—	4	26
Årets avskrivningar enligt plan	-162	—	-52	-214	-157	—	-49	-206
Omräkningsdifferenser	0	—	—	0	0	—	—	0
	-1 975	—	-509	-2 484	-1 916	—	-468	-2 384
Nedskrivningar								
Vid årets början	-55	-10	-13	-78	-72	-13	-17	-102
Avyttringar och utrangeringar	18	—	2	20	16	3	4	23
Årets nedskrivningar	—	-6	—	-6	—	—	—	—
Omräkningsdifferenser	—	—	—	—	1	—	—	1
	-37	-16	-11	-64	-55	-10	-13	-78
Redovisat värde vid periodens slut	2 405	1 545	697	4 647	2 493	280	726	3 499

Moderföretaget	2018				2017			
	Byggnader	Mark	Mark- anläggningar	Summa Byggnader och Mark	Byggnader	Mark	Mark- anläggningar	Summa Byggnader och Mark
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	4 315	257	1 192	5 764	4 150	260	1 113	5 523
Investeringar	—	—	—	—	98	—	52	150
Omklassificeringar*	74	12	21	107	104	—	36	140
Avyttringar och utrangeringar	-77	-5	-13	-95	-37	-3	-9	-49
	4 312	264	1 200	5 776	4 315	257	1 192	5 764
Avskrivningar								
Vid årets början	-1 875	—	-461	-2 336	-1 743	—	-418	-2 161
Avyttringar och utrangeringar	68	—	11	79	21	—	5	26
Årets avskrivningar enligt plan	-157	—	-52	-209	-153	—	-48	-201
	-1 964	—	-502	-2 466	-1 875	—	-461	-2 336
Nedskrivningar								
Vid årets början	-42	-10	-13	-65	-58	-13	-17	-88
Avyttringar och utrangeringar	5	—	2	7	16	3	4	23
Årets nedskrivningar enligt plan	—	—	—	—	—	—	—	—
	-37	-10	-11	-58	-42	-10	-13	-65
Redovisat värde vid periodens slut	2 311	254	687	3 252	2 398	247	718	3 363

*) Omklassificeringar avser till övervägande delen aktiverade pågående arbete vilka betraktas som investeringar.

Not 18 | Maskiner och inventarier

Koncernen	2018				2017			
	Maskiner	Inventarier	Leasade tillgångar	Summa Maskiner och Inventarier	Maskiner	Inventarier	Leasade tillgångar	Summa Maskiner och Inventarier
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	23 135	2 386	2	25 523	21 560	2 215	2	23 777
Rörelseförvärv	—	—	—	—	—	—	—	—
Investeringar	1	5	—	6	858	224	0	1 082
Omklassificeringar*	570	181	—	751	994	37	—	1 031
Avyttringar och utrangeringar	-635	-160	-2	-797	-275	-89	—	-364
Omräkningsdifferenser	7	1	0	8	-2	-1	—	-3
	23 078	2 413	0	25 491	23 135	2 386	2	25 523
Avskrivningar								
Vid årets början	-13 855	-1 497	-1	-15 353	-13 382	-1 435	-1	-14 818
Omklassificeringar	—	—	—	—	—	—	—	—
Avyttringar och utrangeringar	580	147	1	728	222	87	—	309
Årets avskrivningar enligt plan	-739	-161	0	-900	-697	-150	0	-847
Omräkningsdifferenser	-6	-1	0	-7	2	1	0	3
	-14 020	-1 512	0	-15 532	-13 855	-1 497	-1	-15 353
Nedskrivningar								
Vid årets början	-206	-62	—	-268	-226	-63	—	-289
Avyttringar och utrangeringar	26	1	—	27	24	1	—	25
Årets nedskrivningar	-4	-1	—	-5	-4	0	—	-4
Omräkningsdifferenser	—	0	—	0	0	0	—	0
	-184	-62	—	-246	-206	-62	—	-268
Redovisat värde vid periodens slut	8 874	839	0	9 713	9 074	827	1	9 902

Moderföretaget	2018				2017			
	Maskiner	Inventarier	Leasade tillgångar	Summa Maskiner och Inventarier	Maskiner	Inventarier	Leasade tillgångar	Summa Maskiner och Inventarier
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	22 962	2 140	—	25 102	21 383	1 970	—	23 353
Investeringar	—	—	—	—	856	220	—	1 076
Omklassificeringar*	560	171	—	731	988	33	—	1 021
Avyttringar och utrangeringar	-598	-152	—	-750	-265	-83	—	-348
	22 924	2 159	—	25 083	22 962	2 140	—	25 102
Avskrivningar								
Vid årets början	-13 777	-1 403	—	-15 180	-13 318	-1 342	—	-14 660
Avyttringar och utrangeringar	546	139	—	685	223	77	—	300
Årets avskrivningar enligt plan	-724	-149	—	-873	-682	-138	—	-820
	-13 955	-1 413	—	-15 368	-13 777	-1 403	—	-15 180
Nedskrivningar								
Vid årets början	-205	-2	—	-207	-225	-3	—	-228
Avyttringar och utrangeringar	25	1	—	26	24	1	—	25
Årets nedskrivningar	-4	-1	—	-5	-4	0	—	-4
	-184	-2	—	-186	-205	-2	—	-207
Redovisat värde vid periodens slut	8 785	744	—	9 529	8 980	735	—	9 715

*) Omklassificeringar avser till övervägande delen aktiverade pågående arbete vilka betraktas som investeringar.

Not 19 | Pågående nyanläggningar

Koncernen	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	319	1 224
Investeringar	1 065	285
Omklassificeringar	-884	-1 190
Redovisat värde vid periodens slut	500	319
Moderföretaget	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	242	1 161
Investeringar	975	242
Omklassificeringar	-838	-1 161
Redovisat värde vid periodens slut	379	242

Not 20 | Biologiska tillgångar

Södras skogstillgångar delas i koncernredovisningen upp i biologiska tillgångar och marktillgångar. Som biologiska tillgångar redovisas rotstående skog värderad till verkligt värde genom diskontering till nuvärde av framtida förväntade kassaflöden från den rotstående skogen. Marken som skogen växer på värderas till anskaffningskostnad.

Södras skogsinnehav uppgick per 31 december 2018 till 118 000 hektar (36 900) produktiv skogsmark. Volymen rotstående skog var 14,9 miljoner m³sk (4,3). Det totala värdet på skogsinnehavet var 4 054 MSEK (611). Av detta värde avsåg 1 317 MSEK (87) skogsmark. Värdeförändringen på rotstående skog uppgick till 158 MSEK (6) under året, vilket redovisas i resultaträkningen. Av värdeförändringen avser 141 MSEK (-5) förändring av verkligt värde och 17 MSEK (11) omräkningsdifferenser.

Värderingsmodellen är oförändrad jämfört med föregående år. Värderingen grundas på bedömda avverkningscykler baserade på Södras avverkningsvolym och sortimentsfördelning samt antaganden om tillväxt enligt aktuella avverkningsplaner. Framtida pris- och kostnadsutveckling har bedömts till 2 procent (2) per år. Kostnader för återplantering har beaktats och avsättningar till miljöhänsyn har gjorts.

Beräknade kassaflöden har diskonterats till nuvärde med en ränta på 6,2 procent (6,2) efter skatt avseende skogstillgångar i Sverige. För skogstillgångar i Estland har diskontering gjorts med en ränta på 6,5 procent (6,5) efter skatt och i Lettland har diskontering gjorts med en ränta på 6,4 procent (7,0) efter skatt. Södra anser att denna ränta bör beskriva den långsiktiga kapitalkostnaden för en investering i skogstillgångar och inte påverkas av kortfristiga variationer i marknadsräntor. Vid diskontering av framtida kassaflöden har en tidsperiod på 100 år använts för samtliga skogar. Avverkningscyklernas längd varierar. För Sverige har en avverkningscykel på 75 år tillämpats, för Lettland 70 år och för Estland 70 år.

Avsättning till uppskjuten skatt beräknas i enlighet med IAS 12 på värdet av den biologiska tillgången enligt IAS 41. Uppskjuten skatt beräknas på skillnaden mellan fastigheternas bokförda värde och dess skattemässiga värde.

Förändringen av värdet på den rotstående skogen kan delas upp på följande komponenter:

Koncernen	2018	2017
Vid årets början	540	524
Köp av växande skog	17	10
Köp av växande skog via tillgångsförvärv	2 023	—
Avyttring av växande skog	0	0
Förändring av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader	141	-5
Omräkningsdifferenser	17	11
Redovisat värde vid periodens slut	2 738	540

Nedanstående känslighetsanalys visar hur värdet på den rotstående skogen påverkas om de väsentligaste värderingsparametrarna skulle sättas andra värden än de som ligger till grund för den aktuella värderingen.

Variabel	Förändring	Värdeförändring efter skatt, MSEK
Diskonteringsränta	+/- 0,25%	-127/+ 144
Virkespris	+/- 1% reall	+/- 50
Avverkningskostnad	+/- 1% reall	-/+ 12
Avverkningsvolym	+/- 1%	+/- 11

Not 21 | Finansiella placeringar

Koncernen	2018	2017
Anläggningstillgångar		
Värderade till verkligt värde via resultatet		
Finansiella placeringar	14	20
	14	20
Omsättningstillgångar		
Obligationer	10	10
Andra kortfristiga placeringar	189	269
- varav omklassificerat till likvida medel	—	-80
	199	199

Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar består av onoterade aktier och andelar vilka är värderade till anskaffningsvärde eftersom ett tillförlitligt marknadsvärde inte kunnat fastställas. I de fall det framkommer objektiva bevis på värdenedgång och nedskrivning därmed erfordras har detta beaktats. Per den 31 december 2018 uppgick totala nedskrivningar till 1 MSEK (15). Södra har inte beslutat att avyttra några av de finansiella placeringarna under 2019.

De finansiella tillgångarna företagscertifikat och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via årets resultat för koncernen eftersom syftet enligt Södras affärsmodell är att aktivt omsätta instrumenten och inte hålla dem till förfall. Verkligt värde för dessa tillgångar bestäms med hjälp av noterade marknadspriser vid handel på en aktiv marknad.

Räntebärande värdepapper som värderas till verkligt värde via resultatet har en fastställd ränta på mellan 0 procent (-0,25) och 0,19 procent (0,08). Fordringarna förfaller inom fem år.

Moderföretaget	2018	2017
Kortfristiga finansiella placeringar		
Obligationer	10	10
Andra kortfristiga placeringar	188	269
	198	279

Not 22 | Finansiell riskhantering

Södra är genom sin internationella och kapitalkrävande verksamhet löpande utsatt för finansiella risker såsom marknadsrisk, kreditrisk samt likviditets- och finansieringsrisk. Det föreligger korrelation mellan vissa riskvariabler. Enligt säkringsstrategin ska fokus vara att säkra nettoexponeringar. Koncernens finanspolicy för hantering av finansiella risker, som fastställts av styrelsen, bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Beslut om säkringsåtgärd tas då läget för detta bedöms som ekonomiskt fördelaktigt. Hänsyn tas då även till aktuell tillgång till kommersiellt acceptabla säkringsvillkor.

Den finansiella riskhanteringen är centraliserad till Treasuryfunktionen inom moderföretaget. Härigenom tillvaratas skalfördelar och synergieffekter samt minimeras hanteringsriskerna. Den övergripande målsättningen är att tillhandahålla kostnadseffektiv finansiering och likvidhantering och minimera negativa effekter från marknadsriskerna på koncernens resultat. De finansiella riskerna mäts kontinuerligt och överensstämelsen med finanspolicyn följs upp. Nedan beskrivs de väsentliga delarna av den finansiella riskhanteringen inom koncernen.

MARKNADSRISK

Marknadsrisk innebär risk för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från finansiella instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriserna. Risken utgörs av valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. De marknadsrisker som främst påverkar koncernen är valutarisk och råvaruprisrisk.

Valutarisk

Södra är exponerat för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning och inköp i utländska valutor. Dessa valutarisker består dels av risk för fluktuationer i värdet av finansiella instrument och kund- eller leverantörsskulder, dels av valutarisken i förväntade och kontrakterade betalningsflöden (transaktionsexponering).

Risk återfinns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar och skulder till koncernens rapporteringsvaluta (omräknings-exponering). Koncernen är också utsatt för valutarisk med avseende på placeringar i utländsk valuta (finansiell exponering).

I koncernens resultat ingår valutakursdifferenser med 93 MSEK (-102) i rörelseresultatet och med -8 MSEK (-6) i finansnettot.

Transaktionsexponering

En väsentlig del av omsättningen relateras till kunder utanför Sverige och merparten av företagets produkter faktureras antingen i lokal valuta eller USD. Insatsvaror importeras i stor omfattning i utländsk valuta. Dessa förutsättningar medför att förändringar i valutakurser påverkar Södra i hög grad. För att hantera den transaktionsexponering Södra nettoexponeras för, kan prognostiserade valutaflöden säkras med valutaderivat. Vid årets slut var, i likhet med föregående år, inga av dessa exponeringar säkrade.

Valutaexponering säkras i enlighet med finanspolicyen. Tillfälligt attraktiva nivåer eller specifika faktorer kan göra det önskvärt att avvika från säkringsnormen. Säkringsintervallet anger det riskmandat som Treasuryavdelningen har att följa vad avser avvikelser gentemot säkringsnormen. I det totala valutariskmandatet inräknas valutasäkringskomponenten i massaprisräkringar. Enligt policyen får standardiserade valutaterminer, valutaswappar samt förvärvade valutoptioner användas för säkringarna. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när kraven för detta är uppfyllda.

Transaktionsexponeringar 2018-12-31 per väsentlig valuta

Valuta	2019				2020			
	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs
USD*	881	—	—	—	933	—	—	—
EUR	263	—	—	—	280	—	—	—
GBP	142	—	—	—	145	—	—	—
Totalt			—				—	
Enligt Södras finanspolicy accepterat säkringsintervall			0-70				0-50	

* Valutasäkringskomponenten i massaprisräkringar ingår i prognostiserade nettoflöden, det föreligger inga massaprisräkringar för 2018-2019.

Transaktionsexponeringar 2017-12-31 per väsentlig valuta

Valuta	2018				2019			
	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs
USD*	804	—	—	—	828	—	—	—
EUR	230	42	18	9,72	237	—	—	—
GBP	120	—	—	—	124	—	—	—
Totalt			4				—	
Enligt Södras finanspolicy accepterat säkringsintervall			0-70				0-50	

* Valutasäkringskomponenten i massaprisräkringar ingår i prognostiserade nettoflöden, det föreligger inga massaprisräkringar för 2018-2019.

OMRÄKNINGSEXPONERING

Omräkningsexponering hänförs till nettovärden i utländska dotterföretag. Grundregeln är att inte valutasäkra denna exponering. De mest väsentliga omräkningsexponeringarna avser eget kapital och övertvärden i följande lokala valutor: 495 MEUR (59), 148 MNOK (191), 28 MGBP (31) och 6 MDKK (22). I syfte att säkra delar av koncernens omräknings-exponering i EUR har, under 2018, valutaswappar motsvarande 194 MEUR tecknats. Valutaswapparna är tecknade med den emitterade obligationen (1 000 MSEK) såväl som det upptagna lånet med Nordiska Investeringsbanken (1 000 MSEK) som basreferens. Ändamålet med säkringarna är att reducera effekten av en förändrad valutakurs EUR/SEK där en förstärkt krona ger en negativ påverkan på koncernens egna kapital, vilket motverkas av gjorda valutaswappar. Dessa effekter redovisas i övrigt totalresultat tills tillgången och valutaswapparna avyttras. Strategin med denna valuta-säkring är att reducera risken för väsentliga omräkningseffekter givet det betydande förvärvsbeloppet av Bergvik Skog AB:s skogsinnehav i Lettland. Förfallotiden för respektive valutaswap är 2021 för den emitterade obligationen och 2026 för lånet med Nordiska Investeringsbanken, där amortering påbörjas 2019. Föregående år var inga omräknings-exponeringar säkrade.

Nettoinvestering i utlandsverksamhet

	2018	2017
Valutaswap obligation och banklån	-194	—
Säkrad nettoinvestering i utlandsverksamhet EUR	428	—
Säkringskvot	1,2	—
Förändringar i värdet av valutaswappar	9	—
Förändringar i värde av den säkrade posten för att avgöra effektivitet	-7	—
Vägda genomsnittet för terminskurser EUR/SEK	10,30	—
Bokslutskurs EUR/SEK	10,25	—

Ränterisk

Ränterisken utgörs av de negativa marknadsvärderingsförändringar som kan uppstå vid ränterörelser i avkastningskurvan (marknadsräntor vid olika löptider). Målsättningen enligt finanspolicyen är att hålla räntebindningen på den finansiella skulden inom intervallet 0-18 månader. Räntebindningstiden på den finansiella skulden uppgick till 4 (4) månader per 31 december 2018. Räntebindningstiden är ett snitt med den frekvens som den finansiella skulden räntestjusteras. Räntesatsen för medlemsinlåningen justeras regelbundet efter beslut av Vd baserat på Riksbankens styrränta. För övriga lån justeras räntesatsen med förändringen i STIBOR för respektive avtalad räntebindningstid.

> forts. not 22

Finanspolycyn möjliggör handel med räntebindande instrument. Per den 31 december 2018 var inga särskilda räntesäkringar gjorda. Räknat på en generell ökning av marknadsräntorna med 100 punkter (1 procentenhet) på nettoskulden skulle koncernens resultat påverkas negativt om 46 MSEK (39).

För koncernens räntebärande placeringar anger finanspolycyn hur ränterisken ska begränsas genom att placeringar fördelas på olika bindningstider. Grundtanken är att förfallostrukturen på ingångna räntepapper ska möta prognostiserade kassaflödessvängningar. Räntebindningstiden på räntebärande placeringar uppgick till 2 (2) månader per 31 december 2018.

Prisrisk

Med prisrisk avses förändring i pris på produkt eller insatsvara och dess påverkan på resultatet.

Massaprisrisk

Massaprisrisk definieras som risken för att genomsnittligt erhållet massapris avviker negativt från förväntat pris. För att minska massaprisrisken kan Treasuryavdelningen agera med börshandlade massaprisrätter, eller med terminer eller swapavtal på OTC-marknaden. Södra arbetar med säkring av två olika typer av massaprisrisk, dels kassaflödesrisk från framtida försäljning av egen massaproduktion, dels verkligtvärderisk i tecknade kundavtal med fast pris.

Kassaflödesrisk från framtida försäljning av egen massaproduktion uppstår genom att konjunkturcykliska variationer i massapriset, uttryckt i utländsk valuta, tillsammans med variationer i valutakurser, kan medföra att det massapris Södra erhåller mätt i svenska kronor, avviker negativt från förväntat massapris på lång sikt. Huvudstrategin är att vara restriktiv med denna typ av säkringar och per årsskiftet förelåg inga säkringar.

Verkligtvärderisk uppstår då Södra genom mervärdestjänsten Pulp-Services Hedging utnyttjar sin finansiella kompetens inom massaprisriskområdet, och erbjuder massaköpare leverans av massa till fast pris. För att säkerställa att de med kunderna avtalade fasta priserna inte kommer att avvika negativt från de vid leveranstillfällena rådande marknadspriserna svappas fastprisavtalen till rörligt pris. Fastprisavtal får tecknas med maximalt 50 procent av total leveransvolym gentemot respektive kund. Avtalstiden får inte överstiga 24 månader. Konjunkturläge, marknadsprisnivå, efterfrågan på fastprisavtal och möjligheten att teckna swapkontrakt med acceptabla villkor är faktorer som över tiden påverkar aktuell säkringsnivå.

Massaprisderivat

	2019		2020	
	kton	%	kton	%
2018-12-31				
Verkligt värdesäkringar	1	0	—	—
	2018		2019	
	kton	%	kton	%
2017-12-31				
Verkligt värdesäkringar	2	0	—	—

Elprisrisk

Södra har affärsområden med både över- och underskott av el. Södra Wood löper risk att inköpspriset på el stiger kraftigt, vilket leder till sämre marginaler och sämre konkurrenssituation. För Södra Cell, som är netto-säljare av el, krävs ett tillfredsställande högt elpris för att önskvärd avkastning ska erhållas.

För att på bästa sätt kunna säkra affärsområdenas skiftande behov och samtidigt optimera koncernens nettoposition avseende elbalans arbetar Treasuryavdelningen med en förbrukningsportfölj och en produktionsportfölj. För att undvika stora resultateffekter av elprisförändringar pris-säkras den sammantagna nettopositionen mellan portföljerna med finansiella elkontrakt. Tillåtna säkringsinstrument utgörs av standardkontrakt på Nasdaq. Södras prognostiserade nettoposition av el får säkras för en period av fem år med en årsvis avtagande procentuell maximal nivå. För år 1–2 får upp till 100 procent av nettopositionen säkras. För åren 3–5 gäller att nivåer upp till 80, 50 respektive 20 procent av nettopositionen får säkras.

För 2019 och framåt finns inga elprissäkringar.

Oljeprisrisk

Södras affärsområden köper årligen in oljelaterade produkter för cirka 450 MSEK. De flesta inköp är relaterade till spotmarknaden för respektive produkt. Eftersom marknaderna är volatila innebär det risk för oönskade resultatsvängningar. Genom finansiell handel med oljelaterade produkter har Södra möjlighet att begränsa denna risk. Tillåtna säkringsinstrument utgörs av terminer och optioner.

Oljelaterade produkter som får säkras är diesel, fuel oil och brentolja. Säkring får göras för en period av 18 månader med följande andel av inköpsvolymen per 6-månadersperiod: 0–6 månader 0–75 procent, 7–12 månader 0–50 procent och 13–18 månader 0–25 procent. Södras totala energiexponering medför att koncernens resultat är positivt korrelerat med energipriser.

För 2019 och framåt finns inga oljeprissäkringar.

Aktieprisrisk

Södra har under vissa förutsättningar möjlighet att exponera sig mot aktier eller aktierelaterade produkter. För prisrisken gäller innevarande exponering av aktier, aktieindexcertifikat, aktieindexobligationer och aktiefonder, se not 21 Finansiella placeringar.

KREDITRISK

Finansiell kreditrisk

Södras finansiella transaktioner ger upphov till exponering för kreditrisk gentemot de finansiella motparterna. Finanspolycyn föreskriver att transaktioner endast får ingås med motparter med hög kreditvärdighet, definierat som kategori BBB–/K1 eller bättre enligt Standard & Poor's och motsvarande hos andra etablerade bedömare. Fastställda limiter finns för varje motpart och revideras kontinuerligt. För att begränsa motpartsrisken ytterligare har ISDA-avtal (nettningsavtal) ingåtts med flera banker.

Per den 31 december 2018 uppgick Södrakoncernens totala motparts-exponering till 1 072 MSEK (1 321). Per den 31 december befann sig alla motparter inom de ramar som är uppsatta i Södras finanspolicy avseende limiter, löptider och ratingkrav.

Kreditrisk i kundfordringar

Risken att koncernens kunder inte uppfyller sina åtaganden, det vill säga att betalning inte erhålls från kunderna, utgör en kundkreditrisk. Koncernens kunder kreditkontrolleras varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. Säkerhet krävs för kunder med otillräcklig kreditvärdighet eller kredithistorik. Kreditriskerna gentemot kunderna beskrivs mer detaljerat i not 29 Rörelsefordringar.

Maximal kreditrisk

Södras finansiella tillgångar utsatta för kreditrisk fördelas enligt följande:

Finansiella tillgångar per kategori

	2018	2017
Kundfordringar som ej är förfallna	2 257	2 405
Kundfordringar som är förfallna	708	444
Kundfordringar brutto	2 965	2 849
Kortfristiga placeringar	199	199
Likvida medel	873	1 122
Finansiella placeringar totalt	1 072	1 321
Derivatinstrument med positiva värden	9	1
Kundkontrakt	0	0
Upparbetad men ej fakturerad intäkt	12	15
Övriga rörelsefordringar	918	800
Övriga fordringar totalt	939	816
Maximal kreditriskexponering	4 976	4 986

Se information i not 29 Kortfristiga rörelsefordringar och uppgift om kreditförlustreserv i kundfordringar 163 MSEK (–7).

LIKVIDITETS- OCH FINANSIERINGSRISK

Likviditets- och finansieringsrisk är risken att koncernen kan få problem att fullgöra sina skyldigheter som är förknippade med finansiella skulder. Koncernens finansiella planering, som omfattar alla koncernens enheter, används för att identifiera och parera likviditetsrisken samt för att minimera kostnaderna för finansieringen av koncernen. Målsättningen är att koncernen ska kunna klara sina finansiella åtaganden i uppgångar såväl som nedgångar utan betydande oförutsebara kostnader. Koncernens policy är att minimera upplåningsbehovet genom att använda överskottslikviditet inom koncernen genom cash pools. Likviditetsriskerna hanteras centralt för hela koncernen av Treasuryavdelningen.

Likvida tillgångar placeras huvudsakligen i korta räntebärande papper. Därutöver kan även placering ske i tillgångar med god likviditet som är omsättningsbara på tre dagar.

För att täcka framtida finansieringsbehov har Södra som målsättning att det ska finnas kontokrediter, låneramar eller andra bindande lånelöften som garanterar tillgången på likviditet under den närmaste tvåårsperioden.

En väsentlig del av lånefinansieringen är upplåningen från medlemmar genom medlemskonto, skogslån och betalningsplan. Södra har ett kreditavtal i form av klubbavtal, som ger Södra möjlighet att under en period på drygt 5 år låna upp till 2 000 MSEK. Till låneavtalen hör två villkor (Covenants) dels definierat som Södras soliditet och dels som skuldsättningsgrad, där långivarna har rätt att omförhandla lånelöftet om Södras soliditet är lägre än 40 procent eller om skuldsättningsgraden (nettoskuld/eget kapital) överstiger 0,7 gånger. Covenanterna gäller även lånet från Nordiska Investeringsbanken på 1 000 MSEK samt utgiven grön obligation om 1 000 MSEK. Räntenivån baseras på 6 respektive 3 månaders STIBOR plus ett fast påslag. Likviditetsreserven, som utgörs av lånelöften tillsammans med företagets likvida medel, ska motsvara minst 10 procent av en prognostiserad rullande 12-månaders omsättning. På balansdagen var den samlade likviditetsreserven 3 072 MSEK (4 388), motsvarande 13 procent (21) av årsomsättningen för koncernen. Lånelöftet var i sin helhet outnyttjat per balansdagen.

Förfallostruktur kortfristiga placeringar

Förfallostruktur kortfristiga placeringar	Förfallotidpunkt							
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		Totalt	
Finansiella placeringar	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Certifikat	189	269	—	—	—	—	189	269
Obligationer	10	—	—	10	—	—	10	10
Totalt	199	269	—	10	—	—	199	279

Räntebärande placeringar uppgår till 199 MSEK (279), varav 100 procent (96) av dessa placeringar har en löptid på upp till ett år, 0 procent (4) har en löptid mellan ett och fem år och 0 procent (0) har en löptid som är längre än fem år.

Förfallostruktur finansiella skulder – odiskonterade kassaflöden

Förfallstruktur finansiella skulder – odiskonterade kassaflöden			Förfallotidpunkt						Totalt	
			Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år			
Finansiella skulder	Räntesats, %	Valuta	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Upplåning		SEK	168	28	1 589	1 594	329	478	2 086	2 100
Lån från medlemmar										
Likvidkonto	0,0 (0,0)	SEK	6	9	—	—	—	—	6	9
Betalningsplan	1,0 (1,0) rörlig	SEK	576	467	451	335	78	53	1 105	855
Skogslån*	1,0 (1,0) rörlig sex månader	SEK	69	55	—	—	—	—	69	55
Medlemskonto*	0,8 (0,8) rörlig sex månader	SEK	2 393	2 214	—	—	—	—	2 393	2 214
Leverantörsskulder			2 321	2 333	—	—	—	—	2 321	2 333
Negativa derivat			0	5	—	—	—	—	0	5
Övriga skulder			4	19	102	—	—	102	106	121
Totalt			5 537	5 130	2 142	1 929	407	633	8 086	7 692

* Förfaller på anmodan. Historisk statistik tyder på att de över en konjunkturcykel är långfristiga.

KÄNSLIGHETSANALYS

Södra lever med stora resultatsvängningar. Flera av koncernens verksamheter är starkt konjunktur- och valutaberoende. Det är dock främst upp- och nedgångar inom massaindustrin som ger upphov till resultatsvängningar på koncernnivå.

Södra Skogs resultat är framförallt känsligt för förändringar av prismarginalen i virkeshandeln och anskaffade volymer. Sågverkens resultat påverkas främst av förändringar i trävarupris, timmerkostnad och flispris. För Södra Cell är det ändringar i massapris, valuta, volym och fiberkostnader som ger störst utslag. Tabellen visar hur resultatet skulle förändrats om värdena hade varit större eller mindre än det faktiska utfallet. (Avser tolv månadersresultat baserat på genomsnittliga förhållanden under räkenskapsåret.)

Vid beräkning av effekt på resultat har de angivna förändringarnas effekter på säkringsinstrument för valutor och massapriser beaktats. De effekter som skulle ha realiserats under året samt de orealiserade effekter som skulle uppstått vid årets slut har beaktats i angiven effekt på resultatet.

Tabellen visar känsligheten för varje variabel för sig. I verkligheten påverkar förändringen av en variabel ofta även andra variabler, men med viss fördröjning. Till exempel kan en förstärkning eller försvagning av en valuta påverka marknadspriset. Några enkla tumregler för att beräkna en "nettoresultatpåverkan" finns inte eftersom sambanden är komplicerade och skiftar beroende på marknadsläge med mera.

Variabel	Förändring	Effekt på 12-månaders resultat, MSEK
USD/SEK	+/- 50 öre	680
Massapris	+/- 300 kr/ton	530
Fiberkostnad för massabruken	+/- 25 kr/m ³ fub	210
Produktion av massa	+/- 50 000 ton	190
Trävarupris	+/- 50 kr/m ³	80
Timmerkostnad för sågverken	+/- 25 kr/m ³ fub	80
Produktion av sågade trävaror	+/- 50 000 m ³	40
Oljepris	+/- 10 USD/fat	6
Total lönekostnad	+/- 3%	71

Resultateffekt vid förändring av balansdagens valutakurs

Variabel	Förändring	Resultateffekt, MSEK
Kundfordringar	USD +/- 50 öre	64
	EUR +/- 50 öre	33
	GBP +/- 50 öre	3
Leverantörsskulder	USD +/- 50 öre	1
	EUR +/- 50 öre	11
	GBP +/- 50 öre	0

Eget kapitaleffekten motsvarar effekten på resultatet.

Not 23 | Andra långfristiga värdepappersinnehav

Moderföretaget	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	60	57
Investering	4	3
Avyttring	-10	—
	54	60
Nedskrivningar		
Vid årets början	-40	-40
	-40	-40
Redovisat värde vid årets slut	14	20

Not 24 | Långfristiga finansiella fordringar

Koncernen	2018	2017
Andra långfristiga finansiella fordringar	—	—
Totalt	—	—

Not 25 | Långfristiga rörelsefordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Derivat	9	—	—	—
Andra långfristiga fordringar	81	39	81	39
Totalt	90	39	81	39
Moderföretaget			2018	2017
Vid årets början			39	15
Tillkommande			58	26
lanspråktaget			-16	-2
Redovisat värde vid årets slut			81	39

Långfristiga derivatinstrument avser säkringsredovisad nettoinvestering i utlandsverksamhet. Fordringarna avser främst reversfordringar 55 MSEK (26), depositioner 0 MSEK (7) och övriga engagemang— MSEK (5).

Not 26 | Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

	Uppskjutna skattefordringar		Uppskjutna skatteskulder		Netto	
Koncernen	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Immateriella anläggningstillgångar	—	—	-55	-44	-55	-44
Materiella anläggningstillgångar	3	0	-1 460	-1 230	-1 457	-1 230
Biologiska tillgångar	—	0	-38	-1	-38	-1
Varulager	2	0	12	11	14	11
Rörelsefordringar	—	0	-2	0	-2	0
Kortfristiga placeringar	—	—	2	1	2	1
Periodiseringsfonder	—	—	-53	-53	-53	-53
Avsättningar för pensioner	—	0	89	93	89	93
Långfristiga avsättningar	—	0	29	34	29	34
Rörelseskulder	—	0	0	1	0	1
Övrigt	—	7	-2	0	-2	7
Uppskjuten skattefordran/skatteskuld	5	7	-1 478	-1 188	-1 473	-1 181
Moderföretaget					2018	2017
Materiella anläggningstillgångar	13	14	—	—	13	14
Avsättningar för pensioner	7	9	—	—	7	9
Långfristiga avsättningar	27	34	—	—	27	34
Uppskjuten skattefordran/skatteskuld	47	57	—	—	47	57

Av koncernens uppskjutna skatteskulder hänförs 1 455 MSEK (1 220) till avskrivningar utöver plan.

Not 27 | Varulager

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Råvaror och förnödenheter	551	998	521	429
Varor under tillverkning	140	494	140	141
Färdiga varor och handelsvaror	2 958	1 544	1 949	1 505
Totalt	3 649	3 036	2 610	2 075

ELCERTIFIKAT

Inneliggande lager av tilldelade elcertifikat redovisas till noll. Inga tilldelade elcertifikat har sålts på termin för framtida leverans. Lager av tilldelade elcertifikat som inte bedöms behövas för att täcka koncernens kvotplikt hade på balansdagen ett marknadsvärde på 93 MSEK (2017: 96, 2016: 206).

UTSLÄPPSRÄTTER

Värdet av utsläppsrätter som inte bedöms behövas för att täcka gjorda utsläpp redovisas till noll och hade på balansdagen ett marknadsvärde på 175 MSEK (2017: 72, 2016: 56). Inga utsläppsrätter har sålts på termin för framtida leverans.

Not 28 | Fordringar på koncernföretag

Räntebärande fordringar hos koncernföretag

Moderföretaget	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	872	786
Tillkommande poster	147	190
Avgående poster	-173	-104
Redovisat värde vid periodens slut	846	872

Rörelsefordringar hos koncernföretag

Moderföretaget	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	180	73
Tillkommande poster	91	116
Avgående poster	-89	-9
Redovisat värde vid periodens slut	182	180

Not 29 | Kortfristiga rörelsefordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	—	—	182	180
Kundfordringar	2 802	2 842	2 370	2 352
Derivat	—	1	—	—
Kundkontrakt	—	0	—	—
Upparbetad men inte fakturerad intäkt	12	15	7	11
Övriga fordringar	918	800	825	749
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	210	91	91	58
Totalt	3 942	3 749	3 475	3 350

Kundfordringar redovisas efter avdrag för beräknade förväntade kreditförluster och konstaterade kreditförluster. Värdering görs till belopp varmed kundfordringar beräknas inflyta. Kundfordringar i utländsk valuta värderas till balansdagskurs. Värdet av osäkra fordringar beräknas efter individuell bedömning.

I Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter för moderföretaget ingår förutbetalda hyreskostnader 7 MSEK (5), förutbetalda försäkringspremier 9 MSEK (7), upplupna räntintäkter 0 MSEK (2), upplupna intäkter 11 MSEK (16) och övriga förutbetalda kostnader 64 MSEK (28).

KUNDKREDITRISK

Koncernens kredithantering syftar till att begränsa risken att koncernens kunder inte uppfyller sina åtaganden. Kreditriskexponeringen bevakas och rapporteras kontinuerligt genom åldersanalyser och individuell analys av kunder. Där så är erforderligt och möjligt begränsas risken för kreditförluster genom kreditförsäkring och i övrigt krävs olika former av säkerhet för kunder med låg kreditvärdighet. Södra beräknar förväntade kreditförluster genom att gruppera kundfordringar utifrån kreditriskkaraktär och basera beräkningen på kundernas betalningshistorik.

Vid övergången till IFRS 9 har kreditförlustr reserven enligt tidigare redovisningsregelverk omräknats. Ingen väsentlig effekt har identifierats vilket innebär att ingående balans 2018 är identisk med utgående balans 2017.

Kundfordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kundfordringar brutto	2 965	2 849	2 529	2 357
Avsättning för beräknade kreditförluster	-163	-7	-159	-5
Totalt	2 802	2 842	2 370	2 352

Analys av kreditriskexponeringen i kundfordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kundfordringar som varken är förfallna eller nedskrivna	2 257	2 405	1 909	2 028
Kundfordringar som är förfallna				
< 30 dagar	626	413	562	309
30-90 dagar	65	23	49	17
90-180 dagar	2	4	1	2
>180 dagar	15	4	8	1
Total exponering för kreditrisk	2 965	2 849	2 529	2 357
Avsättning för beräknade kreditförluster	-163	-7	-159	-5
Kundfordringar	2 802	2 842	2 370	2 352

Avsättning för osäkra fordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Vid årets början	-7	-18	-5	-11
Konstaterade kreditförluster	2	6	1	1
Reservering för beräknade kreditförluster	-159	-2	-155	0
Återföring av ej utnyttjat belopp	1	7	—	5
Redovisat värde vid årets slut	-163	-7	-159	-5

Not 30 | Likvida medel

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kassa och banktillgodohavanden	873	1 042	742	866
Kortfristiga placeringar, jämförda med likvida medel	—	80	—	80
Likvida medel enligt kassaflödesanalys	873	1 122	742	946

Not 31 | Eget kapital

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Inbetalt insatskapital	1 555	1 439	1 555	1 439
Emitterat insatskapital	2 065	1 871	2 065	1 871
Övrigt eget kapital	12 391	9 574	6 187	4 844
Totalt	16 011	12 884	9 807	8 154

Enligt styrelsens policy är koncernens finansiella målsättning att ha en god finansiell ställning som bidrar till att bibehålla medlemmars, kreditgivares och marknadens förtroende samt utgöra en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten samtidigt som den långsiktiga avkastningen är tillfredsställande. Med hänsyn till konjunkturmässiga risker som koncernens affärsområden är utsatta för har målet för lägsta nivå på koncernens soliditet satts till 55 procent. Lönsamhetsmålet är en avkastning på sysselsatt kapital på minst 10 procent över en konjunkturcykel.

Enligt Södras utdelningspolicy ska den samlade vinstdelningen, utdelning i form av ränta på insatskapital och virkesleveranserna under året samt insatsemissioner, tillsammans vara minst 50 procent av resultatet före skatt under en konjunkturcykel. Utdelningen ska premiera såväl årets virkesleveranser som det riskkapital, i form av insatskapital, som medlemmen bidrar med. Långsiktigt eftersträvas en avvägning mellan avkastning på virkesleveranser och insatskapital.

Södra har ett kreditavtal i form av klubbavtal, som ger Södra möjlighet att under en period på drygt 5 år låna upp till 2 000 MSEK. Till låneavtalen hör två villkor (Covenants) dels definierat som Södras soliditet och dels som skuldsättningsgrad där långivarna har rätt att omförhandla lånelöftet om Södras soliditet är lägre än 40 procent eller om skuldsättningsgraden (nettoskuld/eget kapital) överstiger 0,7 gånger.

ÅTERBETALNINGAR

Insatsåterbetalning 2019 till medlemmar som avgått per 31 december 2018 uppgår till 36 MSEK (40).

Not 32 | Obeskattade reserver

Moderföretaget	2018	2017
Accumulerade avskrivningar utöver plan		
– byggnader	0	0
– maskiner och inventarier	6 953	5 447
Periodiseringsfond beskattningsår 2014	36	36
Periodiseringsfond beskattningsår 2015	195	195
Totalt	7 184	5 678

Uppskjuten skatt i ovanstående obeskattade reserver uppgår till 1 483 MSEK (1 249) vilken inte redovisas i moderföretagets balansräkning.

Not 33 | Räntebärande skulder hos koncernföretag

	Förfallotidpunkt							
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		Totalt	
Moderföretaget	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Koncernkonto – skulder	182	132	—	—	—	—	182	132
Skulder till koncernföretag	—	—	—	—	8	8	8	8
Totalt	182	132	—	—	8	8	190	140

Not 34 | Räntebärande skulder

Koncernen	Förfallotidpunkt							
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Obligationslån	—	—	1 000	1 000	—	—	1 000	1 000
Skulder till kreditinstitut	143	—	536	536	321	464	1 000	1 000
Lån från medlemmar*	3 018	2 721	438	332	73	53	3 529	3 106
Övriga skulder	4	19	97	97	—	—	101	116
Totalt	3 165	2 740	2 071	1 965	394	517	5 630	5 222

	Förfallotidpunkt						Totalt	
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år			
Moderföretaget	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Obligationslån	—	—	1 000	1 000	—	—	1 000	1 000
Skulder till kreditinstitut	143	—	536	536	321	464	1 000	1 000
Lån från medlemmar*	3 018	2 721	438	332	73	53	3 529	3 106
Övriga skulder	4	4	97	97	—	—	101	101
Totalt	3 165	2 725	2 071	1 965	394	517	5 630	5 207

* Historisk statistik tyder på att de över en konjunkturcykel är långfristiga.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Vid årets början	5 222	4 914	5 207	4 781
Nya lån	5	12	—	100
Medlemsinlåning	6 848	6 574	6 848	6 574
Amortering	–20	–30	—	1
Utbetalld medlemsinlåning	–6 425	–6 250	–6 425	–6 250
Redovisat värde vid periodens slut	5 630	5 222	5 630	5 207

Not 35 | Pensioner

De flesta tjänstemän i Sverige och i det närmaste samtliga anställda i Tyskland omfattas av förmånsbestämda pensionsplaner. De flesta övriga medarbetare omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension och för vissa kategorier sjuk- och familjepension.

FÖRMÅNSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

De förmånsbestämda pensionsförpliktelserna tryggas främst genom en pensionsstiftelse med från Södra avskilda tillgångar men också genom avsättningar i Rapport över finansiell ställning. Södrakoncernens Pensionsstiftelse år 2003 tryggar merparten av moderföretagets och övriga koncernens svenska åtaganden. I förvaltningstillgångarna ingår skuldebrev som är utfärdade av Södra med ett nominellt värde 100 MSEK (förlagsbevis 100).

Pensionsstiftelsens styrelse ansvarar för förvaltningen av stiftelsens förvaltningstillgångar. Avkastningskravet i stiftelsen ligger på 3,7 procent realt och detta ska matcha skuldtutvecklingen av pensionsförpliktelser. Södras förmånsbestämda pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar i pensionsstiftelsen lyder under Lag om tryggnad av pensionsutfästelse med mera.

Pensionsåtagandena i Sverige är dessutom kreditförsäkrade hos PRI Pensionsgaranti.

Förmånsbestämda planer utsätter Södra för olika typer av risker, hänförliga till ökad livslängd, inflation och löneökningar. Förvaltningstillgångarna påverkas av värdeförändringar framförallt på aktiemarknaden. Det låga ränteläget medför låg förväntad framtida avkastning från räntebärande placeringar.

ITP 2-planen som utgör den absoluta majoriteten av redovisade förmånsbestämda planer är en förmånsbestämd plan vars förmån styrs av den anställdes slutlön. ITP2 är den pensionsplan som tillämpas för tjänstemän födda 1978 eller tidigare. Ålderspensionen är 10 procent av lön under 7,5 inkomstbasbelopp, 65 procent mellan 7,5 och 20 inkomstbasbelopp och 32,5 procent mellan 20 och 30 inkomstbasbelopp.

AVGIFTSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

För de avgiftsbestämda pensionsförpliktelserna betalas försäkringspremier. Storleken på premien baseras på lönen.

Totala kostnaden för Södras pensionsförpliktelser framgår nedan.

Pensionskostnad		
Koncernen	2018	2017
Förmånsbestämda planer		
Kostnad för pensioner intjänade under året	40	27
Nettoränta	5	7
Regleringar och reduceringar	0	—
Kostnad förmånsbestämda planer i årets resultat	45	34
Kostnad avgiftsbestämda planer	147	132
Särskild löneskatt	46	43
Pensionskostnad i årets resultat	238	209
Omvärdering redovisad i övrigt totalresultat	99	78
Pensionskostnad i årets totalresultat	337	287
Kostnaden redovisas i följande rader ingående i årets resultat:		
Personalkostnad	233	202
Finansnetto	5	7
Kostnad redovisad i årets resultat	238	209
Övrigt totalresultat	99	78
Pensionskostnad redovisad i årets totalresultat	337	287

Avkastning förvaltningstillgångar

Koncernen	2018	2017
Verklig avkastning på förvaltningstillgångar	-15	64
Räntetäkt på förvaltningstillgångar	-28	-27
Aktuariellt resultat för förvaltningstillgångar under perioden	-43	37

Åtaganden och förvaltningstillgångar för de förmånsbaserade planerna

Koncernen	2018	2017
Förmånsbestämda planer och värdet av förvaltningstillgångar		
Helt eller delvis fonderade förpliktelser		
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	1 497	1 423
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-1 110	-1 125
Netto helt eller delvis fonderade förpliktelser	387	298
Nuvärdet av ofonderade förmånsbestämda förpliktelser	27	26
Nettoförligheter före justeringar	414	324
Nettobeloppet redovisas i Rapport över finansiell ställning för koncernen under rubriken:		
Avsättningar för pensioner	414	324
Nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen (förpliktelse +, tillgång -)	414	324
Nettobeloppet fördelar sig på planer i följande länder:		
Sverige	387	298
Tyskland	27	26
Nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen	414	324

Nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen

	2018	2017
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning för koncernen vid periodens början	324	268
Kostnad förmånsbestämda planer		
Nettokostnad redovisad i årets resultat	45	34
Utbetalning av ersättningar	-56	-56
Aktuariella vinster och förluster redovisade i Övrigt totalresultat	99	78
Reduceringar och regleringar	0	—
Valutakursdifferens	2	0
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning för koncernen vid periodens slut	414	324

Nuvärdet av förpliktelsen för förmånsbestämda planer

Koncernen	2018	2017
Vid årets början	1 449	1 329
Kostnader för tjänstgöring	40	27
Utbetalda ersättningar	-56	-56
Räntekostnad	33	32
Aktuariella vinster och förluster*	55	116
Regleringar och reduceringar	0	—
Valutakursdifferenser	1	1
Redovisat värde vid periodens slut	1 522	1 449

* varav förändring av demografiska antaganden -8 MSEK (-45), finansiella 37 MSEK (86), erfarenhetsbaserat 8 MSEK (58) och särskild löneskatt 18 MSEK (15).

> forts. not 35

Förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Koncernen	2018	2017
Vid årets början	1 125	1 061
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna	28	27
Skilnad mellan förväntad och verklig avkastning	-43	37
Regleringar och reduceringar	—	—
Redovisat värde vid periodens slut	1 110	1 125

Förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Koncernen	2018	2017
Aktierelaterade värdepapper	465	528
Hedgefonder och obligationer	138	26
Övriga räntebärande värdepapper*	152	438
Likvida medel	355	133
Redovisat värde vid periodens slut	1 110	1 125

* Skuldebrev utfärdade av Södra Skogsägarna ekonomisk förening 100 MSEK (100).

Aktierelaterade värdepapper samt Hedgefonder och obligationer utgör tillgångsklasser som i huvudsak har noterats på en aktiv marknad.

AKTUARIELLA ANTAGANDEN

Följande väsentliga aktuariella antaganden har tillämpats vid beräkningar (vägda genomsnittsvärden).

Koncernen	2018	2017
Diskonteringsränta, %	2,3	2,5
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	2,5	2,5
Framtida löneökningar, %	2,5	2,5
Framtida öknings av pensioner, %	2,0	2,0
Personalomsättning, %	6,0	5,0

Antaganden beträffande livslängd baseras på offentlig statistik och erfarenhet från dödlighetsundersökningar i varje land, och sätts i samråd med aktuariell expertis.

För de svenska pensionsplanerna tillämpas DUS14.

Pensionsskuld nedbruten per personkategori

	2018		2017	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Aktiva	165	439	178	481
Sjukpensionärer	6	4	7	3
Fribrevshavare	314	582	297	540
Pensionärer	301	1 023	295	1 051
Summa	786	2 048	777	2 075
Totalt antal utfästelser som ingår i förpliktelsen	2 834		2 852	

Ovanstående tabell över personkategori omfattar den svenska skulden, vilken utgör 93 procent av redovisad pensionsskuld.

Känslighetsanalys av pensionsförpliktelsen

Antagande	Förändring	Skuldförändring MSEK
Diskonteringsränta	-/+ 0,5 %	+163/-143
Inflation	-/+ 0,25 %	-56/+59
Livslängd	-/+ 1 år	-72/+73

Känslighetsanalysen utförs genom att ett aktuariellt antagande ändras medan övriga antaganden hålls oförändrade. Detta är en förenklad metod då övriga aktuariella antaganden vanligtvis är korrelerade. Metoden visar pensionsförpliktelsens känslighet för förändringen av ett enskilt antagande. Durationen är 18 år (18). De förväntade pensionsutbetalningarna under nästföljande år uppgår till 54 MSEK (54).

Kostnad avseende pensioner

Moderföretaget	2018	2017
Pensionering i egen regi		
Kostnad för intjänande av pensioner	21	16
Utbetalda pensioner	54	54
Verklig avkastning på särskilt avskilda tillgångar	-22	-17
Kostnad för pensionering i egen regi exklusive skatter	53	53
Pensionering genom försäkring		
Försäkringspremier eller motsvarande	128	111
Särskild löneskatt	43	39
Redovisad nettokostnad hänförlig till pensioner	224	203

Avsättningar för pensioner

Moderföretaget	2018	2017
Kapitalvärde av pensionsåtaganden*	960	942
Avgår förvaltningstillgångar i pensionsstiftelse	-924	-902
Summa	36	40
Pensionsåtaganden tryggade via kapitalförsäkringar som är redovisade under finansiella tillgångar	-36	-40
Netto	—	—
* Varav PRI-pensioner ITP2	774	747
* Kreditförsäkrade via PRI Pensionsgaranti	924	902

I de fall förvaltningstillgångarna överstiger pensionsskulden redovisas inte det överskjutande beloppet. Per 2018 uppgår det ej redovisade överskottet i pensionsstiftelsen till 186 MSEK (223).

Förändringar av nettoskulden

Moderföretaget	2018	2017
Vid årets början	40	41
I resultaträkningen redovisad kostnad för pensionering i egen regi exklusive skatter	53	53
Pensionsutbetalning	-54	-54
Redovisat värde vid periodens slut	39	40

Förväntade pensionsutbetalningar under 2018 beräknas till 54 MSEK (54).

Förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Moderföretaget	2018	2017
Aktierelaterade värdepapper	465	528
Hedgefonder och obligationer	138	26
Övriga räntebärande värdepapper*	152	438
Likvida medel	355	133
Förvaltningstillgångarnas värde	1 110	1 125
Överskjutande värde	-186	-223
Redovisat värde vid periodens slut	924	902

* Skuldebrev utfärdade av Södra Skogsägarna ekonomisk förening 100 MSEK (100).

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

Moderföretaget	2018	2017
ITP-planen enligt PRI-grunder		
Diskonteringsränta, %	3,8	3,8

Not 36 | Avsättningar

Koncernen 2018	Omstrukturerings- reserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	15	160	175
Avsättningar som gjorts under perioden	6	6	12
Belopp som tagits i anspråk under året	-15	-27	-42
Redovisat värde vid årets slut	6	139	145
varav långfristiga avsättningar	2	139	141

Koncernen 2017	Omstrukturerings- reserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	—	180	180
Avsättningar som gjorts under perioden	16	4	20
Belopp som tagits i anspråk under året	-1	-24	-25
Redovisat värde vid årets slut	15	160	175
varav långfristiga avsättningar	—	160	160

ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Avsättning för framtida miljösaneringsåtgärder har gjorts med belopp som anses skäligt baserat på tillgänglig information.

Med Södras omfattande affärsverksamhet är det ofrånkomligt att vissa tvister uppstår. I bokslutet har gjorts reserveringar med belopp som bedöms skäliga.

Avsättning för garanti- och reklamationsåtaganden har gjorts med belopp som erfarenhetsmässigt bedöms skäligt.

Moderföretaget 2018	Omstrukturerings- reserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	15	154	169
Avsättningar som gjorts under perioden	—	5	5
Belopp som tagits i anspråk under året	-15	-27	-42
Redovisat värde vid årets slut	0	132	132
varav långfristiga avsättningar	—	132	132

Moderföretaget 2017	Omstrukturerings- reserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	—	175	175
Avsättningar som gjorts under perioden	16	3	19
Belopp som tagits i anspråk under året	-1	-24	-25
Redovisat värde vid årets slut	15	154	169
varav långfristiga avsättningar	—	154	154

ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Ovan beskrivna Övriga avsättningar avser även moderföretaget.

Not 37 | Långfristiga rörelseskulder

Koncernen	2018	2017
Ej räntebärande långfristiga skulder	—	—
Totalt	—	—

Not 38 | Kortfristiga rörelseskulder och avsättningar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Kortfristiga skulder hos koncernföretag	—	—	72	58
Leverantörsskulder	2 321	2 333	2 107	2 166
Derivat	—	5	—	—
Kundkontrakt	—	1	—	—
Förskott från kunder	0	0	—	—
Mervärdesskatteskuld	31	27	—	—
Övriga rörelseskulder	245	219	138	162
Avsättning för omstrukturering	4	15	—	15
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	728	713	642	610
Totalt	3 329	3 313	2 959	3 011

Kundkontrakt avser fastpriskontrakt med kunder som är knutna till finansiella instrument.

Not 39 | Koncernföretag

Specifikation av moderföretagets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

	Org. nr	Antal	Andel, %	Redovisat värde	
				2018	2017
Rörelsedrivande					
Södra Cell GmbH	164312351	50	100	0	0
Södra Wood AS (fd Södra Interiör AS)	971 646 799	20 000	100	110	112
Crown Timber Group (plc)	1284502	250 000	100	338	338
Södra Wood Ltd	1789912	1	100		
Södra Wood Ab	2571610-1	100	100		
Södra International Trading (Shanghai) Co Ltd			100	0	0
Södra Interiör A/S	73496314	2	100	0	0
Södra Latvia SIA	41203019726	106 025 646	100	3 074	—
SIA Fragaria	41203019711	16 784 658	100		
SIA Myrtillus	41203020212	82 212 308	100		
SIA Zilupe mezs	40003655631	3 274 785	100		
SIA Granmark	40103897578	3 000	100		
Södra Medlemsel AB	556070-5724	50 000	100	6	6
Södra Metsad OÜ	10944021	400	100	231	231
Södra Mezs SIA	50003871841	310 000	100	181	181
SIA Ruda	40003383543	2 377 823	100	249	—
Södra Trivselhus Holding AB	556552-6810	5 000	100	318	318
Trivselhus AB	556402-2977	12 000	100		
Trivselhus Norge AS	995 326 485	5 000	100		
Trivselhus Mark Holding AB	559098-6377	500	100		
Trivselhus Mark AB	556536-7520	5 000	100		
Trivselhus UK Ltd	9829008	1	100		
Södra Tofte AS	914 134 994	100	100	17	17
Södra Vind AB	556765-5716	1 000	100	25	25
Ej rörelsedrivande				12	10
Totalt				4 561	1 238

Södra Skogägarna ekonomisk förening har under året förvärvat Södra Latvia SIA och SIA Ruda i Lettland.

Aktier och andelar i koncernföretag

Moderföretaget	2018	2017
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	1 238	1 251
Likvidation/Fission	-2	—
Förvärv	3 325	—
Avyttringar	—	-13
Redovisat värde vid periodens slut	4 561	1 238

Not 40 | Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar	—	—	—	—
Övriga ställda panter och säkerheter				
Massaprisderivat	—	12	—	12
Företagsinteckningar	—	8	—	—
Finansiella anläggnings-tillgångar*	39	43	36	40
Totalt	39	63	36	52

* Kapitalförsäkringar, se not 35.

Not 41 | Eventualförpliktelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Övriga ansvarsförbindelser	76	67	65	67
Totalt	76	67	65	67

KONCERNEN

Återställningsförpliktelser

En framtida nedläggning av del eller delar av verksamheten kan innebära krav på sanering eller annat återställningsarbete. Detta bedöms ligga långt fram i tiden och eventuella utgifter är inte praktiskt möjliga att beräkna. Någon avsättning för utgifter görs inte.

Avsättning för framtida miljösaneringsåtgärder har gjorts med belopp enligt bästa bedömning baserat på tillgänglig information. Framtida saneringsåtgärder är beroende av flera okända variabler och därför svåra att uppskatta. Det kan därför inte uteslutas att koncernen i framtiden belastas med ytterligare kostnader för dessa åtgärder.

Twister

Inom ramen för Södras verksamhet uppstår löpande meningsskiljaktigheter mellan företag inom Södrakoncernen och olika motparter avseende ersättningsstorlekar, uppnådda resultat, ansvarsförhållanden med mera. De flesta meningsskiljaktigheter löses på affärsmässiga grunder medan vissa sakförhållanden blir föremål för skiljeförfarande eller domstolsprocess. I bokslutet har reserverats belopp som bedöms skäliga.

MODERFÖRETAGET

Ovan beskrivna eventualförpliktelser avser även moderföretaget.

Not 42 | Rapport över kassaflöden

	Koncernen		Moderföretaget	
	2018	2017	2018	2017
Finansiella poster				
Under året erhållna räntor	4	4	13	10
Under året erlagda räntor	-64	-62	-57	-54
	-60	-58	-44	-44
Under året erhållen utdelning	25	28	73	73
Realisationsvinster	28	56	19	25
Realisationsförluster	-16	-22	-16	-21
Moderföretaget				
Ej likvidreglerade koncernbidrag	—	—	22	77

Not 43 | Viktiga bedömningar och antaganden

Upprättandet av finansiella rapporter och tillämpningen av olika redovisningsstandarder baseras på företagsledningens bedömningar och antaganden om framtiden. Dessa bedömningar och antaganden baseras på historisk erfarenhet och förväntningar om framtida händelser som bedöms vara rimliga under rådande omständigheter. Dessa bedömningar och antaganden utgör grunden för de redovisade värden på tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser som inte kan fastställas genom annan information. Om andra förutsättningar uppstår, eller om andra antaganden görs, kan verkliga utfall komma att avvika från redovisade värden. De viktigaste områdena där sådana bedömningar och antaganden har störst inverkan på resultat samt tillgångar och skulder kommenteras nedan.

VÄRDERING AV BIOLOGISKA TILLGÅNGAR

Södra har värderat de biologiska tillgångarna, det vill säga rotstående skog, till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden. Kassaflödena har beräknats för en bedömd avverkningscykel på 75 år för skogstillgångar i Sverige, 70 år för Lettland och 70 år för Estland. Kassaflödena baseras på Södras avverkningsvolym enligt aktuella avverkningsplaner och relevanta antaganden om framtida tillväxt. Framtida pris- och kostnadsutveckling har bedömts. Kostnader för återplantering har beaktats och avsättning till miljöhänsyn har gjorts. Beräknade kassaflöden har diskonterats till nuvärde. I not 20 Biologiska tillgångar redogörs för känsligheten i värderingen av förändringar av dessa uppskattningar samt för vilka antaganden som tillämpats.

PENSIONER

Värdet på pensionsförpliktelser för förmånsbestämda pensionsplaner baseras på aktuariella beräkningar med antaganden om diskonteringsränta, framtida löneökning, inflation samt demografiska förhållanden. Dessa antaganden uppdateras normalt årsvis. Förändringar i dessa antaganden påverkar den redovisade pensionsskuldens storlek och redovisat eget kapital i koncernen. För vidare information se not 35 Pensioner.

NEDSKRIVNINGSPRÖVNING AV IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Ledningen prövar minst årligen det bokförda värdet på tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder. I Södras balansräkning för året avser detta goodwill och varumärke. Dessa nedskrivningstester för respektive tillgång sker genom att ett beräknat återvinningsvärde för den kassagenererande enheten som tillgången tillhör ställs mot bokfört värde. Vid identifiering av kassagenererande enheter och dess beräkning av återvinningsvärde har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattning av parametrar gjorts. Ändring av dessa antaganden och uppskattningar skulle kunna ha effekt på tillgångarnas redovisade värden. För vidare information se not 16 Immateriella anläggningstillgångar.

AV- OCH NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Avskrivningar av anskaffningsvärden för koncernens anläggningar sker baserat på bedömda ekonomiska nyttjandeperioder. Ledningen prövar löpande de fastställda nyttjandeperioderna för koncernens anläggningar och justerar dessa om och när tidigare förutsättningar förändrats.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar är av sin natur beroende av uppskattningar och bedömningar för om kriterierna för redovisning är uppfyllda, samt uppskattningar av utfallet och storleken på den potentiella kostnaden. Avsättningar redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser, och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Om revideringar krävs på grund av att det verkliga utfallet avviker från gjorda antaganden och uppskattningar kan detta komma att påverka koncernens finansiella ställning och resultat.

Not 44 | Investeringsåtaganden

KONCERNEN

Under 2018 har koncernen slutit avtal om framtida förvärv av materiella anläggningstillgångar för 251 MSEK (247).

MODERFÖRETAGET

Under 2018 har moderföretaget slutit avtal om framtida förvärv av materiella anläggningstillgångar för 251 MSEK (247).

Not 45 | Finansiella instrument

VERKLIGT VÄRDE OCH REDOVISAT VÄRDE I RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING:

Koncernen 2018	Verkligt värde via resultatet	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella placeringar					
Övriga aktier och andelar	14	—	—	14	14
Derivat, långfristiga	—	9	—	9	9
	14	9	—	23	23
Rörelsefordringar					
Kundfordringar	—	—	2 802	2 802	2 802
Derivat, kortfristiga	0	—	—	0	0
	0	—	2 802	2 802	2 802
Kortfristiga placeringar	199	—	—	199	199
Likvida medel	—	—	873	873	873
Summa tillgångar, finansiella instrument	213	9	3 675	3 897	3 897
Övriga tillgångar, ej finansiella instrument				23 197	
Summa tillgångar				27 094	
Långfristiga skulder					
Obligationslån	—	—	1 000	1 000	1 035
Lån från banker och övriga kreditinstitut	—	—	954	954	1 011
Medlemsinlåning	—	—	511	511	529
	—	—	2 465	2 465	2 575
Kortfristiga skulder					
Lån från banker och övriga kreditinstitut	—	—	143	143	143
Medlemsinlåning	—	—	3 018	3 018	3 044
Övriga skulder, kortfristiga	—	—	4	4	4
	—	—	3 165	3 165	3 191
Kortfristiga rörelseskulder					
Leverantörsskulder	—	—	2 321	2 321	2 321
Derivat, kortfristiga	—	—	—	—	—
LTFP*, kortfristiga	0	—	0	0	0
	0	—	2 321	2 321	2 321
Summa skulder, finansiella instrument	0	—	7 951	7 951	8 087
Övriga skulder, ej finansiella instrument				3 132	
Summa skulder				11 083	

* Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

Koncernen 2017	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat som används för säkringsändamål	Låne- och kundfordringar	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella placeringar						
Övriga aktier och andelar	20	—	—	—	20	20
	20	—	—	—	20	20
Rörelsefordringar						
Kundfordringar	—	—	2 842	—	2 842	2 842
Derivat, kortfristiga	—	1	—	—	1	1
	—	1	2 842	—	2 843	2 843
Kortfristiga placeringar	199	—	—	—	199	199
Likvida medel	80	—	1 042	—	1 122	1 122
Summa tillgångar, finansiella instrument	299	1	3 884	—	4 184	4 184
Övriga tillgångar, ej finansiella instrument					18 920	
Summa tillgångar					23 104	
Långfristiga skulder						
Obligationslån	—	—	—	998	998	1 058
Lån från banker och övriga kreditinstitut	—	—	—	1 099	1 099	1 144
Medlemsinlåning	—	—	—	385	385	388
	—	—	—	2 482	2 482	2 590
Kortfristiga skulder						
Förlagsinsatser	—	—	—	—	—	—
Medlemsinlåning	—	—	—	2 721	2 721	2 745
Övriga skulder, kortfristiga	—	—	—	19	19	19
	—	—	—	2 740	2 740	2 764
Kortfristiga rörelseskulder						
Leverantörsskulder	—	—	—	2 333	2 333	2 333
Derivat, kortfristiga	—	5	—	—	5	5
LTFP*, kortfristiga	—	1	—	—	1	1
	—	6	—	2 333	2 339	2 339
Summa skulder, finansiella instrument	—	6	—	7 555	7 561	7 693
Övriga skulder, ej finansiella instrument					2 659	
Summa skulder					10 220	

* Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

Omklassificering av finansiella instrument har skett vid tillämpningen av IFRS 9. Vid övergången till IFRS 9 resulterade omklassificeringen inte i några skillnader i värdering.

Övriga aktier och andelar består av aktier och andelar i utomstående företag.

Som kortfristiga placeringar redovisas räntebärande placeringar med en löptid överstigande tre månader från anskaffningstidpunkten, aktieindexobligationer, aktieindexcertifikat och aktier i börsnoterade bolag.

Likvida medel består av banktillgodohavanden och kortfristiga placeringar med en löptid om maximalt tre månader från anskaffningstidpunkten med obetydlig risk för värdefluktuation och obetydlig ränterisk.

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten som redovisas i tabellen ovan:

AKTIER OCH ANDELAR SAMT KORTFRISTIGA PLACERINGAR

För noterade värdepapper bestäms verkligt värde med utgångspunkt i tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader vid anskaffningstillfället. Potentiella transaktionskostnader beaktas inte heller vid avyttring av en tillgång.

För onoterade aktier som värderas till anskaffningsvärde, eftersom ett tillförlitligt marknadsvärde inte kunnat fastställas, används redovisat värde som indikator på verkligt värde i ovanstående tabell.

DERIVAT

För valutaderivat och elpriserderivat bestäms verkligt värde med utgångspunkt i noterade kurser om sådana finns tillgängliga. Om sådana inte finns tillgängliga beräknas verkligt värde genom diskontering av skillnaden mellan avtalad terminskurs och den terminskurs som kan tecknas på balansdagen för återstående kontraktperiod. Diskontering görs till riskfri ränta baserad på statsobligationer.

Verkligt värde på massaprisderivat, oljepriserderivat och trävaruprisderivat baseras på förmedlande kreditinstituts värdering, vars rimlighet prövas genom diskontering av beräknade framtida kassaflöden och med utgångspunkt i marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen. Kassaflödena baseras på företagsledningens bästa bedömning.

KUNDFORDRINGAR OCH LEVERANTÖRSSKULDER

För kundfordringar och leverantörsskulder med en kvarvarande livslängd på mindre än sex månader anses redovisat värde reflektera verkligt värde.

ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Verkligt värde för övriga finansiella tillgångar och skulder beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuell marknadsränta på balansdagen.

RÄNTESATSER SOM ANVÄNDS FÖR ATT FASTSTÄLLA VERKLIGT VÄRDE

Diskontering har gjorts utifrån aktuell statslåneränta plus relevant räntespread.

> forts. not 45

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån tre nivåer.

Nivå 1: Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: Utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Koncernen 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Övriga aktier och andelar	—	—	14	14
Derivat, långfristiga	9	—	—	9
Derivat, kortfristiga	—	—	0	0
Kortfristiga placeringar	189	10	—	199
Likvida medel	873	—	—	873
Summa tillgångar	1 071	10	14	1 095
LTFP*, kortfristiga	—	—	0	0
Derivat, kortfristiga	—	—	—	—
Summa skulder	—	—	0	0

* Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

Koncernen 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Övriga aktier och andelar	—	—	20	20
Derivat, kortfristiga	—	—	1	1
Kortfristiga placeringar	—	199	—	199
Likvida medel	1 042	80	—	1 122
Summa tillgångar	1 042	279	21	1 342
LTFP*, kortfristiga	—	—	1	1
Derivat, kortfristiga	—	—	5	5
Summa skulder	—	—	6	6

* Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för finansiella instrument som värderats till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning, med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke observerbara indata (nivå 3).

Koncernen 2018	Tillgångar			Skulder	
	Övriga aktier och andelar	Derivat	LTFP*	Derivat	LTFP*
Vid årets början	20	1	0	5	1
Totalt redovisade vinster och förluster:					
– redovisat i årets resultat	—	0	—	–5	0
– redovisat i övrigt totalresultat	—	9	—	—	—
Avyttrat och förfallet	–6	–1	0	—	–1
Redovisat värde vid periodens slut	14	9	0	0	0

* Kundkontrakt som är knutna till finansiella kontrakt.

Koncernen 2017	Tillgångar			Skulder	
	Övriga aktier och andelar	Derivat	LTFP*	Derivat	LTFP*
Vid årets början	17	3	0	0	3
Totalt redovisade vinster och förluster:					
– redovisat i årets resultat	—	1	—	5	1
Avyttrat och förfallet	3	–3	0	—	–3
Redovisat värde vid periodens slut	20	1	0	5	1

* Kundkontrakt som är knutna till finansiella kontrakt.

Not 46 | Händelser efter balansdagen

Storbritanniens utträde ur EU, Brexit, kan komma att få ekonomiska konsekvenser för Södra, främst relaterat till handel med sågade och hyvlade trävaror där ett avtalslöst brexit kan påverka koncernens nettoomsättning och sysselsatta kapital på kort sikt. Effekterna för Södra av Storbritanniens utträde ur EU är svåra att prognostisera, men den preliminära bedömningen är att dessa kommer vara relativt begränsade. I övrigt föreligger det inga väsentliga händelser efter rapportperiodens utgång.

Not 47 | Närstående

Moderföretaget betraktas som närstående till sina dotter- och intresseföretag, vilka framgår av not 39 Koncernföretag och not 10 Andelar i intresseföretag.

Av moderföretagets totala inköp och försäljning i MSEK avser 3 procent (1) av inköpen och 4 procent (5) av försäljningen andra företag inom koncernen.

Moderföretaget har genom styrelserepresentation i Södrakoncernens Pensionsstiftelse år 2003 och Södra Skogsägarnas Stiftelse för Forskning, Utveckling och Utbildning en närstående relation till dessa stiftelser. Södra koncernens Pensionsstiftelse har en lånefordran på Södra Skogsägarna ekonomisk förening. Södra Skogsägarnas Stiftelse för Forskning, Utveck-

ling och Utbildning innehar emitterade insatser. Genom sin rätt att delta i de beslut som rör moderföretagets strategier har dess styrelseledamöter ett betydande inflytande över moderföretaget och är därmed att betrakta som närstående. En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet i vilken medlemmarna deltar. I enlighet härmed har inköp eller försäljning av varor och tjänster under räkenskapsåret skett mellan moderföretaget och enskilda styrelseledamöter, vilka är medlemmar i föreningen. På samma sätt medverkar enskilda styrelseledamöter i finansieringen av föreningen. Dessa transaktioner har skett i enlighet med föreningens ändamål varvid föreningens prissättning och villkor i övrigt har tillämpats.

Koncernen	Försäljning av varor/ tjänster till närstående	Inköp av varor/tjänster från närstående	Övrigt (ränta, utdelning)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Intresseföretag					
2018	89	23	—	30	9
2017	45	36	—	39	—
Moderföretaget					
Dotterföretag					
2018	950	527	57	1 028	262
2017	870	141	51	872	138
Intresseföretag					
2018	89	23	25	30	9
2017	45	36	27	39	—

Upplysningar om löner, avtal avseende avgångsvederlag med mera för bland annat personer i ledande ställning har lämnats i not 6 Anställda, personalkostnader. Upplysningar i övrigt avseende mellanhavanden rörande koncernföretag framgår av not 41 Eventualförpliktelser och eventualtillgångar.

Not 48 | Uppgifter om moderföretaget

Södra Skogsägarna ekonomisk förening (organisationsnummer 729500-3789) är en svenskregistrerad ekonomisk förening med säte i Växjö. Adressen till huvudkontoret är Skogsudden, Växjö.

Koncernredovisningen för 2018 består av moderföretaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnda koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av intresseföretag.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till föreningsstämmans förfogande stående vinstmedel 4 773 373 227 SEK disponeras på följande sätt:

Till medlemmarna utdelas 10 procent på insatskapitalet, utgörande	361 999 126 SEK
Till medlemmarna utdelas 10 procent på värdet av virkesleveranserna, utgörande	499 552 059 SEK
Utdelningen beräknas på värdet av medlemmarnas virkesleveranser 1 januari 2018 till 31 december 2018 och beräknas på samtliga sortiment, exklusive skog som sålts på rot	
Till medlemmarnas insatskonto överförs genom insatsemission	933 114 004 SEK
Insatsemissionen utgör 60 procent av inestående inbetalt insatskapital per den 31 december 2018	
I ny räkning balanseras	2 978 708 038 SEK
	4 773 373 227 SEK

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed i Sverige och ger en rättvisande bild av koncernens och moderföretagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för moderföretaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderföretagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderföretaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Växjö den 13 februari 2019

Lena Ek
ordförande

Paul Christensson
vice ordförande

Dan Andersson
arbetstagarrepresentant

Karin Andersson
ledamot

Hans Berggren
ledamot

Pål Börjesson
ledamot

Ola Hildingsson
ledamot

Pontus Johansson
arbetstagarrepresentant

Ulf Johansson
ledamot

Lars Nilsson
arbetstagarrepresentant

Anders Roman
ledamot

Ylva op den Velde Hammargren
ledamot

Lars Idermark
verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 13 februari 2019

Martin Johansson Madeleine Edberg
Auktoriserade revisorer

Mats Löfgren Dick Stagmo
Förtroendevalda revisorer

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Södra Skogsägarna ekonomisk förening för år 2018 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 10–11 och 30–67. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 68–123 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 10–11 och 30–67. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderföreningens och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet De auktoriserade revisorernas ansvar respektive De förtroendevalda revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade föreningen eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

VÅR REVISIONSANSATS

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa en väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och våra egna kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt bedömde vi effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställnings- tagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLT OMRÅDE

Värdering och redovisning av immateriella, materiella samt biologiska anläggningstillgångar (se koncernens redovisningsprinciper i not 1, väsentliga antaganden i not 16 samt not 16–20)

Immateriella, materiella samt biologiska anläggningstillgångar redovisas till 17 989 MSEK i rapport över finansiell ställning för koncernen och till 13 163 MSEK i moderföreningens balansräkning per 31 december 2018. Värderingen och redovisning av dessa tillgångar utgjorde ett särskilt betydelsefullt område i vår revision mot bakgrund av de redovisade beloppens materialitet i relation till koncernens och moderföreningens finansiella ställning samt av den komplexitet som investeringsprojekt inom branschen innebär.

Koncernens och moderföreningens investeringar i immateriella, materiella och biologiska anläggningstillgångar under räkenskapsåret uppgår till 4 387 MSEK respektive 986 MSEK. Koncernen har etablerade processer för investeringsbesluten. Flera av de genomförda investeringarna innehåller såväl flera delprojekt som en gränsdragning mellan vad som ska tillföras balansräkning respektive anses utgöra reparations- och underhållskostnader.

Värderingsperspektivet vad gäller de immateriella och materiella anläggningstillgångarna tar sikte på ett eventuellt nedskrivningsbehov. I de fall indikationer på nedskrivningsbehov föreligger prövas de bokförda värdena mot tillgångarnas beräknade återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde varaktigt överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet fastställs genom en beräkning av nyttjandevärdet för respektive kassagenererande enhet och utgörs av nuvärdet av de framtida kassaflödena för enheten. Beräkningen av återvinningsvärdet innehåller flera antaganden och bedömningar bland annat avseende den diskonteringsfaktor som tillämpas samt avseende storleken på de framtida kassaflödena. Som framgår av not 16 i årsredovisningen genomförde föreningen under 2018 nedskrivningsprövningar avseende Södra Wood och Trivselhus. Nedskrivningsprövningarna visade att inget nedskrivningsbehov förelåg.

Vad gäller biologiska tillgångar tar värderingsperspektivet sikte på att fastställa ett beräknat marknadsvärde enligt gällande regelverk. Beräkningen av marknadsvärdet innehåller flera antaganden och bedömningar bland annat avseende den diskonteringsfaktor som tillämpas samt avseende storleken på de framtida kassaflödena.

HUR VÅR REVISION BEAKTADE DET SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDET

Vi har i vår revision utvärderat föreningens processer för styrning och kontroll av investeringar från styrelsebeslut till genomförande och idrifttagande. Vi har på stickprovsbasis kontrollerat fördelningen mellan vad som redovisas som tillgång och vad som kostnadsförs för att säkerställa en korrekt redovisning. Vi har vidare granskat att de upplysningar som lämnas i årsredovisningens noter speglar de principer som föreningen tillämpar för investeringsprojekt.

Vad gäller nedskrivningsprövningar har vi utvärderat föreningens beräkningsmodeller och rimligheten i gjorda antaganden. Vi har granskat processen för identifiering av kassagenererande enheter mot fastställda kriterier och jämfört detta med föreningens uppföljning av verksamheten för att verifiera att dessa stämmer överens. Vi har även bedömt huruvida lämnade upplysningar i årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens arbete med nedskrivningsprövningar.

Vad gäller värderingen av biologiska tillgångar har vi utvärderat föreningens beräkningsmodeller och rimligheten i gjorda antaganden

Transaktioner med föreningens medlemmar (se koncernens redovisningsprinciper i not 1 samt not 31)

Koncernen och moderföreningen har under räkenskapsåret 2018 haft en mängd vanligt förekommande transaktioner med medlemmarna i form av inköp av virke och försäljning av skogsvårdstjänster. Vidare har moderföreningen en mängd transaktioner med medlemmarna rörande insatskapital, insatskonto samt utdelningar och efterlikvider. Transaktioner med föreningens medlemmar är väsentliga för verksamheten och det är av vikt att transaktioner sker enligt av styrelse och ledning fastställda riktlinjer samt enligt av årsstämman beslutade fördelningsgrunder.

Vi har i revisionen utvärderat system och processer för hanteringen av transaktioner med föreningens medlemmar. Vidare har vi genomfört en avstämning av utdelningar och efterlikvider till medlemmarna med avseende på fördelning mellan medlemmarna utifrån tillämpade fördelningsgrunder samt årsstämans beslut. Vi har vidare granskat regelverken för inköp av virke från medlemmarna och försäljning av skogsvårdstjänster till medlemmarna samt hur dessa tillämpas i verksamheten.

ANNAN INFORMATION ÄN ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen vilken återfinns på sidorna 1–9, 12–29 samt 128–130. Den andra informationen innefattar inte årsredovisningen, utöver hållbarhetsrapporten, och vår revisionsberättelse avseende denna. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka föreningens finansiella rapportering.

DE AUKTORISERADE REVISORERNAS ANSVAR

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

DE FÖRTROENDEVALDA REVISORERNAS ANSVAR

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderföreningens och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

UTTALANDEN

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Södra Skogsägarna ekonomisk förening för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderföreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen
- på något annat sätt handlat i strid med Lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller föreningens stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med Lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med Lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med Lagen om ekonomiska föreningar.

Martin Johansson och Madeleine Edberg c/o PwC 113 97 Stockholm, utsågs till Södra Skogsägarna ekonomisk förenings revisorer av föreningsstämman den 23 maj 2018 och har varit föreningens revisorer sedan 18 maj 2017. Dick Stagmo, utsågs till Södra Skogsägarna ekonomisk förenings revisor av föreningsstämman den 23 maj 2018 och har varit föreningens revisorer sedan 17 maj 2016. Mats Löfgren utsågs till Södra Skogsägarna ekonomisk förenings revisor av föreningsstämman den 23 maj 2018 och har varit föreningens revisor sedan 15 maj 2013.

Växjö den 13 februari 2019

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Mats Löfgren
Förtroendevald revisor

Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Dick Stagmo
Förtroendevald revisor

KONCERNENS STYRNING

Koncernens styrning

A photograph of two men in a forest. The man on the left is older, with grey hair, wearing a dark jacket and pointing towards the right. The man on the right is younger, with a beard, wearing a dark jacket and a beanie with 'SÖDRA' on it, holding a clipboard. They are standing on a mossy forest floor with many trees in the background.

Medlemmarnas intressen i fokus

Södras övergripande uppdrag är att trygga avsättningen för medlemmarnas skogsråvara och främja skogsgårdens lönsamhet.

52 000

Sveriges största skogsägarförening med nära 52 000 medlemmar som tillsammans äger cirka 2,6 miljoner hektar skog.

80 år

80 år av samverkan och gemenskap har byggt Södra.

En medlem, en röst

Varje medlem har en röst oavsett insatskapital och skogsfastighetens storlek.

Ett jubileumsår vi ska vara stolta över

Södra arbetar på flera sätt aktivt för att stå upp för den enskilda medlemmen och familjeskogsbruket. I Södra är man inte ensam, vi arbetar målinriktat för medlemmarnas och Södras gemensamma bästa. Det har vi gjort i 80 år och det gör vi också framöver.

REKORDÅR MED MÅNGA UTMANINGAR

Föreningsarbetet med alla engagerade medlemmar är ryggraden i Södra. Om vi blickar tillbaka 80 år, skapades Södra för att

- trygga avsättningen för skogsgården genom en mottagningsplikt,
- förädla skogsråvaran i egen industri och inte minst,
- försvara familjeskogsbruket genom att vara näringspolitiskt aktivt.

Dessa frågor var viktiga 1938 och är minst lika viktiga idag. Jubileumsåret 2018 var ett rekordår resultatmässigt med en föreslagen vinstdelning på 1 795 MSEK. Men året har inte varit utan utmaningar. Vintern inledde året med en mycket blöt period som försvårade för skördare och skotare. Därefter fick vi en extremt torr sommar med stor brandrisk som också stoppade många skogsåtgärder och som ledde till att såväl kundkontrakt som transporter och logistik-

hantering fick planeras om. Med gemensamma krafter lyckades vi i föreningen tillsammans med skogsentreprenörer och transportörer hantera detta på ett förtjänstfullt sätt och vår massaindustri kunde få sin skogsråvara, även om sågverken under en kort period hade ett visst produktionsbortfall. Den svåra torkan ledde också till vissa problem avseende föryngringsåtgärder med plantavgångar och inte minst har stora granbarkborreangrepp konstaterats inom Södras område. Angreppen handlar om stora ekonomiska värden och kräver särskilda insatser för att förhindra ytterligare spridning under nästa år.

ÖKADE INSATSER INOM NÄRINGSPOLITIKEN

Vi har även mött flera utmaningar inom näringspolitiken och detta uppdrag från våra medlemmar har kommit att bli allt mer omfattande, både vad gäller arbetet på lokal nivå i Sverige och inom EU.

Jubileumsåret 2018 blev också ett rekordår resultatmässigt – trots stora utmaningar i vädret.

Här samverkar vi med LRF Skogsägarna och andra skogsägarföreningar. Vi har fortsatt fokus på de många frågor som är aktuella och har därför förstärkt Södras organisation ytterligare. Ett exempel var det upprop som skogsägarföreningarna gjorde inför det svenska riksdagsvalet. En av de mest centrala frågorna handlar om äganderätten som är starkt kopplad till brukanderätten. Vi har mött en del märkliga förslag som utmanar äganderätten. Utgångspunkten när det gäller äganderätt är att eventuella ingripanden eller inskränkningar måste ske på ett demokratiskt sätt. Det kräver fullständig transparens. Det kräver att ett beslut måste kunna överklagas och för den händelse att statens intresse skulle vara överordnat den enskilde medborgarens, kräver det att en god ersättning betalas ut.

Nuvarande skogsvårdslagstiftning fungerar väl och det gäller att inte slå sönder ett väl fungerande system. Genom ett ansvarsfullt brukande av skogen bidrar såväl obligatorisk som frivillig naturhänsyn till att öka den biologiska mångfalden. Tyvärr känner sig många medlemmar idag utsatta när det gäller rätten att bruka sin skog enligt principen frihet under ansvar. Ett aktuellt exempel är det så kallade tjädermålet där Södra bistått markägaren som är Södramedlem och överklagat den dom som förbjöd avverkning. Dagarna före jul kom Mark- och miljööverdomstolens dom som gav Skogsstyrelsen rätt när det gäller att begränsa avverkningen. Skogsstyrelsen har genom hela ärendet hävdade att begräns-

ningarna inte medför någon rätt till ekonomisk kompensation från staten. Mark- och miljööverdomstolen skriver däremot att markägarna har rätt till ersättning, men att detta är en fråga som domstolen inte kan pröva inom ramen för målet. För markägarna står alltså betydande virkesvärden på spel. Vi anser med bestämdhet att det inte är rimligt att en markägare efter två rättsliga prövningar ska behöva stämma staten för att få sina grundläggande rättigheter tillgodosedda. Artskyddsförordningen i sin nuvarande tappning innebär en stor rättsosäkerhet och kan på sikt få förödande konsekvenser inte bara för den enskilde skogsägaren, utan även för skogsnäringen som helhet.

En annan central näringspolitisk fråga handlar om viltbetet. Här har Södra antagit en handlingsplan för 2021 för att minska viltbetesskadorna och öka andelen tall. Det är glädjande att både Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket börjat agera i denna fråga. Jag kan inte heller låta bli att nämna den rapport som Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) lade fram under året och som inte hade någon som helst förankring i aktuell forskning.

SKOGSFORSKNING OMSÄTTTS I PRAKTIK

Södra är inte bara en framgångsrik industrikoncern. Det är också en stor utbildningsorganisation och kunskapsbank där forskning som rör skogens skötsel och tillväxt snabbt omvandlas i praktiskt vardagsarbete – i de gröna skogsbruksplanerna och i skogsinspektörernas rådgivning. Genom Södraskolan förmedlas kunskap och utbildningar genomförs både för nya och erfarna medlemmar. Tillgången till den senaste och bästa kunskapen är central för utvecklingen av skogsgårdens lönsamhet och för hur man på bästa sätt tar vara på skogs-, natur- och kulturvärden.

KLIMATUTMANINGAR OCH SKOGENS TRIPPELNYTTA

Skogen skapar inte bara tillväxt, välbild och sysselsättning, utan står även för många lösningar på flera nationella och globala klimatproblem. Vi känner alla till den växande skogens förmåga att binda koldioxid. Idag bidrar skogens produkter bland annat till bättre folkhälsa genom hygienprodukter baserade på vår pappersmassa. Intresset för textilmassa ökar i takt med att kläindustrin arbetar för en mer hållbar inriktning. Vi arbetar aktivt för att öka trähusbyggandet. Men skogens nytta

Äganderätten och viltbetet har varit i fokus för Södras aktiva arbete inom näringspolitiken.

stannar inte vid detta. Vi har en stark framtidstro när det gäller att skapa mervärden åt skogsägarna genom satsningar på forskning och utveckling för att ytterligare förädla skogsråvaran och industrins biströmmar. Det gäller till exempel biodrivmedel, textil, gröna kemikalier, korslimmat trä med mera. Det är genom utveckling av nya produkter som skogsbaserade produkter genom substitution kan ersätta dagens fossilbaserade och bidra till att bioekonomin utvecklas.

Genom förtjänstfulla insatser från medlemmar, medarbetare och andra som står upp för Södra har vi hanterat årets utmaningar på ett förtjänstfullt sätt. Södras rekordresultat och goda vinstdelning är bevis på detta. Det är något vi ska vara stolta över. Södra står idag starkt med välinvesterade och välskötta industrianläggningar med en god underliggande intjäningsförmåga. Det är viktigt, inte minst för att ta oss igenom tider med sämre konjunktur. Nu fortsätter vi med gemensamma krafter att bygga ett starkt och framgångsrikt Södra under 2019.

Framtiden finns i skogen!

Lena Ek
Styrelseordförande

Fortsatta satsningar på forskning och utveckling för att ytterligare förädla skogsråvaran ska skapa mervärden för skogsägarna.

Föreningsstyrningsrapport

Södra Skogsägarna ekonomisk förening (Södra) har sitt säte i Växjö. Styrningen av koncernen bygger bland annat på den svenska lagen om ekonomiska föreningar, andra tillämpliga lagar och regler, samt föreningens stadgar.

Från och med 2014 tillämpar Södra Skogsägarna koncernstyrning där den ekonomiska föreningen är moderföretag. Södra arbetar i tillämpliga delar i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning, "Koden".

FÖRENINGENS ÄNDAMÅL

Södra Skogsägarna ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, vilket bland annat innebär att bedriva handel med och förädling av skog och skogsprodukter från huvudsakligen föreningens medlemmar samt bedriva industri- och/eller finansieringsverksamhet. Föreningen ska också söka åstadkomma en tryggad och ändamålsenlig avsättning av medlemmarnas skogsråvara till marknadsmässiga priser, verka för en hög och värdefull skogsproduktion med natur- och kulturvårdshänsyn, stödja och utveckla enskilt skogsbruk samt värna äganderätten.

STRUKTUR OCH ORGANISATION

Södra Skogsägarna ekonomisk förening är en skogsindustrikoncern som erbjuder skogliga tjänster och sågade trävaror samt massa för avsalumarknaden. Verksamhe-

ten bedrevs under 2018 i tre affärsområden, Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell. Dessutom finns ett antal dotterföretag, se förteckningen på sidan 117.

ÄGARE OCH MEDLEM

Södra ägs av nära 52 000 skogsägare i södra Sverige. Ägare är medlem i den ekonomiska föreningen och ska delta med insatskapital om minst en insats för varje hektar skogsmark, men behöver inte delta med fler än 200 insatser. En insats lyder på 600 kronor.

Medlem kan den bli som äger eller arrenderar minst fem hektar skogsmark inom föreningens medlemsområde, som i huvudsak består av Götaland.

Varje medlem har en röst oavsett insatskapital och skogsfastighetens storlek. Antalet medlemmar ökade under 2018 med 628 (238) till 51 637 (51 009).

SKOGSBRUKSOMRÅDEN OCH ÅRSMÖTEN

Södras medlemmar är organiserade i 36 skogsbruksområden och möjligheten att direkt påverka individuellt är störst i skogsbruksområdet. I andra sammanhang förs talan via valda representanter. Varje skogs-

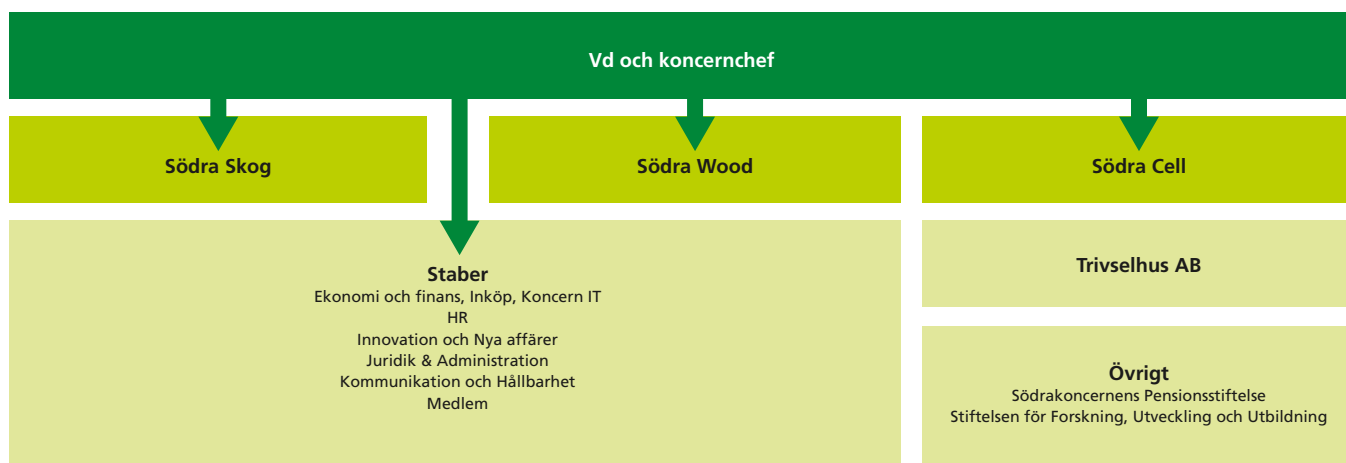
bruksområde utser vid årsmötet ett förtroenderåd om cirka tolv ledamöter samt en valberedning. Årsmötena utser även fullmäktige till den årliga föreningsstämman.

Medlem kan skriva motioner till årsmötet, som kan besluta att lämna motionen vidare till styrelsen eller till föreningsstämman. Medlem kan också begära att motion förs till stämman oavsett vad årsmötet beslutat. Alla medlemmar har möjlighet att lämna skrivelser direkt till förtroenderådet eller till styrelsen. På årsmötet går förtroenderådet igenom det gångna årets verksamhet och presenterar en verksamhetsplan för innevarande år.

Ordinarie årsmöte i skogsbruksområdet hålls senast tre månader efter räkenskapsårets utgång. Kallelse till årsmöte eller extra möte ska ske skriftligt senast en vecka före mötet och det är respektive förtroenderåd som svarar för kallelsen.

FÖRTROENDERÅD

Varje skogsbruksområde väljer vid årsmötet ett förtroenderåd som ansvarar för den kooperativa aktiviteten i skogsbruksområdet. I detta ingår bland annat bevakning av lokal näringspolitik, utbildningar

och medlemsaktiviteter. Ledamöterna i förtroenderådet har en viktig roll i dialogen med de enskilda medlemmarna. Förtroenderådet ska ha lägst fem och högst tolv ledamöter. För större skogsbruksområden kan ytterligare ledamöter väljas, dock som mest 15.

Varje förtroenderåd fastställer antalet ordinarie möten i sin verksamhetsplanering. Frågorna handlar om ekonomiska och sociala aktiviteter som rör medlemmarnas allmänna intressen, ägande och skötsel av skogsfastigheterna. Mötesfrekvensen varierar mellan olika skogsbruksområden med en normal frekvens om sex möten per år.

FÖRVALTNINGSRÅD

Förtroenderådets samtliga 36 ordförande bildar förvaltningsrådet som är rådgivande till styrelsen och föreningsstämman. Förvaltningsrådet ska även verka för att Södras strategiska mål och beslut är förankrade hos medlemmarna. Detta sker bland annat genom att förvaltningsrådet lämnar yttranden i olika ärenden.

Förvaltningsrådet har haft fyra ordinarie möten under 2018. På dagordningen har bland annat stått redogörelser för affärsläget och aktuella näringspolitiska frågor. Under årets första möte hanteras normalt frågor inför skogsbruksområdenas årsmöten. På samma sätt ägnas mötet inför föreningsstämman åt ärenden som tas upp vid denna.

FÖRENINGSTÄMMA

Föreningsstämman är Södras högsta beslutande organ. Stämman består av de 200 fullmäktige som väljs på årsmötena och har var sin röst. Förvaltningsrådets ledamöter är också fullmäktige, det vill säga ingår i de 200. Stämman fastställer bokslut och vinstdisposition, utser ledamöter i styrelsen, revisorer och valberedning. Styrelsens ledamöter, verkställande direktören, och revisorerna har rätt att delta i överläggningarna på stämman och framställa förslag.

Ordinarie stämman hålls senast sex månader efter räkenskapsårets utgång. Kallelse ska ske genom skriftligt meddelande till varje fullmäktig tidigast fyra veckor före och senast två veckor före ordinarie stämman respektive en vecka före extra stämman.

Föreningsstämman 2018 hölls den 23 maj i Norrköping. Stämman beslutade om vinstdisposition och behandlade elva motioner som bland annat tog upp frågor som handlade om tillgänglighetspremie för leveransvirkeskontrakt, höjd skogsbrukarkunskap i Södra och säkrare virkesförsörjning – en framtidsfråga. Antalet stämmovalda styrelseledamöter minskade från tio till nio.

VALBEREDNING

Föreningsstämmans valberedning ger förslag på styrelseledamöter, revisorer och föreningens ombud till LRF:s riksförbundsstämma. Dessutom föreslår valberedningen ekonomisk ersättning till styrelse,

förvaltningsråd, fullmäktige, förtroendevalda och revisorer. Valberedningen ska bestå av fem-sju ledamöter och dess sammansättning ska spegla medlemskåren och om möjligt hela medlemsområdet.

Valberedningen inhämtar kunskap om föreningens utveckling och framtid. Den informerar sig om hur styrelsearbetet fungerar genom samtal med ordförande och vd, intervjuer med befintliga styrelseledamöter och genom att ta del av resultat från styrelsens utvärdering och ordförandens utvecklingssamtal. Behov av förändringar i styrelsens sammansättning samt övriga val och arvoden analyseras. Intervjuer med nya kandidater genomförs. Valberedningens förslag till stämman dokumenteras slutligen i ett valberedningsprotokoll som sänds ut till fullmäktige tillsammans med stämmohandlingarna.

Vid föreningsstämman 2018 omvaldes Tomas Andersson, Roger Johansson, Jan-Ove Johansson, Ann-Charlotte Larsson och Ann Marke, samt nyvaldes Ingemar Thorstensson att ingå i valberedningen. Vid valberedningens första möte valdes Tomas Andersson till ordförande.

NOMINERINGSPROCESSEN TILL STYRELSEN

De stämmovalda ledamöterna är högst tio, av vilka minst två tredjedelar ska vara medlemmar i föreningen. Alla medlemmar kan löpande ge förslag till valberedningen på kandidater till styrelse och revisorer. Normalt uppmanas förvaltningsrådet att under

52 000 medlemmar

36 skogsbruksområden (sbo)
36 årsmöten

Motioner
Motioner från medlemmar tas upp på sbo:nas årsmöten och på föreningsstämman.

36 förtroenderåd
På årsmötet i respektive sbo väljs ett förtroenderåd. Förtroenderådet ansvarar för den kooperativa verksamheten.

Förvaltningsråd
Ordförandena i de 36 förtroenderåden är rådgivande organ till styrelsen och ska verka för att viktiga frågor förankras hos medlemmarna.

Föreningsstämma
Till föreningsstämman kallas de 200 fullmäktige som valts på sbo:nas årsmöten.

Styrelse
Väljs på stämman, långsiktiga och strategiska frågor, utser vd.

Valberedning
Väljs på stämman på förslag från förvaltningsrådet.

Vid föreningsstämman behandlas inkomna motioner och beslut fattas om vinstdisposition. De 200 fullmäktige är valda på på skogsbruksområdenas årsmöten.

tidig höst diskutera frågan i förtroenderåden och inkomma med förslag på såväl medlemmar som externa kandidater.

Valberedningen intervjuar de kandidater som bedöms passa in i den kompetensmix som behövs i styrelsen.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Styrelsen har upp till 13 ordinarie ledamöter och tre suppleanter till arbetstagarrepresentanterna. Upp till tio ledamöter väljs av föreningsstämman och tre är

arbetstagarrepresentanter. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen.

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen förvaltar företagets angelägenheter i företagets och ägarnas intresse och svarar för att företaget har ändamålsenliga mål, planer, strategier och policyer ägnade att uppfylla ägarnas krav och förväntningar på företaget. Styrelsen ska fortlopande följa upp och utvärdera företagets prestationer och bedöma företagets ekono-

miska situation och den ekonomiska situationen i koncernen. Styrelsen ska se till att företagets medelsförvaltning, interna kontroll och riskhantering är betryggande och ansvarar för att företaget har en ändamålsenlig organisation. I arbetet med att fullgöra sina uppgifter har styrelsens ordförande stöd av ett presidium. Presidiet utgörs av ordföranden, vice ordföranden och verkställande direktören.

Styrelsen ska utöver det konstituerande mötet hålla minst sex möten under året.

Styrelseledamöter från och med föreningsstämman i maj 2018

Ledamöter	Funktion	Invald	Närvaro	Utbetalt arvode (TSEK)	Insatskapital Per den 31 dec 2018	Utskott
Lena Ek	Ordförande	2015	13/13	1 251	87 503	Finans, ersättnings- och arvode
Paul Christensson	Vice ordförande	2010	12/13	649	263 981	Revision
Karin Andersson	Ledamot	2014	13/13	357	352 259	Revision
Hans Berggren	Ledamot	2015	13/13	338	279 488	Revision
Pål Börjesson	Ledamot	2017	12/13	353	911 290	
Ola Hildingsson	Ledamot	2013	10/13	336	—	Finans, ersättnings- och arvode
Ulf Johansson	Ledamot	2014	13/13	422	682 663	Ersättnings- och arvode
Ylva op den Velde Hammargren	Ledamot	2017	12/13	329	—	
Anders Roman	Ledamot	2014	13/13	403	1 474 407	
Arbetstagarrepresentanter						
Dan Andersson	Arbetstagarrepresentant PTK	2014	12/13	—	731 035	—
Pontus Johansson	Arbetstagarrepresentant LO	2017	12/13	—	—	—
Lars Nilsson*	Arbetstagarrepresentant LO	2018	12/13	—	—	—

* Tidigare suppleant, ordinarie 2018.

December

- Affärsläget
- Strategiska utvecklingsmöjligheter
- Fastställande av Affärsplan och finansiell plan 2019/2020
- Fastställande av Investeringsplan med investeringsramar, Investeringspolicy, Finanspolicy, Uppförande och Leverantörskod och Hållbarhetspolicy
- Lägesrapport CLT
- Uppföljning av investeringen i Vårö

Oktober

- Affärsläget
- Koncernens riskhantering
- Fördjupning av:
 - Förvärv av Bergviks skogar i Lettland
 - Södra Cell Mösterås
 - För ett mer hållbart Södra
- Kvartalsrapport

September

- Affärsläget
- Fördjupning av:
 - FSC/certifiering
 - Innovation

Juli

- Kvartalsrapport

Februari

- Affärsläget
- Årsredovisning och årsbokslut samt vinstdisposition
- Fokusområde:
 - Makroekonomi

April

- Affärsläget
- Fokusområde:
 - GDPR
 - CLT
 - Viltfrågor
- Kvartalsrapport

Maj

- Konstituerande möte (efter stämman)

Juni

- Strategimöte
- Affärsläget
- Presentation av Bergviks Skog
- Trävarustrategi
- Tillämpning av lag och politiska beslut – en riskbedömning
- Fokusområde:
 - Digitalisering och dess förändring av affärsmodell
 - Södras koncernstrategi 2020 och utveckling

Under 2018 har styrelsen haft 13 möten, varav ett konstituerande möte, två capsulambeslut och fyra telefonmöten. Vid det konstituerande mötet efter föreningsstämman utses styrelsens vice ordförande. Februarimötet ägnas bland annat åt uppföljning och utvärdering av det gångna året. Vid junimötet behandlas strategifrågor. Vid decembarmötet behandlas affärsplanen för kommande år samt mål och koncernpolicyer. Personalfrågor är en särskild punkt vid varje styrelsemöte.

UTSKOTT

Styrelsen har inom sig utsett tre utskott; revisionsutskottet, finansutskottet samt ersättnings- och arvodesutskottet.

Revisionsutskottet övervakar och granskar den finansiella rapporteringen, riskhanteringen och hållbarhetsredovisningen. I utskottet ingick under 2018 Paul Christensson, Karin Andersson och Hans Berggren. Utskottet hade sex möten.

Finansutskottet företräder styrelsen vad avser den finansiella riskexponeringen och

efterlevnad av finanspolicyn. I utskottet ingick under 2018 Lars Idermark (vd), Lena Ek och Ola Hildingsson. Utskottet hade fyra möten.

Ersättnings- och arvodesutskottet bereder frågor om principer och riktlinjer för ersättningar och andra anställningsvillkor för företagsledningen. Utskottet ska även följa och utvärdera tillämpningen av de principer och riktlinjer för ersättningar och andra anställningsvillkor som styrelsen fastställt och ersättningsstrukturer och

ersättningsnivåer i företaget. I utskottet ingick under 2018 Lena Ek, Ola Hildingsson och Ulf Johansson. Utskottet hade tre möten.

KONCERNLEDNING

Koncernledningen består av vd, affärsområdeschefer och stabschefer och samlas normalt en gång i månaden. Återkommande frågor på dagordningen är ekonomi, marknad och personalfrågor. Vd ansvarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

REVISORER

Revisorerna utses av föreningsstämman. Revisorernas övergripande ansvar är att granska årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Två av de fyra ordinarie revisorerna är förtroendevalda.

Vid stämman 2018 valdes revisorerna Martin Johansson och Madeleine Edberg från PricewaterhouseCoopers AB samt Mats Löfgren och Dick Stagmo som förtroendevalda revisorer.

SYSTEM FÖR INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska lagen om ekonomiska föreningar. Den interna kontrollen är en process som ger styrelse, ledning och annan personal rimlig säkerhet för att företagets mål ska nås när det gäller verksamhetens ändamålsenlighet, den ekonomiska rapporteringens tillförlitlighet samt efterlevnaden av tillämpliga lagar och förordningar.

Södra arbetar med intern styrning och kontroll begränsad till de processer som utmynnar i den finansiella rapporteringen.

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen syftar till att ge rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen i form av delårsrapporter, årsredovisningar och bokslutskommunikéer, och att den externa finansiella rapporteringen är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på ekonomiska föreningar.

Koncernens stabsfunktion Koncernredovisning & Intern Kontroll fungerar

som koncernens interna kontrollfunktion och rapporterar till revisionsutskottet och till koncernens economichef. Funktionen arbetar med att utveckla, förbättra och säkra den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernen, dels proaktivt med fokus på den interna kontrollmiljön, dels med att granska hur den interna kontrollen fungerar.

Riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen hos Södra syftar till att identifiera och utvärdera de väsentligaste riskerna, inklusive risk för bedrägeri och risker vid betydande förändringar, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernens bolag, affärsområden och processer. Riskbedömningen resulterar i kontrollmål som stödjer att de grundläggande kraven på den externa finansiella rapporteringen uppfylls och utgör underlag för hur riskerna ska hanteras genom olika kontrollstrukturer. Riskbedömningen uppdateras årligen under ledning av koncernstab Koncernredovisning & Intern Kontroll och resultatet rapporteras till revisionsutskottet.

Viktiga regelverk

EXTERNA:

- Lagen om ekonomiska föreningar ("Föreningslagen")
- Aktiebolagslagen
- Årsredovisningslagen
- Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden")
- EU:s Marknadssmissbruksförordning 596/2014/EU

INTERNA

- Föreningens stadgar
- Föreningsstämma
- Arbetsordning för styrelsen
- Instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelse och vd
- Instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen
- Policyer och riktlinjer
- Uppförandekod

Revisors yttrande om föreningsstyrningsrapporten

Till föreningsstämman i Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för föreningsstyrningsrapporten för år 2018 på sidorna 132–136.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av föreningsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inrikt-

ning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

UTTALANDE

En föreningsstyrningssrapport har upprättats. Vi anser att informationen i föreningsstyrningsrapporten är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen för 2018.

Växjö den 13 februari 2019

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Styrelse

Lena Ek

Ordförande. Född 1958.

Ledamot och ordförande sedan 2015. Mandattiden utgår 2019. Jur.kand. med inriktning internationell rätt. Hedersdoktor vid Lunds tekniska högskola vid Lunds universitet, ledamot Sparbankernas Riksförbunds styrelse, Kungl. Vetenskapsakademien och Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien. Styrelseordförande i European Forest Technology Platform.

Tidigare erfarenheter: Bland annat kommunalråd, styrelseordförande i flera nationella forskningsprojekt, styrelseledamot i Kungliga Tekniska Högskolan, styrelseledamot i Göteborgsuniversitet, samordnare åt regeringskansliet i förhandlingar runt European Spallation Source (ESS) i Lund, ledamot av riksdagens finansutskott, ledamot av EU-parlamentets industri- och energikutskott, miljöminister. Styrelseledamot i Södra 2000–2010.

Skogsinnehav: 171 ha produktiv skogsmark (delägd 50 procent). Totalt insatskapital i Södra: 87 503 kronor. (Generationsskifte pågår.)

Paul Christensson

Vice ordförande. Född 1959.

Ledamot i styrelsen 2010. Mandattiden utgår 2018. Styrelseordförande i Agro-väst.

Skogsinnehav: 215 ha produktiv skogsmark (delägd 50 procent). Totalt insatskapital i Södra: 263 981 kronor.

Karin Andersson

Född 1957.

Ledamot i styrelsen 2014. Mandattiden utgår 2018. Agronom, SLU Uppsala 1986. MSc, Springfield College, USA, 2000. Styrelseledamot i Humanus Utbildning Syd AB och Enetjärn Natur AB.

Skogsinnehav: 124 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 352 259 kronor.

Hans Berggren

Född 1956.

Ledamot i styrelsen 2015. Mandattiden utgår 2019. Agronom. Vd för Sveriges Stärkelseproducenter ekonomisk förening samt dotterbolagen Lyckeby Culinar AB, Lyckeby Starch AB och Kockens AB.

Skogsinnehav: 730 ha produktiv skogsmark (delägd 25 procent). Totalt insatskapital i Södra: 279 488 kronor.

Pål Börjesson

Född 1962.

Ledamot i styrelsen 2017. Mandattiden utgår 2019. Agronom och professor i miljö- och energisystem vid Lunds tekniska högskola vid Lunds universitet.

Skogsinnehav: 126 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 911 290 kronor.

Ola Hildingsson

Född 1948.

Ledamot i styrelsen 2013. Mandattiden utgår 2019. Civiljägmästare, Skogshögskolan i Stockholm, 1974. Teknologie hedersdoktor, Umeå Universitet. Styrelseordförande i SilviLao AB och Silvestica Green Forest AB. Styrelseordförande i SilviPar AB.

Skogsinnehav: 100 ha produktiv skogsmark (delägd 50 procent, ej i Södras medlemsområde).

Ylva op den Velde Hammargren

Född 1966.

Ledamot i styrelsen 2017. Mandattiden utgår 2019. Bergsingenjör. Business Transformation och CRM Manager vid AB SKF. Ledamot i styrelsen för Nederman.

Skogsinnehav: 0 ha.

Ulf Johansson

Född 1971.

Ledamot i styrelsen 2014. Mandattiden utgår 2018. Styrelseordförande i Falkenbergs Sparbank. Styrelseledamot i Harplinge inköpsförening och LRF:s skogsägardelegation.

Skogsinnehav: 107 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 682 663 kronor.

Anders Roman

Född 1961.

Ledamot i styrelsen 2014. Mandattiden utgår 2018. Civilekonom, Linköpings Universitet 1988. Styrelseordförande i Romans Fastigheter AB och Swedbank Jönköping. Styrelseledamot och verkställande ledamot i Stiftelsen Fria Media. Styrelseledamot i Blixt & Co, USA och Säker Skog.

Skogsinnehav: 833 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 1 474 407 kronor.

Dan Andersson

Född 1961.

Suppleant i styrelsen 2014, ordinarie 2015. Arbetstagarrepresentant för PTK. Ordförande i SSF-ledarna Södra Skog. Ledamot i Södras koncernråd.

Totalt insatskapital i Södra: 731 035 kronor.

Lars Nilsson

Född 1961.

Suppleant i styrelsen 2017, ordinarie 2018. Arbetstagarrepresentant för LO. Ordförande för Pappers vid Södra Cell Mönsterås. Ledamot i Södras koncernråd.

Totalt insatskapital i Södra: 0.

Pontus Johansson

Född 1980.

Suppleant i styrelsen 2015, ordinarie 2017. Arbetstagarrepresentant för LO. Klubbordförande i GS vid Södra Wood Mönsterås. Ledamot i Södras koncernråd.

Totalt insatskapital i Södra: 0.

Förändringar under året

Vid föreningsstämman 2018 lämnade Kjell Andersson styrelsen.

Antalet stämموvalda ledamöter minskade därmed från tio till nio.

Lars Nilsson ersatte Nils-Eric Andersson som arbetstagarrepresentant i styrelsen.

Peter Nilsson ersatte Lars Nilsson som suppleant – arbetstagarrepresentant.

SUPPLEANTER – ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Teddy Hedlund

Född 1968.

Suppleant i styrelsen 2015. Arbetstagarrepresentant för PTK. Styrelseordförande för Unionen vid Södra Cell Mörrum. Ledamot i Södras koncernråd.

Jimmy Landefjäll

Född 1960.

Suppleant i styrelsen 2017. Arbetstagarrepresentant för LO. Klubbordförande i GS vid Södra Wood Långsjö. Ledamot i Södras koncernråd.

Peter Nilsson

Född 1965.

Suppleant i styrelsen 2018. Arbetstagarrepresentant för LO. Ordförande för Pappers avdelning 9 vid Södra Cell Värö.

Koncernledning

Lars Idermark

Vd och koncernchef. Född 1957.
Agronom och MBA. Anställd 2013.
Ordförande i ledningsgruppen sedan 2013.

Tidigare erfarenheter: Bland annat vd och koncernchef PostNord AB och Kooperativa Förbundet. Vd för Andra AP-fonden. Stf vd och koncernchef Capio AB. Vice vd och stf vd och koncernchef, FöreningsSparbanken AB (Swedbank). Ekonomi- och finansdirektör och vice vd, Föreningsbanken AB. Vd och koncernchef, LRF Holding AB.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Swedbank. Ordförande i Skogsindustrierna.

Totalt insatskapital i Södra:
483 020 kronor.

Maria Baldin

Kommunikations- och hållbarhetsdirektör. Född: 1967.

Informations- & kommunikationsutbildning, RMI Berghs, Stockholm. Studier i juridik, psykologi och IT, Lunds universitet. Anställd 2017. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Olika roller inom marknad och försäljning på Comex Electronics AB, marknadschef på Siemens i Schweiz, kommunikations- och hållbarhetschef på Siemens AB.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Anna Belfrage

Ekonomi- och finansdirektör. Född 1962.
Civilekonom. Anställd 2017. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Bland annat CFO och tillförordnad vd för Beijer Electronics. CFO för ABS Group (Cardo-koncernen), olika roller inom industri-företag som Dresser Wayne Fueling Systems, Obducat, Lund Eastern Energy och Åkerlund & Rausing samt flera år som revisor hos PwC.

Övriga uppdrag: Styrelseledamot i Mycronic AB och NOTE AB.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Cristian Brolin

IT- och digitaliseringsdirektör, CDO. Född 1976.

Datalog. Anställd 2017. Ingår i ledningsgruppen från och med 2019.

Tidigare erfarenheter: Olika ledande befattningar inom IT som CIO/CSO på Bossmedia AB och IST AB. Arbetat som ansvarig för globala datacenter-funktionen inom IGT och Lottomatica stationerad i Växjö, Stockholm, Rom och Montreal.

Övriga uppdrag: Ledamot i Vindro AB.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Catrin Gustavsson

Chef Innovation och Nya affärer. Född 1970.

Teknologie doktor i massateknik, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm, civilingenjör i kemiteknik, Chalmers Tekniska Högskola. Anställd 2014. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Bland annat processteknisk chef Södra Cell Värö, produktionschef BillerudKorsnäs Gruvöns bruk, laboratoriechef Kvaerner Pulpning och forskningsingenjör Stora Enso.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Olof Hansson

Affärsområdeschef Södra Skog. Född 1975.

Ekonom och skogsvetare. Anställd 2003. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Olika befattningar inom Södra, bland annat virkeschef, områdeschef och marknadsanalytiker.

Totalt insatskapital i Södra:
290 843kronor.

Mattias Johansson

Chefsjurist och administrativ direktör. Född 1972.

Jur kand, MBA och Master of Laws, London School of Economics and Political Science. Anställd 2007. Ingår i ledningsgruppen sedan 2007.

Tidigare erfarenheter: Bland annat bolagsjurist Saab AB, bolagsjurist Södra, ABB Financial Services AB, tingsnotarie Västerås tingsrätt.

Övriga uppdrag: Ordförande i Trivselhus AB.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Innehav av totalt insatskapital avser förhållandena den 31 december 2018.

Anica Kabbenäs

Sekreterare och vd-assistent. Född 1956.
Anställd 1972.

Jörgen Lindquist

Affärsområdeschef Södra Wood.
Född 1965.
Civilekonom. Anställd 2015. Ingår i ledningsgruppen sedan 2015.

Tidigare erfarenheter: Bland annat CFO för Södra, CFO och tillförordnad vd för industridivisionen Swedspan, ansvarig för IKEAs uppbyggnad av en ny möbelindustri i USA, CFO och vice vd för Axis-koncernen samt ledande ekonomibefattningar inom kemi- och förpackningsbranschen.

Övriga uppdrag: Ledamot i Ting i Trä AB.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Gunilla Saltin

Affärsområdeschef Södra Cell.
Född 1965.

Civilingenjör, kemiteknik och MBA. PhD Chemical Engineering University of Idaho. Anställd 2000. Ingår i ledningsgruppen sedan 2008.

Tidigare erfarenheter: Bland annat platschef Södra Cell Värö, process-teknisk chef Södra Cell Värö, processingenjör MoDo Paper AB.

Övriga uppdrag: Ledamot i LKAB och Holtab AB. Ledamot i Linnéuniversitetets styrelse.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Christer Thörn

HR-direktör. Född 1966.
Officer med majors grad. Anställd 2013. Ingår i ledningsgruppen sedan 2013.

Tidigare erfarenheter: Bland annat HR-direktör för TetraPak och Partner-Tech.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Gustav Tibblin

Medlemschef. Född 1958.
Jägmästare och MBA. Anställd 1988. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Bland annat ansvarig för biprodukter vid Södra Wood, affärsutvecklare Södra, CFO Södra Cell och administrativ chef Södra Skog.

Övriga uppdrag: Ledamot i SunPine AB.

Totalt insatskapital i Södra: 0

Förändringar under året

Strategichef Håkan Larsson lämnade Södra den 1 mars 2018.

IT- och digitaliseringsdirektör Cristian Brolin ingår i koncernledningen från och med 1 januari 2019.

Ekonomi- och finansdirektör Anna Belfrage lämnar sin befattning den 31 maj 2019.

Peter Karlsson

Peter Karlsson har utsetts till ny ekonomi- och finansdirektör från och med 1 mars 2019. Peter Karlsson har tidigare varit verksam som business controller, tf ekonomi- och finansdirektör och inom Södra Wood som ansvarig för förändringar inom interiörträverksamheten.

Södras ABC – ord och uttryck

Avsalumassa/Marknadsmassa

Södra producerar pappersmassa, dels barrsulfatmassa, dels lövsulfatmassa men också textilmassa (dissolvingmassa) som säljs på marknaden för avsalumassa till kunder globalt.

Biobränsle

Biobränslen kan vara fasta, flytande och gasformiga. Exempel på fasta biobränslen är brännved, flis, pellets och briketter. Exempel på flytande biobränslen är etanol, metanol, biodiesel och bioolja. Till gasformiga biobränslen hör biogas, dimetyleter och biometan.

Biodrivmedel

Fordonsbränslen som produceras från förnybar biomassa, till exempel biodiesel, HVO-diesel.

Bioekonomi

Bioekonomi handlar om all ekonomisk aktivitet som kommer av kunskap om biologiska processer och bioteknologi och syftar till ett hållbart sätt att leva utan att förbruka jordens ändliga resurser.

Biomassa

Biomassa är enligt EU:s förnybarhetsdirektiv (2009/28/EG) den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk (inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung), skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk – liksom den nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.

Biprodukter

Biprodukter från Södras industrier används bland annat i byggmaterial, som biobränslen samt för biodrivmedelsproduktion och som råvara till kemikalieindustrin. Till exempel är tallolja och terpentin biprodukter från tillverkning av massa.

Blå målklasser

Blå målklasser innebär att vattendrag värderas och att ambitionen för hänsyn till vattenmiljöer anges med målklasser.

Blått körkort

För arbeten i vattenmiljöer krävs blått körkort, för att säkerställa att arbetet sker med hänsyn till miljön.

Controlled wood

FSC®s standard för Controlled Wood är ett komplement till FSC:s spårbarhetsstandard. Utvecklat för att hantera faktiska problem med att få fram produkter som enbart innehåller FSC-certifierad råvara (100 procent). Många produkter med trä innehåller fibrer från flera källor.

Dissolvingmassa (Textilmassa)

Textilmassa/dissolvingmassa tillverkas huvudsakligen av björkved och används bland annat för textila ändamål som tillverkning av viskos och lyocell. Kommer ur engelskan "dissolve" (lösa upp). Vid produktion av dissolvingmassa löses cellulosan i massan upp.

Elcertifikat

Elcertifikatsystemet är ett marknadsbaserat stödsystem som syftar till att öka produktionen av förnybar el på ett kostnadseffektivt sätt.

Energimåttenheter

1 Terawattimme (TWh) = 1 000 Gigawattimmar (GWh) = 1 000 000 Megawattimmar (MWh) = 1 000 000 000 kilowattimmar (kWh).

eNPS

Employee net promoter score. Mäter hur sannolikt det är att ett företags medarbetare skulle rekommendera sin arbetsgivare till en vän. Resultatet delar upp medarbetare i tre grupper: ambassadörer, passiva och kritiker där eNPS beräknas på skillnaden mellan ambassadörer och kritiker.

Fossila bränslen

Till skillnad från förnybara bränslen nybildas fossila bränslen långsamt, till exempel kol, olja och naturgas.

FSC®

Forest Stewardship Council är en oberoende internationell medlemsorganisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar och har utvecklat principer för certifiering av skogsförvaltning.

Förlagsinsatser

En form av insatskapital som har en mellanställning mellan eget kapital och skulder.

Grön el

I dagligt tal el som produceras av förnybara källor som exempelvis biobränslen, vind- och vattenkraft.

Grön obligation

Obligationslån där pengarna är öronmärkta för att finansiera gröna investeringar. Södras gröna obligation finansierar klimat- och miljöinvesteringar.

GRI – Global Reporting Initiative

GRI är ett globalt ramverk med riktlinjer för hållbarhetsredovisning med krav på transparens beträffande ekonomisk, miljömässig och social påverkan.

GROT

Förkortning av "grenar och toppar", en restprodukt vid avverkning som tas tillvara. Används som biobränsle, till exempel i kraftvärmeverk.

Grön skogsbruksplan

Grön skogsbruksplan är ett viktigt verktyg och stöd för ett ekonomiskt och miljöanpassat skogsbruk som kombinerar miljöhänsyn med produktion. Den gröna skogsbruksplanen innehåller även blå målklasser för vattenmiljöer. Används även vid certifiering av skogsfastigheten.

Grönt bokslut

Södra gör varje år ett grönt bokslut. Södra Skogs revisorer kontrollerar då hur drygt 150 förnyingsavverkningar respektive gallringar lever upp till skogscertifieringssystemen FSC:s® och PEFC:s™ krav på generell hänsyn vid förnyingsavverkningar och gallringar, samt hur man följer egna policyer och rutiner för miljöhänsyn. Ingår som ett av Södras hållbarhetsmål.

ha

Hektar. En yta motsvarande 10 000 kvadratmeter.

Insatskapital

Kapital som föreningens medlemmar bidrar med genom insatser.

ISO 14001

En internationell standard för miljöledningssystem.

ISO 50001

En internationell standard för energiledningssystem.

Kemikalier

Ett samlingsbegrepp för de kemiska produkter som används i Södras verksamhet.

Kokkemikalier

Kemikalier som används i massbrukens kokerier för att lösa ut lignin.

Koldioxidekvivalenter

En måttenhet för utsläpp av växthusgaser. Olika växthusgaser har olika stark klimatpåverkan. När utsläppen anges i koldioxidekvivalenter är alla växthusgaser räknade som om de vore koldioxid.

Kolsänka

Upptag av koldioxid, till exempel i en växande skog.

Lignin

Lignin är det ämne som fungerar som bindemedel och binder ihop cellulosafiber i ved. Värdefull biprodukt vid massatillverkning. Forskning bedrivs för att kommersialisera kolfiber av lignin för tillverkning av lättviktsmaterial som kan ersätta traditionella, tyngre material, till exempel i bilar.

LTA

Lost-time-accident. Arbetsskada med frånvaro.

LTAR

Lost-time-accident rate. Antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

m³fub

Fastkubikmeter under bark. Avser trädstammens volym exklusive bark och topp. Används vanligen som mått vid avverkning och handel.

m³s

Kubikmeter stjälpt mått. Avser materialets yttre mått och används bland annat för flis.

m³sk

Skogskubikmeter. Avser volymen av hela trädstammen ovan stubbskåret inklusive bark och

topp, men exklusive grenar. Används vanligen som mått på rotstående skog.

OHSAS 18001

En internationell standard för ledningssystem för arbetsmiljö.

OTC

(Over-the-counter) Värdepappershandel som sker på andra ställen än på erkända handelsplatser.

PEFC™

Programme for the Endorsement of Forest Certification är en internationell organisation som arbetar för ett hållbart skogsbruk genom oberoende tredjepartscertifiering.

Processkemikalier

Kemikalier som används i produktionsprocesser i Södras industri.

Sekundärvärme

Sekundärvärme är restvärme från processen.

Skoglig konsekvensanalys (SKA)

Skogsstyrelsen gör, i samarbete med SLU, skogliga konsekvensanalyser (SKA) regelbundet. Utifrån ett antal olika scenarier, där Sveriges skogar nyttjas och sköts på olika sätt, beräknas vilka konsekvenser detta får på 100 års sikt. Analyserna ger detaljerad information om tillståndet i skogen. Informationen kan sedan användas som beslutsunderlag i frågor som rör skogens långsiktiga användning. Den senaste skogliga konsekvensanalysen gjordes 2015 och kallas för SKA 15.

Tallolja

Biprodukt vid produktion av pappersmassa som kan ersätta fossila ämnen. Används bland annat för produktion av råtalldiesel och kemikalier.

Textilmassa

Se Dissolvingmassa.

Traktdirektiv

En skriftlig instruktion vid avverkning innehållande bland annat hur mycket virke som ska avverkas och vilken naturhänsyn som ska tas.

Trakthyggesbruk

Skogsbruk med olika faser från plantering/sådd till skörd via förnygring, röjning, gallring och förnygringsavverkning.

Trädbärande impediment

Lågproduktiva marker.

Ursprungsgarantier

Ursprungsgarantier utfärdas av staten och visar vilken typ av energikälla elen kommer ifrån. Ursprungsgarantierna kan sedan säljas av elproducenter på öppna marknaden.

Vinstdelning

Södras modell för vinstdelning ger medlemmarna avkastning på det virke som levererats det senaste året och det insatskapital medlemmarna bidrar med. Begreppet innefattar således utdelning på virkesleveranser och insatskapital men innebär även insatsemission. Insatsemissionen ökar medlemmarnas insatskapital och är en särskild form av värdeöverföring som omvandlar kollektivt ägt eget kapital till individuellt ägt medlemskapital.

Växthusgas

Gaser som påverkar växthuseffekten, till exempel koldioxid, metan och lustgas.

Finansiell information

RAPPORTDATUM

Följande datum gäller för publicering av rapporter:

Kvartal 1	25 april 2019
Kvartal 2	16 juli 2019
Kvartal 3	24 oktober 2019
Kvartal 4/Bokslutskommuniké	februari 2020

Föreningsstämma avseende verksamhetsåret 2018 äger rum 23 maj 2019 i Värnamo och för verksamhetsåret 2019 i maj 2020.

Rapporterna liksom annan information om Södra finns att läsa på sodra.com

Kontakt och adresser

Hög tillgänglighet och god service är viktigt i det dagliga arbetet på Södra. Här hittar du telefonnummer till bland annat Södra Skogsägarna ekonomisk förening och de olika affärsområdena. Fler uppgifter finns på sodra.com.

SÖDRA SKOGSÄGARNAS EKONOMISK FÖRENING

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Södras medlemservice
0470-891 00
medlemservice@sodra.com

SÖDRA SKOG

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Region Syd

Södra Skog
375 86 Mörrum
0454-555 70

Verksamhetsområden

Höör	010-471 60 10
Broby	010-471 60 30
Ronneby	010-471 60 90
Långasjö	010-471 61 20
Ljungby	010-471 60 60
Växjö	010-471 61 50

Region Öst

Södra Skog
Box 509
383 25 Mönsterås
0499-159 80

Verksamhetsområden

Mönsterås	010-471 61 80
Vetlanda	010-471 62 10
Vimmerby	010-471 62 40
Tranås	010-471 62 70
Åtvidaberg	010-471 63 00
Linköping	010-471 63 30

Region Väst

Södra Skog
432 86 Väröbacka
0340-62 81 65

Verksamhetsområden

Oskarström	010-471 63 60
Gislaved	010-471 63 90
Kinna	010-471 64 20
Jönköping	010-471 64 50
Sollebrunn	010-471 64 80
Skövde	010-471 65 20
Bohus-Dal	010-471 65 40

Övriga kontakter, Södra Skog

Södra Skogsenergi	0470-890 00
Södra Skogsplantor	0346-71 43 30
Mönsterås Hamn	0499-457 11
Södra Metsad, Estland	0470-893 89
Södra Mezs, Lettland	0470-893 89
Södra Latvia, Lettland	00371 2922 5907

SÖDRA WOOD

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Sågverk

Södra Wood Kinda	0494-790 00
Södra Wood Långasjö	0471-509 00
Södra Wood Mönsterås	0499-159 00
Södra Wood Orrefors	0481-309 20
Södra Wood Torsås	0486-442 00
Södra Wood Unnefors	036-232 00
Södra Wood Värö	0340-62 80 00
Södra Wood Åstorp	042-567 30
Södra Timber A/S, Danmark	0045 48 48 82 00
Södra Wood, Kina	0086 185 1621 2969
Södra Wood, USA	001 503 855 3032
Södra Wood, Tyskland	0049 171 371 1877
Södra Wood Ltd, England	0044 786 053 4061
Södra Wood Oy, Finland	00358 40 826 7884

SÖDRA CELL

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Södra Cell Mörrum	0454-550 00
Södra Cell Värö	0340-62 80 00
Södra Cell Mönsterås	0499-150 00
Södra Cell International	0470-890 00
Södra Cell GmbH, Tyskland	0049 898 906 760 00
Södra Tofte AS, Norge	070-646 33 37

ÖVRIGA FÖRETAG

Trivselhus	0383-208 00
------------	-------------

Frågor om årsredovisningen och hållbarhetsredovisningen besvaras av: kommunikations- och hållbarhetsdirektör Maria Baldin.
Telefon: 0470-890 50
maria.baldin@sodra.com

Detta är Södra

Södra Skogsägarna ekonomisk förening

ADRESS Skogsudden, 351 89 Växjö
TELEFON 0470-890 00
E-POST info@sodra.com,
medlemsinfo@sodra.com
HEMSIDA sodra.com

Södra, grundat 1938, är Sveriges största skogsägarförening med nära 52 000 skogsägare som medlemmar. Södra är också en internationell skogsindustrikoncern där verksamheten baseras på förädling av medlemmarnas skogsråvara. Södra är en av de största producenterna i Europa av massa för avsalumarknaden och har en av Europas största sågverksrörelser. Virkesvolymen 2018 var 16,5 miljoner m³fub, omsättningen 24 miljarder kronor och antalet anställda drygt 3 100.